

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

82'nci Birleşim
20 Nisan 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir Devlet Hastanesine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin'in turizm varlıkları ve potansiyeline ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Bursa'da yaşanan menfur saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ve terörün insanlık suçu olduğuna ilişkin açıklaması
- 2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da yaşanan hain saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ve Ulubat Gölü'nde suların çürümeye başladığına ilişkin açıklaması
- 3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Rusya'ya geçişlerde tır şoförlerimizin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 4.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarımsal üretim ve tarımsal verimin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, sarayın ölçüsüz harcamalarına ilişkin açıklaması
- 6.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan öğretmenvevlerine ve AK PARTİ'ye katılan bağımsız Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'u tebrik ettiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, engelli vatandaşların maaşlarının yeniden düzenlenmesi ve engelli vatandaşlardan muayene katılım payının alınmaması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, zirai dondan etkilenen çiftçilere devlet desteğinin devam etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, EYT'liler, emekliler, emekçiler ve 3600 ek gösterge mağdurlarının sarayın gündeminde olmadığına ilişkin açıklaması
- 10.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, YÖK'ün 9 vakıf üniversitesiyle ilgili başlatmış olduğu incelemeye ilişkin açıklaması
- 11.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa'da gerçekleşen terör eylemini kınadığına ve son yıllarda tıp fakültelerinin gerek akademik gerekse donanım olarak yetersiz kaldığına ilişkin açıklaması
- 12.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Şehir Hastanesinde gastroenteroloji uzmanı olmadığına ilişkin açıklaması
- 13.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, artan elektrik fiyatlarının küçük esnaf üzerindeki etkisine ilişkin açıklaması
- 14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, günümüzde insan merkezli olmaktan başka her şeyin olunduğuna ilişkin açıklaması
- 15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ve AK PARTİ'ye katılan bağımsız Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'a "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması
- 16.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Merkezî Hekim Randevu Sistemi'nde yaşanan sıkıntıya ilişkin açıklaması
- 17.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ülkede yaşanan ekonomik krize ilişkin açıklaması
- 18.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da kar sularının yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 20.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, emeklilerin bayram ikramiyelerinde artış olmadığına ve Uşak'ın Banaz ilçesi Ayrancı köyünün isminin tekrar "Comburt" olarak değiştirilmesi talebine ilişkin açıklaması
- 21.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, Ayasofya yerleşkesindeki Fatih Medresesinin tekrar açılışına ilişkin açıklaması

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in yapmış olduğu açıklamaya, Türkiye Varlık Fonuna devredilen ÇAYKUR'un 2021 yılını da zararla kapattığına ve Türk milletinin hesap sorma hakkını sandıkta kullanacağına ilişkin açıklaması

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine, Türkiye'nin salgına rağmen turizmdeki başarısına, 2023 Turizm Strateji Belgesi'ne ve Türkiye'nin turizmde dünya markası hâline geleceğine ilişkin açıklaması

24.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bursa'da infaz koruma memurlarını taşıyan araca yapılan saldırıyı en sert şekilde kınadığına, bu patlamada yaşamını yitiren Cengiz Yiğit'in ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı dilediğine, şiddetle hiçbir sorunun çözilemeyeceğine, Ezidilerin Çarşema Sor Bayramı'na, kira ve konut fiyatlarındaki artışa; otobüs, tren ve uçak bilet fiyatlarına ve "soruşturma" adı verilen keyfi saldırılar ve hukuksuzluklarla HDP'ye geri adım atıramayacaklarına ilişkin açıklaması

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit ile Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve saraylarında 13 tane uçak bulunduran ama Orman Bakanlığında yangın söndürme uçağı olmayan bir ülkeye güven duyulamayacağına ilişkin açıklaması

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, miladi takvime göre bugün Hazreti Muhammed'in dünyayı teşrif ettiğine, Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit ile Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, terörle mücadeleye terörü kaynağında kurutana kadar devam edeceklerine ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması

27.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün, Aydın'da anayasal haklarını kullanan öğretmenlerin hukuksuz bir şekilde cezalandırıldığına ilişkin açıklaması

28.-Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 23 Nisan nedeniyle ziyarete gelen çocukların kaygısına ve banka sandık emeklilerinin bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

30.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde'ye yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

31.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, ayçiçeği üreticilerine verilen desteğe ilişkin açıklaması

32.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Eren Keskin'e verilen hapis cezasına ilişkin açıklaması

33.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, atanamayan öğretmenlerin sorunlarına ve Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Üsteğmen Ömer Delibaş ile Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

34.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, mercimek ve nohudun destekleme kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

35.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Üsteğmen Ömer Delibaş ile Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin terörle mücadelesine ilişkin açıklaması

36.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, İstanbul Finans Merkezine ilişkin açıklaması

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, oy kaybı yaşayan AK PARTİ'nin sahte üye kaydı yapmaya başladığına ilişkin açıklaması

38.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, emeklilerin bayram ikramiyesinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

39.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, DEDAŞ'ın Şanlıurfalıları yaptığı zulme ilişkin açıklaması

40.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kızılayda çalışan hemşire ve laborantların hak ettikleri zammı almaları gerektiğine ilişkin açıklaması

41.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, PTT çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

43.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Ziraat Bankası Genel Müdürünün "Çiftçilerimize haciz uygulamıyoruz." açıklamasının büyük bir aldatmaca olduğuna ilişkin açıklaması

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, genç yoksulluğunun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve arkadaşları tarafından, çocuk yoksulluğunun önüne geçilebilmesi amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, banka sandık emeklilerinin bayram ikramiyelerinin hangi koşullarda hak sahiplerine ödeneceğinin incelenip araştırılması amacıyla 20/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması
- 3.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 4.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 5.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324)

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, heyelan nedeniyle ulaşımına kapanan Birecik-Halfeti karayolunun akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61640)
- 2.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Erler köyünün yolunun asfaltlanması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61641)
- 3.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanının sivil uçuşlara kapatılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61643)
- 4.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Türk Hava Yollarının 2021 yılındaki reklam harcamalarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61738)
- 5.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir Hasan Polatkan Havaalanının sivil uçuşlara kapatılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61743)
- 6.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Geyikdere köyünde yaşanan yol ve alt yapı sorunlarının giderilmesi talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61745)
- 7.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/61751)
- 8.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, ASDEP personeli arasındaki statü farklarının giderilmesi talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61808)
- 9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ASDEP personeli arasındaki statü farklarının giderilmesi talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61810)
- 10.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 19 Mart 2022 tarihinde Diyarbakır'daki Nevruz kutlamalarında gözaltına alınanlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61811)
- 11.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, ASDEP personeli arasındaki statü farklarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61963)
- 12.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülkemizdeki kadın sığınma evlerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61964)
- 13.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62223)
- 14.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayan kişilere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62224)

15.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kadına yönelik şiddet vakalarında meydana gelen artışa ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62225)

16.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, MTA'ya bağlı olarak uluslararası madencilik faaliyeti yürütmek üzere kurulan şirketlerle ilgili bazı iddialara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/62349)

17.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, zeytinlik alanlarda maden arama çalışması yapılabilmesine yönelik yönetmelik değişikliğine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/62352)

18.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2021'den bu yana Cumhurbaşkanlığının elektrik, doğalgaz ve su faturası tutarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/62514)

20 Nisan 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Rumeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Eskişehir'in sorunları hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'a aittir.

Buyurun Sayın Sazak. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit düşen Üsteğmen Ömer Delibaş ve Teğmen Kaan Kanlıkuyu evlatlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine sabır, necip milletimize başsağlığı dilerim. Rabb'im vatanımızın bütünlüğü için mücadele eden yiğitlerimizin yâr ve yardımcısı olsun, büyük Türk milleti ebedî müddet var olsun.

Bugün, vekili olduğum Yunus diyarı Eskişehir ve ilçelerinin sorunları hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Muhterem heyetinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bütün dünyayı etkisi altına alan pandemi, globalizm fikrinin sonunu getirmiş, arz-talep ve lojistik zincirlerini kırmış, toplumları ulus devlet sınırlarında üretip tüketmeye yöneltmiştir. İrk, din, dil, mezhep hatta cinsiyete kadar her türden farkın hizip ve ayrımcılıkla körüklendiği coğrafyamızda, yanı başımızda gerçekleşen sıcak çatışmalar, Avrupa'nın ortasındaki işgal girişimiyle tetiklenen petrol krizi, ekonomimizi ve egemenliğimizi hedef alan dış müdahaleler güncel sorunlarımızdır. Oysaki küresel ısınmaya bağlı kuraklık neticesinde su seviyelerinde görülecek büyük düşüşlerin sonucu oluşacak kıtlık ülkemizin ve şehrimin yakın gelecekte karşılaşması muhtemel en önemli sorunlarının başındadır. Bu nedenle, öncelikle, ülkemizin bulunduğu iklim kuşağı sebebiyle karşılaşılabileceği kuraklık ve kıtlık öngörülebilmeli, yerli ve millî ekonomi modelimizin temelini tarımsal kalkınma oluşturmali, tarım ve su acil eylem planı hazırlanmalıdır; tarım Türkiye'nin stratejik silahı olmalıdır.

Sayın milletvekilleri, malumlarınız olduğu üzere Sakarya Nehri'nin en önemli kollarından olan Porsuk Çayı'nın geçtiği Eskişehir, Türkiye'nin zengin ve verimli topraklarına sahiptir. Ancak geçtiğimiz yıllarda, Eskişehir'in su kaynağı olan Porsuk Çayı, azalan yağışlar, yanlış ürün seçimi, verimsiz sulama sistemleri sonucunda giderek kurumuş ve Porsuk Barajı'nın su seviyesi düşmüştür. Çiftçilerimiz kısıtlı sulama tehlikesiyle yüzleşerek zor günler geçirmiştir. Dahası, dünya genelinde gözlenen tarımsal girdi maliyeti artışları da Eskişehir tarımını olumsuz anlamda etkilemiştir.

Kuraklığın yanı sıra Eskişehir'in tarımsal kalkınmasının önündeki engellerden biri de kırsal ilçelerden düzenli olarak gerçekleşen göçler sonucunda şehir merkezine sıkışmış nüfustur. Nitekim TÜİK verilerine göre Eskişehir'in -merkezdeki hariç- neredeyse bütün ilçelerinin yıllık nüfus artış hızı eksidedir. Her yıl gözlenen kırsaldan kente gerçekleşen göçler sayesinde bugün Eskişehir halkının kırsalda ikamet eden nüfusu yaklaşık olarak yüzde 10'a kadar gerilemiş ve genç nüfusun büyük bir bölümü kırsalı terk etmiştir. Kent merkezine olan bu yığılmanın önlenmesi için ilçelerin cazip hâle gelmesi gerekmektedir. Kuraklık ve kıtlığı önleyecek nitelikte bir üretim, ilçelerde tarım liseleri, bölgelere has uygulamalı tarım teknik okullarının açılmasıyla ve genç nüfusun eğitilmesiyle eğitilmiş kırsal bir nüfus oluşturulmalıdır. Zira tarım eğitimidir, bilgidir, kültürdür, ortak hafızadır.

Köyden kente göçün ivmelenmesinin bir sebebi de hemşehrilerimin yaşadıkları ulaşım sorunlarıdır. Yüksek hızlı trenlerin hayatımıza girmesiyle beraber kırsaldaki ara istasyonlar unutulmuş, şehirdeki bölünmüş yol eksikliği neticesinde ilçedeki vatandaşlarımız şehir merkezinden uzak kalmış, merkeze yığılan nüfus da trafik sıkışıklığıyla yüzleşmek zorunda bırakılmıştır. Nitekim Eskişehir'de en fazla ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarının meydana geldiği yollar kamuoyunda "ölümlü yol" olarak adlandırılmıştır. Bu bağlamda, demir yollarının ülkemizdeki merkezi, havacılık sanayisinin gelişen yıldızı ve Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilen Eskişehir'in sorunlarına kulak verilmeli ve hak ettiği yatırımlar için gereken kaynaklar aktarılmalıdır. Buradan hareketle, ilçelerimizi merkeze bağlayan ve hemşehrilerimizin bitmesini dört gözle beklediği Eskişehir-Alpu-Mihalıççık yolu, Eskişehir-Sarıcakaya yolu ve Eskişehir-Seyitgazi-Kırka yolu projelerinin en kısa sürede biteceği ve bu güzel haberi vermek ister, Eskişehir Hasan Polatkan Havaalanıyla ilgili sorunu çözüme kavuşturmamızı sağlayan Ulaştırma ve Altyapı Bakanımıza teşekkür ederim.

Sözlerime son vermeden önce lideri Sayın Devlet Bahçeli olan ülkücü hareketin necip Türk milletinin teminatı, necip Türk milletinin de Rusya-Ukrayna görüşmelerinde görüldüğü üzere dünya sulhunun güvencesi olduğunu bir kez daha hatırlatmak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN NURULLAH SAZAK (Devamla) – Dünya barışının ve adaletin tesisi için büyük Türk devletinin var ve güçlü olması ülkücü hareket olarak bizlerin asli hedefidir. (MHP sıralarından alkışlar)

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerimle Eskişehir'in bütün sorunlarının yakından takipçisi olduğumu bu kürsüden bir kez daha belirtir, muhterem heyetinizi ve kıymetli hemşehrilerimi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz Balıkesir Devlet Hastanesiyle ilgili söz isteyen Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir Devlet Hastanesine ilişkin gündem dışı konuşması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Balıkesir iliyle ilgili AKP iktidarının plansız programsız ülke kaynaklarını nasıl heba ettiğine dair 2 tane örnek vermek istiyorum: Birinci örneğimiz Balıkesir Merkez Havaalanı; tıpkı ikinci Zafer Havaalanı vakası. 2019 yılında 76 milyon 521 bin lira harcanarak yapılan bir havayolu terminali, burada fotoğrafta gördüğünüz gibi. Ulaştırma Bakanına yaklaşık iki buçuk yıl kadar önce soruyoruz "Ne zaman bu havaalanı hizmete girecek?" diye. Bakanın bize verdiği cevap: "10 Şubat 2020 tarihinde tüm mevcut altyapı ve üstyapı tesisleriyle her türlü sefere cevap verebilecek nitelikte hizmete girmiştir." Yine, Ulaştırma Bakanına soruyoruz: "Kaç kişi bu havaalanında çalışıyor?" Verdiği cevap: "99 kişi." Fakat iki yıl üç aydır yani yirmi yedi aydır 1 uçak dahi havaalanına gelmiş değil. Bugün itibarıyla tam sekiz yüz gündür Balıkesirliler merkezdeki havaalanına uçak bekliyor. Yine Ulaştırma Bakanına "Neden uçuş yapılmıyor Balıkesir Merkez Havaalanı'na?" dediğimiz zaman verilen cevap da manidar: "Havalimanlarına düzenlenecek uçuş seferleri, yolcu potansiyeline bağlı olarak hava yolu kuruluşları tarafından belirlenir." diyor Ulaştırma Bakanı. Bu cevap da oldukça manidar yani "Biz, yolcu potansiyeline bakmadan, fizibilite raporu hazırlamadan havalimanını buraya yaptık, parayı harcadık." diyor. Yine, AKP yetkililerine sorulduğu zaman, onlar da şöyle cevap veriyorlar: "Biz bu havaalanını yabancı yatırımcılar için yaptık." Yatırım yabancılar için değil, kendi insanımız için yapılır. Balıkesir halkı ve 99 havaalanı çalışanı hâlen uçak seferi yapılmasını beklemekte.

Diğer konu ise yine Balıkesir merkezde bulunan Balıkesir Devlet Hastanemiz; Balıkesir ilinin en köklü hastanesi, 1896 yılından bu yana hizmet veriyor ve 1954 yılından itibaren, yaklaşık yetmiş yıldır aynı binada Balıkesirlilere hizmet vermekte. 2017 yılında Şehir Hastanesinin hizmete girmesiyle birlikte, Balıkesir Devlet Hastanesi 650 yataktan 260 yatağa indirildi, A-II sınıfı bir hastaneyken B sınıfı bir hastaneye geriletildi. Belki bu, Türkiye'de bir iltir, şehir hastaneleri açılırken birtakım kamu hastaneleri kapatıldı ama geriletilen hastane sadece Balıkesir Devlet Hastanesi olmuştur. 2017 yılında 138 hekim görev yaparken şu anda 99 hekim görev yapıyor, uzman hekim sayısı 124'ten 71'e düştü. Nefroloji, gastroenteroloji, hematoloji, onkoloji, nükleer tıp, plastik cerrahi bölümleri kapatıldı. Üçüncü basamak yoğun bakım ünitesi kapatıldı, cihazlar bodruma konuldu. Şu anda da çocuk ve kadın doğum uzmanı yok. Bu, Balıkesir merkezdeki devlet hastanesinden bahsediyorum, hatta nöroloji doktoru da sağlık kurulları için diğer hastanelerden görevlendirilerek geliyor.

Balıkesir, yaklaşık beş yıldır 400 yataklı Balıkesir Devlet Hastanesi ek binasının yapılmasını bekliyor. 2022 yılında bu hastane için hesaplanan maliyet 531 milyon lira ama ayrılan bütçe sadece 8,5 milyon lira. Yani, maliyetin yüzde 1,5'u civarında bir bütçe ayrılmış ve bu hızla da herhâlde altmış yılda falan bu hastane yapılabilir. Oysa 2019 yılında Balıkesir Devlet Hastanesi ek binası 200 yataklı olarak planlanmıştı ve 2019 yılındaki maliyeti 93 milyon liraydı. Yani şunu söylemek istiyorum: Bir tarafta 76 milyon harcanmış bir havaalanı terminali ve boş giden bir yatırım, boş bekleyen bir sürü teçhizat, personel; diğer tarafta da yine vatandaşın sağlık hizmeti alması için bekleyen bir devlet hastanesi. Keşke 2019 yılında havaalanına harcamayacağınız bu 76 milyon lirayı devlet hastanesine harcamış olsaydınız da şu anda bu devlet hastanesinin yarısını yapmış olsaydık. Bu örnek, tipik bir örnektir; işte, AKP'nin plansız programsız, paraları boş heba ettiğinin bir örneğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Şu anda Balıkesir halkı Balıkesir merkezdeki havaalanının çalışmasını beklemektedir.

Uçak seferleri istiyoruz, boş giden bir yatırım olmasın diyoruz. Hiç olmazsa siz orada yaptığınız yatırımı keşke daha önce planlamış olsaydınız ya da devlet hastanesine yatırmış olsaydınız şu an vatandaşımız sağlık hizmeti almış olacaktı. Evet, Balıkesir, ikinci Zafer Havaalanı vakasını yaşamakta.

Hepinizi, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz Mersin'in turizm varlıkları ve potansiyeli hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Gül Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin'in turizm varlıkları ve potansiyeline ilişkin gündem dışı konuşması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Akdeniz'in incisi Mersin'in turizm varlıkları ve potansiyeliyle ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi, Mersinli hemşehrilerimi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Asıl konuma girmeden önce Pençe-Kilit Operasyonu'muzda görev alan kahraman Mehmetçik'imize ve tüm güvenlik güçlerimize muvaffakiyetler diliyorum, Rabb'im ordumuzu muhafaza etsin, muzaffer kılsın.

Cumhurbaşkanımız, Başkomutanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve güvenlik güçlerimizin azmi ve mücadelesiyle terörün kökünün kurutulacağına olan inancımız tamdır. Bu operasyonda ve terörle mücadelede Hakk'a irtihal eden şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Şehitlerimizin ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı, tüm gazilerimize de şifa, sağlık ve afiyet diliyorum. Ayrıca bugün Bursa'da el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu şehit düşen infaz koruma memurumuz Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Terörün her türlüşünü ve destekçilerini de lanetliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Akdeniz sahilinde Toros Dağları eteklerinde önemli bir liman kenti olan seçim bölgem Mersin, palmiye ağaçlarıyla gölgelenen yolları, millet bahçesi, modern otelleri, tarihî eserleri, müzeleri, kütüphaneleri, sayısız kumsalları ve yaylalarıyla büyük bir turizm potansiyeline sahip, tatilcilere her türlü olanağı sağlayan ülkemizin en güzel şehirleri arasında yer almaktadır. Festivallere ev sahipliği yapan, turizmciler için birçok farklı alternatif sunan ve yılın yaklaşık üç yüz günü güneşli olan, açık hava müzesi konumundaki kentimiz son zamanlarda çeşitlenen turizm faaliyetleriyle tüm yıla yayılacak bir potansiyele sahiptir. Aynı gün içinde hem deniz hem dağ turizmine yönelik hizmet verebilen Mersin'imiz, tarihî yerler görmeyi sevenler ve kültürl aktivitelere ilgi duyan misafirler için de sayısız seçenekler sunmaktadır. 108 kilometresi doğal plajlardan oluşan sahillerimizde bulunan eşsiz kumsalların tamamına yakını mavi bayrak alabilecek şartları sağlamaktadır. Mersin'in henüz el değmemiş bakir sahilleri önümüzdeki yıllarda dünyada gelişen yeni turizm trendleri için avantaj sağlayacaktır. Bu kapsamda planlama çalışmaları tamamlanan ve devam eden 8 kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesinin peyderpey hizmete açılmasıyla Mersin'imiz yeni bir destinasyonla ve dünya turizm pazarında önemli rotalardan biri olacaktır. 321 kilometre

uzunluğundaki kıyı şeridi boyunca sunduğu tüm bu eşsiz güzelliklerinin yanında, bir efsaneler diyarı ve inanç turizmi güzergâhı olan Mersin'imiz bu özelliğiyle de birçok turisti çekmektedir. Semavi dinlerin gelişimine tanıklık etmesi, geçiş yolları üzerinde bulunması, Yahudilik, Hristiyanlık ve Müslümanlığa ait kutsal alanları bünyesinde barındırması şehrimizin inanç turizmi potansiyelini de zenginleştirmektedir. Dokuz bin yıllık geçmişiyle birçok uygarlığa ev sahipliği yapan ilimiz, St. Paul, Ashab-ı Kehf, Uzuncaburç, Pompeiopolis, Alahan Manastırı, Anemurium Antik Kenti, Adamkayalar, Kızkalesi, Cennet-Cehennem, Kanlıdivane ve Astım Mağarası gibi turistlerin her zaman ilgisini çeken birçok ören yerine ve Aydıncık Aynalıgöl Mağarası, Yerköprü Şelalesi, Göksu Deltası gibi eşsiz doğal güzelliklere de sahiptir. 2'si özel olmak üzere toplam 11 müzeye ev sahipliği yapan ilimiz, envantere kayıtlı 100 binden fazla tarihî eserle arkeolojik potansiyelini, kültürel zenginliğini de göstermektedir. 15 bin 853 kilometrekarelik alanda sayısız kültür ve tarihî mirasa, turizm merkezlerine, çok çeşitli doğal güzelliklere, ören yerlerine sahip güzide şehrimizde her geçen gün hedeflerimize daha çok yaklaşıyoruz. 2022 yılı turizm sezonunun açılmasıyla geçen yıla oranla minimum yüzde 70'lik de bir artış bekliyoruz.

Değerli milletvekillerim, Çeşmeli-Erdemli-Silifke-Taşucu Otoyolu Projesi'nin Çeşmeli-Kızkalesi kesiminde bazı taşınmazların acele kamulaştırılmasına yönelik karar Resmî Gazete'de dün yayımlanmıştır. Otoyolun tamamlanmasıyla Mersin'imizin turizmi daha da canlanacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Devamla) – ...Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın faaliyete geçmesiyle ulaşımdan kaynaklı sorunların önündeki engeller de kalkacaktır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – On yıl oldu, geçmiyor, uçamıyoruz.

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Devamla) – Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde son yirmi yılda yapılan teşvik ve yatırımlarla ulaştığımız başarının ve sahip olduğumuz eşsiz güzelliklerin korunarak Mersin'imizi uluslararası bir turizm markası yapma hedefinde büyük bir kararlılıkla ilerliyoruz.

Başta sektörün emektar çalışanları olmak üzere tüm turizm camiasının ve milletimizin Turizm Haftası'nı kutluyor, ilimize, ülkemize ve turizm sektörüne hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Vahapoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Bursa'da yaşanan menfur saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ve terörün insanlık suçu olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin teröre karşı kazandığı başarıyla sağladığı güvenlik ortamından rahatsız olanlar ve Türkiye'yi doğrudan hedef alamayan şer odaklarının maşaları yeniden iş başında. Bursa'da bugün sabah 07.30'da infaz koruma memurlarını taşıyan servis aracına kalş bir tuzak kurulmuştur. Menfur olayda 1986 Ağrı Hamur doğumlu, 3 çocuk babası İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit şehit olmuştur. Bir memurumuzun ise tedavisi sürmektedir. Şehidimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Terör, insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur. O patlayıcıyı oraya koyan terörist, onların değişik sıfatla temsilciliğini yapanlar, terörist ve destekçilerine siyasi, mali ve psikolojik dâhil her tür destek sağlayanlar bu cinayetlerin sorumlularıdır ve hepsini lanetliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da yaşanan hain saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ve Ulubat Gölü'nde suların çürümeye başladığına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bursa'da gerçekleşen hain saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memurumuz Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır; yaralılara acil şifalar diliyorum.

Beş ay önce Bursa'nın önemli göllerinden Uluabat Gölü'nde yaşanan kirliliğin araştırılması amacıyla önerge vermiştim. Birkaç gün önce TTKD Bilim Danışmanı Doktor Erol Kesici'nin hazırlayıp duyurduğu rapor, her yıl dört gözle gelmesi beklenen Yaren leyleğin konakladığı Uluabat Gölü'nde suların çürümeye başladığını gözler önüne seriyor. Doktor Kesici "Bir zamanlar suyu içilebilecek kalitede olan ve son yıllarda ortalama su seviyesi 1 metreye kadar düşen Uluabat Gölü'ne sanayi, tarım ve evsel kirlilik yükü gelmeye devam ediyor. Bu atıklarla göl suyunda fosfor ve azot yükünün artması, suyun aşırı çekimle azalması göl suyunu âdeta çürümüş, yemyeşil suya dönüştürmekte." diyor. Bu sizin umurunuzda mı bilmiyorum ama Bursalıların ve bizim umurumuzda. Uluabat Gölü ölmesin!

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Rusya'ya geçişlerde tır şoförlerimizin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizin ihracatını Rusya ve Türki Cumhuriyetlere taşıyan binlerce tırımız kırk beş gündür ülkemize dönemiyor çünkü Rusya, Rus, Ermenistan ve Gürcistan tırlarına öncelik tanıyor; geçişlerde Türk tırları sona bırakılıyor. 6-7 bin tırımız otoyol üzerinde. Yemek, banyo, tuvalet gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılama imkânlarından yoksunlar. Neredeyse bir buçuk aydır bu çileyi çekiyor. Sabırlar tükenmiş, sınırlar gerilmiş durumda; haklılar da. Türk tır şoförlerimizin mağduriyetlerinin bir an önce çözülmesi lazım. Bu sorunun yazışmayla çözülmeyeceği de çok açık. Rus yetkililerle görüşmeyle, diyalogla bu sorunun çözülmesi gerekiyor. Rusya'nın bu sorunu çözmesi ne kadar erken sağlanırsa şoförlerimizin çilesi de o kadar erken biter, bir an önce ailelerine kavuşurlar.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarımsal üretim ve tarımsal verimin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, tarımsal üretimi ve tarımsal verimi artırmalıyız. Bu konuda, her arazi mutlaka ekilmeli ve tarımsal verimi artırmalıyız. En önemli faktör gübre kullanımı ve tarlaların sulanmasıdır. Bu konuda çiftçilerimizin talepleri vardır; gübre ve ilaç konusunda desteklemelerin artmasını istemektedirler, kapalı sistem sulamanın yaygınlaşmasını ve modern sulama sistemi kurulması için desteklerin artmasını istemektedirler, sulama suyu ücreti konusunda destek beklemektedirler. Sulama suyu borçlarının ve elektrik borçlarının hasat sonrası mahsup edilmesi istenmektedir ve elektriklerinin bu dönemde kesilmemesi istenmektedir. Ayrıca, bilimsel tarım ve verimlilik için mutlaka toprak analizi yapılmasına

ve bilimsel danışmanlığa ihtiyaç vardır. Bu nedenle Tarım Bakanlığının daha fazla ziraat mühendisi istihdam etmesi, çiftçiye ilaç ve gübre kullanımı konusunda doğru yönlendirme yapması faydalı olacaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

5.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, sarayın ölçüsüz harcamalarına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanının kullanabildiği, "örtülü ödenek" olarak adlandırılan ve hesabı sorulamayan gizli hizmet giderleri için mart ayında 788 milyon TL harcadığı ve bu yılın ilk üç ayında harcanan toplam örtülü harcama tutarının ise 1 milyar 14 milyon TL olduğu belirtilmiştir. 405 bin emeklinin maaşına denk gelen bu parayı sadece bir kişinin harcaması ülkedeki saray israfını gözler önüne sermektedir. Ekonomik yıkım, yüksek enflasyon ve açlık sınırının altında yaşayan milyonlarca halkın krizle boğuştuğu mart ayında örtülü ödenekten 788 milyon TL harcayan sarayın ölçüsüz harcamaları tüm zamanların rekoru olarak kayıtlara geçti. Sarayın bu ölçüsüz harcamaları ekonomik anlamda domino etkisi yaratarak yine vatandaşımıza vergi, ceza, yüksek enflasyon, yoksulluk, işsizlik ve fakirlik olarak geri dönecektir. İsrar ve saltanat üzerine kurulmuş olan bu düzenimizin hedefi 84 milyon yurttaşımızı sömürmekten başka bir şey değil ama vatandaşın vergisini, tüyü bitmemiş yetimin hakkını yiyen bu düzeni hep birlikte değiştireceğiz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

6.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan öğretmenevlerine ve AK PARTİ'ye katılan bağımsız Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'u tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Seçim bölgem Sivas merkez ve ilçelerine son üç yıl içerisinde 50 yatak kapasiteli Doğanşar Öğretmenevi, 50 yatak kapasiteli Gölova Öğretmenevi ve 50 yatak kapasiteli Zara Öğretmenevimiz hizmete girmiştir. Suşehri ve Kangal ilçelerimize yapılan 100 yataklı öğretmenevlerimizin tefrişatı tamamlanmış ve hizmete hazır hâle gelmiştir. Ayrıca, Koyulhisar Öğretmenevimizin tefrişatı da devam etmektedir. İlimiz merkezde ise 210 yatak kapasiteli öğretmenevimizin inşaatı devam etmektedir.

Bu yatırımların sultan şehrimize kazandırılmasında emekleri olan başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Millî Eğitim Bakanımız Mahmut Özer'e, Grup Başkanımız İsmet Yılmaz ve Milletvekilimiz Mehmet Habib Soluk başta olmak üzere emeği geçenlere sonsuz teşekkür ediyorum.

Bugün ak ailemize katılan Balıkesir Bağımsız Milletvekili İsmail Ok'u tebrik ediyor, tekrar "Ak ailemize hoş geldiniz." diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, engelli vatandaşların maaşlarının yeniden düzenlenmesi ve engelli vatandaşlardan muayene katılım payının alınmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hayatın her alanında zorluklarla karşılaşan engelli vatandaşlarımız maalesef üstüne bir de ilaç sorunu yaşıyor. Düzenli olarak hastaneye gitmek ve ilaç kullanmak zorunda kalan birçok engellimiz eczanelerde ilaç bulamadığı gibi, her ay en az 200 lira muayene katılım payı ödüyor. Ülkenin kaynakları belli kesimlere aktarılırken iş öğrencimize, öğretmenimize, memurumuza, sağlığınıza, emeklimize, engellimize, taşeronumuza gelince tüm kapılar bir bir kapanıyor. Bir engellimiz "Göz hastalığı, SSR ilaçlarım 8 ila 20 bin lira arasında değişiyor, 865 lira maaş alıyorum, nasıl ödeyeceğim?" diyor. Gelin, hep birlikte engellilerimizin önündeki bu engelleri kaldıralım, zaten hayatın bütün yükünü çeken dar gelirli engelli vatandaşlarımızın maaşlarını yeniden düzenleyelim ve muayene katılım payı da alınmasın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılavuz...

8.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, zirai dondan etkilenen çiftçilere devlet desteğinin devam etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Mart ayı boyunca Mersin'imizde ve ülkemizde etkisini göstermekte olan soğuk hava sebebiyle zirai don olayı yaşanmış, ağaçların çiçeklenmesi ve kurumasıyla zararın boyutları bugünlerde ortaya çıkmaya başlamıştır. Başta Mersinli üreticilerimiz olmak üzere çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Tarım, Türk ekonomisinin temeli, Mersin'imiz ise bu temelin en önemli mihenk taşıdır. Çiftçilerimize yapılacak her destek, ülkemiz ekonomisine önemli katkılar yapacaktır. Bu sebeple, kıymetli çiftçilerimizin zararlarının tespit edilerek devletimiz tarafından üreticilerimize sağlanan desteklerin sürdürülmesi, kredi ödemelerinin faizsiz olarak ertelenmesi Mersinli üreticilerimiz adına talep ve beklentilerimizdir.

Bütün çiftçilerimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

9.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, EYT'liler, emekliler, emekçiler ve 3600 ek gösterge mağdurlarının sarayın gündeminde olmadığına ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Saray yüzünden yine bayram öncesi ne emeklilerin ne EYT'lilerin ne asgari ücretlilerin ne de vatandaşlarımızın yüzü güldü; saray, yine güldürmedi. Kuş sütü eksik iftar sofralarında, saraylarında, şatafatlarında harcadığı milyonlar yüzünden bu ülkede emekliler gündemlerinde yok, 3600 ek gösterge mağdurları gündemlerinde yok, EYT'liler gündemlerinde yok. Gündemlerinde varsa yoksa 5'li çete, varsa yoksa şatafat, varsa yoksa israfa dayalı bir düzen var; onlara sefa, vatandaşa gam var. Ama kaçırdığınız bir şey var, bu ülkede görmezden geldiğiniz EYT'liler, emekliler, işçiler, emekçiler ve mağdur ettiğiniz milyonlar, sizi o sandığa güle oynaya gömecek.

Teşekkürler. (CHP sıralarından "Bravo sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

10.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, YÖK'ün 9 vakıf üniversitesiyle ilgili başlatmış olduğu incelemeye ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Uzunca bir süredir yaptığım çağrılarım sonucunda Yükseköğretim Kurulu, Meclis olarak oy birliğiyle çıkardığımız yasa maddesine uymayarak öğretim elemanlarının yasal hakları olan ücretlerin altında ücret ödeyen ve maaşlarına gerekli zamları yansıtmayan 9 vakıf üniversitesiyle ilgili inceleme başlattığını duyurdu. YÖK'ün başlatmış olduğu bu süreci yakından takip ettiğimizi belirterek hızlı, etkin ve şeffaf bir inceleme yapmasını ve haksız yere görevlerine son verilen akademisyenlerin üniversitelerine dönmelerinin sağlanmasını istiyoruz.

Diğer yandan, YÖK bu kurumlarla ilgili şikâyetlere karşı bir inceleme başlatırken acaba Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da bir adım atmış mıdır? Çalışanların haklarını ödemeyen bu kurumlara karşı herhangi bir incelemesi, denetimi, soruşturması veya yaptırımı var mıdır?

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

11.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa'da gerçekleşen terör eylemini kınadığına ve son yıllarda tıp fakültelerinin gerek akademik gerekse donanım olarak yetersiz kaldığına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Bugün Bursa'da gerçekleşen terör eylemini kınıyor; şehidimize Allah'tan rahmet, yaralıları acil şifalar diliyorum.

"Varsın, gidiyorlarsa gitsinler." diyerek yılda yaklaşık 1.500 hekimin ülkeyi terk etmesi karşısında sağlıklı bir politika üretilmedi. Hekim açığının giderilmesi için Sayın Cumhurbaşkanlığı talimat verdi ve asistan kontenjanının 2 katına çıkarılması gündeme geldi. Bu kararla uzman hekim sayısını artırabilecek misiniz? Son yıllarda plansız programsız açılan üniversitelerle birlikte apartmanların da üniversiteye çevrildiği günümüzde tıp fakültelerinin gerek akademik gerekse donanım olarak yetersiz kaldığını görüyoruz. Geçim sıkıntısı nedeniyle birçok üniversitede eğitim ve araştırma hastanesinde neredeyse hoca kalmadı. Cerrahi branşlardaki asistanlar ne yazık ki son zamanlarda YouTube üzerinden ameliyat tekniği öğrenmek zorunda kalıyorlar. Bu kontenjan artışları asistan eğitimi kalitesini düşürecektir, bu da halk sağlığını ciddi bir şekilde etkileyecektir. Popülist politikalarla "Her şeyi ben bilirim." mantığıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arık...

12.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Şehir Hastanesinde gastroenteroloji uzmanı olmadığına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kayseri Şehir Hastanesinde gastroenteroloji uzmanı olarak çalışan 2 doktorumuz istifa etti; birisi özel hastaneye, diğeri de yurt dışına gitti. Şimdi, 1,5 milyon nüfuslu ilimin şehir hastanesinde gastroenterolog yok. Her fırsatta "Sağlıkta devrimin mimarlarından biriyim." diye böbürlenilen ilimin milletvekili de "Bir şehir hastanesinde gastroenteroloji uzmanı yoksa o Sağlık Müdürünün, Başhekimin, dolayısıyla benim eksikliğim." diyor. Sayın Milletvekili, eksikliği Sağlık İl Müdüründe, Başhekimde arama; eksiklik, mimarı olarak övündüğün, hastaneleri ticarethane, hastaları müşteri olarak gören sağlık sisteminin kendisinde; eksiklik, hasta-hekim ilişkisini hasım-hekim ilişkisine dönüştüren iktidarınızda; eksiklik "Giderlerse gitsinler." diyen zihniyette yani eksiklik sizde.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

13.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, artan elektrik fiyatlarının küçük esnaf üzerindeki etkisine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pandemi döneminde Hükümetimiz tarafından esnafımıza verilen destekler esnafımızın kapalı kaldığı dönemi bir nebze olsun rahatlatmasını sağlamıştır. Bu verilen krediler esnafımıza âdeta can suyu gibi gelmiş, nefes aldırıştır. Kapanma sürecinin bitmesi ile pandemi sürecinin sonunun gelmesini dört gözle bekleyen esnafımız bu sefer de Ukrayna-Rusya savaşının ekonomiyeye olumsuz yansımalarıyla karşı karşıya kalmıştır. Yaşanan ekonomik gelişmelerin sonucunda Hükümetimiz her ne kadar elektrik ve doğal gazda sübvansiyon uygulamakta olsa da yine de ekonomisi pandemi sürecinde kırılgan hâle gelen esnafımızı tatmin etmemektedir. Özellikle, artan elektrik fiyatlarının esnaf üzerindeki etkisini azaltmak için konutlarda uygulanan kademeli tarifenin esnafımıza da uygulanması, zor günler geçiren küçük esnafımızı rahatlatacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, günümüzde insan merkezli olmaktan başka her şeyin olunduğuna ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, İsmet Özel bir şiirinde "Her şey ben yaşarken oldu, bunu bilsin insanlar/Ben yaşarken koptu tufan." diyor. Bugünü yaşayanların gördüğü tufan mı bilmiyorum veya tufanın bizi sardığını görmek mi istemiyorum, onu da bilmiyorum.

Hikâye bu ya, adamın biri rüyasında yağmur yağacağını, yağmur suyundan içenin deli olacağını görmüş. Uyanıp bunu anlattığında eşinden başka kendisine inanan kimse olmamış. Vakta ki olay gerçekleşir, yağmur suyundan içen herkes deli olur ama delilik yaftası döner bu karı kocaya yapışır. Adam dayanamaz, eşine "Şu yağmur suyundan getir biz de içelim, zira deliler bizi deli görüyor." der.

Dünya, insan merkezli olmaktan başka her şeyin olduğu bugünleri yaşarken tüm yaşananlara rağmen hakkı, adaleti, doğruyu söylemede ve savunmada, yağmur suyundan içmeden sabitkadem kalmaya devam edebilenlere ne mutlu diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ve AK PARTİ'ye katılan bağımsız Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'a "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan kahraman askerimiz Piyade Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve Türk Silahlı Kuvvetlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum; aziz milletimizin başı sağ olsun.

Yine bu sabah, Bursa Orhangazi ilçesinde infaz koruma memurlarını taşıyan servis otobüsünün geçişi sırasında gerçekleştirilen bombalı terör saldırısında şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı; yaralı memurlarımıza da acil şifalar diliyorum.

18 Nisan gecesi Irak'ın kuzeyinde başlatılan Pençe-Kilit Operasyonu'nda kahraman Mehmetçik'imiz terör yuvalarını imha etmeye, teröristleri etkisiz hâle getirmeye devam etmektedir; dualarımız askerlerimizle beraberdir.

Yine, bugün AK PARTİ ailemize katılan Balıkesir bağımsız Milletvekili İsmail Ok Bey'e "Ailemize hoş geldiniz." diyor,

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

16.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Merkezî Hekim Randevu Sistemi'nde yaşanan sıkıntıya ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vatandaşlarımız hastanelerden randevu alamıyor, Sağlık Bakanlığından ses çıkmıyor. Daha önce de söylemiştik, Sağlık Bakanı canlı yayında çıksın, Merkezî Hekim Randevu Sistemi'ni arasın ve randevu alsın da görelim. Örneğin, Edirne'de göze randevu alacaksanız en erken "Bayram sonrası için tekrar arayın." diyorlar. Ne yapsın vatandaş, kör olmayı mı beklesin? Vatandaş randevu alamazsa ve randevu olmadan da hastaneye gidemezse hastanelerde kuyruk da olmaz. Siz bu kafayla okulları kapatarak eğitim sorununu çözersiniz.

Şimdi sorumu tekrar ediyorum: Merkezî Hekim Randevu Sistemi'nden randevu alamayan vatandaşlarımız ne yapsın? CİMER'i arayıp AKP Genel Başkanından mı randevu istesin? Nasıl olsa kendisi her konuda uzman, doktorlar için de "Giderlerse gitsinler." demişti. Doktorların gitmesinde sakınca olmadığına göre, her konunun uzmanı AKP Genel Başkanı doktorluk da yapar; başka türlü vatandaşın randevu sorunu çözülmeyecek gibi görünüyor.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

17.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, ülkede yaşanan ekonomik krize ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizde süregelen ekonomik krizler sebebiyle her gün farklı travmatik durumlara tanık olmaktadır. Bakınız, insanların işsizlik sorunu, sizin iddianızın aksine rekor üstüne rekor kırmaktadır. Ancak üzülerken belirtmek isterim ki bırakın işsizliği, artık açlık sınırında yaşamaya mahkûm olmuş çok geniş bir kesim oluşmakta ve bu durum insanların hayatla olan mücadelelerinde, hayata tutunmalarında ümitsizliğe ve çaresizliğe sebep olmaktadır. Bu olumsuzluklara bağlı olarak, son yıllarda yaşanan ekonomik krizlere paralel şekilde Türk toplumunda antidepresan kullanımı da ne yazık ki oldukça artmıştır. Son yirmi günde Kırşehir'de 3 tane intihar vakası yaşandı.

Normalde sosyal devlet bu sorunların üzerinde titizlikle durur, nedenlerini araştırır ve gerekli sosyal, ekonomik, politik, eğitimsel ve benzeri önlemleri de alarak ivedilikle çözüm üretir. Dolayısıyla, iktidar gücünü elinde bulunduran Hükûmet, bu sorunları daha fazla görmezden gelemmez, vatandaşına sırt çeviremez.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

18.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'da kar sularının yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu'muzun birçok köyünde, kar suları, derelerin debisinin yükselmesine, köprülerin yıkılmasına neden olmuştur; heyelanlar, köy yollarını kullanılamaz hâle getirmiştir. Azdavay'ın Maksut, Göktaş, Çamlıbük, Evlek, Maden ve Çömlektepe; Bozkurt'un Ortasökö, Dede, Kutluca ve Yemişen; Cide'nin Çamdibi ve Ovacık; Çatalzeytin'in Hacireis, Sökü, Kızılcağa, Kayadibi, Kuzsökö, Kuğu, Piri ve Yenibeyler; İnebolu'nun Çaydüzü; Küre'nin Topçu, Güllüce ve Köşreli; Pınarbaşı'nın ise Boğazkaya köylerinde vatandaşlarımızın yaşadığı mağduriyet artık çileye dönmüştür. Yıkılan ve onarım bekleyen köprüler ve yollar, belki araç geçiş garantisi verilen köprü ve otoyollardan değildir ama o köylerimizde yaşayan vatandaşlarımız için hayat garantisidir. Bu köprü ve yolların yapılması için il özel idaresine ve DSI'ye ek bütçe aktarılmalı, mağduriyetler bir an evvel son bulmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

19.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Terör yuvalarının kilitleri parçalanıyor; Pençe-Kilit Harekâtı'yla yurt içinde teröristler nasıl inlerine gömüldüyse sınır ötesinde de gömülmeye devam ediyor. Dün operasyon bölgesinde şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet, ailesine ve kahraman silah arkadaşlarına başsağlığı diliyorum. Şehidimizin kanı yerde kalmayacak; hedef Kandil. Kandil havadan ve karadan en sert şekilde vurulacak, bir an önce yerle bir edilecektir. Nasıl ki teröristler hak ettikleri cezaları buluyorsa destekçileri ve ağababaları da Türk adaletinin karşısında hesap verecekler.

Ayrıca, bu sabah Bursa'da terör saldırısında şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

20.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, emeklilerin bayram ikramiyelerinde artış olmadığına ve Uşak'ın Banaz ilçesi Ayrancı köyünün isminin tekrar "Comburt" olarak değiştirilmesi talebine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, 2015 yılında "Her emekliye Ramazan ve Kurban Bayramı'nda birer asgari ücret karşılığı bayram ikramiyesi verilsin." dedi ama mevcut Hükûmet, sadece 1.000 TL olarak belirledi; dalga geçer gibi, iki yıl sonra 1.100 TL'ye çıkardı. Ancak şu anda enflasyon rakamını TÜİK bile yüzde 61 olarak belirlediği hâlde, maalesef bu bayramda emekliye bayram ikramiyesi artışı verilmedi. Ben bu yapılandan dolayı "Yazıklar olsun!" diyorum. Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

Sayın Başkan, Uşak ilimizde Banaz ilçemize bağlı, eski adı "Comburt" olan Ayrancı köyümüzdeki vatandaşlarımız ve muhtarımız köyün resmî adının tekrar "Comburt" olarak belirlenmesini özellikle talep etmektedirler.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

21.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, Ayasofya yerleşkesindeki Fatih Medresesinin tekrar açılışına ilişkin açıklaması

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz hafta cuma günü, Ali Koç'un da ders verdiği İstanbul'umuzdaki ilk üniversitemiz olan Ayasofya Fatih Medresesi yıkılışından seksen altı yıl sonra, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla ihya edilerek yeniden milletimizin hizmetine sunuldu. Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılmasının ardından, ecdadımızın mirası, milletin öz değeri bir eser daha milletimize yeniden kazandırılmış oldu.

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın tabiriyle, sadece eskiyi yıkmakla yeniyi bulacağını zanneden, milletin değerleriyle kavgalı

zihniyetin görüntüyü bozduğu gerekçesiyle 1936'da yok ettiği Fatih Sultan Mehmet Han Vakfiyesi'nin, bu kıymetli eserin yeniden inşasında büyük bir özveri ve gayretle çalışan Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Nuri Ersoy'a, Vakıflar Genel Müdürümüze teşekkür ediyorum. Buradan, her icraatı başlı başına bir devrim olan, milletimizin değerlerine sahip çıkarak daha da ileriye götüren, milletin öz evladı Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in yapmış olduğu açıklamaya, Türkiye Varlık Fonuna devredilen ÇAYKUR'un 2021 yılını da zararla kapattığına ve Türk milletinin hesap sorma hakkını sandıkta kullanacağına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Pençe-Kilit Harekâtı sırasında terörist hainler tarafından yapılan alçak saldırı sonucunda şehit olan kahraman askerimiz Piyade Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve aziz milletimize başsağlığı temenni ediyorum. PKK terörünü destekleyen tüm unsurları da lanetliyorum.

Bursa'nın Osmangazi ilçesinde infaz koruma memurlarını taşıyan otobüse bombalı saldırı düzenlenmiştir, saldırıda 1 infaz koruma memuru şehit olmuştur. Şehit memurumuza Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyorum.

Bilindiği gibi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin dün bir televizyon programında yapmış olduğu açıklamalarda, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili bir çalışma yapılmayacağını ve emeklilerin bayram ikramiyesine zam verilmeyeceğini ifade etmiştir. Geçtiğimiz hafta buradan açlık sınırının 5 bin lira, yoksulluk sınırının ise 16 bin liraya yükseldiği günümüz şartlarında emeklilere asgari ücretin altında aylık verilmesini adil bulmadığımızı ifade etmiştim. İYİ Parti olarak, emeklilerimiz zor şartlar altında geçim sıkıntısı yaşarken, hiç değilse bayram ikramiyelerinde kur artışlarına veya enflasyona endeksli bir zam yapılması gerekliliğini de dile getirmiştik. Saray danışmanlarına gelince 5 maaş var, saray çevresinde bekleyen müteahhitlere gelince ballı ihaleler var ama iş emeklilere gelince para yok, zam yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Enflasyon altında ezilen, huzur ve refah içinde yaşama hakkı elinden alınan, torunlarına bayram harçlığı veremeyen emeklilerimiz, AK PARTİ iktidarında bayramları artık hevesle değil, hüznle karşılayacak duruma gelmiştir. Emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili bir çalışma yapılmayacak olması ise yaşanan buhranı artırmış, müjde bekleyen emeklileri umutsuzluğa gark etmiştir.

Emekli vatandaşlarımız için reva gördüğünüz bu alaca karanlık dönemi değiştirmek için geliyoruz. Emeklilere hak ettikleri huzurlu hayat yolunu açmaya geliyoruz; bayramda torunlarına rahatça harçlık verecekleri, kendilerini mahcup hissetmeyecekleri bir refah düzenini oluşturmak için geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın milletvekilleri, Türkiye Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar katlanarak artan ÇAYKUR'un, 2021 yılı zararı 2017 yılına oranla yüzde 88 büyüyerek 503 milyon 840 bin liraya ulaştı. ÇAYKUR'un 2021 Yılı Faaliyet Raporu'nda dönem sonu itibarıyla bankalara olan toplam kredi borcu 5 milyar 241 milyon lira -yani eski parayla 5 katrilyon 241 trilyon lira- olarak kayıtlara geçti. ÇAYKUR'un kısa vadeli borcu elindeki toplam likiditenin 5 katı kadar, bunun anlamı doğrudan doğruya iflaştır. AK PARTİ'nin il başkanının ağabeyinin Genel Müdürlüğündeki ÇAYKUR'un "faaliyet dışı gider" olarak sınıflandırıp bankalara ödediği faiz ise sadece 2021 yılında 588 milyon 390 bin lira olarak belirlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum.

Böylece, yılda kişi başına çay tüketimiyle dünyanın 1'inci sırasında yer alan Türkiye'de ÇAYKUR 2021 yılını da zararla kapatmıştır. Varlık Fonu üzerinden Türkiye'nin en değerli şirketlerini yağmalayanlar ve faturayı da Türk milletine ödetenler şunu iyi bilsinler ki milletin verdiğiyle ve milletin namı hesabına hesap vakti yakındır. Türk milleti hesap sorma hakkını sandıkta kullanmak üzere gün saymaktadır.

Huzurun, refahın, adaletin, güvenliğin hüküm süreceği Türkiye'ye kavuşmaya az kalmıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay.

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu ile Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet dilediğine, Türkiye'nin salgına rağmen turizmdeki başarısına, 2023 Turizm Strateji Belgesi'ne ve Türkiye'nin turizmde dünya markası hâline geleceğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün güvenlik güçlerimiz tarafından Irak'ın kuzeyinde icra edilen Pençe-Kilit operasyon bölgesinde terör örgütü tarafından gerçekleştirilen saldırıda Piyade Teğmen Kaan Kanlıkuyu şehit olmuştur. Menfur saldırıda şehit olan teğmenimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Güvenlik güçlerimiz tarafından gece gündüz, yaz kış demeden yürütülen operasyonlarda terör örgütü PKK'nın silah ve uyuşturucu ağı kesilmiş, çok sayıda eli kanlı terörist enterne edilmiştir. Terör örgütü çaresizlik içinde kıvranırken alçak saldırılarla kendine alan açmayı hedeflemektedir.

Yine, 20 Nisan 2022'de Bursa'nın Osmangazi ilçesinde infaz koruma memurlarını taşıyan otobüse terör örgütü tarafından bombalı saldırı düzenlenmiştir. Bu menfur saldırı sonucu İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit şehit olmuş, 4 infaz koruma memuru yaralanmıştır. Şehidimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılara acil şifalar diliyoruz. Türkiye, terörün kökü kazınana kadar terörle mücadeleyi kararlı bir şekilde sürdürecektir.

Sayın Başkan, ülkemiz coğrafi konumu, zengin doğal kaynakları ve kültürel mirası sayesinde yüksek bir turizm varlığına ve potansiyeline sahiptir. Ülkemizde kıyı turizmi, sağlık ve termal turizmi, kış sporları, dağ ve doğa turizmi, kırsal ve ekoturizm, kongre ve fuar gibi birçok farklı başlıkta turizm faaliyetleri yürütülmektedir. Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınıyla birlikte turizm hareketliliği seyahat kısıtlamalarının etkisiyle küresel düzeyde önemli ölçüde ivme kaybetmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Erken alınan tedbirler ve stratejik planlamalar sayesinde, salgının turizm üzerindeki etkisini en az zararlarla atlatan ilk 5 ülkeden 1'i Türkiye olmuştur. Türkiye, Dünya Turizm Örgütü tarafından turizm için en kötü yıl olarak tarihe geçen 2020 yılında yayınlanan verilere göre 16 milyon turist sayısı ile 5'inci sırada yer almıştır. 2021 yılında, bir önceki yıla oranla yüzde 88 artışla, toplamda 30 milyon ziyaretçi ağırlanmıştır ve turizm gelirleri de buna paralel olarak bir artış göstermiştir. Turizmde yalakanan bu yükselişle birlikte Dünya Turizm Örgütü'nün 2021 verilerine göre tarihinde ilk kez dünya 4'üncülüğüne yükselmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 2023 Turizm Strateji Belgesi'ndeki stratejik yaklaşımlar çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşacak, yerli ve yabancı turizmde dünya markası hâline gelecektir diye düşünüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurunuz Sayın Daniş Beştaş.

24.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Bursa'da infaz koruma memurlarını taşıyan araca yapılan saldırıyı en sert şekilde kınadığına, bu patlamada yaşamını yitiren Cengiz Yiğit'in ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı dilediğine, şiddetle hiçbir sorunun çözülmeceğine, Ezidilerin Çarşema Sor Bayramı'na, kira ve konut fiyatlarındaki artışa; otobüs, tren ve uçak bilet fiyatlarına ve "soruşturma" adı verilen keyfi saldırılar ve hukuksuzluklarla HDP'ye geri adım attıramayacaklarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün Bursa'da infaz koruma memurlarını taşıyan araca yapılan saldırıyı en sert şekilde kınadığımızı ifade etmek istiyorum. Bu patlama sırasında yaşamını yitiren Cengiz Yiğit'in ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum. Ayrıca, söz konusu patlamadaki yaralıları da acil şifalar diliyorum.

Açıkçası, şiddetle, bu tip olaylarla hiçbir sorun çözülemez. Bizim Halkların Demokratik Partisi olarak mücadelemizin ülke halklarının tek birinin kılına, saçının teline zarar gelmemesi için olduğunu, bir barış ikliminin hâkimiyeti sebebiyle bu mücadeleyi yürüttüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, bugün Ezidilerin Çarşema Sor Bayramı. İnancları gereği önce 72 millet için ve ardından kendileri için dua eden Ezidiler, Kürt dili, kültürü, kimliği ve Ezidilik inancı sebebiyle 73 defa katliama uğradı. Son olarak, 73'üncü Ferman'a tüm dünyanın gözleri önünde imza atıldı. Ezidiler, Şengal'de IŞİD tarafından kıyımından geçirildiler. Hâlâ IŞİD çetelerinin elinde esir tutulan binlerce kadın ve çocuğun akıbeti belirsizken Türkiye'de bulunan, kurtarılan çocuk ve kadınların varlığı onlar için daha sistematik bir çalışmanın ve takibin gerektiğini ortaya koyuyor. Tüm insanlık ailesini Ezidilere dayatılan bu fermanlar silsilesine karşı durmaya ve bu yaşanan insanlık suçlarına karşı dayanışmayı yükseltmeye çağırıyoruz ve 2022 yılının bu Çarşema Sor Bayramı'nı Ezidiler başta olmak üzere, tüm insanlık için barışın daim kılınacağı güzel günlere vesile olması dileğiyle kutluyorum, katliamlarda yaşamını yitirenleri saygı ve minnetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, artan konut fiyatları, kiralar, Türkiye'nin temel gündemleri arasında yerini aldı. Son Konut Fiyatı Endeksi açıklamasında, 2022 yılının Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 13,5 oranında artan KFE, bir önceki yılın aynı ayına göre nominal olarak yüzde 96,4; reel olarak ise yüzde 26,4 oranında artmış. Buna göre, İstanbul'da konut fiyatları artışı yüzde 106,3; Ankara'da ise yüzde 97,1; İzmir'de ise yüzde 90,1 oldu. Bu maliyetlerin artışının birçok sebebi var; pandemi başta olmak üzere, yabancıların, tabii ki, yatırım aracı olması, kur yükselmesi, içinde bulunduğumuz ekonomik kriz... Birçok bileşkeyle birlikte kiralar ve konut fiyatları çok yükseldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Açıkçası tüm bu rakamlar fecaat niteliğinde. Yakında insanlar çadırlarıyla sokaklarda yaşamaya başlayacak herhâlde. Hamaseti dilinden düşürmeyen iktidar, insanların barınma sorununa önce çözüm üretmeli ve her konuşmada halka saldırmak yerine, bu gerçek sorunlara birlikte çözüm bulmalıyız.

Yine, Ramazan Bayramı yaklaşıyor ve otobüs zamları korkunç durumda hakikaten. Birçok yerde uçak fiyatları ile otobüs fiyatları birbiriyle yarışır hâle geldi. Mesela, geçen yıl bayram öncesi biletlerin yüzde 80'i satılmıştı, bu yıl ise Otobüsçüler Federasyonu Başkanı Mustafa Yıldırım, son üç ayda yüzde 80 zamlanan otobüs biletlerinin uçak biletlerini solladığını ve yüzde 20'sinin satıldığını ifade etti. Bu konuda çok vahim rakamlar var; emekli bayram ikramiyesini esas alacak olursak neredeyse tek yön otobüse yetecek 2 kişilik bir aile için ve Ankara'dan İstanbul'a giderse İstanbul'dan Ankara'ya geri gelemeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yine aynı şekilde tren fiyatları da uçak fiyatları da çok yüksek. Tabii, bunun, içinde bulunduğumuz ekonomik durumun, vahametinin sonuçlarından biri olduğunu söylüyoruz ve bu önemli meseleyi çözmek konusunda üzerimize düşen her şeyi yapmaya hazır olduğumuzu ve bu alanda da mücadelemizi sürdürdüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Bizim partimize yönelik "soruşturma" adını verdikleri keyfi saldırılar ve hukuksuzluklar hız kesmeden devam ediyor. Türkiye kamuoyu sakın şöyle anlamasın, bunun karşısında bir mağduriyet edebiyatı falan yapmıyoruz; aksine, bu konuda en güçlü, en kararlı şekilde mücadelemize devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün 9'uncu gündür 46 arkadaşımız Ankara'da gözaltında. Neymiş? Kobani kumpas davası çokünce bu sefer mali boyutunu kendilerince bir gerekçe yaptılar. Avukat arkadaşlarla sürekli görüşüyoruz, dün geceye kadar, dokuz gündür ifade alınmamış ya! "Gelin, sohbet edelim." diyorlar, "Mülakat yapalım." diyorlar çünkü ellerinde bir delil yok, çünkü bunu sadece siyasi söylemlere bir malzeme olarak kullanıyorlar ve yargı da bunun en önemli aracı niteliğinde.

Size sadece bir örnek vereyim: Önceki dönem İl Eş Başkanımız Erdal Avcı ve eşi Sonay Avcı gözaltında, bunu bir saat önce öğrendim. Erdal Avcı ve eşine sorulan sorular şu: Erdal Avcı'ya "Niye eşine para gönderdin?" diyor, eşine de tersini soruyor ve "Baz istasyonları sizi aynı yerde gösteriyor..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evli bir çift, çocuklu bir aile; “Baz istasyonları sizi aynı yerde gösteriyor.” diye dokuz gündür karı koca orada gözaltındalar. “Karı koca” lafım Medeni Kanun sözüdür, bunu hemen ifade edeyim. Bunun gibi dehşet verici, facia niteliğinde beyanlar var.

İktidara sesleniyorum: Vallahi de billahi de bu operasyonlar dönecek ve sizi vuracak, bu hukuksuzluklar sizin yanınıza kâr kalmayacak. Bu yargıya, kullandığınız yargıya en büyük hesabı siz vereceksiniz. Bugün gözaltında tutuklarınızın suçsuz olduğunu, hiçbir fiilleri olmadığını en iyi siz biliyorsunuz. HDP’ye bu şekilde geri adım atıramayacaksınız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç.

Buyurunuz Sayın Özkoç.

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Bursa’da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit ile Pençe-Kilit Operasyonu’nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu’ya Allah’tan rahmet dilediğine ve saraylarında 13 tane uçak bulunduran ama Orman Bakanlığı’nda yangın söndürme uçağı olmayan bir ülkeye güven duyulamayacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bursa’nın Osmangazi ilçesinde, infaz koruma memurlarını taşıyan otobüse bombalı terör saldırısı düzenlendi; 1 kardeşimizi şehit verdik, yaralılarımız var. Şehit düşen kardeşimize Allah’tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum. Yaralı kardeşimizin bir an önce sağlığına kavuşması için duacıyız. Bu arada, terörle mücadele veren evlatlarımızdan şehit düşen kardeşimiz var, Allah’tan rahmet diliyorum. Mücadelenin başarıya ulaşmasının ve evlatlarımızın da sağ salim evlerine dönmelerinin duacıyız.

Değerli Başkan, orman yangınlarıyla ilgili kendi hesabımdan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubundaki tüm arkadaşlarımız ve Genel Başkanımız defalarca iktidarı uyarıyoruz, diyoruz ki: Geçen sene çok acı şeyler yaşadık. Marmaris’teki yangında ve diğer yangınlarda gördük ki milyonlarca hektar arazimiz yanıyor, kül oluyor; hayvanlarımız telef oluyor, doğa katlediliyor, Türkiye’nin millî varlıkları, millî zenginlikleri yok oluyor; bunun için tedbir almamız gerekiyor. Türkiye Cumhuriyeti büyük bir devlet, güçlü bir devlet; kendi ormanlarının ve millî servetinin yok edilmesine göz yumması gerekiyor. Kendi iktidarlarında, saraylarında 13 tane uçak bulunduran ama Orman Bakanlığı’nda hiç yangın söndürme uçağı olmayan bir devlete diğer ülkelerin itibar etmesi mümkün değil, vatandaşlarının da güven duyması mümkün değil. Göz göre göre tekrar aynı olayları yaşıyor olmamız, yaşayacak olmamız herkesi tedirgin ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O yüzden bir kez daha söylüyorum: Sadece geçen seneki orman yangınlarında kaybettiğimiz millî servetimizle bugün 5 tane uçak çok rahat alınıp buradaki yangınları söndürmek için hayata geçirilebilirdi ama bunu yapmamak için direniyoruz. Bunun sebebi nedir öğrenmek istiyoruz. Yarın öbür gün tekrar ormanlar yanmaya başladığında, canlar telef olmaya başladığında, millî servetimizi kaybetmeye başladığımızda yine bu ülkeye, insanlarımıza masal mı anlatacaksınız? Bizim derdimiz vatanımız, bizim derdimiz yüzyıllardan beri birikmiş bir çevrenin değerlerini kaybetmemesi, bizim derdimiz ülkemizi itibarlı bir şekilde, ülkemizin geleceğini bir daha düzgün bir şekilde inşa edebilmek. Bütün bunları yapabileme gücü olan bir Türkiye’nin önündeki engelin iktidardan başka ne olduğunu birisinin bize anlatması gerekiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan.

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, miladi takvime göre bugün Hazreti Muhammed’in dünyayı teşrif ettiğine, Bursa’da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit ile Pençe-Kilit Operasyonu’nda şehit olan Teğmen Kaan Kanlıkuyu’ya Allah’tan rahmet dilediğine, terörle mücadeleye terörü kaynağında kurutana kadar devam edeceklerine ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, bugün miladi takvim olarak insanlığa hakkı, hakikati, adaleti, merhameti anlatan, hukuku, hikmeti ve güzel ahlakı gösteren Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed (AS)’ın dünyayı teşrif ettiği gündür. Allah Resulü’nün gelişyle bireysel, toplumsal ve evrensel düzende, zihin ve fikir ve ahlak planında tarihin en büyük inkişafı ve inkılabı yaşanmıştır. Resulüekrem Efendimiz, insanlığın umudu, müminlerin sevgili, âlemlerin rahmet vesilesidir. Kur’an-ı Kerim’i bizlere öğreten, anlatan ve yaşayarak öğreten, gösteren odur. Doğumu karanlık dünyamız için nurlu bir güneş olmuştur. İyi bir insan, salih bir kul, olgun bir mümin olmayı bize öğreten odur. Adaleti, merhameti, başışlamayı, dostluğu, kardeşliği ve sevgiyi ondan ve onun yüce mesajlarından öğrendik. Haksızlığa başkaldırmayı, zalime “Dur!” demeyi, direnmeyi ondan öğrendik. Mazlumun yanında olmayı, yetimi korumayı, güçsüzden yana olmayı ondan öğrendik. Yok etmek yerine yaşatmayı, kin tutmak yerine affetmeyi, kavgaya yerine sevmeyi, insanlığın ancak sevginin sonsuz rahmet denizinde hayat bulacağını ondan öğrendik. Bugün yine savaşlar, işgaller, kavgalar, bunalımlar, ümitsizlik, güvensizlik girdabında hukuku, huzuru ve yolunu arayan dünya Hazreti Muhammed’in (ASM) getirdiği hakikat ilkelerine, onun ahlakına, rehberlik ve örnekliğine her zamankinden daha fazla muhtaçtır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Dolayısıyla günümüz insanının ve dünyanın özlediği değerler, huzur ve güven ancak bilgi, bilinç, ahlak ve sistem düzeyinde Hazreti Peygamber’in insanlığa tebliğ ettiği hakikatlerle mümkün olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malum olduğu üzere Bursa’da cezaevi otobüsüne bombalı saldırı gerçekleştirildi. Bursa-Mudanya yolu Yenikaraburun Mahallesi mevkinde sabah 7.30 saatlerinde cezaevine göreve giden infaz koruma memurlarının olduğu otobüsün geçişi sırasında yolun kenarına bırakılan uzaktan kumandalı olduğu düşünülen bir patlayıcı infilak etti. 1 infaz koruma memurumuz şehit oldu, 4’ü yaralandı. Failerin yakalanması için güvenlik güçlerimiz seferber oldu, çalışmalarını sürdürüyor. Şehidimize Allah’tan rahmet, yaralı polislerimize acil şifalar niyaz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim .

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Terörü kaynağında kurutmak için Irak’ın kuzeyinde yürütülen Pençe-Kilit Operasyonu’nda dün gece bir acı haber aldık. Operasyonda görevli Piyade Teğmen Kaan Kanlıkuyu, teröristlerin roketatarlı saldırısı sonucunda şehadete yürüdü. Şehidimize Allah’tan rahmet, kederli ailesine ve aziz milletimize sabır ve başsağlığı dileriz.

Terörle mücadelemizi son terörist temizlenene kadar, terörü kaynağında kurutana kadar kararlılıkla sürdüreceğimizi bir kez daha ifade ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; inşallah bugün 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'ni, uzlaşi içerisinde, centilmenlik anlayışlarına ve spor camiasında egemen olmasını istediğimiz ilkelere uygun hayata geçirmeyi temenni ediyor, tüm siyasi parti gruplarına katkıları için şimdiden teşekkürlerimi sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, genç yoksulluğunun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/4/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekili tarafından, genç yoksulluğunun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/4/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu. Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuzca verilmiş olan genç yoksulluğun tüm yönleriyle ele alınması ve gençlerimizi yoksulluktan kurtarma tedbirlerinin araştırılması için vermiş olduğumuz Meclis araştırması önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Bireyin temel ihtiyaçlarını asgari seviyede karşılayamamasıyla ortaya çıkan yoksulluk, ülkemizdeki genç işsizliğin ulaştığı noktada toplum katmanları arasında gençleri de kiskacına almıştır. Her yaş grubunu farklı açılardan etkileyen yoksulluk, şüphesiz ki geleceğin mimarları olarak görülen gençlerin geleceğine mal olmakta ve ülkemizi derinden etkilemektedir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, 15-24 yaş grubundaki gençlerimiz ülke nüfusunun yüzde 15,4'ünü oluşturmaktadır. Türkiye sahip olduğu genç nüfus oranıyla Avrupa Birliği ortalaması olan 10,6'nın epeyce üzerinde bir nüfusa sahiptir. EUROSTAT verileriyle gençlerin yoksulluk ve sosyal dışlanma riski oranlarına baktığımızda Türkiye yüzde 47,1 oranıyla yüzde 28,4 olan Avrupa Birliği ortalamasının üzerinde yer almaktadır. Ülkemizde her 2 gençten 1'i yoksulluk riskiyle karşı karşıyadır. Hükümet her ağzını açtığından gençlerden veya üniversiteye devam eden 8,5 milyon nüfustan bahsetmektedir. Gençlerimizin çokluğu gururumuzdur ama hangi gençlik? Her 3 gençten 1'i ne işte ne de okulda, her 3 gençten 1'i iş arıyor yani gençlerimizin üçte 2'si boşta diyebiliriz.

Üretken olması gereken genç, bu Hükümetçe tüketici hâline getirildi. Genç, içi içini yiyerek ömrünü geçiriyor. Üniversiteye giden nasıl bir eğitim alıyor? 2002 yılında Times Higher Education sıralamasına göre Türkiye'den ilk 300'de 6 üniversite var idi, 2022 yılında yapılan sıralamada ise Türkiye'den ilk 500 dünya üniversitesinde sadece 1 tane üniversite vardır. Bunun adı gençlere eğitim yaptırmak mıdır? Bunun adı şudur: Üniversitelerin işsizliği dört yıl önleyen kurumlar hâline getirilmesidir.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Gençler İçin Gençlerle Beraber toplantılarında gençlerimizle konuşuyor ve onların sorunlarını grupta dile getiriyor. Bu toplantıların birinde, gencin birisi, 24 yaşında, yazılım mühendisi ve diyor ki: "Bu Hükümet Türk gençliğine bir gençlik borçlu çünkü hiçbir genç burada hayallerine kavuşamadı, amaçlarına ulaşamadı; bir adım atmaya çalışırken iki adım geriye çekildi. Türkiye'de öğrenci olmak gerçekten Survivor gibi, her gün hayatta kalmaya çalışıyorsun, inanılmaz sorunların var. Ama üstüne üstlük komedi gibi açıklamalar dinliyorsun: 'Gençler eğer imkânı varsa yurt dışına çıkmalı, yurt dışını görmeli.' Yani böyle bir ekonomik durumda, böyle bir açıklama çok absürt bir açıklamadır. Bence şu an Türk gencinin yurt dışına en yakın olduğu nokta havalimanlarındaki 'dış hatlar' yazısının önünde çekilen fotoğraf yani en fazla oraya gidebilir bir Türk genci." Gençlerimizin yoksulluktan kurtarılması için İYİ Parti olarak ortaya koyduğumuz projeler var, iktidarımızda iyi yaşam geliri modelimiz devreye girecek. 18-26 yaş arasında, okusun okumasın, çalışsın çalışmasın her gencimize geçen senenin bütçesiyle ayda bin lira destek verilecek. Genel Başkanımızın belirttiği gibi maalesef ülkemizdeki yoksul vatandaşlarımızın yarısı 25 yaşın altında. Bir başka deyişle "İş var, sen beğenmiyorsun." ya da "Telefonunu çıkar, göreyim." mobbingine maruz kalan gençlerimizin çoğu yoksul. 2020 yılında yapılan bir araştırmada gençlerimizin yüzde 76,2'si "Yurt dışına giderim." demektedir. Gençlerine ülkelerinden ümidi kestirenlere yazıklar olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – İYİ Parti Grubu olarak tüm bu gerekçelerle genç yoksulluğunun nedenlerinin araştırılarak yoksulluğun döngüsel bir sorun hâline gelmesinin önüne geçilecek ve gençlerimizi yoksulluk kiskacından kurtaracak, geleceğe güvenle bakmalarını sağlayacak gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ediyoruz.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genç yoksulluğun nedenlerinin araştırılması ve buna çözüm üretmek, bu Meclisin en temel görevlerinden biridir. Genç işsizlik ve

yoksulluk oranı ülkenin ekonomisi, eğitim, sosyal politikaları hakkında bizlere net olarak bilgi verir ve yapılan araştırmaların sonucuna göre Türkiye’de genç erkek işsizler yüzde 18,3, genç kadınlar yüzde 34 oranında işsiz yani 8,5 milyona tekabül ediyor bunlar. Ve bunun tabii ki bir yapısal mesele olduğunun farkındayız, kapitalist sistemin yapısal sorunudur genel olarak işsizlik. Fakat mevcut olan iktidarların ekonomi politikasını nasıl yönettikleri nasıl sonuçlar alınacağını da aynı zamanda belirler. Gelen iktidar, mevcut olan AKP ve MHP iktidarı ekonomiyi kötü yönetince bu yapısal sorunlardan gençler o kadar fazla etkileniyor ki işsizlik, yoksulluk, geleceksizlik, hayalsizlik ve mutsuzluk; işte, gençlere AKP’nin, Cumhurbaşkanlığı’nın armağanı budur.

Bakın “Gençlik geleceğimizdir.” sözü basitçe bir slogan değildir, bir gerçekliktir. Acilen yapmamız gereken işler vardır bu konuda, alınması gereken önlemler vardır. Yurt dışına göç eden genç beyinleri Türkiye’de tutmanın yolu ve yöntemi bulunmak zorundadır. Genç intiharların önüne geçilmesi lazım. Ancak, bu antidemokratik uygulamalarla bunu yapmak mümkün değildir. Bugün gençler arkadaşlarıyla el ele yürüdükleri için şiddet görebiliyor bu ülkede. Akademideki genç bilimsel çalışmalarından dolayı ihraç edilebiliyor. “Mülakat” denilen aslında AKP’lilik testinde olduğu gibi liyakat yerine yandaşlıkla işe alınıyor. KYK’li gençler borç ödeme kaygısı yaşıyorlar. İşte bunları komple ortadan kaldırmayı başarmak lazım.

Gençler arasında kent ve kırsal ayrımı hâlâ devam ediyor ve derinleşmiş durumdadır. Bunu ortadan kaldıracak sahici politikalar yürütülmesi lazım. Genç işsizlikle mücadele etmenin tabii ki yolları çoktur ve bu konuda çok önemli ve temel politik değişikliklere gidilmesi gerekir. Genç insanlara iş alanı ve istihdam yaratmak bu kadar yoğun özelleştirmeyi yapan bir iktidardan asla beklenemez çünkü yapamaz. Bugün bu kadar işsizliğin artmış olmasının en büyük nedenlerinden biri, artan özelleştirme ve bu ülkenin üreticilerinin patronların insafına bırakılmasıdır. Genç işsizlikle mücadele etmenin en temel yollarından biri, kamulaştırma yöntemine gidilmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Gerektiğinde iş saatleri azaltılarak, daha fazla genç istihdamını sağlamak üzere gençlere pozitif ayrımcılık yapılarak bu işsizlikle mücadele edilmelidir. Dediğim gibi, bu bir yapısal meseledir ve köklü çözümleri gerektirmektedir.

Sevgili gençler, öyle enseyi karartmak yok; Ahmed Arif’in dediği gibi, öyle kendini de yıkmak yok. Nerede olursak olalım, bu ülkeye ihanet edenlerin, bu ülkeyi geleceksiz bırakmak isteyenlerin yüzüne meydan okumaya devam edeceğiz. Ve dayanacağız; kitapla dayanacağız, işle, tırnakla, düşünle dayanacağız, umutla, sevdıyla dayanacağız ve Anadolu’yu sizlerin genç, onurlu elleriyle bizler yeniden inşa edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İYİ Parti grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün sabah saatlerinde Bursa’da gerçekleşen hain terör saldırısını kınıyorum. Hayatını kaybeden, şehit olan infaz koruma memurumuza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum; yaralıları da acil şifalar diliyorum.

Evet, konumuz gençler, işsizlik, gençlerin yaşadığı sıkıntılar. Bakın, nüfusun yüzde 15,4’ünü oluşturan gençlerimizin neredeyse yüzde 28’i işsiz; iş aramayı bırakmış, umudunu kesmiş, ne çalışıyor ne okuyor; evde oturuyor, belli bir yaşa gelmiş hâlâ baba parasıyla hayatını idame ettirmeye çalışıyor, iş bulmaya çıktığında kapılar yüzüne kapanıyor. Her tarafa, dağa taş üniversite yapıldı, yükseköğretim yapıldı ancak oradan sonra iş imkânı yaratılmadı. Atanamayan sağlıkçılar, atanamayan polisler, atanamayan teknisyenler, atanamayan öğretmenler... Bu sıra arka arkaya sıraladığımızda uzuyor gidiyor ancak bunları çözmekle yükümlü olan ki tek adam iktidarında yürütenin başında olan kişi ne diyor gençlere? “Yurt dışını gezin.” diyor, “Göğünüz... Oradaki insanlar ne yapıyor, bunları görün, bunları öğrenin.” diyor. Sayın Cumhurbaşkanı, yurt dışına üç günlük çıkışın maliyetini biliyor musunuz? 12.300 lira; euro kuru ya da dolar kuru sabitlendiğinde vizesi, pasaportu, uçağı, kalması, oteli, konaklaması, yurt dışı çıkış harcı. Öğrenciler neyin derdinde? Öğrenciler KYK’den aldıkları bursu ödeyememenin derdinde, evine gelen icraların derdinde. 2019 yılında burada “KYK borçları silinsin.” diye araştırma önergesi verdik, reddettiniz. Tam sıraya otururken bir AK PARTİ milletvekili yanıma geldi dedi ki: “Benim çocuğum da aynı şekilde, eve icra yazısı geldi, bunların silinmesi lazım.” Yani sorun aslında herkesin sorunu ancak bunları çözmek yerine biz ne yapıyoruz? Her zaman yaptığımız gibi, algı yönetiyoruz.

Yine bir örnek vereyim, geçen ay Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi ile Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinden 3 genç geldi odama “850 lira para alıyoruz, ayın beşi cebimizde 100 lira para kaldı, daha yirmi beş gün var, geçinemiyoruz.” dediler. Ve bu çocuklar yüzde 1’lik dilimle o üniversitelere girmişler yani bizi muasır medeniyetler seviyesine taşıyacak olan çocuklar, ceplerinde harçlık yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AYDIN (Devamla) - Karınlarını doyuracak para yok, okula gidip gelebilecek yol ücreti yok ama biz burada çıkıp “Dağı taşı üniversite yaptık, dağa taş, üniversiteye öğrenci yerleştirdik.” diyoruz. Yoksulluk sınırında, öğrencilerde, özellikle gençlerde dünyada ilk sıralardayız. Bakın, şubat ayında yapılan bir anketin sonuçlarını söyleyeyim size. Ankete katılanların yüzde 62,8’i diyor ki: “Türkiye’nin geleceğini olumlu görmüyorum.” Tamamen umutsuz olanların oranı ise yüzde 35,2. Bunun en temel sebebi de ekonomik koşullar, yüksek enflasyon ve olası bir ekonomik çöküş. Gençlerin yüzde 72,9’u yani 10 gençten 7’si “Bir imkân bulsam yurt dışına hemen kaçarak giderim.” diyor. Arkadaşlar, bunlar bizim geleceğimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Hemen, son, toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bunlar bizi ileri taşıyacak, müreffeh medeniyetler seviyesine götürecek gençlerimiz, geleceğimiz ancak biz bunların sorunlarını çözmek, onlara umut verebilmek, onlara iş imkânı verebilmek yerine, her şeyde yaptığımız gibi, algı yönetiyoruz, tozpembe bir tablo çiziyoruz ancak gerçekler böyle değil. Gençler işsiz, ümitsiz ve çaresiz ancak biz diyoruz ki: Ne çaresiz olun ne ümitsiz olun, emin olun, Cumhuriyet Halk Partisi-Millet İttifakı iktidarında önceliğimiz gençler olacak, geleceğimiz olacak, onların sorunları ve her şeyden önce de yitirdikleri hayallerini tekrar bu topraklar üzerinde, bu ülke üzerinde yeşertmek olacak diyoruz; asla umutsuz olmasınlar diyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Emine Sare Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – İYİ Partinin grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

Pençe-Kilit Operasyonu’nda şehit düşen kahramanımıza ve yine terör saldırısı sonucu şehit düşen infaz koruma

memurumuza Allah'tan rahmet, milletimize, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum.

Sözlerime çok önemli bir noktayı vurgulayarak başlamak istiyorum. Biz Türkiye'nin geleceğine, yarınlara, zorlu koşullarda birlik ve beraberlikle ülkemiz için durmadan çalışmaya inanıyoruz. Dünyada yaşanan krizlere rağmen mücadeleye devam ediyoruz, önümüze bakıyoruz, Türkiye'nin gücüne inanıyoruz. Dünya ekonomik bir krizden geçiyor; pandeminin getirmiş olduğu ekonomik sarsıntılar, Karadeniz'de süregelen savaş küresel finans koşullarını etkiledi. Günümüzde, gelişmiş ülkeler dâhil, enflasyonla mücadele ederken tüm bunlara rağmen Türkiye'yi 2021 yılında dünyanın en hızlı toparlanan bir ülkesi hâline getirmeyi başardık. Biz bu inançla yola devam ediyor, gençlerimize sahip çıkmayı çok iyi biliyoruz.

Gençlere yönelik en değerli ve en fazla yatırım AK PARTİ zamanında yapılmıştır ve yapılmaya devam ediliyor. Öncelikle, zamanın ruhunu yakalayan teknolojik yatırımların kapılarını sonuna kadar gençlerimize açtık. Sanayi ve teknoloji alanında kesintisiz olarak sürdürülecek on binlerce yeni gencin bu alanda çalışmasını, şirketler kurmasını, AR-GE takımlarında rol almasını ve dünya pazarlarına açılmasını sağlamak adına Millî Teknoloji Hamlesi'ni başlattık.

Bu anlamda şimdiye kadar neler yaptık? 1.200'e yakın AR-GE merkezi, 350'den fazla tasarım merkezi açtık. "Teknoloji Üreten Güçlü Türkiye" mottosuyla düzenlenen ve ilk yıldan ziyaretçi sayısı açısından dünyanın en büyük 2'nci havacılık festivali olmayı başaran TEKNOFEST'i hayata geçirdik. Teknoparklarda yer alan kuluçka merkezlerinde yüzde 50 indirimli kira uygulamasıyla gençlerimizi destekledik. Yine "Teknoparklarda yer alan firmalarımızın doktora öğrencisi istihdam etmeleri hâlinde, bu personellerin iki yıllık brüt asgari ücreti Bakanlığımız tarafından karşılanacak." dedik. İlk kez kendisine ait iş yeri açan genç girişimcilere "Bir yıl boyunca vergi ve primlerinizi biz karşılayacağız." dedik. OSB'lerde meslek lisesi öğrencilerinin ulusal staj programlarından yararlanmalarının önünü açtık. Özel sektör işverenlerine, genç ve kadınların istihdamına yönelik teşvik amacıyla her genç istihdamına karşılık Sosyal Güvenlik Kurumu teşviki verdik ve yine, AR-GE faaliyetlerine teşvik amacıyla "İstihdam edilenlerin sigorta primlerini karşılayacağız." dedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin mesleki deneyim kazanmalarını sağlamak ve istihdam edilebilirliklerini artırmak amacıyla işbaşı eğitim programlarını başlattık fakat siz ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? Biz onların mücadele ruhunu ve hayata katılımlarını her anlamda desteklerken sizler onları ümitsizliğe sevk ediyorsunuz, oluşturduğunuz olumsuz havayı da siyasi bir materyal olarak kullanıyorsunuz.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Yalan mı? Hangisi dayanaksız?

EMİNE SARE AYDIN (Devamla) – Bir dayanağı olmayan, gündem oluşturma ve siyasi skor elde etmek kaygısıyla yaptığınız negatif söylemlerin gençlerimize ne kadar zarar verdiğinin farkında bile değilsiniz. Lütfen, bu kötülüğü tertemiz, pırıl pırıl çocuklarımıza yapmayın, kara bulutlarınızı gençlerimizden üzerinden çekin.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Uyuşturuyorsunuz onları, uyuşturuyorsunuz; işe yaramaz hâle getiriyorsunuz.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve arkadaşları tarafından, çocuk yoksulluğunun önüne geçilebilmesi amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/4/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Nisan 2022 tarihinde Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve arkadaşları tarafından (17995 grup numaralı) çocuk yoksulluğun önüne geçilebilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/4/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bülbul, sizin bir programınız vardı, ona istinaden size bir söz vereceğim.

Buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün, Aydın'da anayasal haklarını kullanan öğretmenlerin hukuksuz bir şekilde cezalandırıldığına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hukuka aykırı ihraçlarla, KHK'lerle işlerinden edilen öğretmenler şimdi de sürgün edilme tehdidiyle baskı altına alınıyor. Aydın'da anayasal haklarını kullanan sendikali öğretmenler hukuksuz bir şekilde cezalandırılıyor. EĞİTİM-SEN Didim baştemsilcisi Belkis Kahraman, örgütlenme sekreteri Gülay Sezer ve mali sekreter Emine Olcay, haklarında 17 Şubat 2022 tarihinde CİMER şikâyetiyle başlatılan idari soruşturma sonucunda Söke ve Germencik'e sürgün edildi. Sürgünün gerekçesi açıklanmazken öğretmenlerimizin "Geçinemiyoruz." mitingleri öncesi başlattıkları imza kampanyası ve açtıkları stant nedeniyle - Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İstanbul Sözleşmesi'ni savundukları için- sürgün edildikleri ifade ediliyor.

Sendika yetkilisi oldukları görmezden gelinerek 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 18'inci maddesine aykırı, hukuksuz işlem söz konusudur. Bu yanlıştan bir an önce dönülmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve arkadaşları tarafından, çocuk yoksulluğun önüne geçilebilmesi amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli vekiller; aslında, çocuk yoksulluğu yok AK PARTİ’li az önceki vekilin söylediği gibi, ben de şimdi skor yapmak için bir konuşma yapacağım çocuk yoksulluğu üzerine. Yani nasıl var olan yoksulluğu görmüyorsunuz ve kürsüden böyle bir söz sarf edebiliyorsunuz, hakikaten hani insaf diyorum, binlerce tutulmuş durumda demek ki.

Evet, dün “çocuk hakları bakanlığı” kurulmasına ilişkin sunduğumuz kanun teklifimizde çocukların yaşadığı genel sorunlara değinmeye çalışmıştım. Bugün de asıl en önemli sorunlardan biri olan çocuk yoksulluğu konusunu değerlendireceğiz ve bu konuda bir komisyon kurulması için verdiğimiz önergemiz üzerine konuşuyorum.

“Çocuk yoksulluğu” demek yiyecek, barınma, eğitim, su veya sağlık hizmetlerinden mahrum olmak demek. Çocuklar bu temel ihtiyaçlar karşılanmadığı zaman hayatları boyunca üstesinden gelemeyecekleri zorluklarla karşılaşılıyorlar; sadece yaşamlarının başında olmuyor bu, devam ediyor bu zorluklar. Daha doğduklarında güvenli ve sağlıklı bir çevreye, sağlıklı gıdaya, temiz suya ulaşmadan hayata başlıyorlar. Gelişim döneminde oyuna ve kitaba, daha sonrasında eğitime ulaşamıyorlar ve çocukların tüm gelişim süreçlerini bu durum etkiliyor.

TÜİK’in verileri bile 2020 yılında ciddi maddi yoksunluk içinde olan çocukların oranının yüzde 34’e çıktığını gösteriyor. Yani Türkiye, 30 Avrupa ülkesi arasında çocuk yoksulluğu konusunda en yüksek orana sahip iki ülkeden biri. Şiddetli yoksulluk yaşayan 16 yaş altı çocukların sayısı ise 6 milyon 500 bin. İşte size skor, 16 yaş altında 6 milyon 500 bin çocuk şiddetli yoksulluk yaşıyor. Türkiye’de ilköğretim ve ortaokulda okuyan yaklaşık 2 milyon öğrenci şartlı eğitim yardımıyla okula gidiyor. “Yardım” derken kastettiğimiz para ise 50 ile 90 lira arasında, bir yardım değil aslında. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi’nde yayınlanan yoksulluk damgalama ve utanma çalışması, yoksul çocukların, okul ortamında arkadaş edinmede zorluk, utanma ve sosyalleşmede zayıflık yaşadığını gösteriyor yani çocuklar yoksulluklarından utandıkları için arkadaş edinmiyorlar.

Yoksulluk ayrıca, çocukların ihmal veya istismara maruz kalmalarına, tehlikeli işlerde çalışmaya başlamalarına, erken yaşta evlenmelerine ve kurum bakımına girmelerine de sebep olabiliyor. TÜİK’in Mart 2021’de yayınladığı istatistiklere göre de Türkiye’de 5-17 yaş arasında 720 bin çocuk çalışıyor. Eve gelir getirmekle yükümlü kılınan çocuklar, hurda kâğıt toplayıcılığı, seyyar satıcılık, tekstil işçiliği gibi ağır işlerde çalışıyorlar ve iş cinayeti tehlikesiyle de karşı karşıyalar.

İSİG Meclisinin Haziran 2021 raporuna göre son sekiz yılda en az 513 çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Çalışmaya mecbur bırakılan çocukların en büyük bölümü ise göçmen çocuklar. Göç İdaresi Başkanlığının yine 2021-2022 verilerine göre Türkiye’de göçmen nüfusun yaklaşık 1,5 milyon eğitim çağındaki çocuklar ve bu çocukların yaklaşık yüzde 32’si eğitim hakkından mahrum. Peki, niye böyle? Çünkü Millî Eğitimin Türkiye’deki yabancı uyruklu öğrencilere ilişkin raporunda “Ekonomik yetersizlikler nedeniyle ortaokul eğitiminin ardından bu çocuklar aile bütçesine katkıda bulunmayı tercih ediyor.” diyor. Neyi tercih ediyorlar? Çocuklar hiçbir şeyi tercih etmiyorlar; aksine, yoksulluk nedeniyle eğitimlerini bırakmak zorunda kalıyorlar.

Hani ısrarla bir göçmen nefreti körükleniyor ya, bu yoksul göçmen çocuklar, büyük ve süslü isimler vererek harlanan savaşların göçe zorladığı ailelerin çocukları.

Çocuklar bu çocuklar, göçmen çocuklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bu çocuklardan mı nefret ediyorsunuz? Bu çocukların ailelerinden mi nefret ediyorsunuz? Eğer savaşlar olmasa bu çocuklar ve aileleri bu ülkeye gelmezler ama bu “harlanan” dediğim savaşlardan tüm dünyada kimler sorumluydu işte o sorumlu olanlar, aynı zamanda bu insanlara insanca yaşama hakkını da vermek zorunda, o koşulları sağlamak zorunda.

Şunu çok açık ifade etmek isterim: Yoksulluk bir kader falan değil; eşitsizliklerin sonucu ve açık bir insan hakkı ihlali. Bu sorunlar çözümsüz mü? Hayır, değil. Araştıracabiliriz, çözebiliriz ki çok sayıda çözüm önerimiz de var ve bunun için zaten bir araştırma önergesi verdik ve bunun için yoksulluğun araştırılmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Aslında, bugün acilen yapabileceğimiz çok sayıda şey var. Bu yoksulluk, toplumun, iktidarın, muhalefetin öncelikli meselesi olması ve bir an önce kentlerdeki dezavantajlı ve dar gelirli çocuklara etkin destek hizmetleriyle gıda sağlayabilmek için elimizden geleni yapmalıyız.

Dediğim gibi, önerebileceğimiz somut şeyler çok fazla ancak sorunun sınıfsal olduğunu, bakış ve tercih sorunu olduğunu gayet iyi biliyoruz. Zengini daha zengin yapacak, yolsuzluk yapanlara kucak açacak, beka için yoksulluğun ilelebet sürmesine neden mi olacağız, yoksa gerçekten, herkesin insanca, eşit yaşayabileceği bir düzen mi kuracağız? Biz diyoruz ki: Yoksulluğa çözüm var, herkese kaynak var, bunu sağlayabiliriz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi Grubunun çocuk yoksulluğuyla ilgili grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Bursa’da yaşanan hain saldırıda şehit olan infaz koruma memurumuza, Pençe-Kilit Operasyonu sırasında şehadet şerbetini içen kahraman askerlerimize Yüce Allah’tan rahmet dilemek istiyorum. Türk milletinin başı sağ olsun ve vatan sağ olsun. Yaralı kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir süredir yaşadığımız ekonomik kriz ve çevresinde gelişen alım gücü düşüklüğü en çok gelişme çağındaki olan çocuklarımızı etkilemektedir. Ülkemizde yoksulluk sebebiyle yeterince ısınamayan, karnı doymayan, eğitimini eksik alan, çok küçük yaşta çalışmak durumunda kalan maalesef çocuklarımız çoktur. Türkiye, bebek mamalarının alarm ve kilit altında satılması utancını dahi yaşamaktadır. Bütün bunlar geleceğimize bulaşan kara lekelerdir. TÜİK verilerine göre her 10 çocuktan 3’ü yoksulluğun pençesindedir. Bu, 7 milyon civarında çocuğun yoksulluğa muhatap olduğunu göstermektedir. Çocuklarımız yeterli beslenemedikleri için eğitim alanında da başarısız olmaktadır. PISA verilerindeki geriye gidiş de okuduğunu anlama oranlarındaki felaket de bu noktadan başlamaktadır. “Dicle’nin kenarında kurdun kaptığı bir koyun bile benim mesuliyetim altındadır.” diyerek iktidara gelenler, ülkemizdeki milyonlarca yoksul çocuğun mesuliyetini maalesef unutmuşlardır.

Çocukların yoksulluğun altında ezilmesine izin vermek açıkça geleceğimize ihanettir.

İYİ Parti, Rüzgârgülü Projesi'yle okullarımızda ücretsiz kahvaltı ve öğle yemeği sağlayarak bu açmazdan çıkılması için önemli bir adım atacaktır inşallah. Okul öncesi çağda 235 bin, okul çağında ise 1 milyon 900 bin çocuk, anemi, ishal, solunum yolu enfeksiyonu ve pek çok hastalığa yakalanmayacaktır artık. Okullaşma oranı artacak, PISA verilerinde pek çok alanda 30 ile 35'inci sıralarda olan ülkemiz 15 ve 17'nci sıralara taşınacaktır. Öğrencilere gıda sağlanması için kurulacak sistemle istihdam artırılacak, yerel ekonomiler güçlendirilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Tamamlayabilir miyim efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Rüzgârgülü Projesi'yle 1,6 milyon insan yoksulluktan doğrudan kurtulacaktır, gelir eşitsizliği yüzde 1,6 azalacaktır. Dünyanın pek çok ülkesinde benzerleri uygulanan bu projeyle geleceğimize yatırım yapmış olacağız. Umarız, tek yatırımı 5'li çetelere, rantçılara yapanlar da iktidarlarının son zamanlarında yoksul çocuklarımız için ellerini taşın altına koyarlar. Çocuklarımızın yatağa aç girmesine sebep olanlara, o evlatları yetiştiren analar ve babalar sandıkta gerekli dersi vereceklerdir diyor, bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Sevdâ Erdan Kılıç.

Buyurunuz Sayın Erdan Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDÂ ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

23 Nisan Çocuk Bayramı Haftası'nda çocuk bayramını konuşmak, kutlamak yerine maalesef çocuk yoksulluğunu konuşuyoruz. Mustafa Kemal Atatürk bu bayramı tüm dünya çocuklarına armağan etmişken, bu Meclis, Ata'mızın kurtardığı bu topraklarda yaşayan çocukların maalesef derin yoksulluğunu konuşuyor. Ne acı, ne yazık ve ne büyük utanç içinde olmalıyız, en çok da bu ülkeyi yönetenler olmalı diyeceğim ama tövbe ki bugüne kadar yaptıkları hiçbir şeyden utandıklarına bizler şahit olmadık. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ülkemizde yoksulluk içinden çıkılmaz boyutlara ulaştı ve her zaman olduğu gibi bundan en çok etkilenen grup tabii ki çocuklar oluyor. Çocuklarımız derin bir yoksulluğun içinde doğarken gelecekle de yoksulluk içinde şekillenmeye devam ediyor. Yetersiz beslenmeden kaynaklı sağlıklı bir nesil yetişiyor -ki bu, tüm hayatlarını etkileyecek- yetersiz beslenme sonucu fiziksel büyümeleri, sosyal ve duygusal gelişimleri de tabii ki engelleniyor. Kronik sağlık sorunları artarken öğrenme bozuklukları ve travmaları da artıyor. Sonuçta çocuklar, hayata güvensiz ve gelecek kaygısıyla başlayacak hâle geliyorlar ve hayatları boyunca da bununla mücadele etmek zorunda kalacaklar. Tabii ki çocuklar ailelerine bağımlılar, pazar artıklarıyla beslenen, yağmurda, çamurda, askıda ekmek kuyruklarında hayatları heba olan yurttaşlarımız, maalesef bildiğiniz üzere yeterli gıdaya ulaşamıyor.

Bugün ailelerin yüzde 41'inin herhangi bir sağlık güvencesi yok, yüzde 34'ü de sağlık güvenceleri ilaçlarını karşılamadığı için yeterli ilaca da ulaşamıyor.

Uzaktan eğitim bize gösterdi ki Türkiye'de çocukların eğitimde yaşadığı fırsat eşitsizlikleri çok çok büyük derecelerde ve hepimiz bunu hep beraber gözlemledik. Kimi çocuğun evinde hem televizyon hem bilgisayar hem tablet varken ama maalesef kimi çocuğun evinde yiyecek bir lokması bile yoktu. 5-17 yaş arasındaki çocukların istihdam oranı yüzde 5'leri aştı, çocukların, bu çalışan çocukların, yüzde 35'inden fazlası eğitime de devam edemiyor ve gün geçtikçe de çocuk işçiliği artıyor.

Aileler için bebek maması almak, bebek bezi almak hele ki et, süt ürünleri almak hayal oldu hatta artık bu ülkede evlenmek de hayal, çocuk yapmak da lüks oldu. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Özetlersek, bu iktidarın yanlış politikalarıyla çocuklarını besleyemeyen, sağlık ve eğitim hakkından mahrum bırakan, çocuk işçiliğini artıran, geleceği karanlık bir nesil yetiştiren ülke hâlini aldık.

Kaçırılan çocuklar bulunamıyor, şüpheli çocuk ölümlerindeki failer cezalandırılmıyor, bulunmuyor ve Rabia Naz Vatan'ın, Burak Oğraş'ın, Volkan Beyhan'ın ve Ali Emir'in acılı aileleri hâlen adalet bekliyor.

Uyuşturucu kullanma yaşı, maalesef, 9-10 yaşlarına kadar düşmüş durumda bu ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Güvenlik konusunda -hele de çocuklar söz konusuysa- devletin zafiyet gösterme, hata yapma hakkı, şansı yokken İçişleri Bakanı suç baronlarıyla boy boy fotoğraf çekiliyor, sosyal medyada trollük yapıyor ve Genel Başkanımıza laf yetiştirmekten asıl işini yapamıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Aile Bakanı, çocukları koruyamadığı gibi koruma altındaki çocukları tüm dünyaya ifşa ediyor; hele Ensar Vakfı'ndaki çocuklar tacize, tecavüze uğrarken o dönemin Bakanının önündeki bu tebrik kuyruğunu, Meclisin o hâlini, vekillerin o hâlini hatırlamak bile istemiyorum, hatırlatmak bile istemiyorum.

Ama hiç kimse umutsuzluğa kapılmasın, tablo böyle çünkü gerçekler böyle. Bu ülkenin en doğusundan en batısına kadar tüm çocuklarımızın kandan, kavgadan uzak; yatağa aç girmeden huzur içinde uyuyacağı; parklarında, meydanlarında özgürce oynayacağı; sağlık ve eğitim hakkından eşit ve adil bir şekilde yararlanacağı bir ülkeyi -eşit, adil bir ülkeyi- hep beraber inşa edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Radiye Sezer Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Mehmetçiklerimize ve bugün Bursa'da hain bir saldırıda şehit olan infaz memuru Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, çocuklarımız hayatımızın en değerli varlığı, geleceğimizin teminatı, gözümüzün nurudur. Çocuklarımıza biz hem insani ve hem de vicdani olarak yaklaşıp, çalışmalarımızı, politikalarımızı bu yönde geliştiririz, yirmi yıl bunu böyle yaptık. Şimdi, bütün konuşmacıları dinledim, HDP grup önerisinde imzası olan Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun bünyesinde kurulan, Başkanlığını yaptığım Çocuk Hakları Alt Komisyonunun da üyesidir. Önerisini okudum, konuşmacıları dinledim, burada yirmi yılda çocuklarımıza neler yaptığımızı anlatmaya kalksam üç dakika yetmeyecek, söylenene cevap versem saatlerce sürecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Anlatamazsınız, doğru.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Yapmadıklarınızı anlatın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mahvettiniz çocukları.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Uluslararası bütün sözleşmelere imza atan tek ülkeyiz. Avrupa'yla

karşılaştırdığınız zaman, çocuk haklarıyla ilgili bütün kanunlarda en üst noktada, daha ileride olduğumuz kanıtlanmıştır; bunları tek tek söylemeyeceğim. TCK'de, Anayasa'nın 41'inci maddesinde, 61'inci maddesinde çocuğa yönelik şiddette, istismarda çocuğu korumaya yönelik bütün düzenlemeleri yapmışız, hayata insani olarak geçiriyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bebek mamalarından bahsedin, kilit altında, marketlere gidip bakın.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Söylediğiniz sözlerde eğer samimiyseniz, çocuklarımızı bu kadar yakından düşünüyorsanız, onların yoksulluğunu önlemeye niyetiniz varsa "iş cinayeti" dediğiniz, çocuklarımızla ilgili söyledığınız bu sözlerin eğer arkasındaysanız neden Diyarbakır Anneleriyle ilgili konuşmuyorsunuz? Neden onların çocuklarıyla ilgili konuşmuyorsunuz buradan? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ne alakası var ya! Kendine gel!

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Siz resim gösteriyorsunuz; bakın, buyurun, burada, kız çocuklarının, 11-12 yaşındaki çocukların elindeki boyundan büyük silaha ne diyeceksiniz? Buyurun, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizin sorumluluğunuzda, onlar da sizin sorumluluğunuz.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Daha çarpıcı olanını göstereceğim şimdi size, buna ne cevap vereceksiniz?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizin eseriniz, sizin!

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bakın, buna ne cevap vereceksiniz?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizin savaş politikalarınızın eseri onlar! Sizin eseriniz, sizin!

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bakın, ben milletvekili olarak, bu vatanın bir evladı olarak, bir anne olarak beş gündür Güneydoğu'yu taradım; Diyarbakır'dan Muş'a, Bingöl'e, Hakkâri'ye, Yüksekova'ya, Şırnak'a, Cizre'ye gittim; bu çocukların aileleriyle, bu çocuklarla konuştum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hiçbir şey anlamamışsın, boşuna gitmişsin.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Onların anlattıklarını bir dinleseniz burada oturamazsınız, milletimize hesap veremezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne diyorsun sen ya! "Hesap vermek." ne demek ya!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Masal anlatmayın, gerçeklerden bahsedin.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – O çocukların küçük yaşta, kilolarından daha ağır yüklerle dağlarda dolaştırıldığı, boylarından büyük silahların eline verildiği, bombaların altına sürüldüğü, aç bırakıldığı, köle gibi istismar edildiğiyle ilgili neden buradaki... Sadece HDP'ye değil sözüm, bütün siyasi partilerin, grupların milletvekillerine sesleniyorum: Eğer, vicdanınız varsa çıkıp birer cümle edin buradan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Araştıralım.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Tek söz size söylüyorum: Eğer, insanlığınız kurumadıysa, vicdanınız kuramadıysa lütfen buna cevap verin.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Haydi araştıralım, haydi araştıralım.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Onlarla gidin konuşun, çözümle buraya gelin. Lütfen, laf salatası buradan yapmayın.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Tamam, "evet" verin, araştıralım hadi.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sizin iktidarınızda oldu, sizin iktidarınızda oldu hepsi.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Aynı zamanda bu mücadeleyi veren İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu'ya, Millî Savunma Bakanımıza ve bütün güvenlik kuvvetlerimize teşekkür ediyorum.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Baronları ne yaptı, baronları!

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Devamla) – Terörü kurutana kadar devam edeceğiz mücadelemize size rağmen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen Çocuk Hakları Komisyonu Başkanlığı yapma; askere git, askere git bence.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ne kadar mafya varsa, mafya lideri varsa hepsiyle fotoğrafı var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çocuk Hakları Komisyonu Başkanlığı yapamazsın.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Bunları söylemek için askere gitmeye gerek yok, vatani sevmek yeterli yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hem grubumuza hem de hatibimize -vekilimize- sataşmada bulunmuştur. Öncelikle hatibimiz için söz istiyorum.

REFİK ÖZEN (Bursa) – "HDP" demedi ki.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye her dakika sataşılıyor? Allah Allah! Onların sataşması bitmiyor ki. Biz ağzımızı açmayacağız...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çocuk Hakları Komisyonu Başkanlığı böyle yapılmaz ya, çocuk haklarından anlayın biraz ya!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz çocukları kullana kullana bir hâl olduğunuz be!

REFİK ÖZEN (Bursa) – Çocukların haklarını gösterdi –fotoğraflarını- Meral Hanım, o fotoğraftakiler de çocuk.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çocuk haklarını anlatın ya!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – İşiniz gücünüz çocuk üzerinden istismar etmek!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Propaganda yapıyorsunuz.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katircioğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Şimdi konuşan hatibi, daha öncesinde, Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanlığından da biliyorum; Komisyonu toplamak için epey uğraşmış kadınlarla ilgili sorunları gündeme getirebilelim

diye. Şimdi de çocuklarla ilgili sorunlarda aynı yan yollara sapmayı tercih ediyor.

Şimdi bu gösterdiğiniz fotoğraflar da varsa bunlar da aynı zamanda sizin sorumluluğunuz.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – “Varsa...” mı?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Var zaten ya, görmüyor musunuz? “Varsa...” diyorsun. Bu fotoğraflara bir itiraz edin ya!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Siz de kınayın o zaman, siz de bir kınayın o zaman!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sizin sorumluluğunuz çünkü iktidarda olan sizsiniz ama bizim bugünkü önergemiz çocuk yoksulluğuyla ilgili.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Ya, bu fotoğraflar için bir iki cümle söyleyin, bu fotoğraflara bir iki cümle söyleyin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Çocuk yoksulluğunu gizleyemezsiniz, saklayamazsınız.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Samimiyseniz bunlara bir laf söyleyin; sözümüz bu.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Siz ikiye bölünmüş yapıyorsunuz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Aynı zamanda, savaş politikaları nedeniyle zaten bu yoksulluğun var olduğunu söyledim. Bu politikalar neden, kimden kaynaklanıyor?

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yaşamamayan çocuğun yoksulluğu mu olur?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Böyle bir sorun yok mu, böyle bir sorun yok mu?

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yaşamamayan çocuğun yoksulluğu olur mu; sağlık hizmetine, eğitime ulaşamaması olur mu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Aynı politikaları harlayan, bu ülkede defalarca, ne zaman bir yoksulluk olsa, ne zaman bir kriz olsa hemen bir sınır ötesi harekât başlatan siz değil misiniz?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hırsızın hiç suçu yok mu?

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çok zorunuza gidiyor değil mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Ülkede nerelerden geldiği belli olmayan kokainler, uyuşturucular -giren çıkan- dolaşırken...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hırsızın hiç suçu yok mu bu işlerde ya?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – ...hemen İçişleri Bakanınız ortadan kaybolup ondan sonra çeşitli, süslü adlarla bir harekât ortaya konulmuyor mu?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İnsanların hayatını çalıyorlar.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bu ülke kırk yıldır bu savaşı yaşamıyor mu? Bu ülke kırk yıldır bu sorunla mücadele etmiyor mu? Nereye vardık biz, nereye vardık bunun sonunda? Hamasetten başka bir şey yapmıyorsunuz.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bitmek üzere, daha katılım yok. Çocukların hepsi kaçıyor yolunu bulduğu zaman. Gidin, onlarla konuşun; il binanızın yerini değiştirene kadar o ailelerle konuşun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Varınız yoğunuz hamaset. Ne uyuşturucu ticaretini gizleyebilirsiniz ne de yoksulluğu; ne halkın ne de çocukların yoksulluğunu gizleyebilirsiniz.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yaşamamayan insanın yoksulluğu olmaz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Eğer varsa bir savaş bunu önleyecek olan sizlersiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Söz hakkı istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Komisyon Başkanlığında yan yolları tercih ettiğimi söyledi, Komisyonu toplamakta zorlandığımı söyledi. Geçen dönem üyemdi kendisi. Söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden söz verelim mi size efendim?

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kürsüden... Bir dakikayı geçmez.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika verelim; buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.-Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben bizzat beş gün boyunca 5 ile 6 ilçeye gittim, valilerle konuştum. Bunlar “photoshop” değil, bunlar bu terör örgütünün kendi basın-yayınlarında olan ve dünyada yayınlanan görüntüler. Bakın, görüntülerle ikna olmadım, o ailelerle konuştum, çocuklarıyla görüştüm, 13 çocukla görüştüm -devam edeceğim- onların ifadelerinde var, zaten güvenlik kuvvetlerinde -güvenlik kollarında- bunların da ifadeleri var, kendi ifadeleri var: “Ben aç biilaç, karda kışta sırtımda 40 kiloyla dolaşıyordum, bombaların altına beni komutanım gönderiyordu.” İstismarları falan anlatmıyorum. Yoksulluktan bahsetmemiz gerekiyorsa, eğitim hakından bahsetmek istiyorsak ilk önce bu çocukların yaşaması lazım, yaşamayan çocukların hangi hakından bahsedebiliriz. Bunlara cevap istiyorum ben. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer samimiyseler çıkıp birer tane cümle kursunlar bunlarla ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bakın, hâlâ eleştiremiyorlar.

Biz, PKK terör örgütünü ve tüm terör örgütlerini ortadan kaldırırsak kadar mücadelemize devam edeceğiz inşallah; size rağmen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, oyalayalım Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, doğrudan yine sataştı. Kürsüden söz istiyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sataşma yok, direkt tespit ve gerçekler var.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İsim vermedi hiçbir şekilde. Hiçbir şey demedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan söz istiyorum. “Size rağmen...” “Sizin provokasyonlarınızla...” vesaire...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yerinden Başkanım, yerinden...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne dedi de sataştı?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ne dedi? Ne dedi?

BAŞKAN – Bir dinleyelim Sayın Grup Başkan Vekilini.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Dinledik, hep dinliyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.
BAŞKAN - Buyurunuz efendim. (HDP sıralarından alkışlar)
OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sataşma yoktu.
RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Niye yerinden vermediniz?
BAŞKAN – 23 Nisan Çocuk Bayramı efendim bugün.
Buyurunuz.
VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katircioğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, doğrusu, biz Adalet ve Kalkınma Partisinin her meseleyi hamasetle örtmeye çalışmasına alıştık, yıllardır buradayız.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Hamasetin alasını yapıyorsunuz!

REFİK ÖZEN (BURSA) – Bu fotoğrafların nesi hamaset Meral Hanım? Bakın, bu fotoğrafların nesi hamaset? Hamaset mi bu? Bunlar hakikat, hakikat.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Çocuk yoksulluğu var. Çocuklar aç olduğu için kilo kaybediyor. Çocuklar açlıktan hastalıklarla yüz yüze.” diyoruz; getirmiş, bana fotoğraf gösteriyor. Şimdi, ben size öyle fotoğraflar getiririm ki nutkunuz tutulur.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Buyurun, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Fotoğraf” demişken, hani sizin İçişleri Bakanınız var ya Süleyman Soylu; uyuşturucu tacirleriyle, çetelerle, suç örgütleriyle çıkan fotoğraflarından binlerce albüm çıkar.

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Buna cevap verin, buna; başka konuya geçmeyin, buna cevap verin. Buna cevap verin, konuyu çarpıtmayın. Hamasetin başı sizsiniz!

REFİK ÖZEN (Bursa) – Bununla ne alakası var ya? Bununla ne alakası var çocukların? Biz burada çocuklardan bahsediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - O uyuşturucu tacirleri çocukları zehirliyor, zehirliyor. Bu sizin İçişleri Bakanınız, bunu konuşmayın! Diyarbakır Annelerini kendi siyasi emellerinize alet etmeyin. Siz bugün operasyonla Diyarbakır Annelerinin evlatlarını öldürmeye gidiyorsunuz. Kime ne anlatıyorsunuz siz?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Ya, şu çocuklarla ilgili bir cümle kullanın ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Anneler Diyarbakır'da partinin önünde nöbet tutuyor evlatları için! Görmüyorsunuz onları, görmüyorsunuz; gözleriniz onlara kör mü, kulaklarınız sağır mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu konuda iyi niyetli olun, iyi niyetli. Biz HDP olarak burada sadece çözümü savunuyoruz, sadece barışı savunuyoruz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Anneler evlatları için bağılıyor, duymuyorsunuz, burada hamaset yapıyorsunuz, sağa sola mesaj veriyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Savaşa karşı tutumumuz da samimidir, içtendir ve en büyük bedelleri de ödüyoruz. Biz “çocuk hakları” derken çocukları ayırmıyoruz, bütün çocuklara aynı gözle bakıyoruz ama siz... Ben sizinle birlikte çalıştım, çocukları ayırarak, kimlikleri ayırarak, böyle bağırarak hamasetle bizi susturamazsınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RADIYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bağırın sizsiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Burada hamaset yapıyorsun; sağa sola mesaj veriyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz bana -17 tane- Roboski'de katlettiğiniz çocukları söyleyin ya! Siz Mehmet ve Furkan'ı söyleyin ya! Siz panzerlerle ezdiğiniz çocukları söyleyin; çocuk haklarından söz edemezsiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sağa sola mesaj veriyorsun burada, mesaj; başka işiniz yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Efe Tektekin'e panzeriniz çarptı, çocuk kusurlu bulundu ya! Siz bu konuda söz anlatamazsınız; çocuk düşmanısınız. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz ve arkadaşları tarafından, çocuk yoksulluğunun önüne geçilebilmesi amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Diyarbakır Anneleri...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – HDP binasından çıkan battaniyeler ne oldu? Kimin için siz onları götürdünüz. Ne yaptınız onları?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ukrayna'da barış; Suriye'de savaş.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Çıkan battaniyeler bu işin kanıtı. Yapmayın! Sonra buradan istismarda bulunuyorsunuz ya! (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, banka sandık emeklilerinin bayram ikramiyelerinin hangi koşullarda hak sahiplerine ödeneceğinin incelenip araştırılması amacıyla 20/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Nisan 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/4/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç
Sakarya
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, banka sandık emeklilerinin bayram ikramiyelerinin hangi koşullarda hak sahiplerine ödeneceğinin incelenip araştırılması amacıyla 20/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3384 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/4/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurunuz Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 150 binden fazla banka vakıf sandığı emeklisinin sıkıntısını Meclisin ve Türkiye'nin gündemine taşımak istiyorum.

Bakınız, hiçbir şeyi doğru yapamadığınız gibi, elinize yüzünüze bulaştırdığınız gibi 2015 yılında Sayın Genel Başkanımızın "Emeklilere her bayram biner lira ikramiye vereceğiz." sözünden sonra mecbur kaldınız, ikramiye verdiniz ama banka vakıf emeklilerini unuttunuz. Banka vakıf emeklileri sandıklardan haklarını almak istediler ama kanunda bir boşluk varmış gibi değerlendirildiler. Bankalar Birliği bunun üzerine SGK'ye, Bakanlığa bir yazı yazdı -Çalışma Bakanlığına, bakın, burada Bankalar Birliği diyor ki: "Kanunda boşluk var gibi görünüyor, gidiyoruz... Bize vakıf sandığı emeklileri 'Haklarımızı ödeyin.' diyorlar. Ödeyip ödeyemeyeceğimizi bilemiyoruz." SGK de bunun üzerine buradaki yazısında "Kanunda bir boşluk olmakla birlikte inisiyatif bankalara bırakıyorum." diyor.

Bakın, sizin yönettiğiniz ülkede, sizin yönettiğiniz Bakanlık, kanunu getirip varsa boşluk burada tamamlaması, 150 bin emeklinin hakkını vermesi gerekirken kulağının üstüne yatıyor, bankalara diyor ki: "Sizin inisiyatifinize bırakıyorum." İşte, siz busunuz, böylesine acizsiniz ve emeklinin, işçinin, yetimin, yoksulun sesine kulak vermeyenlersiniz. Bu kişiler haklarını almak için mahkemeye gidiyorlar, tam yedi yıldır mahkemelerde sürünüyorlar, yedi yıldır. En sonunda Yargıtay bir karar verdi. Yargıtay dedi ki: "Burada bir yasal boşluk yok. Bankalar, banka vakıf sandıkları bu biner liralara ödemek zorunda, ödeyecek." ve bu kararlarla birlikte birçok banka ödemeleri yapmaya başladı ama bazı bankalar hâlâ ödemiyorlar çünkü birilerine güveniyorlar muhtemelen, Türkiye'nin hukuk devleti olmadığını düşünüyorlar. Çünkü siz hukuku her gün ayaklar altına aldığınız için "Yargıtay kararı var, biz buna uymak zorundayız." diye düşünüyorlar. Ben buradan bankaların isimlerini söylüyorum: Şekerbank, Akbank, Yapı ve Kredi Bankası. Bakın, konu şu: Her bayramda biner lira ikramiye alacaklar, diğer emeklilere veriyoruz ama bu kişilere bir türlü vermiyoruz. Yedi yıldır bunu bekliyorlar, yedi yıldır bunun için hak mücadelesi veriyorlar. Bu hak mıdır, bu vicdan mıdır, bu olabilir mi? Meclis, sizler buna kayıtsız kalmayın; gelin, bu yanlış düzeltin. Buna el atalım, yasal boşluğu dolduralım ve bu bankalara da buradan seslenelim: Artık emeklilerin bu kadarcık hakkının üstüne yatmaktan vazgeçin, birikmiş haklarını da iade edin.

Bakın, aslında işin özü nedir biliyor musunuz? Siz bu biner lira ikramiyeye ısınmadınız. Çünkü siz vermeyecektiniz, 2015'teki o seçim yenilgisinden sonra Kılıçdaroğlu söyledi diye mecbur kaldınız. Sayın Genel Başkanımız muhalefetteyken ikramiye veren ilk genel başkan oldu ve siz mecbur kaldığınız için verdiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Isınmadınız, içinize sindiremediniz, her şeye zam geldi, her şey yüzde 300, yüzde 500 zamlandı. Kendi TÜİK'iniz bile yüzde 50'nin üzerinde enflasyon açıklıyor. Dün Sayın Bakan, bugün Sayın Cumhurbaşkanı "Emekli ikramiyelerine zam yapmayacağız." diyor. Utanmalısınız, her şey zamlandı; 3-5 maaş alanların maaşları zamlandı, bütün maaşlar zamlandı; et zamlandı, süt zamlandı, petrol, benzin zamlandı, doğal gaz zamlandı en az yüzde 300 ama emeklinin ikramiyesine gelince zam vermek istemiyorsunuz. Arkadaşlar, bu, sizin sırça saraylarınızda ne hâlâ geldiğinizin göstergesidir; halktan, emekçiden, emeğiyle geçinenden, emekliden ne kadar koptuğunuzun göstergesidir ve bu, aslında sonunuzun geldiğinin de göstergesidir; haberiniz olsun.

Değerli arkadaşlar, bu anlayışla, hiç olmazsa bu konuda, artık, bu emeklilerin hakları olan bu biner liracıkların dahi verilmesi için Meclisi sorumlu davranmaya davet ediyorum ve sizin de hiç olmazsa bu sese kulak vermenizi temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; CHP'nin, banka sandık emeklilerinin bayram ikramiyeleri hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, 2018 yılında Ramazan ve Kurban Bayramı ikramiyeleriyle ilgili olarak 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen bir maddeyle ilgili kanun ve mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara bayram ikramiyesi ödenmesi kararlaştırılmıştır ancak yapılan düzenlemelerdeki eksiklikler ve SGK'nin kanunu yanlış yorumlaması nedeniyle SGK emeklilerine her bayram verilen ikramiyeden banka sandık emeklilerinin yararlanmasında ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu yüzden konu yargıya taşınmış ve Yargıtay, banka sandık emeklilerine bayram ikramiye ödenmesine hükmetmiştir ancak yargı kararına rağmen bazı bankalar emeklilerine bayram ikramiyesi ödemeyi reddetmektedir. Özel bankaların vakıf sandıklarından emekli olan 150 bin civarında vatandaş vardır. Emekliler arasında ayırım yapılmamalı, bu kişilerin mağduriyeti bir an önce giderilmelidir. Bu nedenle, verilen bu önergeyi destekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, diğer taraftan, ülkemizde yaşanan ağır ekonomik kriz, yüksek enflasyon ve her gün gelen zamlardan dolayı emeklilerimiz hayatını idame ettirmekte ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Bu yüzden, 2018'den beri emeklilerimize yılda 2 defa ödenen bayram ikramiyesinin bayramdan önce artırılması önemlidir ancak iktidar saraydaki danışmanlarına, yandaşlarına, AKP'li eski vekillere, bakanlara 3-5 maaş dağıtırken emekliye geçen sene 100 lirayı layık görmüş, bu sene artış dahi yapmamıştır. Nitekim, geçen sene yapılan 100 TL'lik bu komik artışla bayram ikramiyeleri 1.000 TL'den 1.100 TL'ye yükseltilmiştir ancak ekonomik krizin giderek derinleştiği, TÜİK'in ayarlamalı enflasyon oranının bile yüzde 61'lere yükseldiği bu dönemde, alım gücü iyice düşen emeklilerimize verilen ikramiye miktarı kabul edilebilir değildir. Bakıldığında, bayram ikramiyesinin ilk verildiği 2018'in nisan ayında 1 dolar 4 liraydı, her ikramiye 250 dolar yapıyordu, bugün ise bir emekli ikramiyesi 75 dolar bile yapmıyor. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Hanımefendi'nin de teklif ettiği gibi, sürekli artan döviz kurları ve enflasyon dikkate alınarak bayram ikramiyelerinin yeniden 250 dolar olması için en az 3.700 lira...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – ...olarak belirlenmesi ve her sene yeniden güncellenmesi ya da asgari ücrete sabitlenerek düzenli artması sağlanmalıdır. Bu artıştan banka sandık emeklileri de dâhil olmak üzere tüm emeklilerimiz yararlanmalıdır.

Emeklilerimizin maaşlarının eriyip gittiği günümüzde bayram ikramiyelerinin artırılması bile tek başına yeterli değildir ancak torunlarına bir bayram harçlığı bile veremeyen, günlerini ucuzluk kuyruklarında geçiren tüm emeklilerimiz bayramlarda bari olsun rahatlatılmalı, bayramı bayram tadında geçirmeleri sağlanmalıdır diyor, CHP'nin grup önerisini desteklediğimiz belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 14 milyona yakın emekli, dul, yetimin gözü kulağı bugün AKP grup toplantısında, Erdoğan'dan bir müjde beklediler ancak sukutuhayale uğradılar maalesef. Erdoğan ne dedi? "Emeklilerimize yalnızca 1.100 lira vereceğiz." dedi. Dün de Çalışma Bakanı Vedat Bilgin "Bayram ikramiyelerinde artış gündemimizde yok." demişti. Bakın, Sayın Erdoğan patronları seviyor; Hazine Bakanı zaten patronları seviyor, yalnızca patronları daha da zengin yapmaya çalışıyor. Bu Hükûmet, patronların hükûmeti ama Hükûmetin içinde bir Bakan var ki işçiden, emekliden, yoksuldan yana olması lazım. Kim o? Çalışma Bakanı Vedat Bilgin, değil mi? Ama Çalışma Bakanı Vedat Bilgin en çok patronlardan yana olan bakan olmuş. Ne diyor: "Emeklilere bayram ikramiyesini arttırsak enflasyon yükselir." Allah'tan korkun ya! Kuldan utanın ya! Siz yandaşlarınıza yüz milyarlarca lira aktarırken enflasyon yükselmiyor, israfa on milyarlarca lira aktarırken enflasyon yükselmiyor, kur garantili mevduatla on milyarlarca lirayı "faiz" adı altında zenginlere aktarırken enflasyon yükselmiyor da emeklinin 1.100 lirasını artırdığınız için mi enflasyon yükselecek ya? Gerçekten, Allah'tan korkun arkadaşlar.

1.100 lirayla bugün ne yapabilirsiniz bel! Ne yapabilirsiniz? Bir depo benzin dolmuyor 1.100 lirayla arkadaşlar. Diyelim ki arabası var, deposunu dolduramıyor. Arabası yok emeklinin "Hadi gel -eşim veya kocam- çocukları memlekette bir görelim." demeye kalksa, otobüse binmeye kalksa belki otobüse biniş biletini alır ama dönüş biletini alamıyor arkadaşlar; memleketinde rehin kalır. Bir emekli, geniş ailesine "Gelin çocuklarım, torunlarım, ben sizi bir kebabçıya götürüyüm, bir yemek yiyelim." dese kebabçıda rehin kalır emekli ya! 1.100 lirayla bir öğünden bahsediyorum. Ya, bu emeklilerimiz torunlarına bayram harçlığı verecek. Gerçekten, arkadaşlar, hiç mi vicdanınız sızlamıyor ya? Nasıl bayram harçlığı verecek diye düşünmüyor musunuz? Değerli arkadaşlar, 1.100 lirayla bugün ne yapılabilir diye baktığımızda, gerçekten, 1.100 liranın alım değeri mi kalmış?

Biz HDP olarak bir yasa teklifi verdik. Ne dedik? "Gelin, emekli ikramiyelerini 5 bin lira yapalım." dedik. Diyeceksiniz ki: "Para nerede?" Para bütçede arkadaşlar. Bütçenin altına hortumlar takılmış, yandaşlara para aktarılıyor. O hortumları keseceğiz, parayı emeklimize, işçimize, çiftçimize aktaracağız.

Değerli arkadaşlar, bakın, güzel bir aydayız. 4 dinin bayramı bu aya denk geliyor; Müslümanların Ramazan Bayramı, Hristiyanların Paskalya Bayramı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

GARO PAYLAN (Devamla) – ...Musevilerin Pesah Bayramı, Ezidilerin Çarşema Sor Bayramı, yakın zamanda da Alevilerin Hızır Bayramı oldu. 5 bayram bir aradayken biz emeklilerimizi bir arada sevindirme durumunda olmayacak mıyız değerli arkadaşlar? Bak, iktidar 1.100 lirayı layık görüyor. Bu vicdansız iktidara karşı milletin vekilleri ne yapmalı? Derhâl bir yasa teklifini gündeme almalı, emekli ikramiyesini emeklimizin yarasına merhem olacak şekilde artırmalı değerli arkadaşlar. Nasıl ki Çalışma Bakanımız "Bayram ikramiyeleri artışları gündemimizde yok." diyor ya, emeklilerimiz de aksi takdirde sizi gündemlerinden çıkaracak; buna emin olun.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin.

Buyurunuz Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan kahraman askerlerimize ve bu sabah Bursa'da hain terör saldırısı sonucu şehit olan infaz koruma memurumuza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır, yaralılarımıza da şifalar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun, şehitlerimizin makamları ali olsun.

Değerli milletvekilleri, milletimizden yetkiyi aldığımız günden bugüne milletimizin sorunlarıyla, talepleriyle ilgilenerek bunları çözüme kavuşturmak üzere büyük bir gayreti ortaya koyduk. Milletimizin hem omzuna konmuş yükleri hızlıca indirmek hem de hak ettiği hizmet ve yaşam standardına onu ulaştırmak için imkânların kısıtlılığını, zorlukları bahane etmeden, badirelerin, bahanelerin arkasına saklanmadan, tüm engellemelere rağmen, azimli ve kararlı adımlarla birçok düzenlemeyi hayata geçirerek milletimizin refahını on dokuz yılda artırdık hamdolsun. Bu inanca, ilk yaptığımız işlerden bir tanesi de emeklilerimizin sorunlarıyla ilgilenmek ve standartlarını yükseltecek düzenlemeleri hayata geçirmek olmuştur. Emekli aylıklarında reel artış oranlarında geçmişe kıyasla daha yüksek iyileştirmelere ulaşmaktan daha önce aylarca süren emekli aylığı bağlanma süresini neredeyse bir haftaya indirmeye, vefat eden sigortalılarımızın muhtaç durumda olan anne ve babalarına maaş bağlanmasına kadar, aylık ödeme günlerinde oluşan kuyrukları gidermekten sağlık sorunu yaşayan emeklilerimizin talepleri hâlinde emekli maaşlarının adreslerine teslim edilmesine kadar "promosyon" adı altında 4-5 milyar TL'lik bir kaynağın ve gelirin emeklilerimize aktarılmasından emeklilerimize Ramazan ve Kurban Bayramlarında 1.100 TL bayram ikramiyesi veren düzenlemeye kadar daha birçok düzenlemeyi, iyileştirmeyi hayata geçirdik hamdolsun ve 2018 yılından bugüne kadar, dört yılda, "bayram ikramiyesi" adı altında yaklaşık 90 milyar ek kaynağı emeklilerimize aktarmak hamdolsun bizlere nasip oldu.

Kıymetli milletvekilleri, 5510 sayılı Kanun'un Ek 18'inci maddesinde düzenlenen emeklilere bayram ikramiyesi, SGK tarafından gelir ve aylık ödemeleri yapılanlar için öngörülürken özel emekli sandığı emeklilerinin aylıkları SGK tarafından ödenmediğinden dolayı bu kişilere bayram ikramiyesinin kendi sandıkları tarafından verilmesi gerekiyordu ancak bu sandıkların bir kısmı bayram ikramiyesini ödemez iken bazı sandıkların da ödediği, uygulamada farklı durumların ortaya çıktığı, evet, doğrudur. SGK...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Yasal düzenleme ve uygulamadaki belki, belirsizliklerden kaynaklı olarak 2018 yılından bugüne kadar çoğu özel sandık emeklisi kişi, evet, bayram ikramiyesi alamadılar. Açılan davalarda mahkemeler, bu sandıklardan emekli maaşı alan kişilere de sandıkların bayram ikramiyesi ödemesine hükmetti. Hatta, bazı açılan davalarda yasal faiziyle birlikte sandık tarafından emeklisine bu promosyonların ödenmesine hükmedildiği, sürecin devamında, üst yargı yoluna götürülenlerin de gerek istinaf gerekse Yargıtay tarafından sandık emeklileri lehine kararların onandığını biliyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, uygulamada ortaya çıkan bir sorun, aslında, yargı kararıyla da çözülmüş durumda. Yargı kararına rağmen gereğini yerine getirmeyenler varsa bunlarla ilgili gerekli adımları bizler de hep beraber takip edelim ve sürecin neticelenmesi için bir çaba ortaya koyalım inşallah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – On saniye Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Bir dakika, buyurunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani her vatandaş dava açmak zorunda bırakıyorsunuz üstadım, onu bitirelim hiç olmazsa.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Sözlerime son verirken, son üç yıldır hayatları, ekonomileri, iktisadi ilişkileri sarsan pandeminin ve yakın zamanda başlayıp belirsizliği ve tedirginliği artıran Ukrayna-Rusya savaşının ürettiği korku ve krize rağmen ülkemizi büyütmenin gayretindeyiz. Ülkemiz büyüdükçe de emeklilerimiz başta olmak üzere milletimizin tüm fertlerinin istifade edeceği paylaşımcı bir yaklaşımla, bu aziz milleti çok daha yüksek standartlara ve koşullara ulaştırmayı başaracağımıza olan inancımla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanım, hatibin anlattıkları ve verdikleri oy çelişkili.

BAŞKAN – Sayın Tanal, 60'a göre size söz veriyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben istemedim Sayın Başkanım, adamı zorla konuşturuyorsunuz. Zaten körün istediği bir göz, Allah verdi...

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 23 Nisan nedeniyle ziyarete gelen çocukların kaygısına ve banka sandık emeklilerinin bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Bugün, 23 Nisan kapsamında çocuklar benim ziyaretime geldi ve hakikaten bu pahalılık, ekonomik kriz çocukların da kafasını o kadar meşgul ediyor ki çocukların bana sorduğu sorular şunlar değerli arkadaşlar: "Sayın Milletvekilim, bu dolar ne zaman düşecek?" dediler. Yani 23 Nisan kapsamında bana ziyarete gelen çocukların kaygısı, derdi: Dolar ne zaman düşecek?

Sayın Vekilimin, hatibin konuşmalarını dinledik, çok doğru. Dedi ki: Efendim, mahkemeler bazı bankalarda özel sigortalı emeklileri konuyla ilgili haklı buldu. Herkes dava açmak zorunda mı üstadım? Getirelim bu kanun teklifini, CHP'nin verdiği bu grup önerisini destekleyelim, kanunu çıkaralım yani hem mahkemeleri meşgul etmeyelim hem vatandaş mağdur etmeyelim hem de bu bayram ikramiyesini vatandaş alsın. Bunun mahzuru yok, aynı şeyi kabul ediyorsunuz. Niye Meclis görevini yapmaktan kaçınıyor? Biz niçin burada milletvekiliyiz?

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

30.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde'ye yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletimize söz verdiğimiz gibi, ülkemizi yatırım, üretim, istihdam ve ihracat yoluyla büyütmeyi sürdürüyoruz. Son yirmi yılda ülkemize kazandırdığımız güçlü altyapı, eser ve hizmetlerle yolumuza hızla devam ediyoruz. Ankara-Niğde Otoyolu'nun açılmasıyla Niğde, sanayicilerin gözdesi durumuna geldi. Öyle ki bugün mevcut Niğde ve Bor organize sanayi bölgelerimizde toplamda 78'i inşaat, 64'ü proje aşamasında olan yeni fabrikalarımızla ve yine yeni kurduğumuz Niğde İkinci Organize Sanayi Bölgesinde başlayacağımız altyapı çalışmalarımızla Niğde'mizi sanayi anlamında daha güçlü noktaya getirme gayreti içerisindeyiz.

Niğdeli hemşehrilerimiz müsterih olsunlar, söz verdiğimiz gibi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, Niğde'mize yeni fabrikalar kazandırmaya ve böylece ekonomimizi büyüterek istihdamımızı artırmaya devam edeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

31.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, ayçiçeği üreticilerine verilen desteğe ilişkin açıklaması

TÜREDİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ayçiçeği üreticilerimize ürettikleri ayçiçekleri için her yıl destek verilmektedir. Bu yıl da ürettikleri ayçiçeklerinin satış miktarını dosya hâlinde il ve ilçe tarım müdürlüklerine teslim ettiler ancak 31 Mart'a kadar dosyalarını teslim etmeyenler veya teslim edip de bankadan evrakları alıp teslim etmeyenlerin dosyalarının geçersiz olduğu, desteklemelerini de alamayacakları kendilerine söylenmektedir. Destek, üretim yapıp bu üretimin karşılığı olan desteği hak etmektedir. Dosya teslimi ve zamanını geciktirmişler diye bu haktan mahrum bırakılmamalıdır. Bu durumda olan çiftçilerimize zaman tanınmalı ve ek süre verilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay....

32.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün, Eren Keskin'e verilen hapis cezasına ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eren Keskin, insan hakları savunucusudur, Türkiye'de iktidarların işkence ve hak ihlallerine maruz kalan kim varsa Eren Keskin'in eli değmiştir. Eren Keskin, her düşünceden, her kesimden ezilenlerin yanında olmuştur. Kendisine ne kadar teşekkür etsek azdır, varlığıyla ne kadar onurlansak azdır. Eren Keskin'e yerli ve millî insan hakları anlayışına uygun olmadığı gerekçesiyle örgüt üyeliğinden verilen altı yıl üç aylık ceza istinafça onaylanmış. Bu, hukukun ölümü demektir, bir kez daha hukukun ölümü olmuştur. Eren Keskin'in yanındayız, hak savunucularının yanındayız. Hak savunucusu olmak suç değildir.

BAŞKAN – Sayın Filiz, buyurun.

33.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, atanamayan öğretmenlerin sorunlarına ve Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Üsteğmen Ömer Delibaş ile Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hayat pahalılığı, yüksek faturalar, zamlar ve yüksek enflasyon sebebiyle geçim sıkıntısı içinde olan esnafımız, iş bulamayan gençlerimiz, atanamayan öğretmenlerimiz bunalıma girmekte ve ömürlerinin baharında yaşamlarına son vererek ailelerini çaresiz bırakmaktadırlar. Şanlıurfa Birecik'te atanamadığı için intihar eden yüksek lisanslı öğretmen Mustafa Kaya'dan sonra, ataması yapılmadığı için seyyar satıcılık yapan 32 yaşındaki coğrafya öğretmeni İsmail Karahan, en son 17 Nisanda atama bekleyen 25 yaşındaki öğretmen Harun Titiz'in ekonomik sıkıntı sonucu intihar etmesi vicdanı olan herkesi derinden yaralamıştır. İktidara bir kere daha sesleniyor, gençlerimize istihdam imkânları sağlayın diyorum.

Irak'ın kuzeyinde Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit düşen Üsteğmen Ömer Delibaş ve Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun, dualarımız Mehmetçik'le beraberdir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

34.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik'ın, mercimek ve nohudun destekleme kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde yayımlanan Resmî Gazete'de mercimek ve nohudun destekleme kapsamı dışında bırakılması çiftçilerimizde tepkilere yol açmıştır. Tarım Bakanlığından dahi bu talep edilmişken bir gelişme olmaması ne yazık ki iktidarın çiftçiye sırtını döndüğünün kanıtıdır. Bakanlık verilerine göre 2016'da 30 bin ton nohut ithal eden Türkiye, 2020 yılında 123 bin ton nohut ithal etmiştir. TÜİK verilerine göre 2020 yılında 500 bin ton mercimek ithal etmiştir.

Bir kez daha çiftçilerimiz adına mercimek ve nohudun da destekleme kapsamına alınmasını talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

35.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan İnfaz Koruma Memuru Cengiz Yiğit'e, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan Üsteğmen Ömer Delibaş ile Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin terörle mücadelesine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bursa'da infaz koruma memurlarının servis aracının geçişi esnasında meydana gelen patlamada şehit olan İnfaz Koruma Memurumuz Cengiz Yiğit'e Allah'tan rahmet, yaralı memurlarımıza acil şifalar diliyorum.

Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit düşen kahraman vatan evladı Üsteğmen Ömer Delibaş'a ve Teğmen Kaan Kanlıkuyu'ya Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Irak'ın kuzeyinden halkımıza ve güvenlik güçlerimize yönelik terör saldırılarını bertaraf etmek ve hudut güvenliğini sağlamak maksadıyla terör hedeflerine yönelik, kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizin başlattığı Pençe-Kilit Operasyonu'nda milletimizin duası kahraman Mehmetçik'imizle beraberdir. Suriye'nin kuzeyinde gerçekleştirilen Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı operasyonlarıyla nefesi kesilen, yurt içinde Eren operasyonlarıyla köşeye sıkıştırılan teröristlerin -PKK- YPG/PYD, KCK terör örgütü- Irak'ın kuzeyindeki Pençe operasyonlarıyla da inleri başlarına yıkılacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz talebi olan sayın vekillerimizin taleplerini karşılayacağız ama biraz mesafe alalım efendim.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Birinci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılacak konuşmada kalınmıştır.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurunuz Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Yeni spor yasasının tam yirmi üç yıllık bir geçmişi var, çok uzun yıllardır beklenen bir yasa. Bu alanda birçok sorun üst üste birikti, yığıldı. Çeşitli eleştiriler tüm kamuoyundan geldi; kulüp yönetimlerinin kendi başlarına harcamaları, başkanlarının keyfekeder tutumları, kulüplerimizin borç batağına batması ve spor alanında başarılarımızın giderek dibe vurması bu alanda bir düzenlemeye ihtiyaç hissettiriyordu. Keza, spor federasyonları da aynı şekilde, spor yönetimiyle ilgili bir beklenti vardı. Böyle bir yasaya ihtiyaç var mı? Var. Şu anda kulüp borçları 30 milyar TL'yi aşmış durumda, sadece 4 büyük kulübün borcu 17 milyar liraya ulaşmış durumda. Kulüp başkanları borcu bırakıp gidiyor, doğru mu? Doğru ve biz "Bunları çözelim, dört başı mamur bir yasa yapalım ve önümüzdeki yıllar da hizmet etsin." diye büyük bir çaba gösterdik. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak neler yaptık? Spor kurulları kurduk, hukukçulardan oluşan ve spor federasyonlarında daha önce yöneticilik yapmış değerli insanlardan oluşan kurullar kurduk. İki yıldır çalışıyoruz, spor kulüplerine gittik, spor federasyonlarına gittik, daha önceden buralarda görev yapmış değerli spor adamlarına gittik. Bütün tarafların fikirlerini aldık ve bir metin hazırladık. Tam da o zaman iktidar kanadından da benzer bir spor kanun teklifi geldi. Bununla ilgili çalışmayı da yapıp bitirdik ve bir hazır hâle geldik.

Şimdi, biz kanun metnini bekliyoruz. Tabii, iktidar partisinden bir kanun metni gelecek, bütün sorunları çözecek diye beklerken hani "Dağ fare doğurdu." derler ya, burada dağ fare doğurmadı, dağ âdeta Godzilla doğurdu. Yani sorunları çözmek bir yana sorunları daha da çoğaltan, sorun yaratan bir metnin karşı karşıya geldik. Şimdi, hatta bu metni gördüğümüz zaman geçmişte Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü yapmış, Gençlik Spor Genel Müdürlüğü yapmış Mehmet Atalay bu kanunu öven, güzelleyen bir konuşma yaptı "Yine yeni yeniden spor yasası." diye. Dört gün sonra dumura uğradı, dört gün sonra "Spora komünizm geliyor." dedi. Peki, onu bu şoka uğratan neydi? Çünkü bu kanun metnini görmüştü. Biz de bu kanun metniyle ilgili çelişkileri, çekincelerimizi Gençlik ve Spor Komisyonunda bütünyle etraflıca dile getirdik. Şundan mutluyuz: Komisyonunda bir kısım görüşlerimiz dikkate alınmıştır ve bazı düzenlemeler yapılmıştır. Daha sonra Genel Kurul aşamasında da bazı değişiklikler yapılmak üzere rezerv verilmiştir, niyet belirtilmiştir. Bugün geline nokta bu kanun metninde bizim taleplerimizin de dikkate alınması ve büyük ölçüde de karşılık görmesinden biz de mutluyuz. Bu konuda iş birliği için bütün parti gruplarına, iktidar partisi grubuna da çok teşekkür ediyorum. Tabii, ihtilafli olduğumuz noktalar var, konuşma metnimde ilerleyen aşamalarında bunu söyleyeceğiz.

Şimdi, bizim buradaki endişemiz neydi? Özellikle uluslararası alanda özerkliğe, spordaki bağımsızlığa hâle getirecek bir şey olmasın endişemizdi. Çünkü bununla ilgili çok fazla durum söz konusu idi.

Şimdi, dünyada spor hukukunun kamu hukukundan ayrılmaya giden bir yöntemi var yani spor hukuku kamu

^(x) 324 S. Sayılı Basmayazı 19/4/2022 tarihli 81'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

hukukundan ayrı olmalıdır. Ülkemizde de bu yönde çalışmalar oldu, son otuz yılda kazanımlar spor hukukunu kamu hukukundan ayırarak şekilde aslında olumlu yöneydi fakat bize getirilen, Komisyona getirilen metin bütün bu kazanımlardan geri dönüşü ifade ediyordu, aslında devrim değil karşı devrim idi. Tabii ki birçok alanda düzeltme sağlamakla beraber bazı alanlarda bunları henüz tam olarak gerçekleştiremedik.

Şimdi, biz itirazlarımızı 5 başlık altında topluyoruz. Bu hâliyle, spor yasasının Spor Bakanına aşırı yetkiler veren, otonomi sağlayan, spora kamu otoritesi getiren bir yapısı var. Bu, altmış yıllık, otuz yıllık kazanımların geriye dönmesi anlamına gelir, Türk sporuna bakanlık vesayeti anlamına gelir. Mesela, Spor Bakanı federasyon genel kurullarını yenilemeye, yönetimlerini görevden almaya, tahkim kurulunu, genel sekreterini, il temsilcilerini atamaya yetkili kılınıyor, Bakan hem federasyon genel kuruluna delege yolluyor istediği kişiyi seçtirmek için, sonra da genel kurul iradesini yok sayıyor. Spor federasyonlarının ana statülerini Bakanlık belirliyor, bırakın ana statüyü federasyonu kendi belirleyeceği durumlar söz konusu. Bu yasa metninde Komisyon öncesi tam 153 yerde "bakan" kelimesi geçiyordu arkadaşlar, 153. Komisyondan çıktık, yine 153 yerde "bakan" kelimesi geçiyordu. Şimdi, bunda tabii bazı değişiklikler yaptık, inşallah, bu olumlu değişiklikler, düzeltmeler olduğu gibi huzurunuzda gelecektir.

Burada ikinci itiraz noktamız, siyasetin Türk sporundaki hâkimiyeti. Siyasi otoritenin tamamen kontrolünde bir durum yaratılıyor hatta Spor Bakanı yetmemiş, İçişleri Bakanı "Biraz da bana verin." demiş, 13'üncü maddede İçişleri Bakanına spor kulüplerini yarışmalardan men etmek, yönetimlerini görevden almak gibi bir yetki veriyordu, buradaki siyasetin spora dahilini anlatmak noktasında.

Yine, kesin yargı kararı yokken sadece kovuşturmayla spor kulüplerinin yönetimleri görevden alınabiliyordu. Şimdi, arkadaşlar, son günlerde farkında mısınız? İşte, Futbol Federasyonu Başkanı istifa ediyor, Futbol Federasyonu Asbaşkanı istifa ediyor, arkasından Merkez Hakem Kurulu istifa ediyor. Orada bir şeyler oluyor, orada ne oluyor? Orada bir güç çatışması var. İşte, Göksel Gümüşdağ, bahsediliyor, Tahkim Kuruluyla ve oradaki Asbaşkan, istifa eden Mehmet Baykan'la daha bir ortak, daha bir yakın. Futbol Federasyonu Başkanı ya da Merkez Hakem Kurulu başka bir cephe oluşturuyor. Şimdi, buradaki güç çatışmalarının sporu nasıl etkilediğini görüyorsunuz. Yukarıda öyle bir yarış, öyle bir çatışma var ki siz sahada maç izliyorsunuz ya, yukarıda aslında yönetimdeki maç, oradaki çatışma aşağıdakinden daha enteresan, daha heyecanlı. Yani siz oradaki işi bilerseniz, oradaki yarış bir bilerseniz o maçı bırakırsınız, aşağıdaki Fenerbahçe-Galatasaray maçını, yukarıda bu yönetimin arasındaki çatışma, buradaki yarışma ne oluyor onu izlemeye devam edersiniz, üstte bir de dekoder alırsınız. Yani oradaki, sporun yönetimindeki kavgaların Türk sporunu ne hâle getirdiğini anlatmaya çalışıyorum. İşte, bu spor yasası siyaseti daha fazla sporun içine sokacak düzenlemeler içeriyordu. Tekrar söylüyorum, her cümlemin arkasına, yapılan düzenlemeler bunlardan inşallah bir miktar geri adım atılmasını sağlayacaktır.

Şimdi, peki, bu siyasetin spora girmesiyle Spor Bakanının tek adam pozisyonuna gelmesinin ne sıkıntısı var? İşte, üçüncü çekince noktamız, uluslararası spor kurulları, ülkelerdeki federasyonları kendi şubeleri gibi görür. Örneğin UEFA'nın Türkiye'de, Türkiye Futbol Federasyonu vardır, FIBA'nın Türkiye'de, Basketbol Federasyonu vardır; ülkelerdeki federasyonların kendi kurallarına aidiyet ister, uymaların ister eğer buna aykırı bir durum görürlerse o ülkelerin federasyonlarını ihraç etme ve takımlarını da yarışmalardan men etme riski vardır. Dolayısıyla, bizim ülkemizde, spor yönetimini yaparken spor hukukunun bağımsızlığına uygun bir şekilde, federasyonların bağımsızlığına uygun bir şekilde hareket etmemiz lazım, uluslararası kurullarla da eş güdüm içinde olmamız lazım. Eğer bu yasa bu hâliyle geçseydi ülkemiz, bu tür yaptırımlarla karşı karşıya kalacaktı hatta Şenes Erzik'in -geçmişte çok büyük deneyimleri var- yakında bu spor yasasıyla ilgili söylediği sözüzü hatırlatmak isterim: "Geçmiş unutmuslar, Haluk Ulusoy Başkanken siyasi otorite Bakanlık yetkisiyle TFF'yi olağanüstü genel kurula çağıracaktı." Blatter durumu öğreniyor, Şenes Erzik'i çağırıyor "Bunu yaparsan sizi derhâl ihraç ederiz." Yani geçmişte bunun defaatle örnekleri var, dünyada da örnekleri var; örneğin Kamerun, Nijerya, Çad, İrlanda hatta komşumuz Yunanistan bu nedenle ihraç edilmiştir. Yani bizim değişiklikler yaparken uluslararası spor kurullarıyla, kuruluşlarıyla da eş güdüm içinde olmamız gerekir.

Şimdi, bu konuda bir sorun daha var, Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu ve Spor Tahkim Kurulu, 2 tane tahkim kurulu var. Yani sporda en son noktadır, bizim Anayasa'mızdaki Anayasa Mahkemesi gibidir. Bu tahkim kurullarıyla ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlara aykırı bir şekilde bizim de yaptığımız görüşmelerde bir değişiklik yapılmamıştır. Eğer Tahkim Kurulu, bu yasada bu şekilde geçerse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde de bu uluslararası spor kurulları nezdinde de yine sıkıntı ve yaptırımla karşı karşıya kalabiliriz, bunu buradan tarihe not düşüyorum, kayıtlara geçiriyorum. Tahkim Kuruluyla ilgili daha önce 28 Ocak 2020 Strazburg Ali Rıza ve Diğerleri Kararı'na uygun bir şekilde Türkiye Futbol Federasyonu Genel Kurulu da yeni bir düzenleme yaptı, ne zaman yaptı? 28 Temmuz 2021'de yaptı ve bunu 11 Ağustos 2021'de Resmî Gazete'de yayımlayarak yürürlüğe koydu. Bu spor yasası, bu Tahkim Kurulunun oluşumunu ve Türkiye Futbol Federasyonu Genel Kurulunun bu iradesini yok saymıştır ve bunda bir değişiklik yapmakla ilgili şu ana kadar bir tasarruf yoktur. Bu durumyla bunun uluslararası spor kurulları karşısında Türkiye'yi sıkıntıya sokacağını özellikle belirtmek istiyorum.

Dördüncü çekincemiz, spordaki adil yarışma ruhunu zedeleyecek maddelerin varlığı. Bununla ilgili bir 12'nci madde sorunumuz vardı, en uzun mesaimizi aldı, hatta artık "12'nci madde" diye de çok da meşhur oldu. Bununla ilgili özellikle Amatör Spor Kulüpleri Federasyonuna getirilmesi gereken bir ayrıcalığın tüm spor kulüplerine yaygınlaşarak bir iş birliği, ortaklaşma üzerinden şike ve teşvike bir altyapı oluşturmaması için büyük çaba sarf ettik. Bunu da sadece Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu sınırlı kalarak ve bu diğer arızalı kısımlarını çıkarak orta bir yol bulduk, inşallah bu sakatlıktan bu yasayı da kurtarmış olacağız, bu şekliyle geçerse. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, beşinci ve son itiraz noktamız; bizim kulüplerin ve federasyonların bir finansal denetime ve mali denetime ihtiyacı var mıydı? Vardı fakat yapılan düzenlemeler amacını aşan, ülkemiz koşullarına göre gerçekliği olmayan düzenlemeler. Ne gibi? Arkadaşlar, spor kulüplerinden denk bütçe isteniyor. Ya, denk bütçeyi siz Hükûmet olarak yapıyor musunuz? Yani torunlarımızın torunlarına borç bırakacak şekilde uygulamalarınız var fakat kulüplerden denk bütçe istiyorsunuz. Kulüpler de bu ülkenin şartlarında yaşıyor; aynı ekonomiyi, aynı döviz kurlarını haizler; dolayısıyla kendi yapmadığınız bir şeyi kulüplere dayattınız. Tabii ki mali bir disiplin gerekir ama buradaki disiplinin biraz aşırıya kaçtığını ve kulüpleri mali yönetim açısından sıkıntıya sokacağını özellikle belirtmek isterim.

Cezai ehliyet konusunda –tabii, kamuoyu merak ediyor- bu bir ve üç yıl arasındaki yönetimlerin cezai ehliyetiyle ilgili kısımda, yine, Kulüpler Birliğinin bazı önerileri de dikkate alınarak bir miktar yumuşama sağlayacağız inşallah, bunu da göreceğiz. Burada şunu da belirtmek istiyorum: Tabii, bu yasayı hazırlarken Hükûmet kanadı gereken istişareleri yapmadı, bunu bir köşeye not edelim; kulüplere, bu işin taraflarına, taraftar derneklerine, hakemlere, antrenörlere hiçbir yere gitmediler ama biz bunu yaptık. Sayın Genel Başkanın talimatıyla Komisyon üyelerimiz ve ben hem spor kulüplerimizi hem bütün tarafları dinledik, bu konuda daha önce tecrübesi olan bütün spor adamlarıyla görüştük, onların fikirlerini de bu istişareler sırasında bu kanun metnine yansıtmış olmaktan dolayı mutluyuz.

Şimdi, tabii, burada mali disiplin geliyor, şöyle bir endişe var: Anadolu'da bu cezai durumlarla, bu mali disiplinle hiç kimse bir spor kulübüne yöneticilik yapamaz. Yani cezai sorumluluk getiriyorsunuz, oradaki mali yükümlülüğüyle belki de bütün

yedi ceddinin mal varlığına el koyacak durumlar var. Yani spor kulüplerine bu şartlar altında yönetici bulamayabilirsiniz. Fakat buna "Olsun, bu şekilde gitsin." dediler. Hafızama bir söz geldi, sene 2015, Sayın Erdoğan, Davutoğlu'nun açıkladığı şeffaflık paketi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin Grup Başkan Vekillerine, genel merkez yöneticilerine, il ve ilçe başkanlarına mal bildiriminde bulunma zorunluluğu getirilmesine sıcak bakmadığını, dikkat, "Böyle giderse partide görev alacak il ve ilçe başkanı bulamazsınız." demişti 2015'te. Yani siyasete etik yasası getirme isteğine "Biz partide yöneticilik yapacak il ve ilçe başkanları bulamayız." demişti, siz şimdi, kulüplere getirdiğiniz bu sınırlamalarla, cezai ehliyetlerle Anadolu'da kulüplere nasıl başkan bulacaksınız bakalım. Yani hem harcamalarda kendi yapmadıklarını kulüplere şart koşuyorlar hem de yönetimlerde kendi yapmadıklarını kulüplere şart koşuyorlar.

Şimdi, bir de buradaki düzenlemeler hep birbirleriyle çelişiyor arkadaşlar, bakın, kulüpler hem şirket hem spor kulübü. Şirket olduğu zaman Türk Ticaret Kanunu'na ve Sermaye Piyasası Kanunu'na, dernek olduğunda İçişleri Bakanlığına, spor kulübü olduğunda Spor Bakanlığına; birden çok yere bağlanıyor. Mesela, Sermaye Piyasası Kanunu Türk Ticaret Kanunu'yla çelişiyor; şirketler halka açıksa Sermaye Piyasası Kanunu'na, halka açık değilse Türk Ticaret Kanunu'na tabidir. Mesela birkaç örnek: Sermaye Piyasası Kurulu, şirkette yasaya aykırılık varsa soruşturma yapar, Spor Bakanlığı, anonim şirkette yasaya aykırılık varsa soruşturma yapar, Ticaret Bakanlığı, anonim şirkette yasaya aykırılık varsa soruşturma yapar, İçişleri Bakanlığı, Dernekler Yasası'na aykırılık varsa soruşturma yapar, dernek denetim kurulu genel kurul adına mevzuat ve tüzükte aykırılık varsa denetim yapar, Maliye Bakanlığı Vergi Usul Kanunu'na göre bir aykırılık varsa soruşturma yapar. Arkadaşlar, bu soruşturma... Yani kulübün içerisinde yönetimden çok müfettiş dolaşıyor, bu kadar denetim, denetleme arasında kimin ne yapacağı belli değil. Yapılması gereken şudur: Bunların, bu yasadaki düzenlemelerin ilgili mevzuatlarda yani Ticaret Kanunu'nda, maliye kanununda, Sermaye Piyasası Kanunu'nda, hepsinde ilgili düzenlemelerin yapılarak bu karmaşaya son verilmesi lazım.

Şimdi, tabii biz torba kanuna alışmışız, hep torba kanun getirirdiniz, bu sefer torba kanun değil, çorba kanun geldi diye söylemişim çünkü o kadar çok yere atıf, o kadar çok yerle karmaşa var ki. Mesela, teklifin 57'nci maddesinde Dernekler Kanunu'nun 14'üncü maddesi yürürlükten kaldırılıyor. Nedir bu 14'üncü madde? "Gençlik ve spor kulüpleri" tanımlaması var ama geçici madde 1'e bakıyorsunuz, bu yürürlükten kaldırılan gençlik ve spor kulüplerine kamu yararına bir dernek statüsü veriliyor yani olmayan, daha önceki maddeyle kaldırılmış bir derneğe kamu yararı söz konusu yapılıyor.

Şimdi, bir de maddelere hızlıca göz atmak istiyoruz, bazı maddelerde sıkıntılarımız var. Şimdi, madde 8'de kulüpleri birleşmeye veya satışa açık hâle getirmişiz ama ne yapmışız, biliyor musunuz? O lig sezonu bitmeden birleştirmeye kalkmışız yani lig devam ediyor, aynı ligde yarışan 2 takımı birleştirmeye kalkmışız; bunun sezon sonuna bırakılmasını teklif ettik, değiştirilmesi söz konusu.

Yine, 13'üncü maddede biraz önce bahsettiğim İçişleri Bakanına gereksiz bir yetki düzenlemesi vardı, bunu da inşallah düzelteceğiz.

Yine, Futbol Federasyonunun ve diğer bütün federasyonların merkezinin Ankara olmasıyla ilgili ısrarımız oldu. Bununla ilgili de Ankara'da olması konusunu da başardık.

28'inci maddede "Sportif Değerlendirme Kurulu" adı altında bir kurulla Spor Bakanına federasyonların başkanlarını, yönetimlerini görevden alıp genel kuruluna götürme yetkisi veriyordu. En önemli şey budur; sporda özerkliği ve bağımsızlığı sağlama noktasında Spor Bakanından federasyon yönetim kurullarını yok sayma yetisini yetki olarak alıyoruz ve tamamen demokratik bir şekilde o yönetim kurulunun kendi inisiyatifiyle veya genel kurulun kendi arasındaki salt çoğunlukla bu iş yapabilecek.

Eğer şu ana kadar konuştuğumuz, üzerinde uzlaşma yaptığımız şekilde olabilirse, özellikle tahkim kuruluyla ilgili itirazlarımız saklı kalmak üzere, birçok konuda bu spor yasasına katkı yapmaktan dolayı biz de mutluyuz. Hep beraber, ortak akılla, spor yasasında hem Komisyon aşamalarında hem de buradaki Genel Kurul öncesinde güzel bir iş birliği yaptık, defaatle toplantı yaptık. Ben -bizim Cumhuriyet Halk Partisinin- Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonundaki bütün arkadaşlarımıza, Grup Başkan Vekillerinin bütün hepsine ve yine, eski Sayın Bakanım Erdoğan Toprak Başkanına çok teşekkür ediyorum; karşı taraftan da bizim bu şekilde önerilerimizi nezaketle dinleyip bunlarda belli bir yol, mesafe katedilmesine fırsat veren iktidar kanadı da olmak üzere, bütün herkese çok teşekkür ediyorum.

Sonuçta, çıkacak olan kanun siyasetüstü, hepimizin de dâhil olduğu ve önümüzdeki yıllarda uzun süre hizmet vermesini istediğimiz bir kanun olacak. Tabii ki burada yine buraya not düşüyorum: Tahkim kurullarıyla, hem Spor Tahkim Kurulu hem de Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu; iki ayrı tahkim kurulunun yapısıyla ilgili rezervimizi koyuyoruz çünkü Spor Tahkim Kurulunu Spor Bakanı tek başına atıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulunu da Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu atıyor. Yani atadığınız bir yargı makamı sizi yargılayacak, böyle bir şey olamaz. Bu, adaletin ruhuna da aykırıdır, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ve diğer uluslararası spor kuruluşlarının da bu konudaki önermelerine aykırıdır. Bu konuyla ilgili de hâlâ düzenleme yapma şansımız var. Bu konudaki rezervimizi koyuyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Fehmi Alpay Özalan.

Buyurunuz Sayın Özalan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi üzerine görüş ve düşüncelerimi paylaşmak için grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Uzun süredir beklenen ancak çeşitli nedenlerle oluşturulamayan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'mizi Genel Kurulumuzun huzuruna getirmenin mutluluğu içerisindeyiz. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuzda yapılan toplantıda gerek Komisyon üyelerimizin gerekse diğer milletvekillerimizin çok değerli katkıları oldu. Huzurunuzda bir kez daha onlara teşekkür ediyorum.

Bu teklifi hazırlamamızda bizi harekete geçiren başlıca sebepleri sizlerle paylaşmak istemekteyim. Tüm spor kulüplerimizin toplam borcu şu anda 30 milyarı geçmiş durumdadır. Kulüplerimizin finansal durumu artık sürdürülebilir bir başarıyı mümkün kılmamaktadır. Spor altyapısında yaptığımız çalışmalarla, özellikle tesisler noktasında örnek gösterilecek bir seviyeye geldik. Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Korunmasına Dair Kanun'la sporda şiddeti önledik. Bu teklifle de spor kulüplerini, spor anonim şirketlerini ve spor federasyonlarını düzenleyerek hesap verilebilir, denetlenebilir, şeffaf bir yapı oluşturmak istemekteyiz. Ayrıca, sporun, özellikle de futbolun endüstrileşmesi söz konusudur. Bu alanın da ülkemize gelir getirmesini amaçlamaktayız. Başarılı sporcularımızın yetişmesini ve ülkemizi uluslararası arenada temsil etmesini hedeflemekteyiz. Benim için tüm bu parametrelerden daha önemlisi, güzide kulübümüzün taraftarlarının yağmur çamur, mesafe dinlemeden harcadıkları paraların kulüpler için harcadığının bir takibi ve denetimi olmak zorundadır. Başarılı sporcularımızın yetişmesi ve onlara değer katmamız

bu yasada en önemli maddelerden bir tanesidir.

Teklifin içeriğine girmeden önce şu hususlarda açıklama yapma ihtiyacı hissediyorum: Teklifin yasalaşmasıyla birlikte, başkan ve yönetici bulunması noktasında sıkıntı yaşanacağı ifade edilmektedir.

Değerli arkadaşlar, ben inanmaktayım ki, ne mevcut yöneticilerimiz kulüplerine hizmet etmekten vazgeçer, ne de bu ülkenin evlatları taraftarı oldukları kulüpleri sahipsiz bırakır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bilgi birikimleriyle, tecrübeleriyle, dünyayı yakından takip etmeleriyle, dünyanın başat kulüplerinden daha öncü fikirlere sahip gençlerimizin ve sporcularımızın bundan sonra kulüp yönetimlerinde de daha fazla söz hakkı sahibi olacaklarını düşünmekteyim.

Diğer değinmek istediğim konuya, kulüplerimizin ilk etapta mali anlamda biraz küçülme zorunda kalmalarıdır; bundan sonra bir süre, mali yapı düzelinceye kadar, yıldız transferlerden daha çok altyapıya, yerli ve yabancı gelişim gösterecek futbolculara yönelmek durumunda kalmalarıdır. Evet, artık ışığı sönmek üzere olan yaşlı yıldızları değil, ışığının parlaması için kıvılcım oluşturup üflemezler gereken genç yıldızları seyredeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu konuda hangisinin daha doğru bir seçenek olduğu yorumunu sizlerin ve milletimizin vicdanına bırakıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hazırladığımız teklifle spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için “yönetici” tanımı getirerek yönetim dışındaki üyelerin de artık sorumluluk kapsamına alınmasını istemekteyiz. Bildiğiniz üzere, spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu başkanı vardır, yönetim kurulu vardır ve bunların dışında, murahhas üye ve genel müdürler vardır; spor kulüplerinde ise idari menajere ve sportif direktörlere de zaman zaman yetki verilmektedir. Artık bu kişiler de uğratılan zarardan şahsi mal varlıklarıyla sorumlu olacaklardır. Bunu örnekle anlatacak olursak; özellikle bir transfer sürecinde rol almış bir yetkili, menajerlik ücret üst sınırına uymadığı takdirde oluşan zarardan şahsi mal varlıklarıyla sorumlu olacaktır.

Diğer bir konumuz: Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine özgü temel ilkeler ile bütçe ve harcama ilkeleri getirilmektedir. Borçlanma ve alacak temlik sınırı getirilmekte ve bu kurallara uyulmaması durumunda yöneticilere şahsi mal varlıklarıyla sorumluluk getirilmektedir; ayrıca, hapis cezası da düzenlenmektedir. Esas kuralımız denk bütçedir, “Gelir ne kadarsa o kadar harcama yap.” olmalıdır. Fakat bazı durumlarda ilave harcama gerekebilir, yönetim kurulu kararıyla bir önceki yıl brüt gelirin yüzde 10 fazlasına kadar harcama yapılabilir. Genel kurul kararı nitelikli çoğunlukla alınmak kaydıyla bir önceki yıl brüt gelirin yüzde 50 fazlasına kadar ilave harcama yapılabilir. Bunu örnekle anlatacak olursak; X kulübün 2021 yılında yani bir önceki yıl 1 milyar lira geliri olduğunu düşünürsek yönetim kurulu kararıyla yüzde 10’una kadar yani 1 milyar 100 milyonuna kadar harcama limiti kullanabileceklerdir. 1 milyar 100 milyon lirayı 1 lira geçtiği takdirde artık nitelikli çoğunlukla genel kurul kararı gerektirmektedir.

Alacak temlikini de sınırlandırdık. Mevcut yönetimler bazen transfer için bazen de bankadan kredi almak için yayın gelirlerini, sponsorluk gelirlerini bankalara ya da diğer kulüplere temlik etmektedir. Bu hususta sınır olmaması sebebiyle mevcut yönetimler gelecek yönetimlerin gelirlerini harcamaktadırlar. Bunu önlemek için de alacak temlikine sınır getirdik yani 2021 yılında 1 milyar brüt geliri olan bir kulüp, yönetim kurulu kararıyla sadece 250 milyon alacak temlik yapabilecektir.

Artık spor kulüpleri dernek vasfından çıkarılmakta, spor kulüplerinin Gençlik ve Spor Bakanlığına tescille kurulmaları sağlanmakta ve böylelikle özel bir hukuki statü kazanmaları temin edilmektedir. Yani, bundan sonra spor kulübü kurmak için 7 kişi bir araya gelebilir, gerekli evrakları topladıktan sonra Gençlik ve Spor Bakanlığımıza başvuruda bulunabilir ve spor kulüplerini artık tescil ettirebilirler.

Spor kulüplerine ticari amaçla kurulma imkânı sağlanmaktadır. Bildiğiniz üzere, dernekler, ekonomi ve kazanç paylaşma amacıyla kurulamazlar; spor kulüpleri ise sporun endüstrileşmesiyle birlikte ticari boyut da kazanan birer varlık olmuşlardır. Enerji sektöründen teknolojiye kadar yasak olmayan birçok ticari faaliyette kulüplerimiz artık faaliyet gösterebileceklerdir.

Spor kulüplerine genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu yapılarına dair zorunluluk getirilmektedir. Bir spor kulübü genel kuruluna, yönetim kuruluna ve denetim kuruluna mutlak suretle sahip olmak zorundadır. Bu organlar zorunlu organlardır, bu organlar dışında, disiplin, divan, sicil veya basın ve halkla ilişkiler, mali amaçla ihtiyari başka organlar da oluşturabilirler.

Spor kulüplerinde kurul üyesi olabilmek için belirli suçlardan mahkûm olmama şartı getirilmektedir. Bir spor kulübünün yönetiminde ve denetim kurulunda yer alanlarda; zimmet, irtikap, ihaleye fesat karıştırma, kaçakçılık, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, uyuşturucu veya madde kullanımı, terörün finansmanı, şike ve teşvik primi gibi suçlardan mahkûm olmama şartı aramaktayız. Spor disiplini kapsamında hak mahrumiyeti cezası alanların üyeliklerinin resen sona ermesi düzenlenmektedir. Yani, tahkim, bir kişi hakkında, talimatlara aykırı işlediği fiilden dolayı bir yıl hak mahrumiyeti vermişse, artık o kişinin organlardaki görevi sona erecektir.

Daha önce dernek statüsünde bulunan spor kulüplerinin kamu yararına çalışma durumları korunmakta ve spor kulüplerinin kamu yararına çalışma statüsü kazanmalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Spor kulüplerinin bir taraftan da kamu sağlığına, topluma, gençlere ciddi katkısı bulunmaktadır. Bu yönüyle de spor kulüplerine vergisel noktalarda bazı imtiyazların tanınması gerekebilir. Gençlik ve Spor Bakanımız, ilgili federasyonun ve Hazine ve Maliye Bakanımızın görüşünü alarak Cumhurbaşkanımıza teklif etmesi durumunda kamu yararına spor kulübü kararı alabilecektir. 4 büyük kulübün şu anda kamu yararına çalışan dernek statüsü bundan sonra da devam edecektir.

Spor kulüplerinin birleşerek federasyon ve konfederasyon şeklinde üst kuruluş kurmalarına olanak sağlanmaktadır. Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu gibi kulüpler kendi aralarında birlik kurulsun istemektedirler. Aynı il sınırları içerisinde 15 kulüp bir araya gelebilir “Biz ortak tesis yapıp ortak kullanabiliriz.” diyebilirler, biz de bunun önünü açmaktayız çünkü spor paylaşmak ve yardımlaşmaktır.

Spor kulüplerinin şirketleşmesinin hukuki altyapısı oluşturulmaktadır. Bu madde gerçekten çok önemli arkadaşlar çünkü kamuoyunda bu konuyla ilgili bilgi kirliliği var. Biz bu maddede şirketleşmenin hukuki altyapısını oluşturuyoruz. Yani isterlerse spor kulüpleri spor kulübü olarak devam edebilirler, isterlerse spor kulübüne bağlı bir spor anonim şirketi de kurabilirler. Şirketleşmesi için bir spor kulübünün genel kurulunun nitelikli çoğunlukla karar alması lazım. Hep dile getiriliyor, işte 4 büyük kulübün bir an önce şirketleşmesi ve yatırımcılara satılması hakkında kamuoyunda bu konuyla ilgili bir bilgi kirliliği var. 20 bin üyesi olan bir spor kulübünün 10.001 delegesinin şirketleşme yönünde onay vermesi lazım ki önce şirketleşsin. Eğer bu kadar kişi de oy birliğiyle şirketleşmesi yönünde onay veriyorsa bunda bir fayda görmüştür, o yüzden veriyordur. Ayrıca satılması konusunda da yine nitelikli çoğunlukla genel kurul kararı gerekmektedir.

Bakanlık denetimi yanında spor kulüplerinin bağımsız denetim kuruluşları aracılığıyla da denetlenebilmesine imkân tanınmaktadır. Getirilen kurallara uyulup uyulmadığının sıkı bir denetimi gerekmektedir. Bunun için de Bakanlık kendi denetiminin yanında, ihtiyaç duyduğu zamanlarda, bağımsız denetim kuruluşlarından da istifade edebilecektir.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin profesyonel şube açabilmelerine olanak sağlanmaktadır. Spor federasyonlarının bağlı bulunduğu uluslararası kuruluşlar tarafından profesyonel olarak kabul edilen ve profesyonel faaliyette bulunmasına karar verilen spor dallarında kulüpler profesyonel şube açabilir ve profesyonel şubede yer alan oyuncular profesyonel oyunculardır, esas meslekleri de sporculuktur.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için denk bütçe sistemi getirilmektedir. Kulüpler ve spor anonim şirketleri için

esas olan denk bütçedir. "Gelirin ne kadarsa o kadar harcama yap." esas olmalıdır. Biz de bunu istemekteyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca denk bütçenin şartlarının oluşması noktasında Türkiye Futbol Federasyonu gibi federasyonlara yetki vermekteyiz. Ayrıca Türkiye Futbol Federasyonunun uyguladığı takım harcama limitinin de artık bundan sonra kanuni bir dayanağı olacak. Ayrıca spor kulüpleri UEFA'nın ve FIFA'nın mecbur kıldığı finansal "fair play" kurallarına da uymak zorunda kalacaklardır.

Belirli bir miktar üzerindeki ödeme ve tahsilatların finans kuruluşları üzerinden yapılması düzenlenmektedir. Yaklaşık olarak 7 bin Türk lirası üzerindeki tahsilat ve ödemeler... Bu, çalışan ödemesi olabilir, borç ödemesi olabilir, sporcu ödemesi olabilir. Bunların banka, PTT ve finans kuruluşları üzerinden yapılması zorunluluk hâline geliyor ve böylece kayıt dışılığı önlemeyi ve şeffaflığı da korumayı sağlıyoruz.

Spor kulübü ve anonim şirketi yöneticilerinin hukuki ve cezai sorumlulukları düzenlenmektedir. Teklifimizle getirdiğimiz borçlanma ve alacak temlik limitine uyulmadığı takdirde, 7 bin lira üzerindeki tahsilatlar ve ödemeler bankalar üzerinden yapılmadığı takdirde, menajerler için belirlenen ücret üst sınırına uyulmadığı takdirde artık oluşan zarardan yöneticiler şahsi mal varlıklarıyla sorumlu olabilecekleri gibi, bir yıldan üç yıla kadar da hapis cezası alabilecekler, görevlerini bıraksalar da kendi genel kurullarında ibra da edilseler hesapların peşleri bırakılmayıp uğrattıkları zararın hesabı sorulacaktır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bütçe ve harcama ilkelerine ilişkin olarak, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişiler lehine sorumluluk yüklenemeyeceği ve bunların borçlarını devralamayacağı düzenlenmektedir. Yani A kişisi A spor anonim şirketi kursun tek başına ve yüzde 100'üne de sahip olsun ama bu kişinin bir de "X" adında ithalat ve ihracat şirketi olsun. Biz diyoruz ki: A spor anonim şirketi gidip "X" şirketin borçlarını devralmasın, A spor anonim şirketi kendi kaynaklarını "X" ithalat ve ihracat şirketine kullandırmassın.

Spor federasyonları için bağlı ve bağımsız spor federasyonu ayrımı kaldırılarak tüm federasyonlar "spor federasyonu" şeklinde yapılandırılmaktadır. Bildiğiniz üzere, 65 tane federasyon vardır, bunlardan 5 tanesi bağımsızdır, içlerinden 1 tanesi özerktir; Türkiye Futbol Federasyonu, onun kendi kanunu vardır. Biz diyoruz ki: 64 federasyon arasındaki ayrımı kaldırarak "spor federasyonu" adı altında tek bir kuruluşta toplayalım.

Federasyonların kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulması düzenlenmektedir.

Spor federasyonlarının merkezi Ankara'da olup genel kurullarının da Ankara'da yapılmasına devam edilecektir.

Federasyonların yönetim kurulu üyeleri 11 asil, 11 yedek şeklinde düzenlenmiştir. En az 2 üyesinin, faal olmayan, o branşta millî olmuş sporcularımızdan olması ve yönetim kurulunda artık yer almaları istenmektedir.

Federasyon Başkanlığı adaylığında aranan belirli suçlardan mahkûm olmama şartı genişletilerek güncellenmiştir. Örneğin; zimmet, irtikap, ihaleye fesat karıştırma, şike ve teşvik primi vesaire gibi suçlardan mahkûm olmama şartı var. Federasyon Genel Sekreterliği için kriter getirilmektedir, en az beş yıl mesleki tecrübe ve üniversite mezunu olması gerekmektedir. Bir kimsenin üst üste veya aralıklı olarak en fazla 3 dönem Federasyon Başkanlığı yapabileceği düzenlenmiştir. Federasyon Başkan adaylığı başvurusunda delegelerin yüzde 15 yazılı teklifi ve adaylık başvuru ücreti yargı kararlarına uygun şekilde düzenlenmiştir.

Olimpiyat oyunlarının ertelenmesi veya iptali hâlinde federasyon genel kurullarının nasıl yapılacağı belirlenmiştir. Yönetim kurulunun genel kurul tarafından ibra edilmesinin Bakanlık denetiminin yaptırımlarını ortadan kaldırmayacağı düzenlenmektedir yani genel kurulun yönetim kurulunu mali kongrede ibra etmesi, yöneticilerin borçlanma limiti, alacak temlik limiti ve menajer ücret üst sınırına uymamalarından kaynaklı sorumluluklarını ortadan kaldırmayacaktır.

Spor federasyonları için denk bütçe sistemi getirilmektedir. Yine, yüzde 10 fazlasına kadar borçlanmaya ilişkin sınırlamalar getirilmektedir. Belirli miktardaki yani 7 bin lira üzerindeki ödeme ve tahsilat işlemlerinin finans kuruluşları üzerinden yapılması öngörülmektedir. Mevzuata aykırı iş ve işlemlerden dolayı kusurları bulunan federasyon başkanı ve yönetim kurulu üyelerinin zararlardan sorumluluğu düzenlenmektedir. Görev süresini aşacak şekilde federasyonu borç altına sokacak işlem yapılamayacağı düzenlenmektedir. Spor federasyonu yöneticilerinin belirli hâllerde hukuki ve cezai sorumlulukları düzenlenmektedir. Az önce de bahsettiğim gibi, borçlanma sınırına uyulmadığı takdirde, 7 bin lira ve üzerindeki tahsilatlar ve ödemeler bankalar üzerinden yapılmadığı takdirde yöneticilerin de bundan sonra şahsi mal varlıklarıyla sorumlulukları bulunacaktır.

Federasyon, konfederasyon ve benzeri isimler altında yetkisiz işlem tesis eden kurum yetkililerinin cezalandırılması düzenlenmektedir. Az önce de söylediğim gibi, federasyonlar kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulacaktır, birileri gidip kendi başına federasyon kurarsa ya da taklit ederse cezalandırılacaktır. 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına göre, Türkiye Tahkim Kurulunun yapısı düzenlenmektedir. Tahkim Kurulu ve Yönetim Kurulunun görev süresi dörder yıl olmaktadır. Tahkim Kurulu üyesi olabilmek için en az on yıl mesleki tecrübe aranacaktır, bağımsızlık ve tarafsızlık yemini de edeceklerdir.

Diğer çok önemli kanun teklifi maddemiz menajerlik. Menajerlik sistemine de düzen getirilmektedir. Böylelikle şeffaf, futbolcu ve kulüp menfaatlerini önceleyen bir sistem işlerlik kazanacaktır. Menajerlik ücreti üst sınırına bir sınır getirilmektedir, futbolcu ile menajer arasında yapılacak olan anlaşma en fazla iki yıl olacaktır ve bu anlaşma noter huzurunda tasdik edilecektir. Ayrıca ücret sınırına uyulmaması durumunda yöneticiler hem mal varlıklarıyla hem de cezai olarak sorumlu olacaklardır. Yapılan bir sözleşmenin dışında bir sözleşmenin tespiti hâlinde -ki buna kamuoyunda, biliyorsunuz "çekmece kontratı" derler yani orijinal kontratın dışında kendi aralarında yapmış olduğu bir kontrat vardır- bir kontratın tespiti hâlinde menajerin lisansı tamamen iptal oluyor, oyuncu müsabakalardan bir yıl menediliyor, yetkili kişi de yüz günden üç yüz güne kadar adli para cezasına da çarptırılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (Devamla) – Başkanım, çok az kaldı.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (Devamla) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz; teklif özetle bu hususları içermektedir. Spor tarihi için bir dönüm noktası olacak bu çalışmanın Genel Kurulumuzda tüm partilerimizin desteğini almasını istemekteyim.

Teklifimizin spor camiamıza ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyorum, her birinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

(AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına İstanbul Milletvekili Sayın Erdoğan Toprak.

Buyurunuz Sayın Toprak. (CHP sıralarından alkışlar)

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlarım.

Yıllardır bekleyen spor kanununun Meclise gelmiş olmasından memnunuz. AK PARTİ iktidarının, bu kanunda ortak aklı egemen kılmak için yaptığı istişareden dolayı da kendilerine teşekkür ederim; ortak akılla yapılan bu istişarede, 37 tane maddede

tüm Grup Başkan Vekillerinin katkısını almış olması bence Türk sporunun önemli bir kazanımıdır.

Değerli arkadaşlarım, bu kanun her şeyi çözer mi? Ben bu kanunun her şeyi çözeceğine inanmıyorum ama atılmış bir adımın önemli olduğuna inanıyorum. Bu kanun neyi çözer? Bu kanun bütçe disiplini çözüyor, bu kanun sporun sırtından rant elde edenlerin önünü kesiyor; bu, önemli midir? Önemlidir. Bugün, kulüplerin girdiği ekonomik batağın temelinde bu var. İş yapanlar, bir dönem gelip hem kendilerini şöhret edip hem de kulübü borç batağında bırakarak çekip gittiler.

Spor camiasının önemli sorunları var mı? Var arkadaşlar. Spor camiasının başarı sorunu var, Türk sporunun uluslararası alanda saygınlık sorunu var. AK PARTİ iktidarına üzülerek söylüyorum: Katıldıkları olimpiyatlardan sıfır madalyayla çıktılar; bu, sporda başarılı olduğumuzu göstermiyor, başarısız olduğumuzu gösteriyor, bence AK PARTİ iktidarının bunu göz önünde bulundurması lazım yani neden Japonya'daki katıldığı... Bakın arkadaşlar, 2002'den 2022'ye kadar Kış Olimpiyatları'nda yirmi yılda bir tek madalya dahi kazanılmamış bir spor politikası var. Yani burada bizim başarıdan bahsetmemiz mümkün değil. Bunu da geçiyorum, nüfusumuzun artmasına rağmen, olimpiyatlarda yirmi yılda kayda değer bir tek başarısı yok. Peki, niye yok bu başarı? Değerli arkadaşlar, başarının olmamasının nedeni şu: Siz, sporu siyasete alet ettiniz, sporu siyasetin güdümüne soktunuz. Siz, kaybettiğiniz milletvekillerinizi getirip federasyonlara koydunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Yetmedi, önemli federasyonlarımız var. Yani bu kanun her şeyi çözmez derken şunu söylüyorum: Kanunlar bir yere kadar işler, niyet önemli. Niyet olarak çok olumlu görmüyoruz sizleri. Bugün Türkiye'deki en önemli kanunun Türkiye Futbol Federasyonu Kanunu olduğunu düşünüyorum. Neden? Çünkü UEFA'yla entegre, FIFA'yla entegre. Bu kanunda FIFA'nın ve UEFA'nın yaptırımları var. Peki, değerli arkadaşlarım, FIFA ve UEFA'nın yaptırımları olan kanuna göre -sorarım, Allah aşkına- Futbol Federasyonunun kaç tane başkanını seçim yaparak, yarıştıracak seçtiniz? Bana bir tane örnek gösterin son yıllardan. (CHP sıralarından alkışlar)

İki, Futbol Federasyonu bizim için önemli bir federasyondur, neden? Çünkü Türk sporuna önemli katkılar yapar. Bugün, Türkiye Futbol Federasyonu dünyada itibar kaybediyor. Elemeleri geçemiyorsunuz yani biz, Türkiye Cumhuriyeti olarak elemeleri geçemiyoruz. Bu da yetmedi, siyasete bulaştırmakla Türkiye futbolunun marka değerini düşürdünüz. Bunu ben söylemiyorum. 500 milyonluk naklen yayın geliri vardı, nereye düştü? 120 milyon dolara düştü ve bundan dolayı da birçok kulüp sıkıntı yaşadı ve birçok kulüp de düşme hattında. Neden? Çünkü siz Katarlılara getirip kur garantisini verdiniz ve Katarlılar Türk sporunun dibine getirip asit döktüler, birçok kulüp de düşme hattına geldi. Peki, değerli arkadaşlarım, neden böyle önemli, güzide kulübümüzü bu hâle getirdiniz? Siz, Futbol Federasyonunu teslim aldığınızda 2002'nin sonunda Türkiye dünya 3'üncüsüydü; dünya 3'üncüsü olan bir markayı aldınız. Biz İngiltere'ye, İspanya'ya, İtalya'ya sporcu ihraç ediyorduk ve dünyadaki yerimiz -ki değerli arkadaşım o zaman sporcuydu- FIFA'da 8'inciydi, UEFA'da gene o sıralardaydı; şimdi neredeyiz? 43'üncü sıraya düşmüşüz. Yani sporda geriliyoruz arkadaşlar, sporda adım adım geriye gidiyoruz.

Türkiye liglerinde bugün şaibeler var. 10 hakemi devre dışı bıraktınız. Peki, değerli arkadaşlarım, düşme hattında olan takımlar sizi, bu Federasyonu kalkıp mahkemeye verse "Ya, bu Federasyonda, bu ligde şaibe var." dese ne diyeceksiniz? 10 hakemi sezonun ortasında açığa aldınız. Açığa aldınız mı? Aldınız. Şaibe var mı? Var. Düşme hattındaki takımları etkiliyor mu? Etkiliyor. O zaman o takımların düşme hakkı yok arkadaşlar.

Şimdi görüyorum ki sürem kısa. Değerli arkadaşlarım, bu kanunun bir noktayı çözdüğünü, mali disiplini çözdüğünü söylemişim ama bu kanunda, amatörlerle ilgili yol açan hiçbir şey yok. Bu kanunda, antrenörlerle ilgili yapılacak hiçbir şey yok. Bu kanunda, Türk sporunu mali bataklıktan çıkaracak, yol açıcı tek bir şey yok ve özerkliği garanti altına alan da bir şey yok.

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi olarak size önerimiz şu ve bu işte amatör kulüp yöneticiliğinden bu ülkede spora yön veren biri olarak söylüyorum: Bir, antrenörlerin adı yok. Millî Eğitim Bakanlığını öğretmensiz idare edemezsiniz. Burada antrenörleri zapturapt altına alıp meslekle ilgili bir yol haritası çizmeniz lazım ve o antrenörlerin Türk sporuna katkı vermesi lazım. Bugün, olimpiyatlarda aldığınız o 10 tane madalyanın yarısı da devşirmelerden; ben artık burada, o tribünde ay yıldızı taşıyan Türk gençleri istiyorum, devşirmeleri istemiyoruz artık. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bugün, Türk sporunu yabancı cenneti hâline getirdiniz. Türkiye'nin en büyük kulübü 11 yabancıyla sahaya çıkıyor; bu, övünülecek bir şey değil.

İkinci nokta, amatörlerle ilgili burada bir yol haritası görmüyorum. Amatörler Türk sporunun fidanlığıdır, o fidanlığı kurutmaya kimsenin hakkı yok. Spor kulüpleri, amatörlerle ilgili, bütçeden kaynak ayırmalı. A takımlarda amatörlerin yolunu açacak şartlar getirmeliyiz.

Üçüncü olay -demin de arkadaşlar söyledi, dün de Sayın Saffet Bey söyledi- kulüpler borç batağında. Doğru mu? Doğru. 30 milyar dolara dayandı mı? Dayandı. Bu borç yükünü kulüpler kime devredecekler? Anahtarı bırakacaklar, ya kapatacağız ya da getirip devletin sırtına yükleyeceğiz.

Değerli arkadaşlarım, Türk sporunun rantını bir avuç mafya, bir avuç şans oyunları ekibi alıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karaborsa.

ERDOĞAN TOPRAK (Devamla) – Şans oyunlarının, bu kara para aklayıcılarının bu bütçedeki payı ne kadar biliyor musunuz arkadaşlar? 750 milyar TL -50 milyar dolar- ben söylemiyorum, uzmanlar söylüyor. Bunun yüzde 5'ini... Eğer biz şans oyunları ile ilgili kendi pazarlıklarını federasyonlara verir, isim hakkını onlara kullandırsak... AK PARTİ'li arkadaşlarımız veya Hükümet yetkilileri buradaysa -Sayın Bakan Yardımcısı burada- kendilerine ciddi bir öneride bulunuyorum: Burada, kendi isim haklarını kendilerinin o masada savunması lazım. Nasıl ki Türkiye Futbol Federasyonu naklen yayında kendi haklarını kendi koruyorsa diğer federasyonlar da yapabilir. Yani bizim bir avuç mafyaya, bir avuç kara paracıya kulüplerin emeğini vermememiz lazım. Kulüpler "Kardeşim, ben sana isim hakkımı vermek istemiyorum; benimle şans oyunu, bahis oynayamazsın." dese o şans oyunu neyle oynanacak? Bunu sorduğumuzda Hükümet yetkilileri şunu söyledi: "Efendim, Spor Toto'da isim hakkı veriliyor." Arkadaşlar, Spor Toto'yu biliyorum, ben yirmi yıl önce Bakanlık yaptım, Spor Toto bana bağlı olan kurumdur. Orada verilen devde kulak bile değil. Ben 50 milyar dolar gibi bir kaynaktan bahsediyorum, onun yüzde 5'inin Türk sporunu bir yere getireceğinden bahsediyorum. Bu şans oyunlarının büyük bir kısmı da -vergi cenneti gibi demeyeceğim ama- özgürlükler cenneti gibi kabul edilen Kıbrıs'ta kurulmuş ve mafya da orada çöreklenmiş, adam öldürüyor, birçok şeyi yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERDOĞAN TOPRAK (Devamla) – Kıbrıs ile bizim bir an evvel ikili bir anlaşma yapmamız lazım. Kıbrıs ile biz ikili anlaşma yaparsak, orada kurulan şans oyunları şirketlerinden bir pay alırsak bu 35 milyar, 40 milyar -daha da yukarıya gidecek- TL'lik rakam çok rahat çıkar ve kulüpler de bu batakdan kurtulurlar. Kulüplerin geldiği nokta sürdürülebilir değil arkadaşlar, şapkayı önümüze koyup düşünelim. "Yeni gelen kanunu destekliyor musun?" Evet, destekliyorum. "Kulüp başkanlarının, borç yükünü devletin sırtına veya kulübün sırtına bırakıp gitmesini doğru buluyor musun?" Bulmuyorum. Buna emeği geçen arkadaşlara teşekkür ederim. Bakın, burada hiç parti ayrımı yapmıyorum, teşekkür ediyorum; doğrusu bu, bunu kabul ediyoruz ama bizim yapmamız gereken, bu kulüpleri mali disiplini altına alırken de kanun olarak destek verip çıkış yolu göstermemiz lazım. Bu kanun dört bacaklı sorunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika daha Başkanım.

ERDOĞAN TOPRAK (Devamla) – Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sporda uzatma mümkün efendim, uzatmaları yapalım.

(Gülüşmeler)

ERDOĞAN TOPRAK (Devamla) – Tabii efendim.

Değerli arkadaşlarım, sporla ilgili dört ayak var; bu kanun bir ayağını çözüyor, daha üç ayağı eksik, bu üç ayağı sürem yetmediği için burada açıklamıyorum ama Türk gençliğine ve bu ülkede yaşayan 85 milyon insana bu deneyimimizi aktarmaya hazırız. Cumhuriyet Halk Partisi olarak iktidara hazır bir partinin bu çözüm önerilerinin olması tabii ki doğaldır, bu deneyimlerimizi bu kısa sürede bile sizinle paylaşabiliriz.

Dördüncü nokta: Özerkliğe saygı gösterin, artık kulüp yönetimleriyle, federasyonlarla oynamayın çünkü oynadıkça - görüyoruz sonra- Futbol Federasyonunun canına okudunuz; 500 milyonluk gelir 120'ye düştü, elemeleri geçemiyor, sıfır puan alıyor; dünya 3'üncüsü bir takım aldınız sıfır puanla teslim ediyorsunuz.

Saygılar sunarım. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem.

Buyurunuz Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin geneli üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nda, Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da, Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'da, Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da, yine, Dernekler Kanunu'nun ilgili yerlerinde değişiklikler yaparak spor kulüpleri ve spor federasyonlarıyla ilgili düzenlemeleri içeren teklifler üzerinde oluşmuş bir kanun teklifi.

İktidarımız döneminde altyapı ve tesisleşme problemleri çok büyük oranda çözüldü. Yatırımların yanında sporda şiddetin, düzensizliğin önlenmesiyle ilgili yasal düzenlemeleri geçmişte yapmıştık. Bu kanunda -yapılacak düzenlemelerle- spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini düzenleyerek, eksik olan ayağı da tamamlayarak uzun yıllardır ülke genelinde olan spor yasasını gündemimize almış olduk. Büyük bütçelere sahip spor kulüplerinin Dernekler Kanunu hükümleriyle yönetilmez hâle gelmesi ve kulüplerin sorumsuz yönetimlerce borçlandırılarak sporumuzun geleceğinin âdeta ipotek altına alınır olması görmezden gelinecek bir şey değildir.

Bu kanunda bugüne kadar birçok çalışma yapılarak çeşitli taslaklar hazırlandığını biliyoruz. AK PARTİ iktidarı döneminde tesisleşme, yatırımlardaki artış hepimizin bilgisi dâhilinde. Futbol müsabakalarında, yakın zamanda, futbol oynanan alanların yüzde 46'sı çim saha iken bugün, AK PARTİ iktidarıyla yüzde 99'unun çim saha hâline geldiğini izah etmek isterim. Tüm illerimiz en az olimpiik ya da yarı olimpiik yüzme havuzuna kavuşmuş olup artık ilçelere, mahallelere yüzme havuzları kazandırılmıştır. Spor salonları, atletizm statları bir yana, 40'a yakın yeni stadyum spor envanterine kazandırılmıştır. Tesis hamlesinin yanı sıra, sportif başarılarımızda son dönemde görülen artışları Tokyo Olimpiyatları'nda hepimiz gördük, birçok sporcumuz rekor sayıda madalya kazandı.

Yine, önemli bir adım da ortaöğretim ve üniversiteye girişlerde uygulamaya konulan sporcu bursuyla başarılı sporcularımıza önemli bir eğitim imkânı da sağlanmıştır. Artık alt kategorilerden itibaren başarılı sporcularımıza Gençlik ve Spor Bakanlığınca maaş ödemesi yapılmaktadır.

Görüştüğümüz kanun teklifiyle, Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'yle kulüplerin yönetim yapılarında getirilen yeni düzenlemelerin yanı sıra, spor federasyonlarının yönetimine ilişkin de önemli değişiklikler yapılmıştır. Her yıl Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüşürken millî sporcuların federasyon başkanı olmaları konusunda birçok tavsiyenin bu kürsülerden yapıldığını duyduk. Bu kanun teklifiyle, en az 2 yönetim kurulu üyesinin ilgili branşta millî olma şartı getirilmektedir. Dernekler Kanunu bünyesinde bulunan spor kulüpleri artık müstakil bir kanunla yönetilir olacaktır.

Yasanın getirdiği yeni değişikliklerden arkadaşlarımız bahsetti. Ben de üzerinden hızlıca geçersen spor anonim şirketi ve spor kulübü yönetici tanımları yeniden getirilerek yönetim kurulu üyeleri dışındaki kişilere de sorumluluk getirilmektedir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerine özgü temel ilkeler ile bütçe ve harcama ilkeleri bu yasayla getirilmektedir. Spor kulüpleri dernek vasfından çıkarılmakta, spor kulüplerinin Gençlik ve Spor Bakanlığınca tescille kurulmaları da bu yasayla sağlanmaktadır. Spor kulüpleri ticari amaçla kurulma imkânına kavuşmaktadır bu yasayla. Yine, spor kulüplerine genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu yapılarına dair zorunluluklar getirilmektedir. Spor kulüplerinde kurul üyesi olabilmek için belli suçlardan mahkûm olmama şartından net bir şekilde yasada bahsedilmektedir. Spor disiplini kapsamında hak mahrumiyeti cezası alanların üyeliklerinin resen sona ermesi bu yasayla düzenlenmektedir. Daha önce dernek statüsünde bulunan spor kulüplerinin kamu yararına çalışma durumları korunmakta ve spor kulüplerinin kamu yararına çalışma statüsü kazanmasına ilişkin de usul ve esaslar yeniden düzenlenmektedir. Spor kulüplerinin birleşerek federasyon ve konfederasyon şeklinde üst kuruluş kurmalarına olanak sağlanmaktadır. Spor kulüplerinin şirketleşmesinin hukuki altyapısı bu kanunun maddelerinde yasallaşacaktır inşallah.

Bakanlık tarafından spor kulüplerinin bağımsız denetim kuruluşları aracılığıyla denetlenebileceği de getirilen bir başka maddedir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin profesyonel şube açabilmelerine olanak sağlanmaktadır. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için denk bütçe sistemi getirilmektedir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin borçlanması ve alacaklarını temlik etmesi belirlenen kriterlerle bundan sonra olabilecektir. Belli bir miktar üzerinde ödeme ve tahsilatların finans kuruluşları üzerinden yapılması yasayla düzenlenmektedir. Spor kulübü ve spor anonim şirketi yöneticilerinin hukuki ve cezai sorumlulukları da bu kanunda yeniden düzenlenmektedir. Bütçe ve harcama ilkelerine ilişkin olarak da spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin doğrudan ya da dolaylı hâkimiyeti bulunan kişiler lehine sorumluluk yüklenemeyeceği ve bunların borçlarını devralamayacakları da düzenlenmektedir.

Federasyonlar için de spor federasyonlarına dönük de birçok düzenleme getirilmekte, bağlı ve bağımsız spor federasyonu ayrımı kaldırılarak tüm federasyonlar "spor federasyonu" şeklinde yapılanmaktadır. Federasyonların kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulması da düzenlenmektedir.

Yasanın birçok yeni maddeyle Türk sporunun gelişmesine çok önemli adımlar atacağını, sağlayacağını düşünüyorum. Bu vesileyle Avrupa Spor Başkentleri ve Şehirleri Federasyonu tarafından 2023 Dünya Spor Başkenti olarak seçilen Konya'mızdaki önemli bir faaliyeti de sizlerle paylaşmak istiyorum. 9-18 Ağustos tarihleri arasında İslami Dayanışma Oyunları Federasyonu tarafından 5'incisi düzenlenecek olimpiyatlar Konya'da gerçekleştirilecek. 56 ülkenin 3 bine yakın sporcusu 24 farklı spor dalında madalya için Konya'da mücadele edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Bu önemli olimpiyat oyunlarının da Konya'dan ülkemize, dünyaya önemli mesajları, sporda dayanışmaya katkısı olacağını düşünüyorum. Konya'da yapılmasına katkı veren başta Cumhurbaşkanımız ve Gençlik ve

Spor Bakanımıza, düzenlemede çok önemli katkı veren Büyükşehir Belediye Başkanımıza çok teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle kanunun milletimize ve spor camiasına hayırlı olmasını diliyorum.

Kanun teklifinde ilk imzaları olan Alpay Özalan kardeşimi, Milletvekilimi, Saffet Sancaklı ve imzası olan arkadaşları kutluyorum.

Yine, kanunun çıkmasında, teknik çalışmada destek veren Sayın Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza, Spor Hizmetleri Genel Müdürümüz Mehmet Baykan ve Bakanlık mensuplarına teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Bütün grupların ortak kanaatlerinin birleştiği bir yasa da inşallah kanunlaşmış olacak.

Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, kanunun ülkemiz ve spor camiası için hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.26

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.42

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 21'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Spor kanunu teklifini görüşüyoruz. “Spor federasyonları yasası çıkmalı.” diyoruz biz de İYİ Parti olarak uzun zamandır ancak yine, çekinceli tarafları var ve onları dile getiriyoruz.

Değerli arkadaşlar, son iki haftada Isparta'da, Muğla'da, Antalya'da ve İstanbul Ümraniye, Sarıyer, Çatalca ve Bahçelievler'deydim, vatandaşlarımızla buluştum; Türkiye'nin gündemi hep aynıydı. Az evvel, buraya gelmeden önce bir vatandaş aradı “Param yok, öleyim mi ben Sayın Vekilim?” dedi. Ve yine, dün Isparta Eğirdir'imizdeki bir köyden bir kadın vatandaşımız aradı, çocuklarından gizlice, kısık bir sesle dedi ki: “Açız biz. Eskiden durumumuz gayet iyiydi Vekilim. Çok utaniyorum, çocuklar duymadan konuşuyorum. Ne olur bize yardım edin, ne yapacağımızı şaşırdık, ölelim mi biz?” Şimdi, iki gündür “Ölelim mi biz?” sorularıyla karşı karşıya kalıyorum, Türkiye'de gündem bu. Türkiye'de insanlar “Ne iş var ne ekmek var; açız.” diyorlar ve feryat ediyorlar. Fatura yakanlar, kontak kapanlar, tencere tava çalanlar, sosyal medya üzerinden örgütlenenler ve yanı sıra tüketici, öğrenci, çiftçi, esnaf, emekli, her kesim sesini yükseltmeye ve tepki vermeye başladı. Özetle, mutfakta artık yangın yok, mutfak kül olmuş ve vatandaşın beli kırılmış.

Şimdi, bazı siyasetler ekranlara çıkıp insanların yediği lokmasını kısması gerektiği falan gibi şeylerle uğraşırken, bunu izah etmeye çalışırken biz bu yüce kurumda vatandaşın derdine çare üreteceğimiz yerde, her hafta yeni bir akla gelmez alanda, kabul edilemez değişikliklerle önümüze koyduğunuz yasa tekliflerini görüşüyoruz.

Şimdi, burada da bir sözde düzenlemeyle, bir teklifle sınılanıyoruz; sabrımız, aklımız, vicdanımız sınılanıyor her hafta. Evet, burada da spor kanununda düzenleme yapmak şarta ancak yapısal olmalı, yapısal bir düzenleme şart. Bu teklifin de eli kolu, önü arkası dökülüyordu ancak neyse ki Sayın Grup Başkan Vekillerinin toplu olarak, beraberce yaptığı değişikliklerle teklif bir nebze kabul edilebilir hâle getirildi; bunu olumlu olarak karşılıyoruz. Biz İYİ Parti olarak sporun ve sporcuların desteklenmesi amacını taşıyan yararlı maddeleri de olumlu buluyoruz ayrıca. Ancak teklifin tümüne bakınca amacı aşan ve sonuçta her şeyi Bakana bağlayan bir durumla da karşı karşıyayız.

Bir kere, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülen Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nde de tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ve Adalet Komisyonu belirlenmiş olmasına rağmen teklif bu komisyonlarda görüşülmemiş; öncelikle bunun bir altını çizmek lazım. Üzerinde daha detaylı tartışılmasını ve hazırlanmasını, daha kaliteli kanunlaşmasını sağlayacaktı oysaki bu, ancak ne yazık ki iktidar yine bunu tercih etmemiş ve yangından mal kaçırmaya karar vermiş. İşte, dedim ya, neyse ki bir uzlaşma için tekrar masaya oturuldu ve belli düzenlemeler belli noktaya getirildi; bunlar olumlu.

Özetle, aslında bu kanun teklifiyle kulüpler üzerinde Gençlik ve Spor Bakanlığına verilen yetkiler çoğaltılıyor, kulüplerin bağımsızlığı ve özerkliği ise neredeyse yok ediliyor. Teklifin özeti: Her aşamada Bakanlık gözetimi ve denetimi getiriliyor, yasa teklifinin yüzde 30'unda neredeyse Bakanlık denetiminden ve müdahalesinden bahsediliyor. Bunun dozajı, hangi kulübe neye göre yapılacak belli değil ve korkarız ki aslında kayırmacılığın önü açılıyor. Sporun kendisi -adı üzerinde- zincirlemeye, engellemeye uygun değilken bu şekliyle aslında kamu kurumlarının spor üzerindeki etkisi de artırılıyor.

Yine Bakanlık, kulüplerinden olan alacaklarını “Alacakların önceliği” maddesiyle düzenleyerek “Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim hakkı alacaklarından, diğer tüm alacaklardan öncelikli olarak tahsil edilir.” diyerek kendi alacaklarını garanti altına alıyor. Şimdi, Spor Toto Teşkilat Başkanlığından söz etmişken Spor Totonun reklam anlaşmaları çerçevesinde hangi kulüplere para aktarıldığının araştırılması gerekiyor değerli arkadaşlar. Keyfi kararlarla, istedikleri illerin istedikleri kulüplerine reklam bedeli verilirken bazı iller ile kulüplerine hiçbir şekilde katkı sağlanmamakta ve Hükûmete yakın kulüplerin bu şekilde desteklendiği de çok açık; bu da siyasetin spora müdahalesinin bir tezahürü olarak önümüzde. Spor Toto Teşkilat Başkanlığının son beş yılda hangi kulübe ne kadar reklam verdiğinin mutlaka açıklanması gerekiyor ve araştırılması gerekiyor.

Yine teklifte, kulüp gelirlerinden, “Yardım şekilleri” başlıklı maddede Bakanlığın spor kulüplerine, spor anonim şirketlerine ve üst kuruluşlara ayni ve nakdî şekilde yardım yapabilecek olması vardı; hangi kulübe ne kadar yardım yapılacağı belirtilmemişti. Hâliyle akla “Acaba kendinize yakın kulüplere mi vereceksiniz?” diye geliyor önceki icraatlarınıza baktığımız zaman.

Federasyonların yönetim kurulu üyelerinin en az yüzde 50'sinin o federasyonun spor branşında en az üç yıl lisanslı sporcu olmuş olmaları gerekiyor. Ve yine, teklifte, kulüp yöneticilerine, müdür düzeyindeki çalışanlara ceza vurgusu var; hapis

cezası ve para cezası bu. Teklifte o kadar çok cezadan bahsediliyor ki net olmayan durumlar var; ne nedir, nasıl uygulanacak? Ve ülkemizde Süper Lig takımlarının haricinde, şehirlerimizde ve ilçelerimizde gönüllü yöneticiler ve başkanlar tarafından hiçbir gelir beklentisi olmaksızın kulüpler yönetiliyor, ekonomik destekle yapılıyor; Anadolu şehirlerindeki birçok kulüp –Isparta 32 Spor’umuzda olduğu gibi- bu şekilde idare ettiriliyor. Bu muğlak ve anlaşılmayan ceza kavramlarıyla bu gönüllü yönetici ve başkanların bu görevlerini sürdürmek istemeyecekleri de ortada.

500 milyon bütçeli bir takım ile 1 milyon bütçeli takımın yasa teklifi içerisinde kriterlerinin açıkça belirtilmesi gerekiyor. Yine, teklifteki geçiş hükmü kulüpler için hiçbir anlam ifade etmiyor. Mesela alt liglerdeki kulüpler hangi aşamada yasa kapsamına alınacaklar, belli değil.

Siyaset, spordan elini çekmesi gerekirken bu düzenlemeyle spora daha fazla müdahale etme kararlılığında değerli arkadaşlar. Özellikle futbolda son dönemde yaşananlar, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanının istifası, Merkez Hakem Kurulunun yaklaşık iki yılda 4 defa değişmesi şaibeleri beraberinde getiriyor.

3’üncü maddeyle spor kulüplerinin kuruluşuna ait düzenlemeler var. Eğer kanuna aykırılık veya noksanlık varsa Bakanlık tarafından dosya üzerinden yapılması öngörülüyor. “Altmış gün çok, otuz gün olsun.” dedik Komisyonunda ama maalesef reddedildi. Yine, gençlik ve spor il müdürlüğü üzerinden yürütülen, spor kulübü olma başvurusunun doğrudan Bakanlığa yapılması şartı getiriliyor. Bu, profesyonel kulüplere sorun değil ama amatör kulüpler için Bakanlığa direkt başvurmak gerçekten zorluklara yol açacak.

Yine, 8’inci maddede spor kulüplerinin başka bir spor kulübüyle birleşmesi düzenleniyor ancak aynı ilde bulunma zorunluluğu getiriliyor. Gerekçesi açıklanmamış; bu kısıtlamayı da anlamak mümkün değil, kaldırın bu şartı. Spor kulüplerinin demokratik iradeleri karşısında yersiz yeni bir engel daha koymayalım. Komisyonunda buna yönelik verdiğimiz önergemiz de reddedilmişti. Genel kurul kararıyla birleşme kararı almışsa eğer spor kulüpleri birleşsinler, Bakanlığa bildirsinler; bürokrasiyi kaldıralım.

10’uncu maddede spor sahalarının, salonların ortak kullanımı düzenleniyor. Biz “Bu metne bir fıkra ekleyelim ve onların işletme masraflarını kim çecek, belli değil bu durumlarda; bunu halledelim.” dedik ama bu da reddedildi; bunu da çözmek gerekiyor.

14’üncü maddede spor federasyonlarının belirli liglerde yer alabilmek için spor anonim şirketi olma zorunluluğu ve sermayesinin 1 milyon Türk lirasından az olmama zorunluluğu getirebilmesi düzenleniyor. Eğer böyle yasalışırsa spor federasyonlarına sınırsız bir limit belirleme yetkisi sağlanıyor. Bu şartın sağlanamaması durumunda ciddi mağduriyet ortaya çıkacak demektir.

Geçici 1’inci maddede, Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonunun kamu yararına çalışma statüsünün devam edeceği ve derneklere tanınan haklardan yararlanacağına dair düzenleme yapılıyor ama düzenlemenin (5)’inci ve (6)’ncı fıkralarındaki süreler yetersiz. Bu süreler artırılmalı, ileri bir tarihe esnetilmeli. Biz bunun için de önerge vermiştik ama iktidar ve ortağı tarafından reddedildi Komisyonunda.

Değerli milletvekilleri, özetle “Spor kulüplerinin borçlanması engellenecek.” söylemiyle hazırlanmış olan bu yasayla sporun bağımsızlığını ve özerkliğini yok edeceksiniz. Biz bu endişelerimizi yüce Meclisimizde söylemek zorundayız ve son yirmi yıldır özellikle Türk futbolundaki geri gidişi nasıl durduracaksınız, bunu da burada sormak bize görev olarak düşüyor. Bunun sizin döneminize denk gelmesi bir tesadüf müdür, ben burada size soruyorum ve her tesadüf gibi, her geri gidiş gibi bu yirmi yılda sizin iktidarınız var.

Ve son sözüm Büyük Atatürk’le olacak. Büyük Atatürk diyor ki: “Bir milletin sporda gösterdiği azim onun geleceğini yükseltir.” Evet, Büyük Atatürk böyle demişti.

Burada maddelerinin umarım herkesin mutlu olacağı şekilde düzenlenerek bu spor kanununun hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Sporu, sporcularımızı, gençlerimizi ve spora hizmet eden herkesi sizlerin huzurunda ve milletimizin huzurunda sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum. Yasanın hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İğdir Milletvekili Sayın Yaşar Karadağ.

Buyurunuz Sayın Karadağ. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YAŞAR KARADAĞ (İğdir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi’nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türklere sporun geçmiş olduğu eski olmasına rağmen, spora gereken önem ve değerin verilmesi ancak cumhuriyetin ilanından sonra mümkün olmuştur. Bunda cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün çok önemli bir rolü vardır. Her çeşit spor faaliyetini Türk gençliğinin millî terbiyesinin ana unsurlarından sayan Atatürk, sporun her dalıyla uğraşılmasını istemiştir.

Spor, gençleri, alkol düşkünlüğü, uyuşturucu madde, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan koruyan ve bireylerin ruhsal, bedensel ve zihinsel olarak dengeli ve sağlıklı olmalarını sağlayan en önemli aktivitedir. Spora ve sporcuya gereken önemin verilerek her türlü arenada ülkemizin en iyi şekilde temsilini sağlamak millî bir görev olmalıdır. “Ağaç yaş iken eğilir.” düsturuyla hareket ederek Millî Eğitim Bakanlığımızla birlikte yapılacak planlamalarla sporu alt yaş gruplarına kadar indirip okul öncesinde ve ilkokulda beden eğitimi derslerinin beden eğitimi branş öğretmenleri tarafından verilmesinin sağlanması önceliklerimiz arasında olmalıdır.

Toplumsal yaşantıda insanların sportif etkinlik ve hizmet beklentileri önemli ölçüde spordaki temel örgütlenme birimleri olan spor kulüplerinden karşılanmaktadır. Bu anlamda, kulüplerin devlet kontrolü doğrultusunda sağlam, hukuki ve mali temellere oturtulması elzemdir. Spor kulüpleri, insanların bir amaç ve hedef etrafında toplandığı, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikler taşıyan, insanların sosyalleşmesinde çok önemli bir yere sahip olan özellikler taşımaktadır. Ülkemizde faaliyette bulunan spor kulüplerinin hukuki, finansal, şirketleşme, halka açılma ve yönetsel birçok sorunu bulunmakla birlikte, bunlar içerisinde en önemli sorununu mali sorunlar oluşturmaktadır.

Değerli milletvekilleri, teklifle, spor kulüplerinin ve spor federasyonlarının kuruluşu, organları, üst kuruluş oluşturmaları, gelir ve giderleri, bütçe ve harcama esasları, görev, yetki ve sorumlulukları, denetimleri, bunlara yapılacak her türlü yardım şekli ve şartları ile diğer hususları kapsamlı şekilde düzenlenmiş olacaktır. Bununla birlikte, spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini düzenleyerek hesap verebilir, denetlenebilir, şeffaf bir yapı oluşturulmaktadır.

Ayrıca, günümüzde baktığımızda, sporun, özellikle de futbolun endüstrileşmesi söz konusudur. Her alanda başarılı sporcularımızın yetiştirilmesini ve ülkemizi temsil etmesini sağlamalıyız. Bu doğrultuda hazırlanan teklifle, spor anonim şirketi, spor kulübü için “yönetici” tanımı getirilmektedir. Böylelikle yönetim kurulu üyeleri dışındaki kişiler de sorumluluk kapsamına alınmaktadır. Daha önce dernek statüsünde bulunan spor kulüplerinin kamu yararına çalışma durumları korunmakta, spor kulüplerinin kamu yararına çalışma statüsü kazanmalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Ayrıca, bu yasada çok önemli bir şey daha var; herhangi bir usulsüzlüğe, herhangi bir kanunsuzluğa veya herhangi bir

yüz kızartıcı suç, ihaleye fesat karıştırma işine bulaşmış kişiler bir daha, hayatı boyunca spor branşlarının içinde yöneticilik yapamayacaklardır. Bu da bir anlamda Türk sporunda temiz bir sayfa açılmasına sebep olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu konunun altyapısının hazırlanması ve görüş birliğinin oluşması adına 2020 yılının Ocak ayında Spor Kulüpleri ve Federasyonları Çalıştayı düzenlendi. Türk sporunun mevcut durumunun değerlendirilmesi ve gelecek stratejilerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalıştayda "hukuki altyapının güçlendirilmesi, ekonomik durumun güçlendirilmesi, yönetim ve koordinasyonun güçlendirilmesi" şeklinde 3 ana başlık ele alındı. Yapılan değerlendirmeler sonucu, spor alanının düzenlenmesi için idari ve mali tüm süreçleri ihtiva eden kapsamlı bir yasa çalışmasının önemli ve acil bir ihtiyaç olduğu kararına varıldı.

Çalıştayda alınan görüşler ve kararlar doğrultusunda, titizlikle hazırlanan bu kanunda emeği geçen tüm arkadaşlara ve özellikle, Türk sporuna büyük katkıları bulunan, Türk sporunun daha ileriye gitmesi için büyük çaba sarf eden Milliyetçi Hareket Partisi Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Saffet Sancaklı'ya ve AK PARTİ İzmir Milletvekili Sayın Alpay Özalan'a teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Değerli milletvekilleri, Orta Asya'daki geleneksel sporların ve Türk kültürünün yaşatılması amacıyla Türk Devletleri Teşkilatı tarafından Göçebe Oyunları organizasyonlarının başlatılması, kültürümüzün yaşatılması ve tanıtılması açısından büyük bir önem arz etmektedir. Dünya Göçebe Oyunları'nın -düzenlenmesi fikri- 2012 yılında Bışkek'te düzenlenen Türk Konseyi 2'nci Zirvesi sırasında, Devlet Başkanları Konseyi toplantısında kararı alındı.

Göçebe Oyunları, Türk dünyasının önemli bir mirası ve geleneksel spor dallarımızdır. Millî kimliğimizin en güzel ve en zengin unsurları arasında yer alıyor. Bu büyük organizasyonun bu yıl eylül ayının sonunda Türkiye'de yapılacak olması da ülkemiz açısından son derece önemlidir. Spor alanındaki faaliyetleri ve çalışmaları artırarak devam ettirmek, ülkemizin uluslararası arenada yer almasını sağlamak aslı görevlerimiz arasında olmalıdır.

Ayrıca, geçtiğimiz günlerde Macaristan, Azerbaycan ve Almanya'da yapılan güreş, jimnastik ve paralimpik yüzme şampiyonalarında göğsümüzü kabartan, al bayrağımızı dalgalandıran, milletimizi sevince boğan Rıza Kayaalp, Taha Akgül, Yasemin Adar Yiğit, Sümeyye Boyacı, Evin Demirhan Yavuz, Buse Tosun Çavuşoğlu, Yunus Emre Başar, İbrahim Çolak, Ferhat Arıcan, Emre Mutlu, Feyzullah Aktürk ve Ahmet Uyar kardeşlerimizi de yürekten kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, buradan, bir de seçim bölgem ve memleketim Iğdır'a yapılan spor altyapı yatırımları konusunda bilgi vermek istiyorum. Son bir yılda il merkezinde mevcut tesis sayısı 5 katına çıkarılmış olup ilçelerin tamamında gençlik spor yatırımları mevcut hâle getirilmiştir. Öyle ki 2021 yılına kadar ilimizde 7 tane olan gençlik spor tesisi sayısı son bir yıl içerisinde tamamlanacak olanlarla birlikte 25'e yükseltilmiştir. Toplamda 167 milyon 118 bin 512 liralık maliyeti bulunan Iğdır merkez ve ilçelerde Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 19 adet yatırımı ve 8 adet sosyal sorumluluk projesi devam etmektedir. Projelerden faaliyet geçiren mevcut olup 2022 yılı içerisinde tamamı faaliyet geçirecektir. Bu konuda Bakanlığımızla olan diyaloglarımızın devam ettiğini belirterek desteklerinden dolayı Sayın Bakanımıza ve yetkililere teşekkürlerimi borç bilirim.

Aynı zamanda, bu yıl büyük başarılarla imza atarak bizleri gururlandıran, Iğdır şehrinin yıllardır yaşayamadığı heyecanı yaşatan, toplumun tüm kesimlerini sporun bütünleştirici gücüyle bir araya getiren Iğdır Beyi tamgalı logosuyla Türkiye 3. Ligi'ne renk katan Alagöz Holding Iğdır Futbol Kulübümüzün yöneticileri başta olmak üzere sporcularımızı ve tüm çalışanları kutluyor, Kulübümüze 2. Lig yolunda başarılar diliyorum.

Bu görüşlerimiz doğrultusunda çıkaracağımız kanunun tüm milletimize ve spor camiamıza hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün Ezidi halkının Çarşema Sor Bayramı. "..."^(x) Bizim ahiret kardeşimizdir Ezidiler, Alevi toplumunun musahip kardeşidir. Yıllarca, yüzyıllarca zulme, katliama, jenoside tanık olan ve bunu yaşayan, nice tarifsiz acılar yaşayan Ezidi halkı, bugün Şengal'de, Laleş'de ne yazık ki bu bayram gününde bile büyük bir acıyla, büyük bir soykırım tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Buradan Laleş'e, buradan Şengal'e kadar, Şeyh Adî bin Misafir şahsında, Ezidi halkının önünde sevgi ve saygıyla eğiliyor, bayramlarını bir kere daha kutluyorum.

Evet, bugün bir konudan daha özellikle söz etmek istiyorum. 17-20 Nisan 1978'de Malatya katliamı gerçekleşti. Malatya katliamına sebep olan, derin devlet tarafından merhum Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun katledilmesi. Hamit Fendoğlu'nu ne Aleviler ne solcular katletti, Hamit Fendoğlu'nu derin devlet gönderdiği bir bombayla katletti ve bu katliamı da Alevi toplumunu, solcuları hedef göstermeye bahane yaptı; 3'ü çocuk 8 kişi katledildi, 100'den fazla ağır yaralı söz konusu oldu, bine yakın iş yeri tahrip edildi ve yağmalandı. Malatya dosyası yeniden açılmalı, Malatya'da Alevi toplumuna, solculara, insanlığa karşı işlenen suçun davası tekrar görülmelidir.

Evet, çok önemli bir konu, çeşitli vekillerimiz, Grup Başkan Vekilimiz dile getirdi; "Eren Keskin" dediğinde akla hukuk, zarafet, letafet ve adalet gelir. Eren Keskin'e ceza veren yargıç, seni binlerce defa kınıyorum; sen insan hak ve özgürlüklerine, kadına, adalete karşı suç işledin, bu suçu yargılanarak, bu suçun hukuksal karşılığı neyse onun cezasını alarak kesinlikle ödemen gerekiyor diye düşünüyorum.

Evet, spor yasası üzerine konuşuyoruz, Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'ni konuşuyoruz. Bakın, bu kanun teklifi gelirken Türkiye'de aslında spora dair bir darmadağınlığın olduğu, "spor" dediğinde sadece akla futbol geldiği, "futbol" dediğinde de sadece akla "4 büyük" diye tabir edilen takımların geldiği, amatör futbolun, yerel futbolun, Süper Lig dışındaki futbolun neredeyse hiçe sayıldığı bir garabetle karşı karşıyayız. Şimdi, buna dair bir çözüm olabilmesi için öncelikle bir zihniyet devrimi lazım. Bu zihniyet devrimi şudur: Anadolu'da Türk halkı, Kürt halkı, Çerkez'i, Roman'ı, Arap'ı, Ermeni'si fark etmiyor, tamamının, bir, kendi yerel sporları vardır; iki, aslında halk, sporu hem bir eğlencenin hem de bir kaynaşmanın, bir barış sürecinin, bir barış oluşturma, bir tanış olmanın, Yunus'un tabiriyle "Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım."ın bir gerekçesi yapar, bir çatışma unsuru yapmaz.

Sevgili Alpay burada mı; bilmiyorum, yok galiba, göremiyorum. Alpay Özalan ve Saffet Sancaklı Vekiller bu yasayı hazırlamışlar, getirdiler, çokça üzerinde de konuştuk. Şimdi, 2 Vekil şahsında bütün Meclisimize bir öneri: Geliniz, örneğin bizim Gençlik ve Spor Komisyonumuz da olabilir, Mecliste oluşturulan her partiden heyet de olabilir, bu heyetlerle, bir, Trabzonspor; iki, Fenerbahçe; üç, Galatasaray; dört, Beşiktaş maçlarına gidelim sembolik olarak. Yetmedi, Amedspor maçına gidelim. Yetmedi, Dersimspor maçına gidelim. Amedspor ve Dersimspor maçlarının biletleri benden. Bunu yaptığımız zaman sahiden "Sporda barış arıyoruz, eşitlik arıyoruz, adalet arıyoruz." kavramını yerleştirmiş oluruz. Yoksa, tıpkı HDP'yi karşıya koyup da politikayı kirlitip

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

HDP'yi düşmanlaştırarak kendine bir siyaset devşirmeye çalışanların yaptığı gibi, Amedspor'u, Dersimspor'u karşıya koyup buradan bir nefret üretmenin asla sporla bağdaşır bir yanı yoktur ve bunun kabul edilebilir bir yanı da yoktur.

Aynı zamanda, bakın, spor yasasından söz ederken "eğitim programında spor" "çocuk ve spor" "kadın ve spor" "gençlik ve spor" "yaşlı ve spor" "toplum ve spor" "halk ve spor" kavramlarından söz etmiyor, buna dair herhangi bir çözüm üretmiyor, semtlerde, yerelerde spor yapabilecek uygun mekân ve sahalar oluşturmuyorsak bu üst için yapılan, bu popülerize edilmiş endüstriyel futbol için yapılan yasanın hiçbir anlamı olmayacaktır. Burada, popülerize edilmiş endüstriyel futbol; amatör bir yana, profesyonel bir yana sadece endüstriyel futbol için bir yasa yapılmaktadır. Dediğim süreçler karşılanmadan bunun olması mümkün değildir.

Mesela, bu yasanın içerisine... Hatırlar mısınız, Galatasaray'da -rahmetle anıyorum- Metin Kurt diye bir futbolcu vardı. Futbolculara sendika istediği için karşı karşıya kalmadığı zahmet, yaşamadığı... Neredeyse nefret suçlarına tanık olacak düzeyde şeyler yaşadı Metin Kurt. Mesela, futbolculara, sporculara sendika hakkı bu yasanın içerisinde niye yok? Niye akıldan bile geçmemiş? Niye düşünülmemiş?

Evet, Sayın Erdoğan Toprak'ın dediği gibi antrenörlere dair hiçbir şey yoktur. Aynı zamanda, bu "şans oyunları" denilen şey sporcular, futbolcular, takımlar üzerinden yapılırken onlara dair bir geri ödeme, onlar için kaynak teşkil etme durumu da maalesef söz konusu değil.

Şimdi, son derece abartılı... Bakınız, televizyonları açınız, bir pozisyonun ofsayt olup olmadığı bir hafta boyunca tartışılıyor sevgili Cahit Başkan. Açın televizyonları, "Efendim, çizgiye bastı. Yok 'out'tu, yok değildi." bir hafta boyunca birçok insan oturup televizyon ekranlarında bunu tartışıyor. Bir hafta boyunca "Alevi sorunu nasıl çözülür?" "Kadın sorunu nasıl çözülür?" "Kürt sorunu nasıl çözülür?" "Eşitlik, adalet sorunu nasıl çözülür?" "Nefret suçlarından nasıl kurtuluruz?" diye yandaş ekranlarda ve televizyonlarda ne yazık, ne ayıp, ne günah, ne utanç verici ki hiçbir zaman tartışılmıyor.

Futbol süreçlerinde, futbol takımlarının, çeşitli futbolcuların, mesela Deniz Naki'nin, mesela Lefter Küçükandonyadis'in 5-6 Eylül yağmasında... Lefter Küçükandonyadis bile, Türkiye Cumhuriyeti Millî Takımı'nın vazgeçilmez futbolcusu olduğu hâlde, 5-6-7 Eylül yağmasında, o nefret ve saldırı ortamında hedef olabilmıştır, nefret suçları ona da yönelmiştir, ne yazık, ne utanç vericidir ki.

Tabii bu arada, 6 Mayıs yaklaşırken burada, 6 Mayısta idam edilen Deniz Gezmişler için, idamı önlemek amacıyla imza toplayan Metin Kurt'u da unutmamak ve saygıyla selamlamak gerektiği kanısındayım.

Sporda centilmenlik tükenmiştir, sporda ne yazık ki toplumsal barış tükenmiş, takımlar üzerinden bir karşılaştırma... Bakınız, söylendi, 10 hakem sezon dolmadan görevden alınmış. Aslında, bu ligin tescil edilmesi bile gayrimümkün, bu ligin tescil edilmesi bile hukuki bir durum değil. Böyleyken biri küme düşüyor, biri bilmem kaç puan farkla şampiyon oluyor, birinin üzerinde şaibe, öbürünün parası yok, biri borç batağına girmiş, böyle karma karışık bir Futbol Ligi'yle karşı karşıyayız. Sadece Futbol Ligi değil karmakarışık olan, aslında, bakınız, okullarda uygulanan spor müfredatının yeniden oluşturulması, gözden geçirilmesi gerekirken, bunun altyapısını teşkil edecek asıl şeyin o olması gerekirken buraya sadece günlük bir sorunu çözmek, günlük, dönemsel, palyatif çözüm sağlamak amacıyla bu getirilmiş.

Bakınız, Barcelona kulübü, dünyanın en ünlü futbolcularından Messi'yle niye yeniden anlaşma sağlayamadı? Fahiş, kudurmuş, çığırından çıkmış, çıldırmış, artık kendi kendini tüketen vahşi kapitalizm nedeniyle; vahşi kapitalizmin yasalarının ortaya koyduğu ahlaki sorun nedeniyleydi bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Sevgili Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, konu üzerine konuşan konuşmacı arkadaşlar vurguladılar, bir transfer sezonu açılıyor; aman Allah'ım. Kim geliyor, kim gidiyor, kaçta geliyor, kaçta gidiyor, ne yapıyor, neye hizmet ediyor; hiç belirli bir şey yok, hiç denetlenebilir bir şey yok. Burada getirilen yasayla da çok denetlemek, çok demokratik bir zemine, ölçülebilir bir zemine oturtmak yerine aslında geçici bir durum söz konusu. Futbolun endüstrileşmesinin, futbolun bir barış oyunu olmaktan çıkmasının temel nedeni karşı karşıya olduğumuz vahşi kapitalizmin futbol ve sporu esir almasıdır, futbol ve sporu kendisi için bir malzeme hâline getirmesidir. Bu anlayış çözülmeyen futbolda ve sporda bir gelişmenin olması, toplumsallaşabilmesi mümkün değildir; konunun da bu ölçekte ele alınması gerekirdi.

Teşekkürler Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bilet paralarını alacağız sizden.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Tamam.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım Kaya.

Buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sporun, spor dünyasının, kulüplerin ve spora ilgi duyan insanların yıllardır beklediği bir spor yasası teklifi nihayet Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna geldi. Bu konuda emeği geçen tüm milletvekillerine ve Bakanlık bürokratlarına da teşekkür ediyorum ama en büyük teşekkür üç yıldır Cumhuriyet Halk Partisi Spor Kurulu olarak çalışma yürüten Spor Kurulu üyelerine, spor hukukçularımıza ve sporcularımıza çünkü onlar çok ısrarlıydı, ısrarla istediler. Üç yıldır bir çalışma yürütüyorduk, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz bir yasa teklifi getirseydik bunun kabul edilmesi çok mümkün değildi ama Milliyetçi Hareket Partisi ve AK PARTİ milletvekillerinin ortak imzasıyla gelen teklif üzerine biz ciddi bir çalışma yürüttük. Komisyonunda yürüttüğümüz tartışmalarda Komisyon Başkanımız "Ben spordan, geniş anlamda baktığımda, çok anlamam ama bu konuda burada yapılan eleştirileri Genel Kurul aşamasında mutlaka değerlendirelim." dedi ve bu konuda da gerçekten, hem Komisyonumuz hem Genel Kurul aşamasında Grup Başkan Vekillerimizin tamamı ciddi bir duyarlılık gösterdiler. Bu duyarlılık Türkiye'de, Parlamentoda toplumun tüm sorunlarına ortak akılla yaklaşıldığında çözülemeyecek hiçbir sorununun olmadığını da gösteriyor. Demek ki meseleye ortak akıl çerçevesinde bakarsak bizim yanlışlarımızı ve eksiklerimizi karşıımızdaki arkadaşımız görebilir, onların eksikliği ve yanlışını üzerinden tepinmeden biz görebiliriz ama ortak bir akılla Türkiye sporunun, sporcularının ihtiyacını karşılarız.

Üç gündür Türkiye Büyük Millet Meclisi sahasında "Mahallede Maç Var" diye Van'dan gelen kadın futbol takımları, Edirne'den gelen takımlar arasında hem erkeklerde hem kızlarda ciddi müsabakalar devam ediyor. Ben iki maçtır gidiyorum, Van'dan gelen kız öğrencilerin yenildiklerinde hüngür hüngür ağladıklarını gördüm. Ben yenen takımı kutladım -Kocaeli'yi- daha sonra Van'dan gelen takıma, her birine, onlara günün anlamına yakışır armağanlarını da verdim. Nedeni şu: Eğer, biz, çocuklarımıza Türkiye Büyük Millet Meclisini spor yoluyla açarsak inanır birçok dostluğu ve kardeşliği inşa edebiliriz. Bunun için ortak hareket etmek önemli. Kemal Bülbül bir çağrı yaptı, dedi ki: "Stadyumlara girişte biletleri biz alacağız." Başkanım da dedi ki: "Bileti alacaksınız." Yetmez Sayın Başkanım, uçak biletlerini alması lazım Diyarbakır'a, İstanbul'a, Dersim'e giderken, biletleri de

alırsa seve seve gideriz yoksa stadyuma zaten bilet parası ödmeden girebiliyor milletvekilleri bildiğim kadarıyla.

Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nde üç temel noktada sorununuz vardı. "Siyasetin federasyonlara müdahalesine hukuki zemin hazırlanmasın." dedik, bunun üzerinde ciddi bir tartışma yürüttük; bir mutabakata vardığımızı düşünüyorum, umarım, önergelerle bu mutabakat sağlanır. İkincisi, uluslararası statü ve normlara bağlı federasyonların özerkliğinin zayıflatılmaması; tam tersine, güçlendirilmesi gerektiğini söyledik. Bu konuda da yeterli bir çaba olmadı ama bu fikrin doğru bir fikir olduğunu heyetin tamamı kabul etmişti.

"Türkiye'deki federasyonların uluslararası platformlarda hukuki anlamda zora girmeyeceği açılımları hep birlikte yapalım." dedik. Spora siyasi müdahalenin olmaması için ciddi bir tartışma yürüttük. Tartışmaya katılan tüm vekil arkadaşlarımız bu konuda hemfikir. Önemli olan, bunu hukuki zemin altına almak ama yetmez. Erdoğan Toprak Bakanımızın söylediği gibi, yazılı metinler yetersiz, fikriyat olarak bunu bizim içselleştirmemiz gerekiyor; bu da ancak spor dünyasına yabancı olmayan siyasetal anlayışlarla olabilir diyorum.

"Bakanlık şikâyetle gerek olmadan, istediği zaman spor kulübünü denetleyebilir, işten el çektirebilir, kulüplerin tüm tesislerine girebilir." diye bir madde vardı; bunu tartıştık, bunlar da geri çekildi.

Yani özel olarak şunu söylemek istiyorum: Biz birlikte tartışarak spor ahlakıyla birlikte, hemen hemen yüzde 90'a varan bir ortaklık yakaladık. Bu, diğer kanun tekliflerinde de diğer yasa görüşmelerinde de iktidar partisinin muhalefetin önerilerine kulak tıkamasına bir örnek oldu.

Şimdi, ben, imza sahiplerine de buradan teşekkür etmek istiyorum. Biz şöyle bir şey de yaptık: 2 madde önerdik ve kabul edildi. 1'inci madde şuydu; biliyorsunuz her alanda af var, her alanda dönem dönem af çıkartılıyor, bir tek spor dünyasının da beklediği bir af vardı şunlar hariç olmak üzere: Irkçılık ve nefret suçu işleyenler. "Spor federasyonlarının disiplin talimatları veya Spor Disiplin Yönetmeliği'nce şike ve cinsel suçlar nedeniyle verilen disiplin cezaları ile ödüllerin iadesi, ihraç, tescilin iptali, hükmen mağlubiyet, puan indirme, ligden düşürme, seyircisiz oynama, saha kapatma ve para cezaları dışında kalan ihtar, kınama, müsabakadan men, hak mahrumiyeti, lisans ve diğer uygunluk belgelerinin askıya alınması, lisansın ve diğer uygunluk belgelerinin iptaliyle bulaşık olarak değerlendirilen doping cezaları sicilden terkin edilir. İptal edilen lisanslar ilgisine geri verilir. Sicilden cezaları silinenler geçmişe yönelik hak talep edemezler." Ama bunun dışındaki tüm verilen cezaların affını önerdik. Bu, Genel Kurulun önüne geldi, umarım Genel Kurul da bunu kabul eder. İkinci olarak da sadece 87 kişiyi ilgilendiren bir teklif verdik yani bir kişi de mağdur oluyorsa, biz o bir kişinin de hakkını savunmak zorundayız. (CHP sıralarından alkışlar) İşte bunun için, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde en az iki yıl görev yapmış, sonra görevden alınmış il müdürleri var. Şu an kadro statüleri belli değil, adeta kayıp kadroda bunlar. Bu 87 kişinin uzman ya da müfettiş kadrosuna atanmalarını istiyoruz. Bu uygulama Milli Eğitim Bakanlığında var, bu uygulama Kültür ve Turizm Bakanlığında var. Bunu da ek madde olarak önerdik, umarım Genel Kurul bu 87 kişiye de bir barış ve dostluk eli uzatmış olur.

Gelelim Ankara'ya. Ben bir Ankara Milletvekiliyim. Ankara'nın spor kulüplerinin yaşadığı dram içler acısı. Sevgili dostlar, 1936 yılında yapılan Ankara 19 Mayıs Stadyumu 2018 yılında yıkıldı. Gençlik ve Spor Bakanı dedi ki: "Bunu yıktık, iki yıl içerisinde bu stadyumu yapacağız." Yıl 2022, 19 Mayıs Stadyumu'nun yerinde yeller esiyor. Bu stadyumun etrafında amatör kulüpler, amatör sporcular, antrenman sahaları vardı, bunların her biri buradan Gençlerbirliği'ne, Ankaragücü'ne sporcu yetiştiriyorlardı. Bu altyapı sona erince Ankaragücü Süper Lig'den düştü, Gençlerbirliği düştü. Düşünün, bir ülkenin başkentinde -futbolda en azından- spor kulüplerinin yaşadığı dram bu. Gerçi Ankaragücü bu sene şampiyon olacak, yeniden Süper Lig'e gelecek ve onu hep birlikte daha üst noktalara taşıyacağız. Gün gelecek Ankara takımları da şampiyon olacaklar, tıpkı Trabzon gibi onlar da şampiyon olacak. Anadolu takımları da bu şampiyonluğu İstanbul takımları kadar hak ediyor. Bu hakkı olanaklar yaratarak vermemiz gerekiyor.

Ayrıca Ankara'da bir de İsmet İnönü'nün adını taşıyan Cebeci Stadyumu vardı, bu stadyum da yıkıldı, "Yerine yenisini yapacağız." dediler, şimdi millet bahçesi yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YILDIRIM KAYA (Devamla) - Cebeci'deki İnönü Stadyumu yıkıldı, şimdi "Yerine millet bahçesi yapacağız." diyorlar.

19 Mayıs Stadyumu'ndan ne istiyorsunuz, adından mı rahatsızsınız? Cebeci Stadyumu'ndan ne istiyorsunuz? İsmet İnönü'nün fikirleri bu ülkede yüz yıllık tarihimize vazgeçilmeyecek bir irade oldu. İsmet İnönü'nün adını stadyumlardan silebilirsiniz ama sosyal demokratların, Türkiye halkının yüreğinden silemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu isimler yaşayacak, bu isimlerin yaşaması için hepimizin birlikte bir çaba göstermesi lazım.

Ankara'da 2 kulüp var, bu kulüplerin stadyumu yok, bu stadyumlar bir an önce Ankara'ya yeniden armağan edilmelidir. Gençlik ve Spor Bakanına buradan çağrı yapıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Başkanım, son, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz, yapınız çağrınızı efendim.

YILDIRIM KAYA (Devamla) - Ankara'nın bu 2 güzide takımının yolunu açın, bunların maçlarını oynayabileceği stadyumu yeniden sağlayın. 19 Mayıs Stadyumu'nun kapısından İsmet İnönü'nün spora dair söylediği mermer bir levha var, o levha sökülmeden önce ben gittim orada bir basın toplantısı yaptım. Gençlik ve Spor Bakanının soru önergemesine verdiği yanıt şu oldu: "Buraya stat yapılacak, o mermer levha bu stadın kapısına yeniden asılacak." dedi. Bunu takip edeceğiz, bunu mutlaka gerçekleştireceğiz. Adalet ve Kalkınma Partisi, iktidarının son döneminde yetiştiremezse halkın iktidarında zaten 19 Mayıs Stadyumu yapılacak, İsmet İnönü'nün spora dair o muhteşem sözleri oraya yeniden asılacak; hiç kimse umutsuzluğa kapılmasın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Görüşüğümüz kanun teklifi ifade edildiği kadarıyla spor kulüplerinin mali disiplinsizliklerinden kaynaklanan sorunlarının giderilmesini, hukuki ve finansal durumlarının netleştirilmesini amaçlıyor. Teklif, asıl, spor kulüplerinin kontrolsüz borçlanması önlemeyi ve yönetmeyi, şeffaflığının sağlanmasını öngörüyor. Aynı zamanda spor kulüplerinin oluşturduğu federasyonlar ve konfederasyonlar hakkında da düzenlemeler mevcut.

Sporun ve sporcuların desteklenmesi amacını taşıyan maddeleri olumlu bulmakla birlikte sakıncalı bulduğumuz maddeler de teklifte yer alıyor. Ne yazık ki, kanun teklifinde iktidar partisinin birçok yasama faaliyetinde yaptığı gibi muğlak ifadelerle yer verilmiş, bu durum çelişiklere neden oluyor, kanunların kişisel çıkarlara göre yorumlanmasına yol açabilir. Spor Kulüpleri Kanunu Teklifi uzun süredir kamuoyunca bekleniyordu ancak Türkiye Futbol Federasyonu, spor kulüpleri, spor federasyonları, akademik çevreler, spor medyası ve kamuoyuyla yeterince tartışılmadan hazırlandığı ve beklentileri karşılamadığı

da aşikâr. Kamuoyundaki etkili ve yeterli bir spor kulüpleri kanunu beklentisi karşısında algı yönetimi yapılarak sporun idare ve finansmanında Bakanlığa ve siyasete özel yetkilerin verilmesinin önü açılıyor. Hâlbuki spor üzerindeki particilik baskısı kaldırılmalı.

Dünyada spor hukukunun kamu hukukundan ayrılığına ilişkin giderek artan bir yaklaşım benimseniyor. Spor, daha özerk ve daha bağımsız yapılmalı. Ülkemizde de bu konuda ciddi atılımlar yapıldı ancak teklifle sporu yeniden kamu hukukuna dâhil eden bir yöntem benimseniyor. "Futbol sadece futbol değildir." sözü bu kanun teklifiyle sanki gerçekleşiyor. Teklif bütün spor faaliyetlerine, etkinliklerine, kurumlarına dönük bir düzenleme gibi görünse de daha çok profesyonel kulüplere yönelik hususları içeriyor. Bu çerçevede, sporcuların sözleşme özgürlüğünü kısıtlayabilecek hususlara dikkat çekiyoruz.

Ayrıca menajerlikle ilgili sadece futbolda düzenleme yapılıyor, oysa bütün spor dallarında ilkesel bir düzenleme yapılması daha doğru olurdu.

Kanun teklifinde doping konusunun da ele alınmadığını, dopingle mücadele ajansı kurulmasına yönelik düzenleme yapılmasının da sporcu sağlığı ve istikrarlı başarılar için ön koşul olacağını ifade etmeliyim. Her ne kadar günümüzde "spor" denilince profesyonel alan akla geliyor olsa da amatör faaliyetleri de düşünmemiz gerekiyor.

Konuşmamın geri kalanında kanundan ziyade sporla ilgili kişisel düşüncelerimi de belirtmek isterim. "Spor" denilince buradaki görüşmelerden de görüyorum ki akla hemen futbol geliyor. Türk futbolunun da bana kalırsa çok büyük sorunları var tabii ki ama en büyük sorun sanki bizim futbolumuzu para bozdu. Fazla para Türk futboluna girince bozulmalar yaşandı, özellikle yönetici bazında çok ciddi bozulmalar yaşandı. Bunun da önüne geçmek için paranın yönetimini çok daha profesyonel şekilde ele almamız gerektiğini düşünüyorum.

Bunun yanında tabii amatör branşlar var ve hem profesyonel branşlarda hem de amatör branşlarda yine çok tartışılan bir müessese, hakemlik müessesesi. Türkiye'nin genelinde adalete güven kalmazken sporda da futbolda da basketbolda da diğer branşlarda da hem profesyonel bazda hem de amatör bazda hakemlik müessesesine maalesef güven hiç kalmamıştır. Madem futbol konuşuyoruz, VAR kararlarının açıklanması gerektiğini buradan kamuoyuna teklif ediyorum. Teklifi hazırlayan değerli milletvekili arkadaşlarımızın bunu gündeme getirmesini de rica ediyorum.

Ben bir Erzurum Milletvekili olarak yakından takip ettiğim Erzurumspor'un yanında ayrıca amatör branşlarıyla yine çok meşhur ve amatör branşta da çok başarılı olan Erzurum Buz Hokeyi Takımı'nın, Narmanspor Kadın Buz Hokeyi Takımı'nın maçlarını da çok yakından takip ediyorum ve o maçlarda bile çok ciddi ve çok vahim hakem hatalarına tanık oluyoruz. Bu gençlerin hayallerini kırmaya, gençlerin hayalleriyle oynamaya kimsenin hakkı yok. Hakem hatalarının arkasında ne yatıyor, bunun çok ciddi bir şekilde incelenmesi lazım.

Yine, madem Erzurum'dan laf açıldı, Erzurum'un çok ciddi bir ihtiyacını da dile getirmek isterim. Erzurumspor'un ivedilikle, çok acilen bir stadyuma ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Türkiye'nin dört bir yanında gurur duyduğumuz çok güzel stadyumlar, çok amaçlı stadyumlar varken Erzurum'un çok köhne bir stadı var maalesef. Süper Lig takımı olma vasfı da kazanmış olan, birkaç defa Süper Lig'de oynama fırsatı olan, bu sene de inşallah Süper Lig'e çıkacak olan Erzurum'a çok modern bir stadyum gerekiyor ve bunun sözü de birkaç defa verildi. Sadece "Onaralım." sözleriyle Erzurumlu avutulamaz, bunu da burada ifade etmek isterim. Hiçbir şey yapılmıyorsa yakın zaman içinde hiç olmazsa bu stadımızın üstünün kapanması lazım ama ileride muhakkak ki çok modern, güzel bir stada ihtiyacı var Erzurum'un. Bunu buradan ifade ediyorum.

Konuşacak çok şey var. Altyapılardaki eğitim meselesi var, en başta altyapı antrenörlerinin eğitime ihtiyacı duyuyoruz. Altyapılarda kendi spor kariyerlerinde başarılı olamayan kişilerin bir eğitimden geçmeden antrenörlük yapması o gençlere zarardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Bunu da belirtmeden geçemeyeceğim. Gençleri eğitmek için önce antrenörlerimizin eğitilmesi lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına, Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya.

Buyurunuz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve aziz milletim; öncelikle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Pençe-Kilit Harekâtı'nda şehit olan hem üsteğmenimize hem de teğmenimize Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânları cennet olsun, askerlerimizin kılıcı keskin olsun.

Değerli milletvekilleri, Meclisimizin 5 grubunun da spor kanunuyla ilgili hemen hemen büyük kısmında ittifak ettiklerini görmüş olmaktan mutluluk duyduğumu beyan edeyim. Bu kanun çalışmalarının önemli kısmında bulunduk. Değerli milletvekillerimiz Alpay Bey ve Saffet Bey'in, 2 millî futbolcunun öncülüğünde ve Sayın Cumhurbaşkanımızın, geçmişte de sporla uğraşmış, sporcu bir Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla başlayan ve Bakanlığımızla birlikte müştereken uzun süre gayret edilen önemli bir kanun çalışmasının, inşallah, yüce Meclisimizde kabulüyle de bu konuda ciddi bir düzenleme olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu arkadaşlarımıza özellikle teşekkür ediyorum.

Birincisi, bu kanun ne getiriyor? En temeli, spor federasyonlarıyla ilgili müstakil bir kod kanun düzenliyoruz. Hani, hep muhalefet eleştirir ya "Torba kanun getiriyorsunuz, birbiriyle ilgisiz kanunlar getiriyorsunuz." diye.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz diyoruz ki: "Afyonspor'a ne getirecek?"

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Öncelikle bir kod kanun düzenliyoruz, spor federasyonlarını baştan sona tek bir kanunda topluyoruz dolayısıyla bu, bu kanunun bir sistematik olarak düzenlenmesi açısından önemli.

İkinci önemli bir konu, spor federasyonları, spor kulüpleri bizim hukukumuzda bugüne kadar dernek olarak kabul edilmiş ve dernek olarak kurularak, daha sonra da spor kulübü olarak Spor Bakanlığına tescil edilerek yürüyordu. Şimdi artık bu ikili uygulamadan çıkıyor ve müstakilen Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı bir spor kulübü olarak kurulmasını veyahut da bir müstakil anonim şirket olarak kurulmasını düzenliyoruz ki bu da çok önemli çünkü dernekler amaçları itibarıyla kazanç elde etmeyen insan topluluklarıdır. Artık bir endüstri hâline gelmiş olan bilhassa futbol gibi bir alanda Dernekler Kanunu'yla yürütülemeyeceği aşikâr. Bu açıdan da önemli bir hususu düzenlemiş oluyoruz.

Futbol Federasyonu yöneticileri ve Kulüpler Birliğinin Başkanlarını da dinlediğimizde şunu gördük: Türk futbolunun büyük kulüpleri bugün çok ciddi bir borç baskısı altında. 2020 yılı itibarıyla ilk 4 kulübümüzün 15,8 milyar lira, 2021 yılı itibarıyla da 17,5 milyar lira borcu var. Bu borç ciddi bir rakam. Dolayısıyla "Bu borç niye oldu?" diye sorduğumuzda birçok gerekçe söyleniyor ama çok ilginç bir şey daha söylediler "çekmece kontrat" tabirini kullandı futbolcular ve kulüp yöneticileri. Yani iki ayrı kontrat düzenleniyor; bir kontrat Spor Bakanlığına, Maliyeye, ilgili vergi dairesine iletiliyor, bir de kendi aralarında düzenlenen kontrat var

ki bu da çok farklı ve kulüpleri içinden çıkılmaz noktalara getiriyor. Bu kanunun düzenlediği en önemli hususlardan biri, mali yönetim, şeffaflık, açıklık, dürüstlük, amaca uygunluk gibi önemli kavramları getiriyor ve borçlanmaya da ciddi bir sınır getiriyor. Borçlanmada mevcut yılın bütçesi yani hedeflenen bütçe, farazi bütçeler değil, bir önceki yılın kesinleşmiş bütçesi esas alınıyor ve yüzde 10 borçlanma... Genel kurul kararı ve nitelikli çoğunlukla yüzde 50'ye kadar yükselecek borçlanmada çok önemli bir şekilde sınırlama yapıyor.

Yine, en önemli hususlardan biri, kulüplerin yöneticilerine kendi görev alanlarından sonrasına borç bırakmaya artık bir ket vuruluyor. Bu yüzde 10 ve genel kurul nitelikli çoğunlukla da yüzde 50'ye kadar getiriliyor. Bu önemli zira kulüplerimizi iflasa sürükleyen, teknik iflasa sürükleyen en önemli husus sınırsız bir borçlanmaydı. İnşallah bundan sonra borçlanmalara çok daha ciddi kuralları getirilecek. Hele hele halka açık bir anonim şirket olduğunda, yatırımcılar zarar ettirildiğinde, alacaklılar zarar ettirildiğinde kişisel sorumlulukları da getiren bir hukuki müessese olduğu için kulüp yöneticileri çok daha ciddi şekilde bunlara da dikkat edeceklerdir. Efendim, kulüp yöneticisi bulunmaz mı? Bulunur, Türk milletinin içinde kulüplerini seven, futbolu seven, diğer spor dallarını seven çok sayıda fedakâr, vefakâr insanlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bunlar çıkacaklar ve milletimize hizmet edeceklerdir.

Tabii, konu çok, söylenecek hususlar da önemli. Arkadaşlarımızın eleştirilerinden birisi “Niye Bakanlığın Spor Toto gelirlerinde öncelik hakkı var?” diye. Çünkü bir tarafta Bakanlığın alacağı var kira geliri, altyapı gelirlerinden ama öbür tarafta isim hakkı nedeniyle Spor Toto'ya borcu var, temlik edildiği için alacağını alamıyor ama cebinden para çıkıyor. Bu önlenmek istendi. Bu son derece önemli. Bunu da yapmış olmak bence spora katkı sunan bir husus.

Bir diğer husus, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesinin de hakem, tahkimle ilgili kararlarındaki hususu düzenledik ve spor faaliyetinin dışındaki alanlar -hakem kararlarının iptali gibi- Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'ndaki iptal müessesine tabi olacaklar. Bu da doğru ve yerinde olan bir düzenleme oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Başkanım, çok kısa bir söz alayım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Diğer konular, profesyonelliğin tanımı, vesaire hususlar var; bunların hepsini üst üste koyduğumuzda ben inanıyorum ki bu kanun Türk spor tarihinde bir miladın başlamasına, şeffaflığa, açıklığa ve yerli ve millî futbolculara, yerli ve millî sporculara yönelmeye vesile olacaktır. Bu açıdan önemli.

8 Mayıs-22 Mayıs arasında Afyonkarahisar'da üniversiteler arası lig var, yaklaşık 10'dan fazla spor dalında 5 bin sporcu sporun başkentini Afyonkarahisar'da buluşturacağız diyorum.

Kanunumuz hayırlı olsun diyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinin birinci fıkrasındaki “üst kuruluş oluşturmaları” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yıldırım Kaya	Mustafa Adıgüzel	Suat Özcan
Ankara	Ordu	Muğla
Okan Gaytancıoğlu	Ali Keven	Burcu Köksal
Edirne	Yozgat	Afyonkarahisar
Orhan Sümer	Vecdi Gündoğdu	Gökân Zeybek
Adana	Kırklareli	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Gökân Zeybek.

Buyurunuz Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKÂN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Türk sporunu getirdiği son nokta, bu yasayla birlikte bütün siyasi partilerin üzerinde hemfikir olduğu “Evet, Türkiye’de yasanın değiştirilmesi lazım, Türkiye’de futbolun üzerinde oluşan bu olumsuzlukların ortadan giderilmesi lazım.” noktasıdır. Peki, biz yirmi yıl içinde bu noktaya nasıl geldik değerli milletvekilleri?

Bakın, biraz önce burada Sayın Bakanımız konuştu, 2002’de Spor Bakanıydı, o zamanın Futbol Federasyonu Başkanı Haluk Ulusoy’du, o zamanın FIFA İcra Kurulunda da Şenes Erzik vardı. Yani Türkiye, sizden önce dünya futbolunda 3’üncü sıradaydı; Avrupa sıralamasında 3’teydi, FIFA sıralamasında 8’deydi. Peki, değerli arkadaşlar, yirmi yıl içinde Türkiye şu anda nerede, nerede? FIFA sıralamasında 43’üncü, UEFA sıralamasında 20’nci sırada. Futbol endüstrisi 50 milyon dolar, 60 milyon dolar etmeyen ülkelerin yani Hırvatistan, Sırbistan gibi ülkelerin bile altına düşmüşüz, artık önümüzdeki yıl göreceksiniz, Türkiye, Şampiyonlar Ligi’ne bile direkt takım gönderemeyecek, UEFA Avrupa Ligi’ne takım gönderemeyecek. Niye biz bu noktaya düştük? Bir özel yasayla kurulmuş olan futbolda, bağımsız olması gereken, özerk olması gereken kulüpler, siyaset tarafından önce dizayn edildi, yöneticiler eliyle dizayn edildi. (CHP sıralarından alkışlar) O kulüpler eliyle dizayn edilen spor kulüplerinin oluşturduğu genel kurullarda da futbolun başında, futboldan gelmeyen, geldikleri zaman servetleri 1 ise bıraktıkları zaman da servetleri 10 kat, 20 kat artan federasyon başkan ve yöneticilerini gördük. (CHP sıralarından alkışlar)

Kimi gördük? Ziraat Bankasından 750 milyon dolar alıp ödemeyen Demirören’i siz getirdiniz futbolun başına, Türk futbolunun kırıldığı yer orasıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Onu aldınız, yerine devletin bütün kamu kaynaklarını, bütün olanaklarını kullanan, bütün ihalelerinin altında bulunan 5’li firmadan bir tanesinin sahibini getirdiniz futbolun başına. Ekonomistler açıklıyor, göreve geldiği zaman serveti bugünkü servetinin yirmide 1’iydi. Türk futbolu 3’üncülüğten 43’üncülüğe düştü ama futbolu yönetenlerin servetleri 1 kat değil, 5 kat değil, 10 kat değil, 20 kat yükseldi. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, futbolun içinde şunu görmek gerekir: Diyorlar ki: “Kulüpleri yönetenleri borçlanma

sıkıntısından kurtaracağız, kanuni sorumluluk vereceğiz.” Ya, gelin, şu maddeye bir fıkra ekleyelim, bu ülkeyi yönetip bu ülkenin borcunu katlayanların da bunun bedelini şahsi servetlerinden ödemesi maddesini koyalım, var mısınız? (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, evet, aynen öyle.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Belediyelerden başlayalım, verin önergeyi.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Kulüpler 1 milyon dolarlık bir transferi yaptığı zaman bunun riskini kulüp yöneticisi alacak, Türkiye’de kamu yatırımları eliyle milyarlarca dolarlık yanlış yatırım yapanlar, Melen Barajı’nda 350-400 milyon dolarlık yanlış yatırım yapanlar bu kürsülere gelecek, konuşacaklar ama bunun bir kanuni sorumluluğu olmayacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar, önemli başka bir konu: Bahis, İddaa, Kıbrıs, Merkez Hakem Kurulu, görevden alınan 13 hakem, soruşturması tamamlanmamış ama şaibeli biçimde ölmüş olan spor-bahis şirketlerinin yöneticileri, tümü sizin döneminizde Türk sporunun, Türk futbolunun içine düştüğü temel açmazın sonucudur. Bugün maçlarda sadece kimin galip geleceği değil, hangi dakikada kimin kırmızı kart göreceği, bu maçta kaç tane taç atılacağı, hakemin ilk önce kime sarı kart göstereceği biçimindeki iddialar ve bu iddialar karşısında suskun kalan yönetim anlayışı Türk sporunu bitirmiş, Türkiye’deki stadyumlardan seyirciyi yok etmiştir. O nedenle, göreve geldiğinizde 590 milyon dolarlık yayın geliri iktidarınız döneminde 120 milyon dolara düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) - Çünkü Türk insanı, Türk sporseveri, Türk futbolseveri sizin yönettiğiniz futbolun içinde adalet olmadığı, mücadelenin sahada yapılmadığı, spor dünyasındaki yöneticilerin kulüplerde özgür iradesiyle üye olmuş insanlar eliyle seçilmediği, talimatla geldiği, federasyon başkanları kulüplerin özgür iradesiyle seçilmediği, sarayın talimatıyla o makamlara geldiği için stadyumları terk etti, sizin Katar’dan getirdiğiniz anlı şanlı ortağınız da sizi yarı yolda bırakarak yayın ihalesinden çekildi. Şimdi, soruyorum size: Milletin elindeki o Digtürk kutularını siz ne yapacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) Soruyorum: Milyonlarca dolarlık bu yayın ihalesi için vatandaşın satın aldığı bu kutuların ceremesini kim çekecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) - Son olarak şöyle söyleyeyim: Özgür ve demokratik olmayan federasyonlar eliyle futbolun başarıya gitmesi mümkün değildir. Futbolu özgürleştireceğiz, futbol kulüplerini demokratik hâle getireceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Zeybek.

AYDIN ÖZER (Antalya) – Başkanım, duyulmuyor. Başkanım, bir dakika daha.

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – En önemlisi de spor kulüpleri özgürleşecek, futbol özerk hâle gelecek, futbol kulüplerine eski milletvekillerinin, federasyonlara eski yöneticilerin atanma süreci tamamen ortadan kalkacak. İstanbul’dan kalkan uçaklarla Güney Kore’ye 300 kişilik siyasetçileri götürün federasyon başkanları değil, sporcusunun, antrenörünün, seyircisinin hakkını koruyan yöneticiler geldiğinde göreceksiniz Türkiye yeniden dünyada layık olduğu yere gelecektir.

Geliyor gelmekte olan, gidiyor gitmekte olan.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde geçen “amacı” ibaresinin “maksadı” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Erol Katırcıoğlu

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Zeynel Özen

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İstanbul

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyorum

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinize iyi akşamlar.

Efendim, bu kanun teklifi, spor kulüpleri ve spor federasyonları üzerine bir kanun teklifi. Böyle bir şeye ihtiyaç var mıydı?

Vardı gerçekten de ve dolayısıyla da bu kanun teklifi bir tür bu alanı tekrar düzenleme amacıyla önümüze gelmiş olan bir kanun teklifi. Fakat değerli arkadaşlar, genel gerekçesini ve maddelerini okuduğumda, benim anlamadığım şey, bu kanun teklifini yazan arkadaşlar olaya bence çok eksik bir yerden bakmışlar, belki güncel bir yerden bakmışlar yani şirketlerin borçlanması, batma olasılıkları vesaire cinsinden bakmışlar fakat sporla, daha doğrusu sporun toplumdaki yeriyle ilgili olarak ve sporun siyasetle ilgisi bakımından herhangi bir analiz yapmamışlar. Bence bu çalışmanın, bu yasa önerisinin en önemli eksikliği budur. Neden böyledir?

Değerli arkadaşlar, bakın, ben size basit bir şey söyleyeyim; siyasetin de futbolun da ortak bir paydası vardır. Nedir o?

Kitleler yani siyaset kitlelerle yapılır, futbol da kitlelerle yapılır esasında. O sebeple de siyaset ve futbol arasındaki -özellikle futbolu kast ederek söylüyorum- ilişkiler -nasıl söyleyeyim- kötüye kullanma olasılığı olan ilişkilidir. Kötüye kullanmaktan kastettiğim de bir toplumda siyasetin kendi grup amaçları için toplumu yanlış bir biçimde yönlendirmesi olanağı anlamında söylemekteyim. Bu tıpkı şeye de benziyor aslında bakarsanız, mesela medya ile siyaset arasındaki ilişkiye de benziyor.

Değerli arkadaşlar, ben size şunu da söyleyeyim: Bütün dünyada da bu gibi konular çok zor regüle edilir, çok zor konulardır, üzerine çok tartışmak gerekir çünkü ancak o zaman gerçekten çıkabilecek olan sorunları aşmak mümkün olabilsin. Bu sebeple, benim gördüğüm kadarıyla, mesela, bu kanun teklifi siyaset ile futbol arasındaki ilişkiye hiç dokunmamış. Oysa, değerli arkadaşlar, hepiniz hatırlayın yani bu ülkede federasyona müdahale her zaman her iktidarın yaptığı bir şeydi. Hakem heyetlerine müdahale yine aynı şekilde siyasetin müdahale alanı içindeydi. Bunun da ötesinde, şike olaylarını hatırlıyor musunuz, şike hadiselerini? Şikeyle ilgili davalar kurgulandı ve esasında, o davada bir tür darbe hazırlığı içinde olan grupların futbola ve futbol takımlarına sızması biçiminde iddialar ortaya çıktı.

Dolayısıyla da arkadaşlar, çok açık olan bir şey var: Evet, düzenlenmesi gereken bir alan bu alan; evet, futbol kulüplerimiz son derece zor durumdadır fakat neden zor durumdadır ve niçin bu hâle gelmiş olduğuyla ilgili olarak, bence, buradaki önlemler paketi pek çare olacak gibi gözüküyor doğrusunu isterseniz.

Futbolun sorunları -özellikle futboldan konuşuyoruz tabii- değerli arkadaşlar, sadece futbol kulüplerinin mali sıkıntıları vesaire değil, futbolda şiddet diye bir hikâye var, yolsuzluklar var, aynı şekilde ırkçılık var. Yani bütün bunlar esasında konuşulması ve tartışılması gereken konular gibi geliyor bana ve bu yasa teklifi bu çerçevede içinde buna bir çare olabilecek gibi gözüküyor.

Bir başka özelliği daha var değerli arkadaşlar. Bu, bence, Adalet ve Kalkınma Partisinin gerçekten çağın gerisinde kalmış olması gibi bir duruma işaret ediyor. Bakın, bütün dünya bu neoliberal vizyon yani piyasanın her şeyi daha doğru yapacağına dair inancın bu iddiada bulunanlar tarafından bile eleştirildiği bir dönem yaşıyor ve siz, gördüğüm kadarıyla, yine her zaman olduğu gibi alanı merkezileştirerek bu işin içinden çıkabileceğinizi sanıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, bu olmaz.

Bakın, 2011 yılıydı, yanılmıyorsa 649 sayılı bir KHK çıkardınız ve bu KHK'yle diyebilirim ki o güne kadar yani 1980'den bu yana, yani piyasa ekonomisini kabul ettiğimizden bu yana kurulmuş olan düzenleyici kurulları -yani tıpkı Futbol Federasyonu gibi- esasında bir kararnameyle bakanlıklara bağladınız, dolayısıyla da onların özerkliklerini yok ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu kanun teklifinin de benim gördüğüm kadarıyla Futbol Federasyonunun özerkliğine bir darbe vuracak nitelikleri var. “Uzlaşma” diyorsunuz, ben uzlaşmanın hangi maddeler üzerinde yapıldığını bilmiyorum ama eğer bunları içeriyorsa eyvallah ama spor kulüplerinin vesayet altına girmiş olmaları, federasyonların vesayet altına girmiş olmaları gerçekten de günümüz dünyasının demokrasi anlayışına kesinlikle uymamaktadır. Dolayısıyla sizleri uyarırım ki bu yaklaşım doğru değildir ve değişmesini talep ederim.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “şartları” ibaresinin “koşulları” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Yasin Öztürk

Adana

İstanbul

Denizli

Orhan Çakırlar

Ümit Beyaz

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

İstanbul

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Beyaz.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili madde üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunuyor, Gazi Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yıllar boyunca denetlenmeyen, kontrol edilmeyen, bunun sonucu olarak da ekonomik olarak uçurumun eşiğine gelen ve artık yönetilemez hâle dönmüş Türk sporu üzerinde konuşuyoruz. Gönül isterdi ki spor kulüplerimizi içine düştükleri girdaptan temelli kurtaracak, sağlıklı bir mali yapıya kavuşturacak bir yasa değişikliği konuşalım. Gönül isterdi ki Türk gençliğine hitap eden, amatör ve olimpiik sporları da içine alan bir yasa değişikliğini tartışalım.

Değerli arkadaşlar, ruhen ve bedenlen sağlıklı bir toplum yetiştirmenin temeli spordur. Fakat yirmi bir yıldır iktidarda olan AK PARTİ ne yazık ki hatırlarda kalan bir spor politikası oluşturmamıştır. Her meselede olduğu gibi, pansuman tedavilerle yaraları sarmaya çalışan iktidar bu uzun sürede bir spor politikası oluşturmamış, spor yapma alışkanlığını toplumumuza kazandırmamış, sporun ve spor altyapısının bütün kolları bakımından ülke genelinde dengeli dağılımını sağlamamıştır. İktidarın spordan anladığı, spor salonu yapmanın ötesine geçememiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de spor yapmayı yaygınlaştıracak, Türk sporunun rekabetini artıracak, Türk sporunun marka değerini yükseltecek, Türk sporunu başarıdan başarıya koşturacak bir yasa değişikliği yapmak yerine spor dünyasında siyasal iktidarın denetimini artırmaya yönelik bir yasa değişikliğiyle karşı karşıyayız. Getirmek istenen düzenlemeye bakıldığında bu bir spor yasası değil, futbol kulüpleri yasası. Bu yasayla, Türk sporunun geleceği değil, profesyonel futbol kulüplerinin sorunları ele alınmış ve çözüme kavuşturmak istenmiştir fakat burada da yapısal çözümler üretmek yerine sorunlar cezai müeyyidelerle aşılmaya çalışılmıştır. Siz eğer Türk futbolunu içinde bulunduğu darboğazdan kurtarmak istiyorsanız, önce sorunu doğru analiz etmeliydiniz, sonra orta ve uzun vadede bir politika oluşturarak bu yasayı getirmeliydiniz. Spor kulüplerimiz niçin bu hâldeler? Çünkü şeffaf değil, hesap verebilir değil, denetime açık değil. İktidarda olduğunuz süre boyunca bu değerlerin hayata geçmesi için siz ne yaptınız? Kocaman bir hiç yaptınız. Şimdi meseleyi yöneticilere ceza verecek bir anlayışa indirgeyerek sorunları aşabileceğinizi sanıyorsunuz.

Yasa incelendiğinde herkes görecek ki siz Türk sporunu yapısal çözümlere kavuşturmayı amaçlamıyor, siyasetin spor dünyası üzerindeki etkisini artırmayı hedefliyorsunuz. Bürokraside, sermayede, medyada yaptığınız gibi spor dünyasını da esir almak istiyorsunuz. Federasyonların yetkisini artırarak spor kulüplerini müdahalelerinize açık hâle getiriyorsunuz, getirdiğiniz yasayla federasyonlar üzerindeki siyasi kontrolü artırmak istiyorsunuz. Federasyonların delege sayısından tüzüğüne kadar her şeyi Bakanlık yetkisine veriyorsunuz, hatta Spor Bakanını spor kulübünü kapatmaya karar vermek gibi olağanüstü yetkilerle donatıyorsunuz. Bir Spor Bakanı düşünün ki federasyon genel kurullarını iptal etme, genel kurulları yenileme, federasyon başkanlarını görevden alabilme, kurulları tek başına atama yetkisine sahip olsun. Bu doymak bilmez kontrol isteğinizin sebebi nedir? Zaten federasyon başkanlarını ve yönetimlerini siz atamıyor musunuz? Size rağmen herhangi birisi bir federasyonda aday olabilir mi? Böyle bir düzenleme yapma isteğinizin tek amacı olabilir; siyasetin spor dünyası üzerinde mutlak hakimiyet kurma arzusu. Kültürel iktidar kuramamaktan şikâyet eden AK PARTİ, belli ki sportif iktidar arzusuna gem vuruyor, bu yasayla spor dünyası üzerinde ağır bir tahakküm kurmak istiyor.

Değerli milletvekilleri, spor, üzerinde tahakküm kurulacak bir alan değil, sağlıklı nesiller yetiştirmenin aracıdır diyor, sözlerime son veriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(2) Bu Kanunun 3 ila 20 nci maddeleri ile 42 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve 47 nci maddesinin beşinci fıkrasında saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümleri kuruluş kanunu bulunan spor federasyonları hakkında uygulanmaz."

"(4) Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşlarında yer alan askerî spor kulüpleri bu Kanuna göre tescil edilerek tüzel kişilik kazanan spor kulüpleri gibi spor faaliyetlerine katılabilir ancak bu Kanunun 4 üncü maddesi hariç diğer hükümleri bu kulüpler hakkında uygulanmaz."

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Ramazan Can

Denizli

Manisa

Kırıkkale

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Abdullah Güler

Mücahit Durmuşoğlu

İzmir

İstanbul

Osmaniye

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarına uygulanacak hükümlerin anlaşılabilir olmasına ve Millî Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan askerî spor kulüplerinin ilgili federasyon tarafından tesciline ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (n), (ö), (r), (ş) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"n) Spor federasyonu: Spor dalı ile ilgili faaliyetleri yürütmek üzere kanunla kurulan, organları seçimle gelen ve idari ve mali özerkliğe sahip federasyonları,

ö) Spor kulübü: Spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişilerini,

r) Talimat: Spor federasyonu yönetim kurulu tarafından hazırlanan Bakanlığın internet sitesine yayımlanarak yürürlüğe giren düzen düzenleyici işlemi,

ş) Tüzük: Spor kulüpleri kuruluş tüzüğünü ifade eder."

Yıldırım Kaya

Tekin Bingöl

Mustafa Adıgüzel

Ankara

Ankara

Ordu

Suat Özcan

Burcu Köksal

Okan Gaytancıoğlu

Muğla

Afyonkarahisar

Edirne

Orhan Sümer

Ali Keven

Adana

Yozgat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurunuz Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkürler.

Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi üzerinde görüşmeler yapıyoruz. Konuşmamın başında önce şunu ifade edeyim: Türkiye'deki bütün özerk kuruluşlar, bütün federasyonlar tek kelimeyle işgal altında. Hiçbir spor federasyonunun - aklınıza hangisi gelirse gelsin; Futbol Federasyonu, Basketbol Federasyonu, Voleybol Federasyonu, Hentbol Federasyonu ve diğerleri- saraydan gelen talimatın dışında bir kongre yapması kesinlikle mümkün değil. Hiç kimse sarayın belirlediği ismin dışında çıkıp o kongrelere, federasyonların kongrelerine aday olma şansına sahip değil; kesinlikle tehdit ediliyorlar ve maalesef adaylıklarından çekiliyorlar. Peki, ne oluyor? Hak eden, o spor konusunda yetkin, profesyonel birikimi olan, bilimsel değerlere sahip hiç kimse federasyon başkanı ve yöneticisi olamıyor. Hani var ya o, Bakanlıklardaki ve diğer kurumlardaki liyakatsizlik, federasyonlarda da aynen işliyor.

Şimdi ben Ankara'da tarihiyle ve kültürüyle sporun nasıl katledildiğinden birkaç örnek vereceğim. Yıl 1927, Cumhuriyetin kuruluşunun ilk yılları. Ağır bir bedel ödeyerek emperyalizme karşı cumhuriyeti inşa edenler sadece sanayide değil, sadece tarımda değil, sadece kültürel etkinliklerde değil, sporda da Türkiye'de önemli bir başarıya imza atıyorlar. Heyetler kuruluyor Türkiye'nin her yerinde, özellikle büyük şehirlerde spor tesisleri kurulmaya başlıyor, bir jüri marifetiyle ve sayın milletvekilleri, sporla ilgili o projeler gerçekleştirilirken o jüride 2 tane de milletvekili var.

1936 yılında Ankara'da, Ankara'nın merkezinde, ulaşımı çok kolay olan 19 Mayıs Stadı inşa ediliyor ama aynı tarihte Almanya'da Berlin'de de bir stat inşa ediliyor. Fakat gelin görün ki AKP iktidarının bir diğer adı yıkım iktidarı. (CHP sıralarından alkışlar) 19 Mayıs Stadı, 2018'de -bütün bunlara göz dikilerek- Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanının seçim yatırımları arasında dile getiriliyor ve bir müjde veriyor, diyor ki: "Burayı yıkacağız ama 55 bin kapasiteli yeni bir spor kompleksi inşa edeceğiz." Mutlu olduk, bir Ankara milletvekili olarak ben de çok ama çok mutlu oldum. Peki, ne oldu? Aradan dört yıl geçti, orası bir mezbeleliğe dönüştü. Ayrıca, 1936'da orada o tesis açılırken sadece bir futbol sahası olarak, stat olarak açılmadı -yüzme havuzları, basket potaları- bir kompleks hâlinde açıldı, şimdi hepsi yıkıldı. Önceki dönem AK PARTİ Milletvekili, şimdiki Ankaragücü Kulübü Başkanı bir müjde daha veriyor, diyor ki: "Kapasite küçüldü, 42 bine döndü ama hiç merak etmeyin, 2021'de temel atacağız." 2021 bitti. Açıklama yapıyor: "Ya, maalesef temel atamadık, projede sorunlar çıktı." Ama bir müjde daha veriyor:

"Bu stadı yapmak için 500 milyon lira ödenek ayrıldı." Düşünün, koca bir stat yapılacak, 40-45 bin kişilik kapasiteli, Ankara için çok önemli ve bu, 500 milyon ödenekle yapılmaya kalkılacak. Unutun, unutamam, böyle bir stadı bu iktidar yapmaz, yapmayacak çünkü cumhuriyetle özdeş bütün binalara, bütün kurumlara düşman, hasmane bir anlayış güden bir iktidar var. Tıpkı Türkiye'de diğer kurumların yıkıldığı gibi -Atatürk Orman Çiftliği'nin hâline baktığımız gibi- o stat da yıkıldı. Sonra 2'nci önemli stadı Ankara'nın, Cebeci İnönü Stadı; orası da yıkıldı, TOKİ'ye peşkeş çekildi. Şimdi TOKİ 4 kez proje değiştirdi, sözüm ona millet bahçesi yapacak; sabah gittim ziyaret ettim, bir mezbelelikti orası. Ama başka önemli bir husus var: Ankara'nın çok kaliteli takımları vardı; Ankaragücü, Gençlerbirliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, buyurunuz efendim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – ...Ankara Demirspor ve diğerleri. Süper Lig'de takımımız yok ama çok kısa bir süre sonra Ankaragücü yeniden bir tarih yazarak Süper Lig'e dönüyor. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, ne yapacak? Şehir merkezinde maçlarını yapacak bir stat yok. 50-60 kilometre uzakta, şehrin dışında, bir aksın üzerinde 2 tane stat var, oralarda bu maçlarını yapacak. Ya, 1936'da 19 Mayıs'ı, 1963'te Cebeci İnönü Stadı'nı yapanlar düşünemiyorlar mıydı şehrin dışında yapmayı? Bilinçli olarak şehrin merkezine yaptılar çünkü 19 Mayıs'a da Cebeci İnönü Stadı'na da sadece Ankara'nın içinden değil, bütün ilçelerinden bir vasıtayla ulaşmak mümkün. İşte, o gün cumhuriyeti inşa edenler, bu tesisleri yapanlar bu kadar uzak görüşlüydü ve Türkiye'nin o mütevazı halkının, ucuz fiyatlarla, mütevazı bütçelerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Başkanım bitiriyorum. Spor olduğu için anlayışınıza sığınıyorum.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ek süre verelim Başkanım, verelim.

BAŞKAN – Sporseverleri selamlayın efendim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Peki.

Bütün bunları söylüyorum ama Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının, Cumhuriyet İttifakı'nın bu tesisleri yapma şansı asla yok; bu bir zihniyet meselesi, bu bir bakış meselesi, bu bir anlayış meselesi. Hiç merak etmeyin sevgili milletvekilleri, en kısa zamanda bu iktidar gidecek ve bu ülkeyi idare edenler sadece ekonomide değil, sadece siyasette değil, sadece kültürel etkinliklerde değil, sporda da yeni bir çıkış açacaklar, yeni bir başlangıç yapacaklar. 19 Mayıs'ı Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarı ortaklarıyla birlikte gerçekleştirecek.

Ankaragücü'nü şimdiden kutluyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "yayımlanarak" ibarelerinin "yayımlandığı tarihten itibaren" ibareleriyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhoglu

Orhan Çakırlar

Yasin Öztürk

İstanbul

Edirne

Denizli

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Gaziantep

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2'nci maddeyle kanunda kullanılan bazı terimlerin tanımları yapılmakta. Kulüpler Birliğinin iktidarın getirdiği spor yasasıyla ilgili yaptığı açıklamada "Hazırlanan kanun teklifi hakkındaki görüşlerimizin ve çalışmalarımızın yeteri kadar ciddiye alınmaması, kanun teklifinin Komisyonunda kabul edilmesi, 30 Mart tarihli toplantıya kulüplerimizin resmî olarak davet edilmemiş olması, toplantıya katılan temsilcilerin de dinlenmemiş olması kaygılarımızı daha da artırmıştır." demektedir. "Bu düzenlemeyle spor kulüplerinin sivil toplum kuruluşu olma özelliğini tümden yok ediyor, kamu kurumlarının mali ve idari konularda kulüplerin yönetimine müdahale etme yetkileriyle birlikte sporun özerk yapısını zedeliyorsunuz." diyorlar. Haksız rekabete meydan veriyor, Bakanlık ve spor federasyonlarına ölçsüz takdir yetkileri vererek spor kulüpleri üzerinde çok güçlü bir Bakanlık vesayeti kuruyorsunuz. Spor kulüplerinin gelirlerinden federasyona pay verilmesini istiyor, federasyonun âdetâ spor kulüplerinin ortağı hâline gelmesinin önünü açıyorsunuz. Böylelikle FIFA, UEFA gibi uluslararası spor otoritelerinin ülke sporumuza olan bağımsızlık olgusunu da tartışmalı hâle getiriyorsunuz. İktidar tarafından hazırlanan bu kanun teklifinin amaçladığı hedefler ile sonuçları birbirinden çok uzak. İdari ve mali yönden denetimi artıracağınız yerde spor kulüpleri üzerinde çok güçlü bir Bakanlık vesayeti kurmaktasınız. İlk defa muhalefetin bu eleştirilerini değerlendirerek önergelerle düzenleme yapılmasını olumlu bulduğumuzu belirtiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adana ilimizde kurulu 350 amatör spor kulübünden 182'si Amatör Spor Kulüpleri Federasyonuna üyedir. Bu kulüplerimizin yetkilileri sürekli beni aramakta ve "Türkiye şampiyonalarına katılabilmek için, diğer şehirlerdeki grup maçlarına gidebilmek için birçok masraf etmekteyiz ama federasyon tarafından yapılan yardımlar çok yetersiz kaldığı için birçok zorlukla karşı karşıya kalmakta, hatta gidememekteyiz." diyorlar. Bu yasa teklifinde bunlara çözüm var mı? Yok. Değerli arkadaşlarım, şimdi, düşünün ve empati yapın, şehirde başarılı olmuş ve grup maçlarına katılacak bir amatör futbol takımındaki 20 futbolcu, antrenör ve idarecinin ortalama dört gün sürecek olan eleme maçları için yol, otel ve yemek ücretleri ne kadardır? Bunlara verilen yardımlar ne kadardır? İnanın, yapılan yardımların toplamı günümüz itibarıyla çay ve su parası bile değil. İktidarın bunları mutlaka güncellemesi ve yapılan yardım miktarlarını günümüze uyarlayarak artırması gerekmektedir.

AK PARTİ iktidarını, gençlerimizi bedava çay ve kek vererek kiraathanelere yönlendirmek yerine gencecik yaştaki sporcularımızı terör, uyuşturucu, alkol ve kumar gibi kötü alışkanlıklardan uzaklaştıran, sağlıklı nesiller ve sporcu yetiştiren, Türk sporunun temel taşı amatör spor kulüplerini teşvik etmeye, onlara yardımcı olmaya, gerekli mali destekleri vermeye davet ediyoruz. İYİ Parti Grubu olarak, amatör spor kulüplerinden vize, tescil ve transfer ücretleri gibi işlemlerden para tahsili yapan Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonunun, hiç değilse, bazı masraflarının Gençlik ve Spor Bakanlığınca karşılanmasını talep ediyoruz. Amatör spor kulüplerinin SGK ve vergi borçlarının silinmesi veya bunlardan muaf tutulmasını istiyoruz. Bu amatör

kulüplerin elektrik, doğal gaz ve su tarifelerinde indirim yapılması zarureti var. Spor yapmak için sahası dahi olmayan ilçelerimizde amatör spor kulüpleri için vakit kaybetmeden arazi tahsisi yapılmasını istiyoruz. Yurt genelinde her yıl tarama yapıp altyapının daha çok önemsenmesinin, böylelikle nice cevherlerin keşfedebileceğinden bahisle yurt dışından getirilen vasıfsız üçüncü sınıf futbolculara verilen milyonlarca euronun ülkemizde kalmasının doğru olacağını düşünüyoruz. Siz bunları yapamazsınız, az kaldı, İYİ Parti iktidarında bunları biz yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Adana Demirspor ve Adanaspor Kulüplerimize başarılar diliyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde geçen "hususunda" ibaresinin "konusunda" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Zeynel Özen

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Şanlıurfa

İstanbul

İzmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; spor hakları da ellerinden alınan, cezaevlerinde insan hakları ihlalleri ve işkenceye karşı seslerini duyurmak isteyen tüm siyasi tutsakları selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Spor ve fiziksel aktiviteye katılım bir insan hakkı olarak tanınmıştır; sporun, özellikle futbolun toplumsal etkisi düşünüldüğünde cinsiyet eşitsizliğini aşmak için pozitif ayrımcılığı destekleyebilir, eril yapıyı ortadan kaldırılabildik ancak bu kanun teklifinde ne yazık ki bunu yapamıyoruz. Bu yasa teklifi bir kez daha gösteriyor ki kadınlar spordan, futboldan dışlanıyor; âdeta spor, erkek egemen bir anlayışın gücünü konsolide etme alanına dönüşüyor; bu spor yasa teklifinde de kadının adı yok. Endüstriyel futbolun yerelliği baltalamak gibi bir özelliği de var. Bu kanun teklifi de tek tipleştirme, özgün takımları zapturapt altına almayı ve kendi iktidar profiline dönüştürmeyi hedefine almış durumda.

Hep söylenir: Futbol, asla sadece futbol değildir. Endüstriyel spor, sportif etkinliklerin bir oyun olmaktan çıkarılıp ekonomik, siyasi düzeyle işleyen bir çarka dönüşmesine sebep olmaktadır. İşsizliğin, yoksulluğun, geçim sıkıntılarının, gelecek kaygısının had safhaya ulaştığı şu günlerde sporun, hele futbolun kapitalizme ve burjuvaziye en büyük hediyesi, acıların yatıştırılması olmaktadır.

Sayın vekiller, IMF'nin dün yayınlanan dünya ekonomik görünümü verilerine göre Türkiye, toplam gayrisafi yurt içi hasıla bakımından 21'inci sıraya yerleşti. Bakın, burada tablosu da var, gösteriyorum. Hani hep diyorsunuz ya: 2002'de geldiğimizde şu kadardık, 2022'de böyleyiz. 2002'de geldiğinizde 14'üncü sıradaydınız, şimdi de Türkiye'yi 21'inci sıraya düşürdünüz gayrisafi yurt içi hasıla bakımından. Bu başarınızla ne kadar övünseniz azdır.

Ekonomik buhran emekçiyi vuruyor, asgari ücret dört ayda eriyip gitti. Asgari ücretin acilen güncellenmesi gerekiyor. Bunu gözleri ısıldayan bakanınız da biliyor, saraydaki de biliyor ancak sermaye temsilcilerinden zılgıtı yediğiniz için bilmezlikten geliyorsunuz. Evet, asgari ücret açlık sınırının altına inmiş durumda, o zaman soruyoruz: Önümüzdeki sekiz ay bu halk ne yapsın, taş mı yesin? Her şeye kaynak var, her şey için para var ama emekçiye yok. Ukrayna'da barış havarisi kesiliyorsunuz, Irak'ta işiniz ne diye soruyoruz. Komşularımızın dağlarını, taşlarını bombalamayı bırakın, halkın bütçesini boşa saçıp savurmaktan vazgeçin. Yanlış politikalarınız halkın ekmeğini elinden alıyor. Bu da yetmiyor, bankalara peşkeş çektiğiniz enflasyon garantili devlet kâğıtlarıyla finans sektörüne, yandaşlara kaynak aktarıyorsunuz. Enflasyonun 3 haneli rakamlara yaklaştığı koşullarda sermayeye yüzde 14'ten kredi dağıtarak halktan çalışıyorsunuz, halkın kaynaklarını çalıp sermayeye veriyorsunuz.

Bir de geçen ay örtülü ödenek için bütçeden yapılan harcama var ki asgari ücretli 15.450 kişiye bir yıl boyunca ödenecek meblağa eş değer. Kamunun parasını böyle hesapsız, kitapsız harcamaya ne hakkınız var ne haddiniz var. Bir ayda 800 milyon hesapsız ödemeyi nereye harcadınız diye soruyoruz.

Emekliler sokaklarda, emekliler diyor ki: "Emekli maaşıyla geçinemiyoruz, insanca yaşamak istiyoruz, maaşlara ek zam yapılсын istiyoruz." 5'li çeteye var, garantili projelere var, savaşa, bekanız için sürdürdüğünüz operasyonlarınıza var fakat emekliye yok. "Emekliye bayram ikramiyesi olarak 5 bin lira ödensin." diyoruz "Hayır." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Değerli halklarımıza buradan seslenmek istiyorum: Bize dayatılan bu açlık, sefalet, zulüm düzenine mahkûm değiliz; söyleyecek sözümüz var, değiştirecek gücümüz var. Bu düzeni değiştirinceye kadar mücadeleye devam edeceğiz.

Kira artışlarına "Durl" demek için, barınma hakkını güvenceye almak için, işsizliğe, pahalılığa karşı durmak için, zamlar geri alınsın diye rant ve talan ekonomisine "Hayır." demek için, tarımda girdilere yapılan zamların ortadan kaldırılması için, kadın işsizliğini, kadın yoksulluğunu yenmek için çekin yandaşlarınızı sofralarımızdan diyoruz, çekin ellerinizi cebimizden diyoruz. Tüm emekçilerle 1 Mayıs'ta 1 Mayıs meydanlarını işte bu şiarlarla dolduracağız. Herkese iş, herkese ekmek, güvenceli geleceğimiz için yaşanabilir bir ülke istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Herkese iş, herkese ekmek, güvenceli yaşam için yaşanabilir bir Türkiye istiyoruz. İşçilerle, emekçilerle, işsizlerle, kadınlarla, doğa savunucularıyla hep birlikte böyle bir yaşamı kuracağız. Haramiler düzenini değiştirmek için birleşerek mücadele etmeye devam edeceğiz. Yaşasın işçilerin birlik, mücadele, dayanışma

günü 1 Mayıs diyoruz. “...”^(x) diyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sanki kabul edenler daha fazla gibi.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

Sayın Çakırözer...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in, İstanbul Finans Merkezine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İstanbul Finans Merkezi birkaç ay içinde açılacak. Yüksek bina yapmakla, üstüne “finans merkezi” yazmakla bir kenti finans merkezi yapamazsınız. Önce demokrasi ve hukuk devleti olmanız, mahkemelerin bağımsız olması, adil vergi düzeni lazım. Bunlar olmadığı için Dünya Finans Merkezleri Endeksi’nde İstanbul ilk 10’da bile değil, tam 61’inci sırada. Şimdi, bir de Merkez Bankası, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıflar Bankası Genel Müdürlükleri temmuz ayında bu finans merkezine taşınacak. Bu kurumlarda çalışanlara da ailelerini bırakarak İstanbul’a taşınmaları baskısı yapılıyor. “İstanbul’a gelmiyorsan ya istifa et ya da seni doğuya sürerim.” diye tehdit ediliyorlar. Bu yapılan büyük vicdansızlık ve zorbalıktır. Aileleri parçalayacak, çocukların eğitimlerini etkileyecek bu baskıdan derhâl vazgeçilmelidir. Ayrıca, hangi zorlamayı yaparsanız yapın cumhuriyetin Merkez Bankasının, çiftçinin Ziraat Bankasının yeri Ankara’dır. Millet iktidarı döneminde ait olduğu yere mutlaka ama mutlaka dönecektir.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, oy kaybı yaşayan AK PARTİ’nin sahte üye kaydı yapmaya başladığına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kötü yönetimi nedeniyle oy kaybı yaşayan AK PARTİ şimdi de sahte üye yapmaya başladı. Elimdeki şu gördüğünüz belgelerde Semra Irmak isimli bir vatandaş AK PARTİ Ankara Yenimahalle teşkilatına kaydolduğunu görmüş SMS’le gelen mesajda fakat böyle bir talebi yok. Vatandaş bunun üzerine e-devletten bakmış, hakikaten kendisini sahte bir şekilde AK PARTİ’ye kaydetmişler. Bunun üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına, CİMER’e dilekçe yazarak bu üyeliğinin silinmesini istemiş. AK PARTİ, maalesef ki kötü yönetimini böyle sahte üyeler yaparak örtmeye çalışıyor ama gidişi yakındır, kısa bir süre sonra halk onu gönderecektir; sahte üye yaptığı halk, onu iktidardan indirecektir. Şimdiden geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

38.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin’in, emeklilerin bayram ikramiyesinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milyonlarca emekliyi bayram ikramiyesi zammıyla umutlandırdılar, sonra da “İkramiye artışları gündemimizde yok.” diye kandırdılar. 13 milyon emekli ve hak sahibine bir bayram ikramiyesi dahi çok görüldü. Enflasyon yüzde 142, AKP’nin bayramda emekli ikramiyesine zammı yüzde sıfır. Elektriğe, akaryakıtta, ekmeğe, süte, ete, peynire, her şeye zam geldi. Emekliler “Evimize, mutfağımıza çok sınırlı giren etin artık önünden bile geçemez hâle geldik.” diye isyan ediyor. İktidara sesleniyorum: En düşük maaş ve bayram ikramiyesi en az asgari ücret düzeyinde olmalıdır, sağlık hizmetlerinden alınan katkı payları kaldırılmalı, tamamen ücretsiz olmalıdır. Kendi yandaşlarınıza üç beş yerden maaş ve güvenli gelecek hazırlıyorsunuz. Kendiniz için hak gördüğünüz güvenli geleceği emeklilere yük olarak görmeyin. “Açlık sınırında değil, ölüm sınırındayız.” diyen emeklerin sesini duyun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sürücü...

39.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü’nün, DEDAŞ’ın Şanlıurfalıları yaptığı zulme ilişkin açıklaması

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Urfa’da her gün bir ilçede başka bir köyü basan, halka yüksek faturalar kesen DEDAŞ, bugün Viranşehir’de kolluk güçleriyle Göktepe (Tılhewa), Büyük Mutlu (Hırık Mezin), Küçük Mutlu (Hırık Bicuk), Başmaklı, Gunde Sımo ve Kutlu (Mixare) köylerinin elektriklerini kesip trafolarını sökmüştür. Tam da tarımsal sulamanın yapıldığı, suya ihtiyaç olduğu bu ramazan ayında DEDAŞ’ın halka yaptığı bu zulüm kabul edilemez. AKP iktidarı ısrarla bu konuda adım atmamakta ve DEDAŞ’ı korumaktadır. Özelleştirdiğiniz DEDAŞ beyliğinizi artık durdurun ve bu uygulamalara bir an önce son verin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Köksal...

40.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, Kızılayda çalışan hemşire ve laborantların hak ettikleri zammı almaları gerektiğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Kızılayda çalışan hemşireler, laborantlar sahada her şartlarda mücadele edip sıcak soğuk demeden her yerde hizmet etmekte. Ancak bu yıl Kızılayda çalışan hemşirelere -“flebotomist” deniliyor bunlara- ve laborantlara zam verilmedi, maaşlarına sadece 59 lira ekleme yapıldı, yemek parası olarak da 25 lira reva görüldü. AKP her fırsatta “Sağlıkçılar pandeminin gerçek kahramanı.” deyip öve öve bitiremedi ama iş maaş zammına gelince onlara çok görüldü. Zam talep edenlere de Kızılay Genel Başkanı Kerem Kinik “Sırada bekleyen çok, istemeyen gider.” dedi. Maddi manevi zorluklar içinde Kızılayda çalışan hemşire ve laborantlar niçin hak ettikleri zammı almıyor?

BAŞKAN – Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324) (Devam)

BAŞKAN - 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

3'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Kuruluş ve tüzel kişiliğin kazanılması

MADDE 3 -(1) Spor kulüpleri, spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla gerçek veya tüzel en az yedi kişi tarafından kurulur.

(2) Spor kulübü kurmak için kuruluş bildirimi, tüzük ve gerekli diğer belgelerle birlikte Bakanlığa şahsen veya elektronik ortamda başvuruda bulunulur.

(3) Kuruluş bildirimi ve belgelerin doğruluğu ile kulüp tüzüğü Bakanlık tarafından yedi iş günü içinde dosya üzerinden incelenir. Kuruluş bildirimi, tüzük ve belgelerde veya kurucuların hukuki durumlarında mevzuata aykırılık veya noksanlık tespit edildiği takdirde bunların giderilmesi veya tamamlanması derhâl kuruculardan istenir. Bu istemin tebliğinden başlayarak en geç onbeş iş günü içinde belirtilen noksanlık tamamlanmaz ve mevzuata aykırılık giderilmezse başvuru Bakanlık tarafından reddedilir.

(4) Kuruluş bildirimi, tüzük ve diğer belgelerde mevzuata aykırılık veya noksanlık bulunmaz ya da bu aykırılık veya noksanlık süresinde giderilmiş bulunursa spor kulübü Bakanlık tarafından spor kulüpleri siciline tescil edilir ve bu tescille tüzel kişilik kazanır.

(5) Spor kulübünün tüzüğünde; spor kulübünün adı, adresi, amacı, gelir kaynakları, üyelik koşulları, kurucularının adı ve organları ile geçici yönetim kurulunun yer alması zorunludur.

(6) Kuruluş bildirimi, tescilin şartları ve tüzüğün içeriği ile gerekli belgelere ilişkin diğer hususlar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Yıldırım Kaya

Ankara

Suat Özcan

Muğla

Mustafa Adıgüzel

Ordu

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Metin İlhan

Kırşehir

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

Ali Keven

Yozgat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kırşehir Milletvekili Sayın Metin İlhan.

Buyurunuz Sayın İlhan. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN İLHAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izlemekte olan aziz milletimizi en derin sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Spor kulüpleri ve federasyonları yasası çok uzunca bir süredir spor camiası başta olmak üzere spora dair görüşün olan herkesçe beklenen çok önemli bir adımdır ancak maalesef diğer tüm yasa tekliflerinde olduğu gibi bu yasa teklifinde de konunun birinci dereceden muhataplarının görüş, öneri ve isteklerinin dikkate alınmadığına tanık olmaktayız. Ne spor kulüplerinin ne federasyonların ne spor kamuoyunun ne de sporcuların görüşlerine başvurulmamıştır.

Şimdi, bu kanunla birtakım olumlu adımlar atılacak ancak yine örtük bir şekilde Hükûmetin barolar, sendikalar ve odalarla ilgili yaptığı düzenlemelerin devamı niteliğinde olan, sivil toplumu tahakkümü altına alma girişimlerine bir yenisi daha eklenecek ama yine de umarım kanunun görüşülme aşamasında burada, hep birlikte olumlu düzenlemeler yapabiliriz. Zira, spor çevrelerinde bu kanun teklifinin birçok maddesinde yer alan ve Hükûmetin spor kulüplerinin kuruluşundan kongrelerine, yöneticilerinin kim olacağından faaliyetlerine söz sahibi ve karar verici olmaya Bakanlığın yetkilendirilmesi hedefine çok ama çok büyük tepki vardır. Mevcut kanun yasalaşırsa özerk bir yapıya sahip spor kulüpleri ve Federasyon, bir kamu kurumu ve kuruluşu gibi Bakanlığın yani merkezî idarenin doğrudan ya da dolaylı olarak denetimi ve hâkimiyeti altına alınmış olacaktır. Bu sebeple en azından spor gibi siyasetüstü bir konuda ortak akılla hareket etme erdemini iktidar olarak göstermeniz gerektiğini de özellikle belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, sporun insanların kişisel ve bedensel gelişimine sağladığı faydalara ek olarak, sporda uluslararası alanda yakalanan başarılar ülkelerin tanıtımında önemli bir yere sahiptir ve bu elbette ki sporun doğru bir şekilde yönetilme başarısına bağlıdır. Devlet politikası hâline gelmemiş bir spor anlayışıyla bunu yakalamamız mümkün değildir, AKP iktidarında da yakalayamadığımız ayan beyan ortadadır. Özellikle olimpiyat oyunları gibi ülke tanıtımına katkı sağlayacak prestiji yüksek organizasyonlarda başarı elde edebilmek takdir edersiniz ki çok uzun süreli bir çalışma ve planlama gerektirmektedir. Dolayısıyla spor kulüplerinde kulübün işleyişiyle ilgili kontrol, strateji ve kalite planlamaları, görevlerini yerine getirecek, işin mutfağından gelme yöneticilerin bulunması çok büyük önem arz etmektedir.

Uzman yönetim kadrolarınca yerel dinamiklerin de sürekli dâhil edilmesiyle sporu geliştirmek adına projeler oluşturulması, sporun pek çok amaca hitap eden yönü de düşünüldüğünde gerek bireyin beden ve ruh sağlığı gerekse de toplumsal iletişim, dayanışma ve birliktelik olgusunun güçlendirilmesine büyük katkı sunacaktır. Tabii ki bunları geliştirmenin ilk adımı da sorunların varlığını kabul etmekten geçmektedir. Türk sporunun sorunlarını konuşacaksak, önceliğimiz mevcut durumun resminin objektif bir biçimde, sporun tüm paydaşlarının da görüşleri alınarak ortaya konulması olmalıdır. Spor kulüplerimizdeki ekonomik sıkıntılar sebebiyle kulüplerimizin gerekli malzeme ve donanımına sahip olmamaları, yetenekli sporcuların seçimi ve buna bağlı olarak da başarılı sporcu yetiştirme çalışmalarının istenilen düzeye erişememesi, amatör sporcuların ekonomiye dair yaşadıkları gelecek kaygısı ve sporun siyasete malzeme edilme çabaları Türk sporunun önündeki başlıca engeller olarak sıralanabilir.

Örneğin, seçim bölgem olan Kırşehir'de şehir stadı ve kapalı spor salonu çok ama çok eski ve neredeyse hizmet dışı

kalmak üzere ancak yirmi yıllık AKP iktidarı Kırşehir sporunun gelişmesinin önünü açacak bu en temel sorunu çözmek için en ufak bir adım bile atmamıştır.

Sporun Türkiye’de bir türlü istenilen düzeyde olmaması, özellikle de büyükşehirler dışında toplum hayatı içinde fazla yer edinmemesinin bir diğer sebebi de yerel yönetimlerin kurumsal anlamda spora katkısının yetersizliği ve hatta, neredeyse hiç olmamasıdır.

Değerli milletvekilleri, tüm ülke kamuoyunun da hemfikir olduğu bir gerçek vardır ki o da AKP’nin yirmi yıllık iktidarında Türk sporu ve futbolu en az yirmi yıl geriye gitmiştir. Bakınız, okul sporları dâhil ülkemizdeki lisanslı sporcu sayısı maalesef istenilen düzeyde değildir. Her 10 kişiden 1’inin lisanslı sporcu olması Bakanlığın methiyesinin aksine üzerinde durup düşünülmesi gereken ve artırılması için büyük çaba sarf edilmesi gereken oldukça düşük bir orandır.

Son olarak, şunu ifade etmek isterim ki: Yirmi yıllık AKP iktidarı, sporu kendi siyasi iktidarlarının devamının sağlanmasında çok önemli bir toplum mühendisi argümanı olarak görmekte ve kullanmaktadır. Bu bakış açısı Türk sporunun gelişmesinin önündeki en büyük engeldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN İLHAN (Devamla) – İktidar olarak, bu kanun teklifiyle spor kulüplerinin ve federasyonun özerkliğini bitireceksiniz ve Türk sporunu siyasetin kontrolü altına alarak daha geriye götüreceksiniz; bunun aziz milletimizce bilinmesini özellikle isterim.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (2)’nci ve (3)’üncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, (4)’üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını, kalan fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(2) Spor kulübü kurmak için kuruluş bildirimi, tüzük ve gerekli diğer belgelerle Bakanlığa başvurulur. Başvuru ile birlikte spor kulübü tüzel kişilik kazanır. Spor kulübüne belgelerin alındığına ilişkin bir alındı belgesi verilir.

(3) Kuruluş bildirimi ve belgelerin doğruluğu ile kulüp tüzüğü Bakanlık tarafından incelenir. Kuruluş bildirim tüzük ve kurucuların hukuki durumları da mevzuata aykırılık veya noksanlık tespit edildiği takdirde bunun giderilmesi veya tamamlanması kuruldan istenir. Genel kurul kararı geciktirenler 60 gün içerisinde, genel kurul kararı gerektirenler ilk olağan genel kurulda değiştirilmediği takdirde Bakanlığın spor kulübünün tüzel kişiliğinin sona erdirilmesi için yetkili hukuk mahkemesine başvurulur.”

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Zeynel Özen

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

Kocaeli

Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurunuz Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerine partim ve grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, 3’üncü madde spor kulüplerinin kuruluş ve tüzel kişilik kazanması hususunu düzenlemektedir. Bu maddeye göre dernek vasfından çıkan spor kulüpleri gerçek ya da tüzel en az 7 kişi tarafından kurulabilecek. Maalesef, Türkiye’de “spor” ya da “spor kulübü” kavramları futbola örtüştürülmektedir, amatör kulüpler ya da farklı spor branşları yeterince desteklenmemektedir, desteklenmediği gibi bu kuruluş aşamaları daha da çetrefilli bir hâle getirilmektedir. Spor kulüplerinin kuruluşlarıyla ilgili öngörülen altmış günlük süre neye göre belirlendi? Bu bürokratik süreçler, zaten türlü zorluklarla kurulabilen spor kulüpleri için çekilmez bir çile hâline gelebilir. Bugüne kadar dernek vasfı taşıyan kulüpler, İçişleri Bakanlığına bağlı sivil toplum müdürlüklerine başvuru yaparak kurulabilir iken bu düzenlemeyle Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkili konuma getirilmektedir. Eğer Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkili bakanlık ise (5)’inci fıkra da öngörülen İçişleri Bakanlığına bildirme yükümlülüğünün amacı nedir? Yine bakanlık burada spor kulübü kurulmasını izin verebilir ya da reddedebilir. İktidarın temel sorunlarından biri de keyfi yönetim anlayışıdır. Bu durumun da kendi içinde keyfi bir hâl alması kaçınılmazdır. Yani Kürtçe isimli bir spor kulübü kurulmak istense bunu “mevzuata aykırı” diye lanse edebilirsiniz. Buradan, kanun, temel taslağıyla çıktıktan sonra işleyişi genelgelerle belirliyorsunuz. Yeni bir Amedspor kurulmak istense bunu reddedebilirsiniz. Dolayısıyla reddetmek yerine, spor kulübü kurulur, siz eksik evraklarının zamanla tamamlanmasını talep edebilirsiniz ama onun yerine baştan engelleyici bir tutum söz konusudur. Bu duruma karşı olduğumuzu da belirtmek isterim.

Bu kanun teklifinin amacının futbol kulüplerinin aşırı borçlanması da önüne geçmek olduğu anlaşılmaktadır. Futbol kulüplerinin aşırı borçlanması önlemeyi düşünüyorsunuz fakat sarayın ve kamu kurumlarının aşırı israfını önlemeyi konuşmuyor ve düşünmüyorsunuz. Milyonlarca liranın bir gecede harcadığı saraylarda halkın sorunları hiç konuşulmaz mı? İnsanlar açlıkla, yoksullukla ve yoklukla yaşam mücadelesi veriyor fakat rant odaklı sermaye şirketleri ve çok maaşlı bürokratlarınız, kamunun tüm kaynaklarını diledikleri gibi yağmıyorlar. İktidarın oluşturduğu bu sömürü ve talan düzeni, alt ve orta gelirli vatandaşları artık tamamen yok etmiş durumdadır. Öyle ki dolar 18 lirayken alarm veren iktidarınız, dolar 15 liraya dayanmışken tamamen bir susep içerisinde.

AKP, toplumun temel talep ve beklentilerini görmezden gelen, halkın önceliğini umursamayan bir siyasi ideoloji hâline dönüşmüştür. İşsizinden asgari ücretle evini geçindirmeye çalışana, öğrencisinden emeklisine herkes bu Meclisin hayat pahalılığı karşısında bir adım atmasını bekliyor fakat toplumdan o kadar çok uzaklaşıyorsunuz ki toplumsal sorunları artık fark edemiyorsunuz. Adından başka hiçbir yerde adaletten bahsettirmeyen iktidarınız, toplumu gelir adaletsizliği ve dengesizliğiyle nefes alamaz hâle getirmiştir. Gençlerimiz ülkeden umudunu kesmiş, yurt dışına çıkmayı kurtuluş olarak tanımlıyorlar çünkü burada bir gelecek göremiyorlar. Maalesef, o beton yığınları eserlerinizin yanında bir de toplumu yaşadığı toprağa küstürmüş bir iktidar olma şerefine de mazhar olmuş durumdasınız.

Değerli milletvekilleri, AKP-MHP iktidarı sebep; yüksek enflasyon, yoksulluk ve yokluk sonuçtur. Ben iktidarınızı karıncalara benzetiyorum. Sakın yanlış anlamayın, bu bildiğiniz, tanıdığınız karıncalar veya La Fontaine hikâyelerindeki karıncalar

değil, genelde Avustralya'da yaşayan, "termit" denilen akkarıncaya benziyorsunuz. Termitlerin özelliği selüloz düşmanı olmalarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Termit kolonisi girdikleri yerde selüloz bazlı ne varsa kısa bir sürede yiyip tüketmektedirler. Bir eve girmişlerse kütüphanedeki tüm kitapları, hatta kitaplık da ahşapsa tümünü birkaç saat içinde yerle bir ediyorlar. Sizin iktidarınız da ormanlarımızı bunun için yakıyor, yıkıyor, kesiyor ve tahrip ediyor, Merkez Bankasının kasasının içini bitiriyor; sizler de selüloz bazlı her şeye saldırıyor ve tüketiyorsunuz.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (5)'inci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Denizli

Manisa

İzmir

Meral Daniş Beştaş

Engin Özkoç

Siirt

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, spor kulüplerinin tescillerinin İçişleri Bakanlığına bildirilmesine ilişkin fıkranın madde metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde geçen "tescil edilmesine" ibaresinin "onaylanmasına" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İstanbul

Şanlıurfa

İzmir

Zeynel Özen

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İstanbul

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün ülkede emeğiyle geçinen herkesin, halkın en büyük derdi hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı. Enflasyon almış başını gitmiş, özellikle, marketlerde etiketler her saat değişiyor, temel ürünlerin, bebek mamalarının bulunduğu tezgâhlara kilit takılmış durumda, insanlar market raflarından bir tek süt alabilmek için saatlerce düşünüyor ve bütün bunları halk yaşarken saray iktidarı ve çevresindeki o mutlu azınlık "Gerekirse simit yeriz ve bu zor günleri atlattırız." diyor. Peki, kime diyor? Mart ayında enflasyon rakamları açıklandı -asgari ücret açıklandı- ve açlık sınırı, yoksulluk sınırı açıklandı. Açıklanan açlık sınırı 4.928 lira, yoksulluk sınırı 16.052 liraya yükselmiş. Şimdi "Fevkalade zam yaptık." diye o yeri göğü inlettığınız asgari ücret açlık sınırının çok çok altında kalmış ve siz, bu "Simit yeriz." tavsiyesini işte tam da açlık sınırının altında yaşamak zorunda bıraktığınız halka diyorsunuz. TÜİK, enflasyon rakamlarını açıklıyor, buna göre, işte, aralık ayında yüzde 36 olan enflasyon mart ayında yüzde 61'e yükseliyor. İnandırıcılığını ve güvenilirliğini kesinlikle, tamamen yitirmiş olan TÜİK'in bile bu açıkladığı rakamlara göre, bakıyorsunuz ücretler yüzde 25 oranında azalmış ama siz ne yapıyorsunuz? Geçen hafta, bu kadar beklentiye rağmen, Çalışma Bakanınız başta olmak üzere takır takır açıklamalar yaptınız ve her birinde "Temmuz ayında asgari ücrete zam yapılması gündemimizde değil." dediniz, üstüne üstlük "Emekli ikramiyelerine aynı şekilde devam edilecek." dediniz. Dört yılda enflasyon yüzde 151 artıyor ama emeklilere reva görünen yüzde 10 artışla geçinmelerini bekliyorsunuz. Emeklilerin 8 milyonu açlık sınırının altında yaşıyor ve siz, emeklilere bir ikramiye zammını fazla görüyorsunuz. Asgari ücrete, emeklinin ikramiyesine gelince enflasyonla mücadeleyi önceleyen bir ekonomi programı yaptığınızı söylüyorsunuz, "Bunu uyguluyoruz." diyorsunuz ama daha bir yıl bile olmadan kur korumalı mevduata geçenlere 14,8 milyar lirayı vermekten imtina etmiyorsunuz, gocunmuyorsunuz. Üstüne üstlük bu kur korumalı mevduat sisteminden bugün vazgeçilse bu sistemin kamuya yükü tam 75 milyar lirayı geçecek.

Evet, emekliye, işçiye, öğrenciye yapılmayan, fazla gelen ödemeyi paradan para kazanan zengine aktarıyorsunuz; bu, size en ufak bir şekilde rahatsızlık vermiyor. Ve bunu nereden aktarıyorsunuz? Kendi cebinizden aktarmıyorsunuz, haktan toplanan vergilerden yani halkın alın terinden alıp zengine veriyorsunuz.

Altı ayda enflasyonu yüzde 20'den yüzde 61'e çıkardınız. Sonra "Enflasyon bizim suçumuz değil, dünyadan kaynaklanıyor." diyorsunuz. Bakın, işte, bu dünyadaki rakamlar. 2022 yıl sonu enflasyon tahminlerinde Türkiye yüzde 52,4; ilk sırada. Yakın zamanda dış borç iflası yaşamış Arjantin yüzde 48, Rusya yüzde 24; yarıştığınız ülkeler de bunlar.

Evet, resmî enflasyon dört yılda yüzde 151 arttı, gıda enflasyonu yüzde 186 arttı. Tarımı çökerttiniz ve insanları açlık sınırında yaşamaya mahkûm ediyorsunuz. Evet, sizin iktidara geldiğiniz 2002 yılında 205 bin hektar alanda 5,3 milyon ton patates üretilirken şimdi ise 400 bin tona düşmüş durumda. Artık, patates yemek de lüks hâline geldi; marketlerde 10 liranın üzerinde

satılıyor.

Bakın, bu sabah marketten aldığımız şeyler, bunlar en temel yaşamsal ihtiyaçlar, tüketim malları: 1 kilo domates dediğiniz bu kadar, salatalık bu, patates ya, patates bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Fiyatını söyle, fiyatını.

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

OYA ERSOY (Devamla) – Bu, 10 tane var içinde, 10 tane. Bütün bunlara halk yanaşamıyor bile. Üstüne üstlük biber, dolmalık biber 45-50 lira... 50 lira ya! Artık insanlar bunları sofralarından çıkardı.

Evet, halk işsizlikle, açlıkla, yoksullukla boğuşurken, artan borçlarla, salgınla boğuşurken yirmi yıldır ülkeyi çökerten bir AKP iktidarı var ve halkın bu sorunlarına en ufak bir şekilde çözümü yok; onun çözümü yok, sadece ve sadece yaptığı şey bu krizi ancak halkı bölerek, kutuplaştırarak yönetmeye çalışıyor. O yüzden sürekli iç ve dış düşmanlar yaratılıyor; evet, o yüzden sürekli milliyetçilik o en küçük sinir uçlarına kadar devreye sokuluyor; ırkçılık, cinsiyetçilik almış başını gitmiş ve bizler, bu ülkede yaşanılabilir bir ülke yaratmak isteyenler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – ...artık bu iktidardan kurtulmak isteyenler, “Ekonomi çöktü, siyaset tıkandı, toplum bölündü; bu düzen böyle gitmez, biz değiştireceğiz.” diyenler; evet, emekliler, emekçiler, gençler, kadınlar, hep birlikte 1 Mayıs’ta ülkenin dört bir tarafında alanlarda olacağız ve evet, sizden en küçük bir umut kalmamıştır, bu ülkeyi insanca yaşanılabilir bir ülke hâline biz getireceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinde yer alan “düzenlenir” ibaresinin “belirlenir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Yasin Öztürk

Adana

İstanbul

Denizli

Orhan Çakırlar

Aydın Adnan Sezgin

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Aydın

Gaziantep

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Katılamıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurunuz Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum.

Spor kulüpleri ve federasyonlarına yönelik bir yasal düzenlemeye uzun süredir ihtiyaç duyulmaktaydı. Teklifte de olumlu unsurlar yer almaktadır. Ancak metinde, spor alanındaki paydaşların bazı talepleri ihmal edilmiştir. Ayrıca, teklifin özerk olması beklenen spor alanını siyasi müdahalelere daha açık hâle getirdiği izlenimi hâkimdir. Amatör spor branşlarında faaliyet gösteren kulüplerin beklentileri dikkate alınmamıştır. Amatör spor kulüpleri lisans işlemlerinin kolaylaştırılması talep etmektedir. Amatör branşlarda veli izinleri ve kulüp tescili gibi işlemlerin e-devlet üzerinden yapılması sağlanarak süreçlerin hızlandırılması sağlanmalıdır. Sporculardan istenen sağlık raporu kapsamındaki EKG testi için gereken cihazlar aile hekimlerinde bulunmadığından sporcular şehir hastanelerine yönlendirilmektedir fakat şehir hastanelerindeki yoğunluktan dolayı sporculara aylar sonrasına randevu verilmektedir, bu da lisans işlemlerinin oldukça uzamasına sebep olmaktadır. Aile hekimlerine EKG cihazı temin edilmeli ya da şehir hastanelerinde sporcular için özel bir birim oluşturulması sağlanmalıdır. Amatör kulüplere lisanslı sporcu sayısına göre maddi destek temin edilmelidir. Branş bazında ihtiyaç duyulan temel malzemeler de devlet tarafından tedarik edilmelidir. Amatör kulüplerdeki antrenörlerin zorunlu seminerleri ücretsiz olmalıdır, antrenör kartı yıllık vize ücretleri de kaldırılmalıdır. Lisanslı sporcuların kulüp lisansını göstererek toplu ulaşımdan ücretsiz faydalanması sağlanmalıdır. Antrenör ve lisanslı sporcular TCDD bilet ücretlerinde indirim hakkından yararlandırılmalıdır.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından geçen yıl çıkarılan bir yönetmelikle ilk ve orta dereceli okulların spor salonlarının amatör spor kulüplerine kiralanması yasaklanmıştır. Bu düzenlemeden vazgeçilerek okulların spor salonları amatör spor kulüplerine ve amatör sporculara yeniden açılmalı ve amatör kulüplere ücretsiz tahsis edilmelidir.

Değerli arkadaşlar, memleketim Aydın’da yaşanan önemli bir sorunu da kısaca dile getirmek istiyorum. Aydın’da yapımına devam edilen şehir hastanesinin ulaşım ve atık su altyapı inşası için Aydın Büyükşehir Belediyesi kamuya devir başvurusu yapmıştır ancak ilgili Bakanlık olan Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından başvuru dosyası üç yıla yakın süredir geciktirilmektedir. Sayın Bakana bir önergeyle sordum, yeniden soruyorum: “İktidar seçim hesapları nedeniyle Aydın halkının hizmet almasını engellemek yönünde bilinçli bir tavır mı izlemektedir?” sorusu bu koşullarda ister istemez gündeme gelmektedir. Yol ve altyapı yatırımlarının Aydın Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılmasına müsaade edilmeyecekse Karayolları ve Devlet Su İşleri devreye girerek bu yatırımları acilen gerçekleştirmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi’nin 5’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasındaki “belgeleri Bakanlığa” ibaresinden sonra “şahsen veya elektronik ortamda” ibaresinin eklenmesi, (5)’inci fıkrasında “bir yıl veya toplam iki” ibaresinin “altı ay veya toplamda bir” şeklinde değiştirilmesini, (7)’nci fıkrasının tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yıldırım Kaya

Mustafa Adıgüzel

Suat Özcan

Ankara

Ordu

Muğla

Okan Gaytancıoğlu

Ali Keven

Orhan Sümer

Edirne
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Yozgat
Vecdi Gündoğdu
Kırklareli
Burak Erbay
Muğla

Adana
Burcu Köksal
Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Burak Erbay.

Buyurunuz Sayın Erbay. (CHP sıralarından alkışlar)

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, spor yasasını görüşüyoruz, Komisyon da belirtmiştim, ben de sporun içinden gelen bir milletvekiliyim; yıllarca lisanslı hentbol oynadım, daha sonra Muğla Baro Futbol Takımı'mızda spor yaptım, şu anda hâlâ tenis oynuyorum, Muğla Tenis Kulübü yöneticisiyim. Onun dışında da Muğla'mızda, ilimizdeki bütün amatör spor faaliyetlerini de her hafta takip etmeye çalışıyorum; hatta bu hafta Muğla İdmanyurdu takımımızın şampiyonluk maçı vardı; oradaydık, arkadaşlarla beraberdik, hatta şampiyonluklarını garantilediler, kendilerini buradan bir kez daha tebrik etmek istiyorum. Komisyon da bahsetmiştim, Alpay Vekilimiz de oradaydı, diğer arkadaşlar da oradaydı, daha önce de on yıla yakın ASKF Disiplin Kurulu üyeliği görevini yürüttüm yani sporun sıkıntılarını az çok yaşayarak buralara geldik.

Bu beklenti, spor yasasıyla ilgili beklenti gerçekten uzun süreden beri vardı çünkü milyonları ilgilendiren bir konu. Rakamlara baktım, değişik rakamlar var ama 7-8 milyon civarı lisanslı sporcu, 10 binlerce takım var, gene antrenörlerle, hakemleriyle, işte bu sporcuların aileleri ile milyonları gerçekten ilgilendiren bir daldır spor. Şimdi, tabii ki böyle olunca beklenti yüksek oluyor, düzenlemeler yapılması bekleniyor. Orada da söyledik, Komisyon da bahsetmiştik, keşke bunu çok daha geniş kitlelerle görüşebilseydik demiştik. Ama Alpay Vekilimiz de orada söyledi, defalarca yurt dışına da gittiğini belirtti, muhakkak bir emek de verilmiştir, biz emeğe saygı duyuyoruz ama -Komisyon da söylemiştim, gerçekten belli- ben şimdi yasaya avukat olarak da baktığımda sürekli anonim şirket ve onunla ilgili düzenlemelerden bahsediliyor. Baktığımda, sanki Ticaret Kanunu'nu inceliyormuş gibi hissettim. Yani aslında onun ötesinde, gerçekten az önce saydığım o milyonlarca sporcuyla ilgilendirecek sorunların çözülmesine dair beklentiler vardı ama bunları göremedik. Orada da söylemiştim yani döndüğümüzde ilimize, bu sporla uğraşan insanlara "Biz şu düzenlemeleri yapıyoruz sizin lehinize." diyebileceğimiz düzenlemelerin maalesef olmadığını gördük. Yani o günden beri, Komisyon geldiğinden beri, öncesinde de birçok farklı insanlarla da görüşüyoruz spor camiasından. Şimdi inşallah bunun dönüm noktası olmasını talep ediyoruz ama gerçekten ciddi beklentiler var.

Mesela nedir? Bu spor kulüplerinin, tesislerle ilgili, binalarla ilgili ciddi talepleri var. İşte, Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkındaki Yönetmelik var. Burada bir düzenleme yapılmış ve Gençlik Sporun gayrimenkullerinin eğer 6 tane spor dalında faaliyet gösteriyorsa tahsisinin yapılabileceğini düzenlemiş. Şimdi, burada talep şu: Belediyelerin veya Millî Emlakta da atıl durumda olan ve kullanılabilecek yerler var, mesela bunların da işte ilgili spor kulüplerine verilmesiyle ilgili düzenlemeler yapılmasının önünün açılması beklentisi var.

Bunun dışında, spor kulüplerinin zorlandığı, sporcularla ilgili yüksek stopaj bedellerinden bahsediliyor. Tabii, 1. Lig, Süper Lig değil ama en azından 3. Lig ve diğer liglerde bu stopaj bedellerinin kaldırılması şeklinde beklentiler var.

Yine, sporcularla ilgili, özellikle amatör düzeyde oynayan sporcuların hiçbir sağlık güvencesinin olmadığından bahsediliyor. Düşünün işte, genç yaşta spora girmiş kardeşlerimiz var; maç sırasında kafa kafaya çarpışıp ağır sakatlıklar geçirebiliyorlar, ayakları kırılabilir veya başka rahatsızlıklar olabiliyor. Eğer babasının herhangi bir sağlık güvencesi yoksa sağlık kuruluşuna gittiğinde veyahut da ilaç almak için gittiğinde yüksek bedellerle karşılaşabiliyor. İşte, bunun önüne geçmek için bir sağlık güvencesi... Eğer lisanslı sporcuysa ona o sağlık güvencesinin verilmesi hatta ilaç temini konusunda da kolaylık sağlanması, mesela belki cüzi bir katkı payıyla da bunun giderilmesiyle ilgili ciddi anlamda beklenti var. Bu da işte nedir? Genç yaşta sporcuların spor yapmasının önünü açacaktır.

Yine, ilde belirlenen il spor temsilcileriyle ilgili en çok aldığımız konu, içimizden olmayan, konuyu bilmeyen insanların il spor temsilcisi olarak atanması bahsiydi. Bu da o spor kulüplerinin kendi sorunlarının iletilmesinde sıkıntılar çekmelerine neden olmakta.

Yine, aynı şekilde, federasyonlar tarafından yapılan turnuvaların dağıtılması sırasında, aynı zamanda antrenör kurslarının dağıtılmasındaki artık soru işaretine sebep olacak düzenlemelerden bahsettiler. Birtakım işte, şirketler üzerinden bunun yapılması, bunun yerine bu organizasyonların federasyon tarafından yapılarak o gelirlerin, o birtakım şirketlere, otellere değil de federasyona gelir olarak sağlanması gerektiği yönünde de ciddi uyarılar var, bunların da dikkate alınmasını bekliyorlar.

Şimdi, bunun dışında da aslında çok konular var. Özellikle bu harcırak konusunda... Türkiye'nin değişik yerlerine gitmekte sporcular. Harcırakla ilgili yapılan düzenlemeye göre bir sporcuya 62 lira para veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BURAK ERBAY (Devamla) – Bu sporcu turnuvaya gidecek, orada 62 liraya konaklayacak; sabah, öğlen, akşam yiyecek ve geri dönecek. Bu 62 lirayla mümkün değildir. Bunun artırılmasıyla ilgili de ciddi beklentiler var.

Bunun dışında da spor turizmi, özellikle ilimi de çok ilgilendirdiği için bu konuda ciddi kafa yorulması lazım. Dünyada spor turizminden milyarlarca dolar para kazanılmakta ama maalesef ülkemiz bununla ilgili yeteri kadar pay alamamakta, bununla ilgili ciddi düzenlemeler yapılması lazım. O gün Spor Komisyonunda da bahsetmiştim; yani Muğla buna çok müsait. Özellikle deniz sporları, su sporları konusunda yapılacak tesislerle on iki ay turizmin önü de spor turizminin önü de açılabilir. Orada da sormuştum: Bu kadar, üç tarafı denizlerle çevrili bir ilde su sporlarında başarılı sporcumuz yok, Muğla'dan çıkan sporcular yok. İşte tesisleşerek bunların önünü açabiliriz ama biz onun yerine ne yapmışız? Bir haber çıktı: Diyarbakır İl Müftülüğünde çalışan 5 tane imamın spor müdürü olarak atandığını gördük. Bu şekilde de bunların düzelmesi mümkün değildir. İnşallah, Millet İttifakı olarak iktidar olduğumuzda bunları da hakkıyla yapacağız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "esas

sözleşmesinde belirlenebilir" ibaresinin "esas sözleşmesinde düzenlenebilir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Yasin Öztürk

Adana

İstanbul

Denizli

Orhan Çakırlar

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurunuz Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle spor kulüplerinin zorunlu organlarının neler olduğu düzenlenmekte ve bunlar dışında da organlar oluşturabilme imkânı getirilmektedir. Ayrıca spor kulüplerinde ve bağlı iştiraklerinde (4)'üncü fıkrada belirtilen zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, görevi kötüye kullanma, hileli iflas, kaçakçılık, fuhuş, uyuşturucu ve uyuşturucu madde imal ve ticareti, şike gibi sporculukla bağdaşmayan suçların işlenmesi durumunda yönetim, denetim, disiplin ve diğer kurul üyeliklerinin sona erdirileceği, başkan ve kurul üyeliklerine seçilemeyecekleri, bu teklif kapsamındaki spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinde hiçbir şekilde çalışamayacakları belirtilmektedir. Bu düzenlemeyi olumlu bulmaktayız.

Değerli milletvekilleri, diğer konuşmacıların da bahsettiği gibi, bu kanun teklifi futbol dünyasını referans alarak bazı düzenlemeler getirmektedir. Bu kanun teklifinin gerekçesinde spor kulüplerinde denetimlerin sıklaştırılması, hesap verilebilirliğin artırılması, kulüplerin borç batağından kurtulmaları ve yöneticilerin sorumluluklarının orantılı bir şekilde tesis edilmesi ve Türk sporu açısından benim de önemine inandığım, kulüp yönetimlerinde ilgili branşlarda emek vermiş sporcuların yer alması ifade edilmiştir. Bu konularda hemfikir olduğumu belirtmeliyim. Ancak bu kanun teklifiyle spor kulüpleri üzerinde çok güçlü bir Bakanlık vesayeti kurulmakta, spor kulüplerinin sivil toplum kuruluşu olma özelliği yok edilmekte, kamu kurumlarının mali ve idari konularda kulüplerin yönetimine müdahale etme yetkileriyle birlikte sporun özerk yapısı zedelenmekte ve siyasetin spora nüfuz ettiği görülmektedir ki kabul edilebilir değildir.

Değerli milletvekilleri, bugünkü sportif eğitim ve gelişim yapılanmamız uzun vadeli, sürdürülebilir, niteliksel gelişim yerine, sadece günlük performans odaklı bir yapılanma anlayışıyla yönetilmektedir. Böyle bir yapılanmayla Türk sporu, Avrupa ve dünya spor alanında zaman zaman başarı gösterse de bu sürdürülebilir olmamıştır. Spor yönetimlerinin çalışma anlayışı ve felsefesi Türk sporunu daha ilerilere taşıyabilecek bir potansiyelden mahrum kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, spor eğitiminin yapılanması ise küreselleşmenin getirdiği yenilik ve değişiklikleri merkeze alacak şekilde olmalıdır. "Bunun için nereden başlamak gerekir?" denirse, okul öncesi çocukların gelişimine katkı sağlayacak ve spor kültürünün yaygınlaşması ve kalıcı olmasını sağlayacak düzenlemeler bir an önce hayata geçirilmelidir. Yapılan bir araştırmada insan beyninin en hızlı olduğu dönem erken çocukluk çağıdır. Sonraki yıllarda gelişim daha yavaş olur. Okul öncesi bilimsel temelli eğitimin getirisinin uzun vadede 1'e 7 oranında olduğu ileri sürülmektedir. Bu nedenle, erken çocukluk döneminde bilimsel temelli spor eğitiminin sağlanması sportif gelişim ve kültür açısından çok önemlidir. Bunun için en başta gençleri spora teşvik edecek yapıda yöneticilere ihtiyaç bulunmaktadır. İlâveten, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı müşterek projeler geliştirmeli ve ilk ve orta dereceli devlet okullarında spor altyapı eksikliklerinin giderilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, ilk ve ortaöğretimde kapalı spor salonu bulunma oranı yüzde 4 civarında olup bu oran artırılmalıdır. Seçim bölgem Gaziantep'te 1.313 devlet okulunun 64 tanesinde spor salonu bulunmaktadır. Gaziantep Amatör Spor Kulüpleri Federasyonundan aldığım bilgilere göre Gaziantep'te sadece futbol alanında 85 kulüp ve 20 saha bulunmaktadır. Sahada antrenman yapabilmek için haftada bir saat ayrılıyor ve 2 takım zaman zaman aynı anda sahayı paylaşmak zorunda kalmaktadır. Yani sahalar ihtiyaca cevap vermemektedir. Bu kanun teklifinin 10'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasında belirtilen spor tesislerinin ortak kullanımı çok önemlidir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – ...ve okullarımızı da kapsayacak şekilde genişletilmesi düşünülmelidir.

Değerli milletvekilleri, sporun her dalında bir yerlere gelebilmek için tesis eksikliklerinin giderilmesi yanında spor eğitimcilerinin eğitimine önem vermek durumundayız. Bunun için de Yükseköğretim Kurulu, beden eğitimi ve spor yüksekokulu ve spor bilimleri fakültesi bulunan 77 üniversitemizle birlikte çalışmalar yapmalı, öğretim üyesi eksiklikleri giderilmeli, öğrenci profilleri ve eğitim öğretim programları gözden geçirilmelidir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 234 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde geçen "başka" ibaresinin "diğer" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Zeynel Özen

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Fatma Kurtulan

Bitlis

Kocaeli

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Fatma Kurtulan.

Buyurunuz Sayın Kurtulan. (HDP sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, bu kanun teklifinde -her zaman olduğu gibi- artık AKP'de bir alışkanlık hâline gelmiş bir sistemi görüyoruz; ilgili tarafları hiç dâhil etmeden, muhalefeti dâhil etmeden oluşan bir teklif oluyor. Komisyon aşamasında da ne hikmetse genellikle muhalefetin önerilerine kapalı oluyorsunuz ve burada da ufak tefek bazı değişiklikler yapıp -en azından bu da iyi- geri adımlar

atıyorsunuz. Geri çektiğiniz bir madde özellikle çok manidardır, çok anlamlıydı ama buna yeltenmiş olmanız, bunu düşünmüş olmanız, her zaman söylediğim gibi... Sizin, yolunu bulduğunuzda, bunları illaki bir daha -tekrar- getirme durumunuzu geçmiş pratiklerde hep gözlemledik. Mesela, uygun görmediğiniz kulüplerin herhangi bir üyesinin kovuşturmaya neden olan bir durumunu tespit ettiğinizde ya da oluşturduğunuzda o yapıyı maçı menetme durumunu yapacaksınız ve bu yetkiyi İçişleri Bakanına veriyordunuz. Dolayısıyla, insanın aklına şu geliyor: Demek ki o kadar memnunsunuz ki diğer alanlarda İçişleri Bakanının yapacağı ihlaller yetmiyor, bir de spor alanını dâhil etmeyi aklınıza getirdiniz. Demek ki burada da bir "sarayspor" yaratma hedefi içerisindesiniz, en azından aklınızdan böyle bir şey geçmiş.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – İnsaf ya! Sarayspor ne ya!

FATMA KURTULAN (Devamla) – Arkadaşlar, dünyada kimi faşist, baskıcı rejimlerin, futbolu toplumu dizginlemek amacıyla kullandığını hepimiz biliyoruz. Kimi diktatörlerin "Ben toplumu futbol aracılığıyla da -başka başka araçlar da var- dizginledim." dediğini de biliyoruz. Bizim ülkemizde de futbolun bir sektör oluşturduğunu, siyasetin vesayeti altında olduğunu; kumpaslar, şikeler, tutuklanmalar, rantlar ve popülizmle futbolun aslında sadece futbol olmadığını çok iyi görmekteyiz.

Bizim ülkemizde uzun zamandır yaşanan savaşa bağlı olarak da futbol sahasında yani yeşil alanlarda, sahalarda ırkçılığın boy gösterdiğini çok iyi biliyoruz; buna en çok Amedspor'un maruz kaldığını hepimiz biliyoruz sevgili arkadaşlar. Özellikle 2016'dan bu yana Amedspor ve Cizrespor'u hedef alan saldırılar -her zaman- süregeldi; Deniz Naki çok hedefe konuldu, Deniz Naki'ye 12 resmî müsabakadan men cezası verildi. Amedspor'a o dönemde 19.500 lira para cezası verilmişti. Yine, 9 Şubat 2016'da "Çocuklar ölmesin." diye bir pankart açtıkları için Amedspor'a ceza verdiniz yani o topraklarda Ceylan Önkol, Uğur Kaymaz ve Cemile Çağırğa'ya atfı yaptığı için Amedspor'u ırkçılığınızla suçlu gördünüz ve menettiniz. Yine, 15-28 Şubat 2016'da Cizre'de bodrumda öldürülenleri ima eden pankartların, değişik spor kulüplerinin maçlarında sahalara, çok değişik yerlere asıldığını gördük. 17 Nisan 2016'da Amedspor-Keçiörengücü maçında Amedspor'a 3 puan silme cezası verildi. Yine, 24 Nisan 2016'da Amedspor-Ankaragücü maçında Amedspor yöneticilerin saldırısına uğradı. 8 Ocak 2018'de Deniz Naki Almanya'da aracılığıyla seyir hâlindeyken silahlı saldırıya uğradı. 29 Ağustos 2017'de Deniz Naki Mersin İdmanyurdu-Amedspor maçı sırasında sahada yumruklu saldırıya uğradı. Yine, 18 Ekim 2018'de Sakaryaspor-Amedspor maçı öncesinde "Ölürüm Türkiyem" şarkısıyla dev ekranlarda askerî operasyon görüntüleri yayınlandı ve ondan sonra o kitle, o insanlar, seyirciler ırkçı, milliyetçi duygularla beslendiler ve sonrasında da alana, yeşil sahaya inip Amedspor taraftarlarına ve sporcularına saldırdılar. 2 Nisan 2022'de de - yine yakın tarihte gördüğümüz- Amedspor ve Fenerbahçe kadın takımları arasındaki maçta basın ve sosyal medya üzerinden yine saldırılar olduğunu biliyoruz. Yani Amedspor ve Cizrespor maçlarında ve spor kulüplerine her daim ırkçı saldırılar olduğunu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Ben burada Amedspor'un yanında olduğumuzu, ırkçı saldırılar karşısında her daim Amedspor'la beraber olduğumuzu ve bize armağan ettiği formasıyla birlikte desteklerimizi belirtmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "kaçakçılık" ibaresinden sonra gelmek üzere "nefret ve ayrımcılık" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Denizli

Manisa

İzmir

Meral Daniş Beştaş

Engin Özkoç

Siirt

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, nefret ve ayrımcılık suçlarından mahkûm olanların da spor kulübü, spor anonim şirketi statüsündeki bağlı ortaklığı ve iştiraklerindeki yönetim, denetim, disiplin ve ihtiyari diğer kurul üyeliklerinin, haklarındaki mahkeme kararının kesinleştiği tarihte, başkaca hiçbir işlem yahut karara gerek olmaksızın kendiliğinden sona ermesi hususu düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(1) Fiil ehliyetine sahip kişiler, spor kulüplerine üye olma hakkına sahiptir. Üyelik başvurusu yazılı olarak veya elektronik ortamda yapılır ve kulüp yönetim kurulunca otuz gün içinde karara bağlanır. Sonuç, başvuru sahibine yazılı veya elektronik ortamda bildirilir. Başvurusu kabul edilen üye, bu amaçla tutulacak deftere veya sisteme kaydedilir."

Yıldırım Kaya

Mustafa Adıgüzel

Suat Özcan

Ankara

Ordu

Muğla

Burcu Köksal

Okan Gaytancıoğlu

Orhan Sümer

Afyonkarahisar

Edirne

Adana

Ömer Fethi Gürer

Ali Keven

Vecdi Gündoğdu

Niğde

Yozgat

Kırklareli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurunuz Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemiz, cumhuriyet tarihinin en derin ekonomik krizini yaşıyor. Sporda yaşıyoruz, iş dünyasında yaşıyoruz, en önemlisi de çarşıda pazarda yaşıyoruz. Ekonomik krizde milyonlarca vatandaşımızın yoksulluğa, açlığa mahkûm edildiğini görüyoruz. İktidarda olanları onlarca kez uyardık, “Tasarruf önemlidir, planlama önemlidir.” dedik ama maalesef dinletemedik. “Tasarruf yapmazsanız ülke kaynakları kuruyacak, halkımız açlık ve yoksulluğun pençesine düşecek.” dedik, yine dinletemedik. Siz ne yaptınız? “İtibardan tasarruf olmaz.” diyerek saraylarda Lale Devri yaşamaya devam ettiniz. Mübarek ramazanda sarayda şaşaalı iftar programları yapmayı “itibar” diyerek savunur hâle geldiniz. AKP için itibar, esnaf kan ağlarken, çiftçi üretim yapmakta zorlanırken, tarlalar boş kalırken yandaş iş adamlarına döviz garantili projeler için üç ayda 5 milyar 821 milyon lira aktarmaktır. AKP için itibar, kur korumalı mevduatla dolar zenginlerine milletin vergilerinden 11 milyar 700 milyon lira ödemektir. AKP için itibar, vatandaşlar açlık sınırının altında yaşarken yandşa üçer beşer maaş bağlamak, bir bakan yardımcısının aylığını 313 bin liraya yükseltmektir. AKP'nin itibarı, AKP'nin adaleti, AKP'ye yakın gençler torpille atanırken KPSS sınavlarında dereceye girmiş ana kuzusu gençlerin işsiz kalmasıdır.

Sayın milletvekilleri, başka dünyalarda yaşayan Cumhurbaşkanı “Bu ülkede isteyen herkese iş var.” diyebiliyor. Madem herkesin işi var, neden mart ayında İŞKUR'da kayıtlı işsiz sayısı bir ayda 500 bin kişi artarak 3 milyon 635 bin kişiye ulaşıyor? Aslında, bunun için yanıt vermeniz lazım. Adıyaman'da 19 kişinin alınacağı temizlik görevlisi kadrosuna tam 17 bin kişi, Şanlıurfa'da 60 kişilik temizlik görevlisi kadrosuna tam 53 bin vatandaşımız niye başvuruyor? Bu karanlık tablo Erdoğan'a da aslında en iyi yanıttır.

Ülkemizde çok ciddi bir barınma sorunu yaşıyoruz. Vatandaşlarımız konutlara ulaşamaz, gençlerimiz de aile kuramaz hâle geldi. Konut ve kira fiyatlarındaki fahiş zamlar sosyal sorunlara, uyuşmazlıklara neden oluyor. Kiracı ve ev sahibi artık adliye koridorlarına taşıyor.

Ya sahipsiz esnafımız ne yapıyor? Esnaf, inanın, şu anda patır patır dökülüyor, yok oluyor; kepenkler de açılmamak üzere kapanıyor. Yılın ilk üç ayında 29.360 esnafımız artan maliyetler nedeniyle kapısına kilit vurdu. Mart ayında iflas sayısı son beş yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

Milletimize buradan söz veriyoruz: Artık değişim zamanı, yenilik zamanı; anlayış değişikliğinin de kadro değişikliğinin de zamanı. Emin olun ki Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında, devletin itibarı, emeklinin açlık sınırı altında maaş almamasıdır. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, devletin itibarı, bayramlarda emeklilerimize torunlarını mutlu edeceği bir bayram ikramiyesi vermektir. Devletin itibarı, yönetenlerin halkla arasındaki güvenlik duvarlarını kaldırmasıdır. Bizim için itibar, çalışanların yoksulluk sınırı üzerinde bir gelire kavuşmasıdır; gençlerin umutlarını kaybetmeden adil, liyakatli bir şekilde iş sahibi olmasıdır. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, itibar, esnafın kepengini kapattığında yarını düşünmemesidir; çiftçinin üretimini gönül rahatlığıyla yapabilmesidir. Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında, devletin itibarı, Cumhurbaşkanının, bütün parti seçmenlerinin vergisiyle partisinin propagandasını yapmamasıdır; devletin itibarı, tekrar ediyorum -bir kez daha ifade ediyorum- Cumhurbaşkanının, bütün parti seçmenlerinin vergisiyle kendi partisinin propagandasını yapmamasıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında, itibar, sevinçte ve kederde ortak olabilmektir, varlığı da yokluğu da adil paylaşabilmektir. İşte, o zaman mutlu ve gururlu bir millet, işte, o zaman güçlü bir devlet oluruz.

Genel Kurula saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan “başvurusu” ibarelerinin “müracaatı” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Yasin Öztürk

Adana

İstanbul

Denizli

Orhan Çakırlar

Dursun Ataş

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Kayseri

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi, spor kulüplerinin mali sorunlarından kaynaklanan problemlerinin giderilmesini, hukuki ve finansal durumlarının netleştirilmesini amaçlamaktadır; bunun yanında, spor kulüplerinin kontrolsüz borçlanmasına ve yönetim şeffaflığının sağlanmasına yönelik hükümler de öngörmektedir. Aynı zamanda, spor kulüplerinin oluşturduğu federasyonlar ve konfederasyonlar hakkında düzenlemeler mevcuttur. Görüşülen kanun teklifinde, sporun ve sporcuların desteklenmesi amacını taşıyan maddeleri olumlu bulmakla birlikte, eskiden özerk olan kurumların bu özerkliğine son veren düzenlemeleri ise hatalı bulmaktayız. Yani AKP iktidarında özellikle de ucube başkanlık sistemiyle birlikte tüm kurumların tek adama bağlanması alışkanlığı devam ettirilmektedir. Biz İYİ Parti olarak kurumların mevcut özerkliklerinin korunarak güçlendirilmesini tavsiye ettikçe tek adam rejimi asırlık kurumlarımızı yıpratarak kendine bağlama gayretindedir. Bu yüzden, olağanüstü hâl ortamında aceleyle getirilen bu ucube partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin bir an önce değiştirilerek güçlendirilmiş ve iyileştirilmiş parlamenter sisteme geçilmesi, devletimizin bekası ve milletimizin refahı açısından hayati önem taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türk sporunun bugün geldiği nokta üzücüdür. Futbol başta olmak üzere hemen hemen tüm spor branşlarında Avrupa'nın çok gerisinde bulunuyoruz. Uluslararası müsabakaların çoğuna katılamıyor, katıldıklarımızda da başarılı olamıyoruz. Bunun yanında, bugün, kulüplerimizin hemen hepsi borç batağındadır. Özellikle AKP iktidarının ülkemizi sürüklediği ekonomik felaket yüzünden kulüplerimiz çok zor zamanlar yaşamakta, rakiplerinin ekonomik anlamda gerisinde kalmaktadır. Kulüplerin gelirleri Türk lirasıyla, giderlerinin büyük kısmı dövizdir. Ülkemizdeki ekonomik istikrarsızlığın, kendini ekonomist olarak tanıtan Sayın Cumhurbaşkanının, sürekli değişen Hazine ve Maliye Bakanlarının, birbiri üstüne açıklanıp hepsi başarısız olan ekonomi modellerinin, kısaca AKP'nin ekonomideki başarısızlığının doğal sonucu olan dövizdeki fahiş artış yüzünden

kulüplerimizin giderleri gelirlerinin çok üstüne çıkmıştır. Bu yüzden, bu kanun teklifi sorunları çözmeye yetmeyecektir. Türkiye'deki tüm sorunların çözülmesinin ilk şartı AKP iktidarının ilk seçimde değişmesidir çünkü bu iktidarın sorun çözme yetenek ve kabiliyeti bulunmamaktadır. Milletimize verebileceği bir şeyi kalmayan AKP'nin yapacağı en hayırlı iş ise bir an önce milletimizin önüne sandığı getirmektir.

Değerli milletvekilleri, bahsettiğim üzere, AKP iktidarının milletimize vereceği bir şey kalmadığı gibi, Türk milletinin iradesinin tecelligâhı olan Gazi Meclisi de çalıştırmamaktadır. Baktığımızda, sadece bu yılbaşından beri tarımdan sağlığa, hayat pahalılığından sağlıkçıların sorunlarına, dövizden akaryakıt fiyatlarına kadar, kısaca vatandaşın birçok sorununun araştırılıp çözülmesi amacıyla verilen 99 Meclis araştırması önergesi Cumhurbaşkanlığına reddedilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Döneminde, EYT'lilerin durumu, 3600 ek gösterge verilmesi, emekli ikramiyesi ve kadınlara emeklilik; SGK, işçi ve çiftçi, KYK borçlarının silinmesi gibi milletimizin sorunlarını çözme adına verilen yaklaşık 2 bin yasa teklifi de yine ya gündeme alınmamış ya da reddedilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinden beri muhalefetin verdiği tek bir kanun teklifi bile yasalaşmamıştır.

Buna karşın, Sayın Cumhurbaşkanı 9 Temmuz 2018'den bu yana tam 5.420 karara imza atmıştır yani tüm ülkenin kaderini tek kişinin imzasına bağlayan bu sistemde 600 üyeli Meclis etkisiz hâle gelirken 1 kişi sürekli güç kazanmıştır. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bu durumun doğal sonucu olarak ülke kriz üstüne kriz yaşamış, spordan ekonomiye, eğitimden sağlığa, dış politikadan millî güvenliğe her konuda başarısızlıklar yaşanmıştır.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, AKP iktidarı başarısız olmuş, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ilk döneminde iflas etmiştir. Ülke her alanda geriye gitmiş, AKP geldiği günleri bile aratır hâle gelmiştir ancak ilk seçimde Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener önderliğinde kurulacak İYİ Parti iktidarında vatandaşın sorunları çözülecek, ülkemiz hak ettiği seviyeye yükselecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde geçen "kişiler" ibaresinin "şahıslar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Zeynel Özen

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Garı Paylan

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

Diyarbakır

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Garı Paylan.

Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

GARı PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, önemli bir yasa teklifini görüşüyoruz arkadaşlar; Alpay Özalan ve Saffet Sancaklı öncülüğünde görüşülüyor. Ben eksik yanlarını söyleyeceğim, benim için hayal kırıklığı olan yanını söyleyeceğim arkadaşlar. Ben yıllarca basketbol oynadım, otuz yıl boyunca; yıllarca da amatör kulüplerde yöneticilik yaptım. Vallahi, futbolcu 2 arkadaşımız yasayı ele almışlar -Türkiye'de de kulüplerin zaten yüzde 80'i futbol spor kulüpleri maalesef yalnızca- ve diğer branşlar yok sayılıyor, altyapılar yok sayılıyor, amatör spor kulüpleri yok sayılıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu yasanın gündeminde ne var? Büyük kulüpleri kurtarmak, değil mi? Mali bir darboğaza girdiler. Niye darboğaza girdi bu kulüpler? Çünkü Ahmet'i, Mehmet'i oynatmadılar; bu kulüpler Hans'a, George'a 100 milyonlarca dolar aktardılar, siz izlediniz. Oysa bu yüz milyonlarca dolar kaynaklar nereye akmalıydı arkadaşlar? Altyapılara akmalıydı, altyapılarda sporcu yetiştirmeye akmalıydı. Bakın "spor" deyince futbol aklınıza geliyor; ya, basketbolu var, voleybolu var, yüzmesi var, hentbolu var, atletizmi var, var da var ama bu spor kulüplerine bir kaynak aktarımı var mı? Maalesef yok.

Alpay Bey, size söylüyorum; altyapılarla ilgili ne tür tedbirler aldınız, yapısal bir reform var mı? Yok. Bakın, Spor Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz, altyapılara aktarılan kaynak komik bir kaynak arkadaşlar, komik. Alpay Bey'e soruyorum: "Ne yaptınız bu kaynağı artırmak için, bir önerge mi verdiniz?" Hayır, yok. Saffet Bey'e soruyorum, vermediler, orada değillerdi. Yani altyapı spor kulüplerini desteklemeden bir ülkede spor gelişir mi? Ya, biliyor musunuz, nüfusumuzun kimi rakamlara göre yüzde 2'si, kimi rakamlara göre yüzde 4'ü spor yapıyor. Avrupa ülkelerinde bu oran yüzde 50, yüzde 60'lara varıyor arkadaşlar; bizde yüzde 2, yüzde 3 spor yapıyor; geri kalan, maalesef spordan kopuk. Kim bisiklete biniyor bu Mecliste arkadaşlar, kim? HEPİNİZ arabalara binip geliyorsunuz bu Meclise, değil mi? Kim yürüyerek geliyor bu Meclise? HEPİNİZ arabalara binip geliyorsunuz; yürümüyorsunuz, yürüyen yok, sporla ilişkisi olan yok maalesef. Niye? Spor bir kültürdür, bu kültür de anaokulundan itibaren alınır ve yetişmiş sporcular, Alpay gibi, Saffet gibi sporcularımız okullara giderler, sporculara spor kültürü verirler.

Biliyor musunuz, biz amatör spor kulüplerinde yüzlerce gencimizi aldık, bu bireyselleşmenin esas olduğu dünyada onların sosyalleşmesini sağladık; bir arada, dayanışma ruhu içinde yaşamalarını sağladık; aynı zamanda, kötü alışkanlıklardan koptıklarını da sağladık, spor kültürü içinde kalmalarını sağladık arkadaşlar.

Bakın, emin olun -sınavlar var değil mi Alpay Bey, sınavlar- Millî Takıma gidecek sporcularımızı amatör kulüplerden "Efendim, sınavlara girecek." diye velileri alıp götürdüler. Ya "Yapısal bir tedbir alalım, şu yetenekli sporcularımızı sınav derdinden kurtaralım." diyoruz ya. Bu ülkenin Millî Takıma çıkacak binlerce sporcusu, yok efendim, YGS var, ÖSS var, Liselere Giriş Sınavı var, bilmem ne diye spordan kopuyorlar. Ya, bir tedbir düşünelim arkadaşlar ya. Spor da en az matematik kadar, fen kadar önemlidir; bunu esas alalım, bu anlamda sporcularımızı geliştirelim. Bakın, size söylüyorum; bütçeden kaynak ayırmadan ve bir vizyon geliştirmeden Türkiye'de spor gelişmez.

Alpay Bey'e soruyorum: Burada bir vizyon var mı, amatör spor kulüplerine destek yönünde, "Bütün spor branşlarında Türkiye'yi geliştireceğiz." ve diyelim ki "2035, 2040 olimpiyatlarında 50 tane madalya alacağız." diye bir vizyon var mı? Ya, futbola bütün kaynakları ayırıyorsunuz, Avrupa'da nal topluyoruz be! Avrupa'da nal toplamıyor muyuz? Türkiye'nin yetiştirdiği futbolcuların sayısından fazla, Avrupa'da bizim birkaç milyon yurttaşımız var, bizden fazla oradan ünlü Türkiyeli sporcular çıkıyor. Mesut Öziller nereden çıktı, diğer sporcular nereden çıktı arkadaşlar? Bu açıdan baktığımızda yanlış bir yoldayız, yanlış bir politikayı esas alıyoruz. Bunlarla ilgili bu yasada bir yapısal tedbir gördünüz mü? Ben görmedim değerli arkadaşlar. Bu açıdan bu vizyonu ortaya

koymadan -yalnızca vizyon yetmez, çok iyi bilir Alpay- kaynak koymadan Türkiye'de spor gelişmez.

Değerli arkadaşlar, bakın, size söyleyeyim; bizim Ermeni takımlarının Taksim Spor Kulübü ve Şişli Spor Kulübü var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Osmanlı'dan gelme spor kulüpleri bunlar, altyapıdan sporcularımızı yetiştiriyoruz. Nasıl ki kiliselerimiz varsa, Ermeni okulları varsa, spor kulüpleri de bizim için o kadar önemlidir çünkü gençlerimizin bir araya geldikleri, sosyalleştikleri, birbirlerini tanıdıkları ve dayanıştıkları yerlerdir. Bu açıdan yerelde spor kulüplerini geliştirmek çok önemlidir. Bu işi Ankara'dan yapamazsınız arkadaşlar. Yerel yönetimlere yetki ve kaynak devri yapmanız lazım ama ne yapıyorsunuz? Her şeyi merkezleştiriyorsunuz. Yapmamız gereken sporu da yerelleştirmektir arkadaşlar, yerel yönetimlere yetki ve kaynak devri yapmaktır, onların amatör spor kulüplerine destek verecekleri imkânları sağlamaktır. Aksi takdirde, ben size söyleyeyim, bu yasayla belki Fenerbahçe'yi, Galatasaray'ı, Beşiktaş'ı batmaktan kurtarırsınız ama Türkiye sporunu batmaktan kurtaramazsınız.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve diğer fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Denizli

Manisa

İzmir

Meral Daniş Beştaş

Engin Özkoç

Siirt

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, kanun teklifinin 6'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasının madde metninden çıkarılması suretiyle, spor kulübü üyelik şartlarının belirlenmesinin genel hükümler ile spor kulübü tüzüklerine bırakılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasında bulunan "ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun" ifadesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Adıgüzel

Ahmet Kaya

Burcu Köksal

Ordu

Trabzon

Afyonkarahisar

Ahmet Önal

Türabi Kayan

Özkan Yalım

Kırıkkale

Kırklareli

Uşak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Sayın Ahmet Önal.

Buyurunuz Sayın Önal. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, birçok imkânsızlıklara rağmen 3'üncü Lig'de alınının akıyla play-off'lara kalma mücadelesi veren, şehrimizin gururu, Kırıkkale Büyük Anadoluspor'a başarılar diliyorum. Kulüp Başkanımıza, yöneticilerimize, Teknik Direktörümüze ve tüm ekibine kalan maçlarda sonsuz başarılar diliyorum. Gerek deplasmanda gerek kendi evinde oynadığı tüm maçlarda takımımızı yalnız bırakmayan Kırıkkalespor 71'li Gençler, Daltonlar, Muhafızlar taraftar gruplarına ve tüm halkımıza teşekkür ediyorum.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; ülkelerin sportif başarıları, aynı zamanda ülkelerin politik ve ekonomik gelişmelerine de olumlu katkı sağlamaktadır. Sporun önemini erken kavramış ülkeler, spora çok geniş tabanlı yatırımlar yapmışlar ve bunun sonucu olarak da uluslararası başarılar elde etmişlerdir. Sportif alanda kazanılan başarıların en önemli sebebi, altyapı seçiminde uygun yaş ve uygun spor branşına yetenekli gençlerin yönlendirilmesiyle olmuştur. Ancak ülkemiz, altyapı konusunda Avrupa ülkelerinin çok gerisindedir. Örnek vermek gerekirse son yıllarda Türkiye özellikle millî takımlar seviyesinde 2006, 2010, 2014, 2018 Dünya Kupalarına, 2004 ve 2012 Avrupa Şampiyonalarına katılamamıştır. Bu başarısızlığın altında yatan ana nedenlerden biri, altyapıya yeteri kadar önem verilmemesidir. Benzer eksiklikler başta basketbol, voleybol, yüzme, bireysel sporlar olmak üzere diğer spor dallarında da kendini fazlasıyla göstermiştir.

Özellikle 2002 Dünya Kupası'ndan sonra futbolda yeniden yapılanmaya giden ve çeşitli projelerle altyapıya verdikleri önem neticesinde Almanya'nın 2014 Dünya Kupası'nı kazanması kesinlikle tesadüf değildir. Buna karşın, ülkemizde başta Süper Lig ve alt liglerde mücadele eden takımlar olmak üzere, altyapıdan yetişen oyuncu sayısı yok denecek kadar azdır. Bu noktada, şehrim Kırıkkale'den de örnek vermek isterim. Yaklaşık 280 bin kişinin yaşadığı Kırıkkale'de amatör liglerde faaliyet gösteren kulüp sayısı bir elin parmakları kadardır. Bu kulüplerin birçoğunda genç takımlar dahi yoktur. Çok değil, yaklaşık yirmi yıl kadar önce A genç ve B genç birçok takıma sahip olan şehrimiz, bugün artık bu takımların birçoğundan da yoksundur. Şehrimizde Kırıkkale Belediyesi tarafından desteklenen tek spor kulübü yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Belediye bünyesinde kurulan, şehirde faaliyet gösteren kulüp ve sporcuları destekleyecek spor daire başkanlığı bile kurulamamıştır. Tüm bu sebeplerle,

desteklenmediği için spor yapamayan, kendisini geliştiremeyen gençlerimiz belki de kurtuluşu yanlış yerlerde aramakta, sağlıklarını, hatta canlarını yitirmektedirler.

Bunun yanında, Türkiye'deki sporcu sayısının diğer Avrupa ülkelerine göre oldukça az olduğu ve gerekli ilginin yetersiz kaldığı da bilinmektedir. Özellikle sportif performans bakımından yarıştığımız ülkelerle aramızdaki fark her geçen gün daha da artmaktadır. Ne bireysel sporlarda ne de takım sporlarında beklenen başarı bir türlü gelmemektedir. Kısacası, sportif alanda Türk sporu büyük bir kaosu içerisindedir. Siyaset sportif alanda da önemli bir paya sahip olduğu için maalesef ülkemizde siyaset spora hep nüfuz etmiştir. Bugünkü sportif eğitim ve gelişim yapılanmamız, uzun vadeli niteliksel gelişim yerine sadece günlük performans odaklı bir yapılanma anlayışıyla yönetilmektedir. Türkiye'de kulüpleşmenin yetersizliği altyapı eksikliğini de ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca, halkımızın ancak yüzde 10'unun spor yaptığı, bu sayının bazı Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında çok az olduğu da görülmektedir. Neticede, Türkiye'nin spordaki konumunun gelişmiş Avrupa ülkeleri seviyesine çıkarılması zorunluluktur. Bu da ancak planlı programlı, bilimsel, çağın gereklerine uygun ve kolektif bir anlayışla mümkündür.

Ancak bu kanun teklifiyle yapılmak istenilen, Türk sporundaki sorunları çözmek değil, spor kulüpleri üzerindeki baskıyı artırmak, kulüpler üzerinde Bakanlık vesayeti kurmaktır. Yine, bu kanun teklifiyle kamu kurumlarının mali ve idari konularda kulüplerin yönetimlerine müdahale etme yetkisiyle birlikte sporun özerklik yapısı da sona erebilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÖNAL (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET ÖNAL (Devamla) – Tüm bu çekince ve itirazlarımızın giderilmesi, Kırıkkale ve Türkiye'de gençlerimizin faaliyet gösterebileceği kulüp sayısının artırılması, spora olan ilginin çoğaltılması, sporcular arasındaki rekabet duygusunun artırılması Türk sporu için hayati öneme sahiptir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben anladım, bu kanun teklifiyle mesela Mardinspor'a ne kadar katkı gidecek veya Sivasspor'a?

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan "düzenlenir" ibaresinin "belirlenir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Yasin Öztürk

Adana

İstanbul

Denizli

Orhan Çakırlar

Arslan Kabukcuoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Eskişehir

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Spor, yarışma, kişisel eğlence ve mükemmelliğe ulaşmak için yapılan bedensel veya zihinsel faaliyetler olarak tanımlansa da bu teklifin konusu olan spor bambaşka bir kılıktır. Tariften de anlaşılacağı gibi spor, toplumdan önce kişiyi ilgilendirmektedir. Günümüzde spor, kitlesel boyutta bir etkinliğe dönüşmüştür. Bu hâliyle spor müsabakaları siyaseti de içinde barındırmakta ve sporun araçsallaştırılıp güce ulaşmak, gücü devam ettirmek ve güç yoluyla kontrol sağlamak maksadıyla kullanıldığı kabul görmektedir. Spor takımlarının ve sporcuların sahip oldukları popülarite, sosyal ve ekonomik boyutlar her dönemde siyasi liderlerin ilgi odağı hâline gelmiştir. Siyaset ve spor birbirini etkiler ve besler olmuştur. Ayrıca, sporun uluslararası boyutu tüm ülke yöneticilerinin göz ardı edemeyeceği bir özelliktir.

Spor, ülkelerin tanıtılmasında önemli bir araçtır. Öyle ki bir başbakan örtülü ödenekten milyon dolar harcayarak bir sporcuyu kaçırmayı göze alabilmektedir. Dünya ekonomisinin büyümesi, insan refahının artmasıyla spor ekonomisi göreceli olarak devasa boyutlara ulaşmıştır. Bazı ülkelerde yöneticiler, toplumun spora belli bir ilgisi varsa bu ilgiyi artırma girişiminde bulunmakta, başarısızlıklarını bu yolla gizlemeye uğraşmaktadırlar.

Devletlerce sporun siyasi öneminin farkına varılması, Roma İmparatorluğu zamanına kadar uzanır. Romalıların düzenlediği bazı spor müsabakaları hükümdarları değiştirecek kadar önemli olmuştur. Anayasa'mızın 58'inci maddesi devlete gençleri kötü alışkanlıklardan koruma görevini vermiştir, bu maddenin gereklerini sağlamak için sporun önemine işaret edilmiştir; Anayasa'mızın bir sonraki maddesi ise sporun kişilere yayılmasını emretmektedir. Mevcut kanun teklifi sporun kitlelere yayılmasını, fertlerin sağlıklarını kapsamamaktadır. Biz biliyoruz ki bu kanun teklifi futbol dünyasını düzenlemek amacıyla hazırlanmaktadır yani söz konusu olan yasa teklifi, adı kadar sporu kapsayıcı değildir; amaç, insanların spor yapması değil, bazı takımlar vasıtasıyla toplumun oyalanmasıdır. Özellikle futbol takımları varlıklarını nasıl devam ettirebilir, bunun için gereken minimum yasal düzenleme nedir; yasa teklifi bunları sağlamayı amaçlamaktadır.

Eğitim kurumları spora teşvik için en uygun yerlerdir. Bireylerin sağlığı ve sağlıklı bir toplum için önceliğimiz kişisel spor olmalıdır. Devlet altyapıyı artırıcı ve katılımcıların sayısını artırıcı tedbirler alabilir. Hükûmetin spora olan ilgisi, sporun siyasete olan yakınlığı kadardır; Hükûmetin spora olan ilgisi, Anayasa'mızın 58'inci ve 59'uncu maddesinde tarif edilen spordan oldukça uzaktır; amaç, büyük futbol takımları yoluna devam etsin, kitleler de bunun peşine takılsın.

Bizde ve benzer ülkelerde fitness salonu ve üye sayıları şöyledir: Türkiye'de 1.500 salonda 2 milyon üye, Almanya'da 9.669 salonda 11,5 milyon üye, İngiltere'de 7.200 salonda 10 milyon üye ve Fransa'da 4.500 salonda 6 milyon üye spor yapmaktadır. Bu rakamlar ülkemiz insanların kitlesel spordan ne kadar uzak olduğunu göstermektedir.

Sporun kitlesel olma özelliğini gösteren bir diğer indikatör lisanslı sporcu sayısıdır. Bizde lisanslı sporcu sayısı 4,6 milyon dolayındayken Almanya'da 24 milyon Fransa'da ise 2 milyon kadardır. Vatandaş geçim zorluğunda, çocuğunun akıllı fikri yurt dışına gitmekte ve gittikçe fakirleşmektedir. Hükûmet vatandaşının refaha gidecek tüm yollarını kapatmıştır. Spor müsabakaları rahatlatıyorsa bırakın rahatlasınlar. Hükûmet şunu unutmasın ki bu yasa teklifi Türk sporunun ihtiyacı olan, yapılması gereken asıl ve esaslı düzenleme olmaktan uzaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, sizlere sadece Eskişehirli için değil, başardığı ilklerle Türk futbolu için önemli olan ancak birkaç yıldır yaşadığı mali sıkıntılar nedeniyle altyapısından yetiştirdiği futbolcularla var olma mücadelesi veren Eskişehirspor'umuzdan bahsetmek istiyorum. Eskişehirspor 1965 yılında kuruldu. Önce Eskişehir, sonra Türkiye Eskişehir'i kucakladı. Anadolu takımlarına örnek oldu. Türkiye'de 1. Futbol Ligi'ni, şimdiki Süper Ligi 3 kez 2'nci olarak bitirdi. Almanya'da 2'nci bitiren takıma "vizemeister" deniyor. Eskişehirspor'un 3 "vizemeister"liği var. İnsanların "4 büyük" olarak adlandırdığı takımların dışında Eskişehirspor kadar "vizemeister"liği olan bir başka takım yoktur. Bugün ise Eskişehirspor otuz yıl sonra 2. Lig'den 3. Lig'e düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Eskişehirspor'umuzun şu an ve gelecekte yeri neresi olursa olsun, Türkiye futbolunun en yüksek değerlerinden biri olma özelliği değişmeyecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen "istemde" ibaresinin "talepte" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Zeynel Özen

Ankara

İzmir

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Ayşe Sürücü

Bitlis

Kocaeli

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, ben bu kanunu anlamak istiyorum ama kim bana anlatacak? Yani, mesela, Şanlıurfa'ya bu kanunla ne kadar maddi katkı olacak?

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Vekilim, siz hukuku çok iyi biliyorsunuz, Şanlıurfa'ya bu kanunun ne katkısı var? Allah rızası için, bir anlatın, ben öğreneyim ya!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Biraz anlatmaya çalışacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin genel gerekçesinde "Spor kulüplerinin dernekler mevzuatından çıkarılıp farklı bir yasal düzenlemeye tabi tutulması zorunludur." deniliyor. Ancak görüştüğümüz 7'nci maddede de olduğu gibi teklifin birçok yerinde Dernekler Kanunu'na ve İçişleri Bakanlığının onay, denetim ve kontrolüne atıf var. Hâl böyle olunca "Acaba Soylu, sporda terör soruşturması kapısı mı açmak istedi?" sorusu aklılara geliyor çünkü bir bulaşmadığı orası kalmıştı.

Sporun bu ülkede demokratik ve eşitlikçi bir işleyişi var mı? Hayır, yok. "Spor" deyince akla tek gelen, erkeklerin sadece profesyonel liglerde oynadığı futbol oluyor.

(Uğultular)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Şu anda da zaten erkeklerin konuşmalarından ben rahat konuşmıyorum.

Yani Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimiz...

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Özür dileriz efendim, biraz maksadı aştık.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – "Spor" deyince akla gelen, erkeklerin sadece profesyonel liglerde oynadığı futbol oluyor; geri kalan spor türleri, kadın sporcular ve amatörler gündem dışı bırakılıyor. 2020 yılı verilere göre, Türkiye'deki 65 spor federasyonu içinde sadece 3 spor federasyonunun başkanı kadın; genel sekreter pozisyonunda sadece 8, yönetim kurullarında ise 49 kadın görev alıyor yani spor federasyonları yönetiminin sadece yüzde 4,8'i kadın.

Eşitsizlik sadece yönetim kadrosunda da değil tabii; sporun erkek aktivitesi olarak görülmesi, spor dallarındaki kıyafet kodları, kadınların spora katılımına sosyal onay olmaması gibi faktörler de kadın sporcu oranının düşmesine neden oluyor. Bu eşitsizliği ortadan kaldırmak için kadınların yer aldığı spor dallarına daha fazla yatırım yapmak ve eşit ekonomik fırsatları teşvik etmek, spor medyasında kadınların eşit katılımını sağlamak, toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını kaldırmak ve olumlu rol modelleri teşvik etmek; spor, fiziksel aktivite ve beden eğitiminde kız çocukları için eşit fırsatları desteklemek gibi yapılabilecek çalışmalar var.

Değerli vekiller, bu teklifle iktidar ve büyük sermaye sahipleri arasındaki borçlanma ilişkisi düzenleniyor, parasallaşmaya bağlı olarak kulüpler dernek statüsünden çıkartılıp şirketleştiriliyor; yani amaç, sportif başarı değil, tamamıyla ticari kazanç.

Çok büyük çoğunlukla "Bu erkek kulüplerinin borçlarını nasıl olur da yapılandırırız ve bunun karşılığında da özerk hâllerini bozar, siyasi müdahaleye açık hâle getiririz." diye düşünülen bu teklif, spor yasası değil, futbol yasası; oysa gerçekten bir spor yasası olmalıydı bu yasa. Sadece futbolun profesyonel spor olduğu düşüncesi değiştirilmeli; aynı zamanda, amatör ruhu beslemeli; amatör kulüplerin antrenörlerinin, yöneticilerinin, amatör sporcuların sorunlarına çözüm sunulmalı. Örneğin, biz, Ankara Semt Kulüpleri Platformu Başkanı Yaşar Çelebi'yle görüştük; onun sözlerine kulak verelim: "Belediyeler de Gençlik ve Spor Bakanlığı da semt kulüplerini ayrımcılık yapmadan desteklemeli, semt kulüplerine destek sunulurken kriterler belirlenmeli, yapılan maddi desteğin nasıl harcaıldığı denetlenmeli. Semt kulüplerine malzeme desteği sunuluyor; bu malzemeleri alan kamu görevlileri en kalitesiz malzemeyi gönderiyor ancak en yüksek fiyattan fatura ederek yer yer yolsuzluk yapılabiliyor. Dolayısıyla şeffaf, denetlenebilir destek mekanizmalarının kurulması gerekiyor. Belediyeler amatör sporcular için tesisler açmalı." diyor Sayın Çelebi.

Sonuç olarak, bir kod kanunun yapılmasına karşı çıkmasak da daha başından gerekçe olarak futbol kulüplerinin erkek yöneticilerinin görülmesine karşı çıkıyoruz. Türkiye'den Batı ülkelerine göç edip bugün dünya çapında başarılarla imza atan bilim insanlarına, sanatçılara, sporculara kendi ülkelerinde de bu başarıları yakalama fırsatı sunacak ortam yaratmak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bakın, Hentbolcu Merve Akpınar, Urfalı; geçtiğimiz yaz “‘Sen kızsın, şort giyemezsin, erkeklerin yanında oynayamazsın.’ diyerek hep beni dışladılar.” açıklamasıyla gündem olmuştu. Valisi, Spor Bakanı Merve’ye ve Güneşin Çocukları Hentbol Takımı’na tesis açmak, destek olmak için bir dizi sözler verdiler ancak sözler yerine getirilmedi. Takım, Türkiye Hentbol Şampiyonası’na ulaşım maliyeti ve geç gelen evraklar nedeniyle maalesef katılamadı. Ancak tüm imkânsızlıklara ve engellere rağmen azimle çalışmaya devam eden Merve Akpınar’a ve özel hayatını gündeme getirmeye çalışan basına inat zaferleriyle öne çıkan Ebrar Karakurt’a selam olsun. Eminim daha çok alkışlayacağımız başarılarla imza atacaklar.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi’nin 8’inci maddesinin (1)’inci, (2)’nci ve (5)’inci fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Spor kulüpleri en az genel kurul üye tam sayısının dörtte üçünün katılacağı genel kurul toplantısında, toplantıya katılanların en az salt çoğunluğunun oyu ile alınacak kararla aynı ilde bulunan başka bir spor kulübü ile birleşebilir. Fikstür veya turnuvada yer almayan kulüpler hariç, spor kulüplerinin birleşmesi kararının alınacağı genel kurul, bağlı oldukları spor federasyonunun yarışma sezonunun sona erdiği ve varsa sezonun tescil edildiği tarih ile sezon başlangıç tarihi arasında yapılabilir.”

“(2) Birleşme; yazılı bir sözleşme ile yapılır ve spor kulüpleri siciline tescil ile geçerlilik kazanır ve devrolunan spor kulübünün tescil anındaki bütün aktif ve pasifi kendiliğinden devralan spor kulübüne geçer. Bu birleşme ile devrolunan spor kulübünün üyeleri kendiliğinden devralan spor kulübünün üyesi olur.”

“(5) Spor kulüplerinin faaliyet gösterdikleri spor dallarından bir veya birkaçı, aktif ve pasif varlıkları ile bir bütün olarak, en az genel kurul üye tam sayısının dörtte üçünün katılacağı genel kurul toplantısında, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu ile alınacak kararla başka bir spor kulübü veya spor anonim şirketine mal varlığını devredebilir. Devralan spor kulübü veya spor anonim şirketi devreden spor kulübü ile birlikte; devir kararının tescilinden önce doğmuş veya borçları doğuran sebepler tescil tarihinden önce oluşmuş bulunmak kaydıyla müteselsil olarak sorumludur. Fikstür veya turnuvada yer almayan kulüpler hariç, spor kulüplerinin devir kararının alınacağı genel kurul, bağlı oldukları spor federasyonunun yarışma sezonunun sona erdiği ve varsa sezonun tescil edildiği tarih ile sezon başlangıç tarihi arasında yapılabilir. Bir spor kulübü faaliyetlere katıldığı spor dalındaki yarışma hakkını bir başka spor kulübüne devredebilir. Yarışma hakkının devrinde o spor dalında lisanslı olan sporcular da devralan kulübünün sporcusu olurlar. Spor dalına ilişkin sporcu hak ve alacakları ile yükümlülükler devralan kulübe geçer. İlgili spor federasyonunun yarışma hakkının devrini onaylaması halinde devir gerçekleşmiş sayılır ve ilgili ligde devralan kulüp devreden kulübün yarışma haklarına sahip olmuş olur.”

Yıldırım Kaya

Ankara

Vecdi Gündoğdu

Kırklareli

Ali Keven

Yozgat

Mustafa Adıgüzel

Ordu

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Orhan Sümer

Adana

Ali Mahir Başarır

Mersin

Suat Özcan

Muğla

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz

Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurunuz Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi’ni görüşüyoruz. Aslında bu kanunu konuşurken son yirmi yılda Türk sporunun ne noktaya geldiğine bir bakmak durumundayız. Bakın, Türkiye’de UEFA Kupası’nı almış, Süper Kupa’yı almış, Avrupa’da büyük başarılar göstermiş takımlar varken, bugün, mart ve nisan ayında Avrupa’da takımımız yok. Geldiğiniz yıl dünya 3’üncüsü olan ki, bir Millî Takım’ımız varken bugün Katar’a Millî Takım’ı değil, polislerimizi yolluyoruz. Böyle, bir başarı gelebilir mi, önce bunları konuşalım. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, maddeler güzel, bazı maddeler gayet yerinde ama bu sorunu çözecek mi? Bence, kafaları değiştirmeden, zihniyeti değiştirmeden hiçbir şey değişmez. Bakın, son on beş yılda Futbol Federasyonunun başına gelen bazı isimlere bakalım. Kamu bankalarına milyarlarca lira para takan Yıldırım Demirören, Futbol Federasyonu Başkanı olmuş. Bu kulüpler serbest iradesiyle mi verdi bu oyu? Ya, ben bu adamı oturduğum sitenin futbol takımının başına getirmem. Türkiye’yi betonlaştıran bir sürü tartışmalı ihale alan Nihat Özdemir Futbol Federasyonu Başkanı olmuş. Neden? Bu adam yeşil sahalara, çimleri düşünmüyor ki, betonları düşünüyor. Böyle mi gelişecek? Ya, Sancaktepe Belediye Başkanının, eski Belediye Başkanının ne işi var Futbol Federasyonunda? Güreş Federasyonu Başkanını alıyorsunuz, milletvekili yapıyorsunuz, güzel; sonra Vakıfbanka getiriyorsunuz çünkü sizde hiçbir fâni açıktaki kalmıyor. Bilgi, birikim, akıl... Yapabilir mi? Hayır. Bırakın futbolu futbolcular yönetsin. Niye Metin-Ali-Feyyaz yönetmiyor, niye Lemi Çelik yönetmiyor, niye Aykut Kocaman yönetmiyor, niye Bülent Korkmaz yönetmiyor da Yıldırım Demirören yönetiyor? Bu akıl, zihniyet devam ettiği sürece istediğiniz yasayı getirin, olmaz.

Bakın, dibinizdeki 19 Mayıs Stadı’nın önündeki sahada bir futbol sahasını 4 takım paylaşıyor. 2. Lig’de, 3. Lig’de birçok takımın antrenman yapacak sahası yok; yok çünkü Türkiye’de AVM’ler statlardan ve altyapı tesislerinden fazla. Ülkeyi bu hâle getirdiniz; nasıl başarı gelecek, ben merak ediyorum.

İzlanda’nın 366 bin nüfusu var, 36 bin lisanslı sporcusu var; yüzde 10.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Türkiye’de?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Türkiye’de? Bakın, Türkiye’de binde 5 arkadaşlar, binde 5 çünkü altyapı tesisleri yok, 2. Lig’deki, 3. Lig’deki birçok takım halı sahada antrenman yapıyor. Nasıl olacak bu? “Yasayı değiştiriyoruz.” Yasayı

değiştiriyoruz, Yıldırım Demirören'i Futbol Federasyonu Başkanı yapıyoruz; yasayı değiştiriyoruz, kimi yapıyoruz? Nihat Özdemir'i yapıyoruz. Ya, bu kafa nasıl bir kafa, nasıl bir kafa? Değerli arkadaşlar, bakın, futbolu medya patronlarına değil, müteahhitlere değil, siyasi fosillerinize değil, lütfen, futbolu, basketbolu, voleybolu bilen millî sporculara bırakın. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye'de altyapıyı, tesisleşmeyi yapmadığınız sürece hiçbir yere gelemeyiz; yasa değişir.

Türkiye'de maalesef ki çok acı bir şey var; bakın, Falcão'ya, 35 yaşındaki futbolcuya verdiğimiz para ne kadar biliyor musunuz? 400 milyon lira; menajeri ayrı, imza parası ayrı. Ya, bu beni çok üzüyor. Ben Türkiye'de 35 yaşında emeklilik yıllarını geçiren yabancı futbolcu istemiyorum; ben Türkiye'de 70 yaşında bir teknik direktör istemiyorum. Bakın, ne güzel, Ardalar, Abdülkerimler, Keremler, gencecik çocuklar bana umut veriyor arkadaşlar ama bu çocukları yetiştireceksek tesisleşmek zorundayız. Yeşil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Her hafta TOKİ arazi satıyor, bakın, kamu arazilerini satıyor. Ne yapıyorsunuz? AVM yapıyorsunuz, bina yapıyorsunuz, müteahhitlere satıyorsunuz. Niye futbol sahası yapılmıyor? Niye, neden tesisleşmiyoruz biz?

Ben 2. Lig'de Maltepespor'da, Kartalspor'da yöneticilik yaptım, Galatasaray Kulübünün kongre üyesiyim; futbolu biliyorum, en az bu arkadaşlar kadar biliyorum.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Gececeksin bunları, gececeksin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Biliyorum Alpay Bey, laf atma. Sen nerede, ne şekilde müdahale edeceğini bilmiyorsun. Nerede, neye müdahale edeceğini bilseydin bugün Hırvatistan'ı biz elemiştik. Sen önce nereye müdahale edeceğini bil. (CHP sıralarından alkışlar) Ben futbolu senden iyi bildiğimi düşünüyorum çünkü senden daha çok araştırıyorum, okuyorum.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Kaç yıl oynadın?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bilmek, oynama anlamına gelmez ya.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, işte sorun bu. Söylediğim hangi sözde yalan var? Hangi şey yanlış? Laf atıyor “Geç bunları.” diyor. Ya, böyle şey olur mu? Burada herkes bunu düşünüyor.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sen adama “Senden daha iyi biliyorum.” diyorsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Burada herkes bunu düşünüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Adam yıllarca futbol oynamış “Senden daha iyi biliyorum.” diyorsun, ondan sonra da “Laf atma.” diyorsun.

BAŞKAN – Sataşmayın efendim, sataşmayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bırakın, sataşsınlar.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ya, o bana sataşsa ne olur, sataşmasa ne olur!

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Yarın haberlere çıkarsın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, bakın, ben Türkiye'nin geldiği durumu söyleyeyim. İnsanlar gazete aldığı zaman nereden başlardı okumaya? Son sayfadan, spor sayfasından. Bugün, insanlar spor sayfasını okumuyor çünkü insanları spordan soğuttunuz, insanları futboldan soğuttunuz; bir başarı yok, başarı. Millî Takım'ın hâline bakın, kulüplerin hâline bakın. 3 büyüklerin bazıları Avrupa Kupası maçına 11 yabancıyla çıkıyor; utanç verici bir manzara bu, utanç verici bir manzara bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye'yi gençler, lisanslı sporcular, altyapılar kurtarır. Türkiye'yi yeşil sahalara kurtarır; Türkiye'yi AVM'ler kurtarmaz. Bu kafayı değiştirin, her şey gelişir ama göremiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde geçen “tescil” ibarelerinin “onay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözgeçü

Zeynel Özen

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Tulay Hatimoğulları Oruç

Bitlis

Kocaeli

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Ezidi halkının Çarşema Sor Bayramı, Ezidi halkının bayramını kutluyorum.

Ezidi halkı IŞİD çetelerine karşı çok yoğun mücadele etti. Ezidi kadınlar kaçırıldı, köle pazarında satıldı ama hâlâ acı çekiyorlar. Bayramlarına iki gün kala Şengal yeniden bombalandı ve acı çekmeye devam ediyorlar. Buradan bir kez daha diyoruz ki: Ezidi halkının acılarını paylaşıyoruz ve bayram tadında bayramları yaşayacağımız günleri hep birlikte yaratma umuduyuz.

Ben bugün kadın istihdamından bahsetmek istiyorum. Kadın işsizliği ve istihdam sorunu ülkenin en temel sorunlarından ve kanayan yaralarından biridir. Avrupa İstatistik Ofisinin verilerine göre, kadınların yoksulluk riski sıralamasında Türkiye sondan 8'inci sırada. Türkiye'de kadın yoksulluk oranı yüzde 30,2'dir yani 3 kadından 1'i aşırı derecede yoksulluk yaşamaktadır.

TÜİK verilerine göre Türkiye'de istihdam edilen toplam 27 milyonun sadece 9,8'i kadındır ki güvenilirliğini iyice yitirmiş, bütün bilgi ve belgelerini saraydan alan TÜİK'in verilerini söyledim. Covid salgınında, Covid döneminde güvenceli işlerde çalışanlar arasında işten ilk olarak çıkarılanlar kadınlar olmuştur. Kadınların ev içi emeği hiç değer görmedi ve bu eski bir sömürülme biçimidir; temizlik, yemek, çocuk bakımı, hasta ve yaşlı bakımı yine kadınların üzerinde kaldı, hele Covid'de bu katlanarak arttı, harcanan duygusal emek de bunun cabası.

Tabii, AKP döneminde bu yapısal sorunlar daha da derinlik kazandı. İşsizlik derin, doğrudur ama kadın işsizliği daha derindir. Açlık, yoksulluk aşırı derecede artış gösterdi ama kadınların açlık ve yoksulluğu daha fazla yükselmiş durumdadır ve biz kadınların her manada çifte mücadele vermesi gerekiyor. Aynı sınıftan dahi olsa kadın-erkek arasındaki eşitsizlik karşımıza

çıkıyor ve AKP iktidarının biz kadınlara, bize layık gördüğü unvanlar börek yapmak, “3 yetmez, 5 çocuk yapın.” bunlar, bunun ötesi yok ve bütün uyguladıkları politikalar da tastamam bu bahsettiğim börek ve çocuk meselesi üzerine, tam bu şekilde formüle ettiler kadın politikalarını. Bu nedenle işimiz tabii ki çok daha fazla zor ama kesinlikle çaresiz değiliz ve yapacak çok şey var. En önemlisi, cinsiyet ayrımcılığına karşı yaşamın her alanında güçlü mücadele vermek durumundayız. Kadınların eğitime erişimlerinin kolaylaşmasından tutalım da kız çocuklarının okutulmasına kadar, özel teşviklerin sağlanmasına kadar en önemli şeyi eğitim alanında yapmak durumundayız.

AKP, İstanbul Sözleşmesi’nden çekildiğini ilan etti ama biz kadınlar İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmedik; İstanbul Sözleşmesi’nin uygulanması için de çabamızı sürdürüceğiz. Bu konuda farkındalık yaratmak, kadın-erkek eşitsizliği konusunda farkındalık yaratmak için bu Meclis çok şey yapabilir ama ne yazık ki yapmıyor.

Kadınların istihdama katılımını artırmak için istihdam destekleri, teşvikler, kotalar, kadınlara meslek edindirme kursları yaygınlaştırılmalı ama bakım kursları yaygınlaştırılmamalıdır; tam tersi, bakım kursları kadınlara yapışık bir şekilde olmaktan çıkarılmalı ve bu kurslar farklı alanlara sirayet etmelidir.

Kadınlara temel gelir desteği sağlanmalıdır. Kadınlara ücretsiz, kolay ulaşabilecekleri sağlık destekleri sağlanmalıdır. Mahallelerde kamusal, ücretsiz kreşler, yaşlı ve engelli bakım kurumları açılmalıdır. Sembolik değil, gerçekten ihtiyacı karşılamak üzere burada ciddi bir politika yürütülebilmelidir. Kadınları güçlendirmeyi amaçlayan sivil toplum örgütleri ciddi bir biçimde desteklenmelidir. Kadınların politikaya katılımları teşvik edilmelidir. İşte bütün bu uygulamaların yaşama geçmesi için Türkiye’de kadın hareketi çok güçlü mücadeleler veriyor ve yolun sonunun aydınlık olduğuna dair umudumuz da oldukça yüksek.

Önümüz 1 Mayıs, emek ve barış mücadelesinin sembolü olan 1 Mayıs; şimdiden tüm işçi ve emekçilerin 1 Mayısını kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Ve kadınlar olarak bu yıl 8 Martta yaşadığımız coşkuyu 1 Mayıs’a taşıyacağız, 1 Mayıs meydanlarında olacağız, taleplerimizi 1 Mayıs meydanlarında kadınlar olarak haykıracağız ve buradan tüm kadınları, ekmek ve barış taleplerimizi, eşitlik talebimizi haykırmak için 1 Mayıs’a davet ediyorum. 1 Mayıs Türkiye’nin dört bir yanında kutlanacak ve ümit ediyoruz ki bu 1 Mayıs’ta İstanbul’da olduğu gibi, 8 Mart açıklamasında olduğu gibi kadınlar kolluk kuvveti, polis tarafından şiddet görmez. Kadınlar 1 Mayıs’ta, şiddete karşı alanlarda, meydanlarda olacak, bu böyle biline. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi’nin 8’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “aynı ilde bulunan” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Naci Cinisli

Mehmet Metanet Çulhaoglu

Dursun Ataş

Erzurum

Adana

Kayseri

Hayrettin Nuhoglu

Yasin Öztürk

İmam Hüseyin Filiz

İstanbul

Denizli

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyorum

Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Üzerinde söz aldığım maddeyle spor kulüplerinin başka bir spor kulübüyle birleşebilmesi düzenleniyor; ayrıca, mal varlıklarının devriyle ilgili hususlar da belirtiliyor. Teklife göre, birleşecek kulüplerin aynı ilde bulunma zorunluluğu var. Hem madde teklifinin gerekçesinde hem de Komisyon görüşmelerinde bu zorunluluğun nedenleri açıklanmamış. Birleşmek isteyen spor kulüplerinden neden aynı ilde bulunma zorunluluğu talep edildiği detaylı bir biçimde açıklanmalıydı. Aynı ilde bulunma şartının kaldırılması, kulüplerin kısıtlanmaması hareket kabiliyetleri açısından daha uygun olacaktır. Farklı illerde olup birleşme iradesi yönünde genel kurul kararı alabilecek iki farklı spor kulübünün, maddede belirtilen aynı ilde bulunma şartı sebebiyle birleşememesi spor kulüplerinin iradeleri karşısında yersiz bir engel oluşturuyor. İYİ Parti olarak bu şartın kaldırılması için Komisyonunda verdiğimiz önergeye Cumhur İttifakı oylarıyla reddedildi. Ayrıca, birleşme yönünde genel kurul kararı almış spor kulüplerinin birleşebilmesi için Bakanlıktan onay şartının aranması da bürokratik işlem ve süreçleri fazlaştıracaktır. İlgili kulüpler, birleşme kararları sonrasında bu durumu federasyona bildirerek tescillerini sağlayabilmeli; teklif, bağımsız ve özerk olması gereken federasyon yapısıyla çelişmemeli.

Diğer yandan, spor kulüplerinin birleşme ve devir işlemlerinin ne zaman yapılacağına ilişkin bir düzenlemeye değinilmemiş. Lig devam ederken spor kulüplerinin birleşmesi ve devir işlemlerinin yapılması uygulamada aksaklıklara neden olabilir, sporcuların başarılarının üzerine gölge düşürülebilir. Bu nedenle, birleşme ve devir işlemleri lig bittikten sonra yapılmalı, ortaya çıkacak aksaklıklar ve şaibe iddialarının önüne geçilmeli.

Ortak kullanılan spor sahaları ve tesislerle ilgili çeşitli ihtilafların ortaya çıktığı biliniyor. Ortak kullanım durumunda sorumluluk ve giderlerin nasıl üstlenileceği de belirtilmemiş. “Üst kuruluş” tanımı kullanılarak aynı ligdeki spor kulüplerinin bir kısmına kendi aralarında yardımlaşma, kaynak paylaşımı ve iş birliği imkânı tanınması rekabetin gereğine aykırılık oluşturuyor. Sporda bloklaşmalar yaşanmasının önüne geçilmeli. Ayrıca, bu duruma neden olabilecek yasal bir altyapının bulunması örtülü biçimde teşvik ve şikenin de yaşanmasına neden olabilir.

Konuşmamın geri kalan kısmında, madde dışında, yine Türk sporuyla ilgili kendi şahsi görüşlerimi belirtmek isterim. “Spor” deyince maalesef, bu kanun teklifinde, hemen akla futbol geliyor ama benim aklıma 2 türlü spor geliyor; biri skor için spor, bir de hakikaten spor için spor. Türkiye’de son zamanlarda, özellikle yine futbolun getirdiği bu vahşi rekabet ortamında hep skor için spor akla geliyor ve “spor” deyince hemen o canlanıyor zihinlerde ve maalesef, bu skor için spor altyapılara da sirayet etmiş durumda.

Altyapılara geçmeden -bir önceki konuşmamda altyapılarla ilgili bazı düşüncelerimi ifade etmiştim- Türkiye’de pandemi sırasında her türlü spor faaliyeti tatil olmuşken mesela profesyonel spor branşları, profesyonel sporlar, üst ligler neden tatil edilmedi? Bana kalırsa bahis yüzünden tatil edilmedi. Bahis sitelerinin ve bahis lobisinin ağır baskısıyla -dünya çapında, bu yalnızca Türkiye’de değil- ağır baskısı yüzünden sporcuların sağlıkları hiçe sayılma pahasına pandemide antrenmanlar da maçlar

da bu spor müsabakaları da tatil edilmedi.

Eskiden tesis yoktu; evet, teşekkür ederiz, AK PARTİ tesisler kazandı ve çok ciddi tesisler görüyoruz Türkiye'nin dört bir yanında fakat ruh kaybı oldu. Bizim gençliğimizde tesis yoktu ama spor yapmak için can atan yüz binler, belki milyonlar varken bugün maalesef, Türk gençliğinin içine düştüğü bunalım spor yapma heveslerini de kırmış durumda. O güzelim tesisler bomboş, yalnızca birer bitmiş inşaat hâlinde duruyorlar ve bu da bizi üzüyor.

Altyapılar dedik, altyapılarda iyi sporcu yetişememesinin bana kalırsa en büyük sebebi bu skor baskısının ön plana çıkması; futbolda da basketbolda da farklı spor branşlarında da. Ben çocuklarına altyapılarda spor yaptırmış bir veli olarak bunu çok yakından yaşadım. Özellikle büyük kulüplerimizin altyapıları sanki üstyapılar gibi birbirlerini yenme, kazanma baskısıyla o gençleri, o çocukları o yaşta baskı altına alıp 18-19 yaşında spordan nefret eder hâle getirmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Çok sporcu genç biliyorum ki 17-18 yaşında sanki artık 35 yaşındaki, “veteran”lığa geçme durumundaki sporcu ruh hâline sahip ve spordan bezmiş, artık antrenman yapma isteğinden uzaklaşmış. Hangi sporla uğraşıyorsa -basketbol, futbol, voleybol, toplu sporlardan bahsediyorum- o topun yüzünü bile görmek istemez hâle gelen çok gencimizi tanıdım, bu da beni üzüyor.

Kalan zamanımda yine Erzurum'dan biraz bahsetmek isterim. Biraz önce Erzurum'daki buz hokeycilerden bahsetmiştim, bir de “curling”cilerimiz var; yine, genç kızlarımız, genç erkeklerimiz “curling” oynuyorlar. Bunların malzemeye ihtiyaçları var ve ulaşım ihtiyaçları çok fazla. Yine, Erzurum'da Engelsiz Kartallar Basketbol Takımı'mız var, onların da sandalye ihtiyaçları var. Biz bu üstyapılardan bahsederken altyapılarda çok ciddi çileler çeken gençlerimiz var, bunları da Genel Kurulumuzun dikkatine sunuyorum.

Saygıyla selamlıyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin (6)'ncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve diğer fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(7) Birleşme ve mal varlığının devri işlemleri, spor federasyonu tarafından belirlenen sezonun sona erdiği ve tescil edildiği tarihten itibaren yeni sezon başlangıcına kadar yapılabilir.”

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Denizli

Manisa

İzmir

Meral Daniş Beştaş

Engin Özkoç

Siirt

Sakarya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, birleşme ve mal varlığının devri işlemlerinin müsabakaların devam ettiği sezon içinde yapılamayacağı düzenlenerek muhtelif ihtilafların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde geçen “olanaksız” ibaresinin “imkânsız” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Murat Sarısaç

Şanlıurfa

İzmir

Van

Zeynel Özen

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İstanbul

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerine söz isteyen, Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç.

Buyurunuz Sayın Sarısaç. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekranları başındaki tüm halklarınızı saygıyla selamlıyorum.

Sanırım Saffet Sancaklı'ydı, geçen Mecliste bir gerginlik çıktıktan sonra “Ben ile Alpay yirmi yıldır yarım kiloluk topa o kadar kafa attık ki bizi artık hoş görürsünüz.” demişlerdi. Bu kanun teklifi de yine bu kafayla oluşturulmuş bir kanun teklifi. O yüzden, daha çok teknik boyutlarından öte, bu teklif görüşülürken yani ben biraz daha bu, sporun birleştirici ve barışçıl yönünün de esas alınması gerektiğini düşünüyorum çünkü Mandela 2 ulusu bir araya getirmede sporu çok iyi kullanmıştı ama öbür taraftan da baktığımızda, yine Salazar ve Mussolini gibi diktatörler de özellikle toplumu uyutma, fanatizm ve faşizmi canlandırma için kullanmışlardı.

Şimdi, biz de Türkiye'nin durumuna baktığımızda, açıkçası spor çok da iyi bir durumda değil yani ideal bir noktada olmadığı apaçık ortada. Bugün, futbol başta olmak üzere, sporun, şikeden şiddete, ırkçılıktan siyasi müdahalelere, cinsiyetçilikten yolsuzluğa, benzer tartışmaların merkezinde olduğunu görüyoruz.

Bir de sayın milletvekilleri, gençlerin spor yapabilmeleri, bir alanda yetkinleşmeleri için her şeyden önce ekonomik

koşulların sağlanması gerekiyor ama bugün gençlerde işsizlik oranı, mevcut işsizlik oranının 2 katı kadar. Üniversite mezunları - sağlıklı bir yaşamı değil- bugün gelecek kaygısı taşıyorlar. Özellikle Van'da -yüzde 80'i genç ve yaş ortalaması 20 olmasına rağmen- hâlâ kalıcı bir istihdam yaratılmadığı için gençler dış illere gitmek zorunda kalıyorlar. Sadece 2020 yılında 20 genç inşaatlarda veya ona benzer yerlerde çalıştığı için iş cinayetleriyle yaşamını yitirdi.

Yine, birkaç gün önce, Van'da, ataması yapılmayan genç bir öğretmen intihar etti, adı Harun Titiz, daha 25 yaşındaydı.

Tabii, her zaman dile getiriyoruz, Van bir cezalandırma politikasıyla karşı karşıya; konu da spor olduğu için spordan örnek vermek istiyorum: Biliyorsunuz, Van'da 2011 yılında iki deprem yaşadık, birçok insanımızı yitirirken yine binalar yıkıldı, ağır hasar gördüler. Bu ağır hasar gören yerlerden bir tanesi de Van Stadi'ydi. Raporlarda Van Stadi'nin kesinlikle çok ağır hasarlı olduğu, bu yüzden yıkılıp yerine yenisinin yapılması gerektiği söylenmişti ama her ne kadar Hükümet her seçim öncesi gelip bu konuda, Van Stadi'yle ilgili Van'a birçok söz verse de bu sözler hiçbir zaman yerine getirilmedi. Yine, 2019 Yerel Seçimleri öncesi Sayın Bakan da Gençlik ve Spor Bakanı da gelmişti oraya, o da yine bu sözleri verdi. Bu sözleri vermesiyle beraber kayyumlar ve valiler seçim için bunun propagandasını yaptılar ama bu yerine getirilmedi. Yani açıkçası Vanlılar adına buradan Bakan Yardımcılarına ve Sayın Bakana sormak istiyorum: Neden verdiğiniz sözü tutmuyorsunuz ya da tutamayacağınız sözleri niye veriyorsunuz? Açıkçası, Van halkı da sizden büyük bir cevap bekliyor, ciddi bir cevap bekliyor. Yine bu süreçte Cumhurbaşkanı ve bakanlar da aynı sözü verdiler, bu yine yapılmadı. Van'daki her şeyde olduğu gibi burada da çok büyük bir cezalandırma yöntemi hâlâ devam ediyor, bu sporla ilgili olduğu için sadece sporla ilgili örnek veriyorum çünkü genelde Van'da -biliyorsunuz Van bir yayla alanıdır- kışın yaylalar serbest bırakılır ama yazın yaylaya çıkma yasağı getirilir.

Yine, bir çevre yolu sorunu var Van'da. Çevre yoluna, her zaman, kar yağmaya başladığında birkaç kepçe gider "İşte biz çevre yolu çalışmasını başlattık." derler, ondan sonra ta gelecek yıl tekrar kar yağmasına kadar bu devam eder; yıllardır bu sorunlar devam ediyor.

Şimdi, bir de biliyorsunuz kayyum sadece irademize el koymuyor, kayyum her alanda etkili, özellikle spor alanında da çok etkili. Birçok belediyemiz yüzlerce tesis yaptı, zamanım yetmediği için bunların hepsini saymayacağım ama özellikle şunu belirtmek istiyorum, HDP'nin belediyeçilik anlayışını, spora, sanata yaklaşım biçimini özetleyen birkaç şey söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

HDP'nin belediyeçilik anlayışı: "Toplumu toplum yapan, sosyal yaşam alanlarıdır." tespitinden hareketle, demokratik yerel yönetim anlayışımız, ekonomi, eğitim, sağlık, kültür, spor ve benzeri toplumsal alanların devletçi, merkezîyetçi sistemden alınarak yerel yönetimlere devredilmesini savunur. Sosyal yaşam içerisinde engellilere, yaşlılara, çocuklara ve dezavantajlı gruplara öncelik verir. Kadınların sporun cinsiyetçi yönünü bertaraf etmesi için kadın amatör spor kulüplerini destekler. Spor egemenlerin cinsiyetçi, milliyetçi ve şoven politikalarının tekelinden çıkarak toplumsal özüyle buluşturmaya amaç edinir. Sadece bir tanesinden örnek vereyim: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi yaz spor okullarıyla 15 branşta 6.693 çocuğun faydalandığı kurslar açtı ama bugün Siirt'te, Van'da, Diyarbakır'da bu tesislerin bütün hepsi atıl durumda ya da cemaatlara peşkeş çekilmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Sayın Başkanım, uzatma dakikası.

BAŞKAN – Tamamlayalım, sporda uzatmalar var efendim.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Diğer taraftan da bakıyorsunuz... Yani kısacası, HDP belediyelerinin gençleri spora, kültüre, sinemaya, tiyatroya yönlendiren faaliyetlerinin yerini cemaat faaliyetleri ve bilinçli bir şekilde, göz yumularak yaygınlaştırılan uyuşturucu bağımlılığı almıştır. Sporun bu yönüyle de kayyumlar tarafından nasıl bertaraf edildiğiyle ilgili de bir çalışma yapılırsa seviniriz.

Tekrardan Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkanım, ismim zikredilerek bir sataşma var, cevap vermek istiyorum.

MURAT SARISAÇ (Van) – Senin sözlerinin aynısını söyledim.

BAŞKAN – Önergeyi oylayayım efendim, ondan sonra.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun Sayın Sancaklı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İroni yaptı ya.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Ben de bir ironi yapayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, siz de yapın.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Efendim, ben de hakkımı kendisine veriyorum sataşmadan. Eklerseniz zamanına teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sizin başarınızla ilgiliydi zaten, hakkınız geçti artık.

Buyurunuz efendim.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın konuşmacı konuşurken benim daha önce yapmış olduğum bir espriye atıfta bulunarak bu yasayı da bu kafanın yaptığını söyledi. Espri de şuydu... Burada ciddi bir gerginlik oluşmuştu, gecenin de böyle bir ikisi, ben de söz aldım ortamı biraz yumuşatmak için dedim ki: "Alpay'la biz topa çok kafa vurduk, arada bir arıza çıkarırsak kusurumuza bakmayın." Hakikaten de ortam yumuşadı yani güzel bir espriydi. Espri yapmak için de ciddi bir zekâ seviyesine ihtiyaç var tabii ki.

Şimdi, "bu kafalar" dediğiniz kafalar -Alpay Özalan ve Saffet Sancaklı- bu ülkenin spor tarihine altın harflerle yazılmış. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) İstiklal Marşı'nı onlarca defa okutturmuş dünyanın her yerinde hem de, yurt dışında temsil etmiş ve altın harflerle yazılmış. Onun için bir spor yasası yazılırken çok doğaldır ki bu yasada Saffet Sancaklı ve Alpay Özalan'ın katkısının çok olması, bu da herhâlde garipsenemez. Eğer biz burada avukatlarla ilgili bir yasada ön plana çıksaydık o zaman belki söylediğinizde haklı olabilirdiniz. Ama bu kafa güzel bir kafa, bu kafa millî bir kafa, bu kafa vatanını, bayrağını, toprağını, ezanını, bu büyük Türk milletini seven kafa. Onun için ben bunu buradan size bir kez daha söylemek istedim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cevap verme hakkı var.

BAŞKAN – Sayın Sarısaç...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sataşmadı ya, ne kadar güzel konuştu. İnan ki hiç sataşmadı. Buna verilecek bir cevap yok ya. Başkanım, inan ki verilecek bir cevap yok. Onun da alkışlaması lazım.

BAŞKAN – Kendileri bu defa espriyle cevap verecek efendim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ben de aynı kafayı taşıyorum diyecekse tamam.

BAŞKAN – Espri bekliyoruz efendim.

4.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MURAT SARISAÇ (Van) – Yani Sayın Saffet Sancaklı onu açıkladığı zaman da ben espri olduğunu anlamıştım, zaten yine ona vurgu yaptım, bu kafayla yapılmış. Ve özellikle bunun teknik boyutuyla ilgili yaptıklarını ama barış ve yakınlaştırmacı yönünün de yine MHP ve AKP'li vekiller tarafından tasarlanması gerektiğini düşünerek söylemişim. Ben de o konuda espri yaptım, sanırım onlar da anlamamış.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "şartları" ibaresinin "koşulları" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Orhan Çakırlar

Hayrettin Nuhoglu

Adana

Edirne

İstanbul

Yasin Öztürk

Bedri Yaşar

Ayhan Altıntaş

Denizli

Samsun

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz

Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, espriyle başladı, espriyle gidiyor ama Değerli Başkanlarım, eski başarılarından eser kalmadı. Keşke sizin dönemizdeki başarılarla bol miktarda övünebilsek, hiç olmazsa sahalarda şöyle sizin gibi Türk isimleriyle anılan sporcularla biz de müşerref olsak. İnanın canıgönülden istiyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bugün büyük spor kulüplerimize bakıyoruz, Türkçe ismi karşılığı olan sporcu yok. Altın madalyalar geliyor, bir miktar da devşirme sporculardan geliyor. İnanın, biz de özlemle, gururla, sevinçle eski günlerin tekrar geri gelmesini canıgönülden istiyoruz, eski başarıları özlemle bekliyoruz. Onun da buradan altını çizmek istiyorum.

Tabii, özellikle bu yasa bütün parti gruplarının sporun birleştirici ruhu paralelinde, ortak bir çalışmanın sonucunda çıkıyor. Bütün gruplar adına en azından sporun ruhuna da uygun, birleştirici ruhuna da uygun olmak üzere hepimizin destekleriyle bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Parlamentoda da en azından sporun ruhuna uygun bir yasayı da hep beraber geçirmiş olacağız inşallah.

Tabii, bununla beraber kulüplerin özellikle anonim şirkete dönüştürülmesini, kulüp borçlarında kulüp yöneticilerinin de kendi dönemleriyle ilgili borçlanmalarına imzalarıyla beraber müteselsil sorumlu olmalarını biz de canıgönülden destekliyoruz. Yani bugün kulüplerin durumuna şöyle bir baktığınız zaman, 2021 yılı sonu itibarıyla bize gelen rakamlara göre, sadece 4 büyük kulübün borcunun 26 milyar civarında varlığını sizler burada ifade ediyorsunuz. Bu rakamların bugünkü şartlar altında ödenmesi mümkün değil. Sadece bu 4 kulübün borcundan bahsediyorsunuz. Ve bunlar aynı zamanda da bu ülkenin kaynakları. Biz KİT Komisyonunda arkadaşlarla zaman zaman bunu konuşuyoruz, özellikle devlet bankalarının bu alanda çok ciddi finansmanı var, bu alanda desteği var. Yani bu, ülke kaynaklarının da bir noktada yanlış kullanılmasıyla doğru orantılı. Bu manada kulüp başkanları artık o işi bir atlama tahtası, bir basamak veyahut da toplumda bir yer sahibi olmak, statü sahibi olmak maksadıyla kullanmak yerine gerçekten spora gerekli önemi verirler, sporla ilgili de gerekli katkıyı sağlarlar diye düşünüyoruz.

Üzülünüz tabii bugün, Avrupa kupalarında, dünya kupalarında hiç adımız sanımız söylenmiyor. Bugünkü statümüz çoğunun adını bile söyleyemeyeceği dünya ülkeleriyle yan yana anılıyor. Bu, hepimiz adına utanç verici bir durum. Hakikaten bununla ilgili biz özellikle İYİ Parti Grubu olarak her türlü katkıya hazır olduğumuzu buradan ifade etmek istiyoruz. Biz hiç olmazsa eski günlerdeki gibi hem futbolda hem sporun değişik branşlarında eski şanlı şöhretli günlerimizi yaşayalım istiyoruz. Tabii, bakın, spor, kültür, sanat, o ülkenin ekonomik yapısıyla da doğru orantılı. Eğer ekonomik olarak ülke bir yere gitmişse inanın sporun farklı alanlarında da muhakkak bir yere doğru gidiliyor, bir başarı elde ediliyor. İşte bu yirmi yıllık dönem içerisinde maalesef ekonomik olarak belli başarılar elde edemediğimiz için cumhuriyetin 100'üncü yılıyla ilgili ortaya koyduğunuz hedeflerin hiçbir tanesi tutmadığı gibi sporda da ortaya koyduğunuz hedefler maalesef tutmadı. Yani bunlar birbiriyle muhakkak ilintili hadiseler. Tabii, tesisleşme açısından muhakkak belli başarılarla imza atıldı. Ben bundan sonraki konuşmamızda Samsun'la ilgili konuşacağım. Yani tesis demek her şey değil. Bunların içini de dolduramaz lazım. E, bugün insanların spor yapması için bir gerekçesinin olması lazım. Bugün 15-26 yaş grubunun her 3'ünden 1'inin işsiz olduğu bir ülkeden bahsediyoruz. E, peki, bu insanların spora vakit ayırabilmesi için, zaman ayırabilmesi için nasıl bir mantıkla, nasıl bir gelecek düşüncesiyle... İş kaygısı var, işe girme kaygısı var, bu kaygılar altında nasıl spora zaman ayıracaklar? Ayıranlar da inanın, iman kuvvetiyle ayırıyorlar. Yani artık kendini spora vakfetmiş insanlar, onların sayesinde bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla o açıdan da gençlerimizin kafasının dinç olması lazım, iş gaileleri olmaması lazım, gelecek gaileleri olmaması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yani Sayın Cumhurbaşkanımız “Gezsinler, dolaşınlar dünyanın dört bir tarafını.” diyor. Hepimiz istiyoruz gezsinler, dolaşınlar ama bizim gençlerimiz daha Türkiye'nin 81 vilayetini bile gezecek ekonomik şartlara maalesef sahip değil. Bizim gençlerimiz dış hatlar levhası var ya ancak onu görüyorlar, işte, dış hatlar levhasıyla yurt dışını görme şansını yakalıyorlar. Onun için bizim altyapılar dâhil muhakkak yatırım yapmamız lazım. Hiçbir şey tesadüf olmadığı gibi, spordaki başarıların da tesadüf olmadığını hepimiz biliyoruz. Bu manada muhakkak yatırım yapılması lazım. Bu konuyla ilgili de bizim her türlü katkıyı vermeye hazır olduğumuzu buradan ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Can.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bedri Yaşar maksadını aştı diye düşünüyorum. Spor evrenseldir, spor kardeşliktir, spor centilmenliktir. Dolayısıyla “başarılı sporcular devşirme” diye bir tabir kullanmıştır ki bu maksadını aşmıştır diye düşünüyorum.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Öyle demedi, öyle demedi.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Çünkü sporda ayrımcı bir dil kullanmak doğru değildir diye düşünüyorum.

Arz ederim.

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Gecenin bu saatinde saptırma!

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Başkanım, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yaşar.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, hatibimizin söyledikleri zannediyorum ki Sayın Can tarafından yanlış anlaşıldı. Kendisini kürsüye alalım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bir espri de sizden bekliyoruz efendim.

Buyurunuz efendim.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii, bizim öyle bir kastımız yok, öyle bir sözümüz de yok. Osmanlı paşalarının da önemli bir kısmı devşirme. Bakın, bu başka bir şey. Yani bizim söylemek istediğimiz, hazır alıp adını sanını değiştirmeye elde ettiğiniz madalyayla Türk milletini, böyle ay yıldızlı bayrağı göğsünün üzerinde taşıyıp İstiklal Marşı'nı söyleyenlerle derdimiz. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bunu istiyoruz, bunların sayısı artsın istiyoruz, bunlarla övünelim istiyoruz. Yoksa, bugün Afrika'daki adını sanını bilmediğimiz ülkelerden inanın -tabii, güzel bir şey- bizim ülkemiz adına yarışmalarında asla ve asla benim olumsuz bakacak bir görüşüm söz konusu olamaz, onlarla da gurur duyuyoruz ama evin adamı da bir başka Sayın Başkanım, evin adamı olsun, yüce Türk milletinin evlatları olsun istiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324) (Devam)

BAŞKAN – 10'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri Ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 10'uncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(5) Spor sahaları, salonları ve tesislerin ortak kullanımı durumunda onarım ve işletme giderlerinden doğacak sorumluluk ve bu giderlerin üstlenilme şekli Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

Orhan Çakırlar

Yasin Öztürk

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Denizli

Gaziantep

Hayrettin Nuhoglu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İstanbul

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gençlik, geleceğimizdir. Bu bağlamda gençlere sağlanan her türlü imkân ve gençliğe yapılan yatırımlar, ülkemize her alanda başarı olarak geri dönecektir. Eğer sportif faaliyetlerde de bir başarı bekliyorsak ele alınması gereken ilk konu, gençliğin bu alanda desteklenmesi, teşvik edilmesi ve en önemlisi sportif faaliyetlerde altyapıya yatırım yapılmasıdır.

15 milyon civarı gencimiz, ilk ve ortaöğretimde eğitim almaktadır. Bu genç nüfus ve kaynağa rağmen hâlâ Avrupa'nın çok gerisinde lisanslı sporcu sayısına sahip olmamız, tek kelimeyle sporu ve gençlik politikalarını iyi idare edemediğimizin açık bir delilidir.

Ülkemizde spor deyince akla ilk futbol gelmekte, futbol kulüpleri de özellikle son dönemlerde başarılarından çok borçlarıyla anılmaktadır. Borçluluk sadece futbol kulüplerinin değil, bütün spor branşlarında faaliyet gösteren kulüplerin genel sorunudur. Profesyonel futbol, basketbol ve voleybol kulüplerinde bu sorunun temeli, dış transfer harcamalarından oluşsa da diğer branşlarda ve amatör kulüplerde kaynak yetersizliği borçlanmanın temelini oluşturmaktadır.

Sportif faaliyetlerde başarının ilk durağı amatör kulüpler ile altyapılardır. Türkiye’de spor altyapıları kurumsal bağlamda yetersizdir, altyapılarda gereken önem ve değer verilmemektedir. Ülkemizde özellikle ve uluslararası düzeyde sporcu sayımızın azlığından yakınıyorsak bunun başlıca nedenlerinden biri altyapılarda sporcu seçerken, illere, bölgelere bile sportif yatırım yaparken kayırmacı anlayış ve yaklaşımın hâkim olmasıdır. Stadyum yatırımlarına bütçe harcıyor ama bu tesislerden ileride yararlanacak olan sporcuların yetişmesi için altyapıya yatırım neredeyse yok. Devşirme sporculara yatırım yapan federasyonlar, kulüpler kendi sporcu öz kaynağımızı harekete geçirmek için ne kadar harcama yapıyor? Kıyaslarsak deveye kulak misali. Aslında bu konu da tartışılır ancak kulüplerin öncelikli derterleri transfer harcamaları nedeniyle oluşan geçmişten gelen borçlar. Bütçelerimizde neden sporcu sağlığı ve performans geliştirme merkezleri gibi yatırımlara yer verilmiyor? Toplumda spor kültürü oluşturmak adına kim ne yapıyor? Buna yönelik planlar nelerdir? Söylerken söylenen sadece “cek, cak” -“Yaptık.” değil- “Yapılacak, edilecek.” Spor sporun dışındakiler yönetiyor. Bu hem federasyonlar için geçerli hem de spor teşkilatı bürokrasisi için de. Spor teşkilatını yöneten üst bürokraside sporu bilen, sporu yapan idareci sayısı yok denecek kadar az.

Bir istisnayı belirtmeden geçemeyeceğim. Ata sporumuz güreşte son Avrupa Güreş Şampiyonası’nda millî takımımız tarihi bir başarı elde etti. Kadınlar Serbest Güreş Millî Takımı’mız tarihinde ilk defa takım hâlinde 1’inci oldu. Erkekler Serbest ve Grekoromen Güreş Millî Takımı’mız takım hâlinde 2’nci oldu. Emaneti ehline verirsiniz, siyaset spordan elini çeker ise bu başarı sporcularımızın uluslararası alanda da başarılı olacağını açık bir göstergesidir. Dışarıdan ilgisiz ve deneyimsiz bürokrat atandığı bir yapıda bu durumun spor teşkilatına, Türk sporuna ne faydası olabilir? Bakınız, son yıllarda ülkemiz kapılarına kilit vurulan amatör kulüplerle doludur. Spor bilgi ve kültüründen uzak yöneticiler nedeniyle ortaya konulan doğru dürüst bir gençlik projesi yoktur. Ne yazık ki “gençlik projesi” diye sunulan birçok projenin arkasında da bazı malum ve mahtum vakıfların reklamı yapılmaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı karma bir bütçeyle oluşan bir kuruluştur. Bu bütçelendirme yapılırken hangi illere hangi yatırımların yapılacağı ve bu yatırımların yaklaşık maliyetleri öngörülerek bütçe oluşturulur. İllere yatırım belirlenirken olması gereken kriterler o illerde lisanslı sporunun, kulübün, nüfusun, okul çağındaki öğrencinin sayısıdır. Bu gibi kriterler göz önüne alınarak yatırımın planlanması gerekirken her zaman olduğu gibi siyasilerin istekleri göz önüne alınmaktadır. Oysa tüm illerimiz yatırımı hak etmektedir ama tercihler kriterlere uygun olarak seçilip yapılmamaktadır ve ne yazık ki bunun denetimi de yapılmamaktadır. Sayıştayın Gençlik ve Spor Bakanlığına ilişkin hazırladığı 2020 raporunda yer alan vurgular bunun en bariz kanıtı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YAŞIN ÖZTÜRK (Devamla) - Ne diyor, ne yazıyor raporda? “Bakanlığın taşra teşkilatı olarak teşkil edilen gençlik ve spor il-ilçe müdürlüklerinin mali faaliyetleri Bakanlığın bütçe ve muhasebe sistemi dışında yönetilmekte ve faaliyet sonuçları Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığının 2020 yılı Faaliyet Raporunu hazırlayarak süresinde kamuoyuna duyurmadığı ve Sayıştaya göndermediği tespit edilmiştir. Faaliyet raporlarının süresinde hazırlanmamasının, bu raporları hazırlamanın temel amaçlarından olan mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun sağlanmasını engellediği düşünülmektedir.”

61 maddelik kanun teklifinin en göze çarpan kısmı, bundan sonra spor kulübü yöneticilerinin borçlanmalarda kendi dönemleriyle ilgili sorumlu tutulacak olmasıdır. Keşke icra makamındaki siyasi iktidarın, devlet kurumunu yönetenlerin, belediye başkanlarının da kendi dönemleriyle ilgili hatalı, yanlış planlamalarından kaynaklı oluşan kamu zararlarından sorumlu tutulmaları mümkün olsaydı. Bakın o zaman KİT’ler zarar ediyor mu, bütçe açık veriyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAŞIN ÖZTÜRK (Devamla) - Özetle, siyaset kurumunun kendisi düzelecek ki devamında bütün kurumlar gibi sporla ilgili federasyonlar da kulüpler de düzelebilsin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinde geçen “müsabakalarında” ibaresinin “karşılaşmalarında” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Musa Piroğlu

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Zeynel Özen

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İstanbul

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Musa Piroğlu.

Buyurunuz Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sibel Balaç 123 gündür, Gökhan Yıldırım 117 gündür hapisanelerde açık grevinde. Çünkü hapisaneler bir cehenneme dönmüş durumda. Son üç ayda 15 hasta tutsağın cenazesi geldi ve ATK’ler ve orada kendini doktor sanan memurlar bu ölümlerden bire bir sorumlu hâldeler. Hasta tutsaklar tedavi görmüyor, hastaneye gidemiyor çünkü kelepçeyle muayene ediliyor. Çıplak arama yapılıyor; hak ihlalleri, şiddet, işkence hapisanelerde genel uygulama hâline gelmiş durumda. Ferhat Yılmaz Silivride, Garibe Gezer Kandırada işkence ve baskıyla öldürüldü ya da ölüme zorlandı. İşkence bir insanlık suçudur, zaman aşımı yoktur. 12 Eylül darbecileri, Metrisle, Mamakla, Diyarbakır zindanlarıyla anıldılar. 93 sürecinin hükümetleri, yargısız infazlar, kayıplar, ölüm üçgeni ve köy boşaltmayla anıldılar. AKP iktidarı, Silivriyle, Şakranla, Tarsusla, Diyarbakırla, Kandırıyla, Kırıklarla anılacak. Bilin ki işkencede eğer zaman aşımı yoksa sorumluları, işkenceyi yapanlar, göz yumanlar ve onları koruyanlar, hepsi yargılanacak.

Süleyman Demirel, Yahya Demirel’in hayalî ihracatıyla anılır. Turgut Özal, damadının Jaguar arabasıyla anılır. Tansu

Çiller, bakıcısının Pelister Çiftliği'yle anılır. AKP "level" atladı, gemiciklerle, damatlarla, dolar dolu ayakkabı kutularıyla, pudra şekeriyle, 5'li çeteyle anılıyor. Ülkeyi daha önce bir cihatçı otobanına çevirmiştiniz, şimdi uyuşturucu otobanına çevirdiniz; dünyanın uyuşturucusu Türkiye üzerinden Avrupa'ya akıyor. Geçmiş hükümetler karaborsayla, sigara, benzin, tüp kuyruklarıyla anılıyordu. AKP Hükümeti, ucuz ekmek kuyruğuyla, ayçiçeği yağı kuyruğuyla, bedava çorba kuyruğuyla, pazarda satılan çeyrek lahana, ejder meyvesi, saray iftarları, kışlık, yazlık, yüzen, uçan, kaçan saraylarıyla anılacak ve AKP Hükümeti, halk yoksulluk içinde boğuşurken, halk emekli maaşına, emekli ikramiyesine zam beklerken, EYT'liler emekli olmayı beklerken yardımcılarına, danışmanlarına, yakınlarına üçer, beşer, onar verdikleri maaşlarla anılacak. Bu iktidar ve bu iktidarın çoğunluğunun bu ülke halklarına herhangi bir çözümü yok.

Ben buradan ülke halklarına çok açık bir çağrı yapıyorum: Bu Meclisten, bu iktidarın çoğunluk olduğu Meclisten size bir hayır yok. Bu yetmiyor, sadece Meclisten hayır çıkması değil, bu iktidarın bu sorunları çözme şansı da yok. Yapılacak bir tek şey var; halkın harekete geçmesi, sözünü söylemesi gerekiyor. Eğer kaderimizi iktidara bırakmayacaksak, eğer kaderimizi ne zaman kurulacağı belli olmayan bir sandığa teslim etmeyeceksek yapılacak bir tek iş kalıyor; sokağa çıkmak, sözümüzü söylemek, mücadeleye atılmak ve 1 Mayıs tam da bunun günüdür. 1 Mayıs işçinin bayramı değildir; 1 Mayıs, işçinin mücadele günüdür, sendikasıylaştırılan, güvencesizleştirilen, kölece çalışmaya zorlanan işçinin mücadele günüdür. 1 Mayıs, hakkı çalınan KHK'linin mücadele günüdür; 1 Mayıs, KHK'li öğrencilerin mücadele günüdür; üniversite öğrencilerinin, geleceği çalınmış lise öğrencilerinin ve hayatları çalınan kadınların mücadele günüdür. Biz buradan herkesi bu mücadele gününde yan yana gelmeye, 1 Mayıs meydanlarına akmaya, dosta da düşmana da, sermayeye de iktidara da gücünü göstermeye çağırıyoruz. 1 Mayısta "Nevroz"daki coşkunun, 8 Marttaki coşkunun büyük şehirlerin, metropollerin meydanlarında kendini göstermesini bekliyoruz. Biz ayağa kalktığımız an karşımızdakilerin ne kadar küçüldüğünü göreceğiz. Biz ayağa kalktığımız an milyonlar olduğumuzu, karşımızdakinin bir avuç çapulcu olduğunu göreceğiz ve o zaman onları yeneceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MUSA PİROĞLU (Devamla) – Ben yılgınlığa kapılmış, umutsuzluğa düşmüş, bütün halklara Yılmaz Güney'in sözleriyle seslenerek sözümü bitirmek istiyorum: En güzel günlerimizi kâbusa çevirenleri mutlaka bir gün tatlı uykularından uyandıracağız. Dost ve düşman bilsin, kazanacağız, mutlaka kazanacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılması ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Ayşe Sürücü

Zeynel Özen

İzmir

Şanlıurfa

İstanbul

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

Sait Dede

Kocaeli

Bitlis

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyorum

Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurunuz Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde partim ve grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Kanun Teklifi'nin genel gerekçesine baktığımızda şu ifadelerin yer aldığını görüyoruz: "Anayasa'nın 58'inci maddesi uyarınca, gençleri alkol düşkünlüğü, uyuşturucu madde, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korumak için gerekli tedbirleri almak; 'Sporun geliştirilmesi ve tahkim' başlıklı 59'uncu maddesi uyarınca da her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri almak ve sporun kitlelere yayılmasını teşvik etmek, Devletin görevleri arasında yer almaktadır." Spor, gençleri alkol düşkünlüğü, uyuşturucu madde, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan koruyan ve bireylerin ruhsal, bedensel ve zihinsel olarak dengeli ve sağlıklı olmalarını sağlayan en önemli aktivitedir." denilmiş ve devamında spor kulüplerinin insanların sosyalleşmesindeki önemine ve yerine değinilmiş.

Sayın milletvekilleri, elbette gençleri uyuşturucudan, kötü alışkanlıklardan koruyacağız ama gençler için yapmamız gereken en önemli şey, en öncelikli şey yaşam hakkıdır. Bakın, daha geçen gün, dört gün önce seçim bölgem Hakkâri Derecik ilçesinde 21 yaşındaki bir genç güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirdi. 21 yaşındaki Tahsin Yalçın, sınır hattında kurşunlanarak öldürüldü. Tahsin Yalçın, yeni askerden gelmiş ve nişanlanmıştı, evlilik hazırlığı yapıyordu. Derecik ilçesinde ticaret olmadığı için, tarım ve hayvancılık yasaklar yüzünden yapılmadığından ailesinin itirazlarına rağmen sınır ticareti yaparak düğün masraflarını karşılamak istiyordu ve Tahsin Yalçın'ın çalışmaktan da başka bir seçeneği yoktu. Tahsin Yalçın'ın "huzur hakkı" ya da değişik adlar altında aldığı bir maaşı da yoktu. Hayatının baharında, hayalleri olan, saf, yoksul bir gençti. Hayatının baharında ailesinden, sevdiklerinden kopartılıp alındı. Peki, bu teklifin genel gerekçesinde değinilen devletin görevleri arasında Tahsin Yalçın'ı yaşatmak yok mu? Bu devlet Tahsin Yalçın'a bir yaşam borçlu değil midir, ailesine bir evlat borçlu değil midir, ağabeylerine bir kardeş borçlu değil midir?

AKP iktidarı her zaman yaptığını yapmıştır, Tahsin Yalçın'ın yaşamını çalmıştır, bir anne ve babanın evlatlarını çalmıştır. Peki, bu Genel Kurulun bunda hiç mi sorumluluğu yok? Bu vebal, bakın, hepimizin üzerindedir. Bu Genel Kurulda defalarca dile getirdik, Hakkâri'de insanlar bahçelerinde, tarlalarında, piknik alanlarında, evlerinin önünde öldürülüyorlar ve katiller korunuyor. Bırakın bu olayların faileri hakkında etkili bir soruşturma yürütmeyi, neredeyse faileri ödüllendiriliyor. Bu konuda Meclisin daha aktif olmasını, bu cinayetlerin önüne geçmesini istedik, bu kapsamda araştırma önergeleri verdik. "Gelin, bir komisyon kuralım, bu cinayetleri araştıralım, sorumlular açığa çıksın." Bunu diyoruz ama her seferinde reddedildi. İşte, burada kalkan her ret eli bu tetiği çeken ele güç verdi.

Bakın, Derecik ilçemizde kamusal anlamda en ufak bir hizmet yok; çoğu yerde yol yok, çoğu yerde su yok, çoğu yerde telefon şebekesi dahi yok. "Açıldı açılacak." denilen ve Bakanlar Kurulu kararıyla açık gözükken kapı hâlâ ortada yok. İnsanlar derin bir yoksulluk içerisinde, ticaret yasak, güvenlik bölgesi olarak ilan edilmiş geniş alanlar yüzünden hayvancılık ve tarım yapılamıyor. "Bu adı konulmamış ambargoyu araştıralım." dedik, kabul görmedi. Bakanlığa verilen soru önergeleri cevapsız

birakıldı. İnsanlar kaderlerine terk edildi; ölme, öldürülme, yaralanma olayları il valiliğine havale edildi, valilik açıklaması bir yargı kararı gibi kabul gördü, "Havaya ikaz ateşi açıldı." "Kurşun sekti." "Mevzuata uygun açılan ateş." ve benzeri gibi valilik açıklamalarıyla soruşturma daha başlamadan yargı etki altında bırakıldı. Burası bir hukuk devletiyse hangi madde, hangi kanunda "Sınır ihlal eden öldürülür." şeklinde bir hüküm mevcut? Basit bir para cezasını gerektiren bir eylemden dolayı yurttaşlar öldürülüyor ve herkes bunu büyük bir rahatlıkla görmezden gelebiliyor.

2016-2022 yılları arasında kent genelinde 3'ü çocuk 17 sivil, güvenlik güçlerince ateşli silahlarla katledildi, 17 sivil yaralandı. Derecik ilçesinde katledilen Vedat Ekinci daha 14 yaşındaydı. Taziye katılan vali bakın şöyle diyordu: "Tabii biraz da coğrafi kader, bu coğrafyada maalesef bu tür üzücü olaylar da yaşanıyor. Tabii, öncelikle hepimiz kanunlara, kurallara uyacağız." Valiye göre bu bir kaderdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Kendini İbni Haldun sanmış vali.

SAİT DEDE (Devamla) – 30/11/2020 Hakkâri Valiliği açıklaması yine: "Havaya yapılan uyarı ateşi sonucunda 1 vatandaşımız yaralanmış olup Derecik Sahra Hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak vefat etmiştir." 16 yaşındaki çocuk Özcan Onay da havaya açılan ateşle katledilmiştir. 2016 yılında İlhan Engin, Sami Kaplan, Sürmü İnce, Serhat Buldan, Rahmi Safhalı, Necdet İşözü ve Aydın Tümen; 2017 yılında Necmettin Fendik, Mehmet Temel, Çetin Başer, Adem Koyuncu; 2019 yılında Sertip Şen ve Vedat Ekinci; 2020 yılında Şerali Dereli, Özcan Onay; 2021 yılında Rüstem Çakmak ve gelinen noktada, 2022 yılının başlarında Tahsin Yalçın. Bu yurttaşların vebalı bu katliamlara sessiz kalanların üzerindedir. Bakın, AKP Genel Başkanı AK PARTİ Siyaset Akademisinde sizlere ne demişti: "Haksızlık karşısında susarsanız dilsiz şeytan olursunuz." Bu katliamlara karşı nasıl sessiz kalabiliyor, nasıl huzur içinde uyuyabiliyorsunuz?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi'nin 11'inci maddesinde yer alan "düzenlenir" ibaresinin "belirlenir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Orhan Çakırlar

Adana

Kayseri

Edirne

Feridun Bahşi

Yasin Öztürk

Hayrettin Nuhoglu

Antalya

Denizli

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurunuz Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan subaylarımız ile bugün Bursa'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan infaz koruma memurumuza rahmet diliyorum, yaralılarımıza sağlık diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ekonomik kriz en yoğun şekilde devam etmektedir, krize çözüm de görünmemektedir. İnsanların yaşamlarını devam ettirebilmesi için temel ihtiyaçlarını karşılamada acze düşme durumu olarak tarif edilen yoksulluk, ülkemizin en önemli gündem maddesidir. Adaletsiz gelir dağılımı, ulusal gelirin paylaşımındaki dengesizlik, başarısız politikalar nedeniyle yoksulluk ülkemizin en önemli sorunu hâline gelmiştir. Şu an Türkiye'de 16 milyondan fazla kişinin açık sınırında olduğu bilinmektedir ve yine 48 milyondan fazla kişi de yoksulluk sınırı altında yaşamaktadır. İstatistiki veriler ve araştırmalar göstermektedir ki nüfusumuzun yüzde 60'lık kesiminde yoksulluk kronikleşmiş ve artarak devam etmektedir. Sosyal yardımlarla yaşamaya çalışan vatandaşlarımıza bu cefayı reva görmek mümkün değildir. Her 3 gencimizden 1'i işsizdir, ülke genç işsizler ordusuyla karşı karşıyadır.

Değerli milletvekilleri, yirmi yıldır iktidarda olanların ülkeyi getirdiği nokta tam bir kargaşa ve kaos ortamıdır. Ekonomik yönünün yanı sıra sosyolojik ve psikolojik boyutları da bulunan yoksulluk gerçeğinin bir bütün olarak incelenmesi ve yoksulluğun azaltılması veya yok edilmesi çalışmalarının yapılmadığı görülmektedir. Muktedirler yirmi yıldır yönettikleri ülkede bugüne kadar bu yönde hiçbir adım atmamıştır. Yoksul kesimler açısından bu sorunun aşılması için ne gerekir? İstihdam gerekir, "sosyal devlet" ilkesinin gereklerinin yerine getirilmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, ülke ekonomisi çökmüştür, Türk lirasının itibarı kalmamıştır, memleketin hazinesi boşaltılmış, gelecek umudu kaybolmuştur. Ülke kaynakları ve birikimleri yandaş şirketlere peşkeş çekilmektedir. Hukuk ve yargı yok edilerek hırsızlık ve usulsüzlüklerin hesabının sorulması engellenmektedir. Enflasyon artık durdurulamaz boyutlara gelmiştir. AK PARTİ vatandaşlarımızı açlık ve yoksulluğa mahkûm etmiştir. Ömrünü devletine ve milletine hizmetle geçirmiş emeklilerin hâli ise perişandır. Bu bayramda bekledikleri bayram ikramiyesi artışı yine başka bahara kaldı, ek zam için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı "Zam yok." dedi.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de 13,5 milyonu aşkın emekli ve hak sahibi var. 2018'de bin lira olarak belirlenen emekli bayram ikramiyesine üç yıl boyunca zam yapılmadı, 2021 yılında ise 100 lira zam yapıldı. Emekli ikramiyesi 2018-2022 arasında, dört yılda sadece yüzde 10 artarken, resmî enflasyon yüzde 151, gıda enflasyonu ise yüzde 186 arttı ama emekli bayram ikramiyeleri pula döndü, enflasyonun altında ezildi. Bu bayram ikramiyelerin en az 3.800 lira olarak belirlenmesi gerekir. Bu artış emekli ikramiyesinin enflasyona karşı korunması için zorunludur ama aslında olması gereken yılda 2 defa verilen sadaka gibi ikramiye değil, hakkı olan yeterli miktarda emekli maaşıdır. Bunun için en düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çıkarılmalıdır.

Bu vesileyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Şevkin, 60'a göre bir söz talebiniz var.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, PTT çalışanlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçmiş hafta içerisinde ziyaret ettiğim PTT çalışanları bir günde 120 tebligat dayatması ve soruşturma tehdidiyle karşı karşıya kaldıklarını bildirdi. Kurumda taşeron personele Anayasa'ya aykırı bir şekilde icra tebligatı yaptırılıyor. Aynı işi yapmalarına rağmen personel 3 farklı statüde çalışır durumda. Gün boyu can güvenliğinden yoksun çalışan personel, ekonomik kriz nedeniyle canı burnundaki vatandaşlara icra tebligatları nedeniyle vatandaşla karşı karşıya bırakılıyor. Kurumda beş yıldır yeni personel alımı yapılmamış; fiilî hizmet zammı, 3600 ek gösterge yok. Varlık Fonuna aktarıldıktan sonra Sayıştay denetiminden çıkan kurumdaki zararın miktarı tam olarak bilinmiyor. 399 sayılı KHK kapsamındaki personel için dokuz yıldır yükselme sınavı açılmadı. Emekçiler, emekli maaşı ve ikramiyesinin düşürülmesi için SGK'ye göre çalıştırılıp emekli sayıldığından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324) (Devam)

BAŞKAN – 12'nci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.
İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının başına "Amatör Spor Kulüpleri" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Serpil Kemalbay Pekgözgeü

Zeynel Özen

Şanlıurfa

İzmir

İstanbul

Fatma Kurtulan

Mahmut Celadet Gaydalı

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Mersin

Bitlis

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar ülkeyi bir çöplüğe çevirdi. Bakın, bunu net rakamlarla açıklayacağım. Son on altı yılda çöp ithalatı kaç kat artmış biliyor musunuz? 241 kez artmış ve sonuçta, son üç yılda Avrupa'da çöp ithal eden ülkeler arasında 1'inci sıradayız. "Geri dönüşüm yapıyoruz." diyorsunuz fakat yüzde 80'i iskarta. Ya geri dönüşüm yapılamıyor, kimyasal madde çıkaracak şekilde yakılıyor ya da ormanlara atılıyor. Bu rezaletler sonucunda, Mayıs 2021'de ithalat kısıtlandı; ardından, Temmuz 2021'de patronlar bastırdı ve "Yüzde 99'u geri dönüşüme uygun olacak." diyerek tekrar ithalat açıldı fakat yüzde 12'si ancak geri dönüşüme uğrayabiliyor ve ne Bakanlık ne şirketler ne de TÜİK bu konuda, kimyasal maddeler konusunda bir açıklama yapmıyor. Tam bir skandal yaşıyoruz. Halkın sağlığına bu derece ihaneti AK PARTİ iktidarı gerçekleştirdi bakın. Bu şirketlere teşvik ve kredi de veriliyor ve Çin'in, Hindistan'ın almadığı plastik atığı biz alıyoruz. Yani beşinci dünya ülkesi olduk ya, üçüncü de geçin. Ya, bu kadar bir rezalet içindeyiz.

Bakın, aynı zamanda ekonomik anlamda da ülkeyi çöplüğe çevirdiniz. Size rakamlarla söyleyeceğim: Hani "Faiz haram." falan diyordunuz ya, kur korumalı mevduata son üç ayda verilen para ne kadar, biliyor musunuz? Ya, bu ülkenin tüyü bitmemiş yetiminin parasını veriyorsunuz, 25 milyar lira rantiyeye gitti, 25 milyar ya. Yani, bugün, "Ben emekli ikramiyesini 1.100 liranın bir kuruş üstüne çıkaramayacağım." diyen iktidar, 25 milyar üç ayda verdi. Büyük bir rezalet bu. Peki, bir yılda tarımsal desteğe ne kadar para veriliyor bu ülkede? 29 milyar. Üç ayda kur korumalı mevduata 25 milyar; böyle bir skandal yaşıyoruz.

Yine, bakın, hukukun de büyük bir çöplüğe çevirdiniz ülkeyi; Cemal Kaşıkçı olayı. Yahu, arkadaşlar, aranızda bunu izah edebilecek biri var mı? Sayın Cahit Özkan, hukukçusun, bu rezaleti bir izah ediver bize ya! Ya, bu ne rezalettir! Cemal Kaşıkçı, Büyükelçilikte katlediliyor, parça parça ayrılıyor, cesedi asitlerde buharlaştırılıyor; ardından, Erdoğan demediğini bırakmıyor Suudi Arabistan'a, demediğini bırakmıyor, ha bire verip veriyor. Sonra ne oluyor? Aradan yıllar geçiyor, ticari, iktisadi menfaatler devreye giriyor, "Buyurun, davayı siz alın." Ya, bu ne rezalettir arkadaşlar ya! Aranızda hukukçu yok mu? Biliyorum ki çok hukukçu var aranızda. Allah rızası için, vicdanınız sızlayıp tek bir kelime nasıl etmiyorsunuz ey AK PARTİ'liler ya! Şunun izah edilebilecek bir tarafı var mı? Yani sen çiğeri kediye veriyorsun, sen davayı katile veriyorsun. Bunun bir izahı var mı, olacak şey mi? Ama yapıyorsunuz. Ülkeyi çöplüğe çevirdiniz diyorum; bakın, rakamlarla, konularla ispat ediyorum.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İftira atıyorsun, yanlış.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yine, bakın, son olarak şu örneği de vereyim: Siyaseten de ülkeyi çöplüğe çevirdiniz, benim başıma gelen bir olay.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – İftira atma, iftira atma.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Tüm milletvekilleri çok iyi dinlesin lütfen. Bakın, cumartesi günü, askerî öğrenci velilerinin yaptığı bir basın açıklamasına katıldım, orada polis açıklama yaptırmadı. Ben milletin vekili olarak tek başıma orada açıklama yaptım. Bir vatandaş, askerî öğrenci velisi yanıma yaklaştı "Ver elini öpeyim, Allah razı olsun, bizim için geldin buraya." dedi -ben de vermedim- ve o sırada polis yanıma yaklaştı, bir milletvekiliyle konuşan vatandaş aldış götürdü. "Ya, ne yapıyorsun, milletvekiliyle konuşuyor vatandaş, niye götürüyorsun?" dedim, dinlemedi, aldı götürdü. Ya, bakın, benim başıma gelen sizin de başınıza gelir. Böyle bir rezalet olur mu? Meclis Başkanı ne güne duruyor, bir açıklama yapsın. Milletvekiline bu polis devletinde yapılan muamele bu, yarın size de yapılır arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Böyle bir rezalet olabilir mi? Nasıl susuyorsunuz bunun için? (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Ya, rezalet sensin! Rezalet sensin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, terbiyesizlik etme! Terbiyesizlik etme! Bak, ben her şeyi ispat

ediyorum. Durup dururken hakaret etme! Edebini bil! Ben her şeyi rakamlarla burada ispat ettim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Türk istihbaratının, güvenlik teşkilatının ve adliye teşkilatının başarısıdır Kaşıkçı cinayetini tespit etmek. Küresel oyunlara, emperyalizme meydanı boş bırakmadan suç ve suçluyla mücadelede başarıya ulaştırılmış ve yargı önüne çıkarılmıştır. Tarih bunu yazacak.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Niye rahatsız oldun sen ya? Söz al, konuş. Yüreğin yetiyorsa geç konuş, cevap ver.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kaşıkçı davası ulusal ve uluslararası hukuka göre tamamen aykırı ve siyasi amaçlarla gasbedilen bir davadır. Burada cinayeti işleyene, katilin yargılanacağı davada katile cinayet davasını teslim ediyorsunuz. Bunun ekonomik ve çıkar üzerine olduğu her türlü tartışmanın üstündedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Amatör spor faaliyetlerinde bulunan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, il sınırları içerisinde en az on beş spor kulübü veya spor anonim şirketinin bir araya gelmesiyle federasyon, en az on beş federasyonun bir araya gelmesiyle de konfederasyon kurabilirler.”

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Denizli

Manisa

İzmir

Meral Danış Beştaş

Engin Özkoç

Siirt

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, üst kuruluşların kuruluş amaçları arasında yer alan, kaynak ve güçlerini birleştirmeye, yardımlaşmaya, ortaklaşa spor merkezi saha ve tesisleri kurmaya ve kullanmaya ilişkin düzenlemeler madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının ikinci cümlesi ve üçüncü cümlesinin sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, fıkraya aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve (5)'inci fıkrasında yer alan “, kulübün kullanımındaki tüm bina, tesis ve bunların eklentilerine girme isteğinin yerine getirilmesi” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“Aynı Kanunun 30/A maddesinde belirtilen suçlar kapsamında spor kulübü veya spor anonim şirketinin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında kovuşturma başlatılması hâlinde bu kişiler geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.”

“Görevden uzaklaştırılan kişiler yerine görev yapmak üzere kurul yedek üyeleri sırayla çağrılır.”

“Görevden uzaklaştırma tedbiri nedeniyle spor kulübü veya spor anonim şirketinin zorunlu organlarının oluşturulmaması halinde spor kulübü veya spor anonim şirketinin merkezinin bulunduğu ilin valisi tarafından görevlendirilecek üç kişilik komisyon tarafından en geç otuz gün içerisinde olağanüstü genel kurul yapılır.”

Cahit Özkan

Erkan Akçay

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Denizli

Manisa

İzmir

Meral Danış Beştaş

Engin Özkoç

Siirt

Sakarya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Dernekler Kanunu'nun 30/A maddesinde sayılan Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile Türk Ceza Kanunu'nda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından dolayı haklarında kovuşturma yürütülen kişilerin görevden uzaklaştırılması durumunda yerlerinin yedek üyelerle tamamlanacağı, bu suretle tamamlanamaması durumunda ise valilik tarafından görevlendirilecek komisyon tarafından seçimli olağanüstü genel kurul yapılarak tamamlanacağı düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Sümer...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Ziraat Bankası Genel Müdürünün “Çiftçilerimize haciz uygulamıyoruz.” açıklamasının büyük bir aldatmaca olduğuna ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar, gazetecilerle gerçekleştirdiği röportajda çiftçinin krediye ulaşamaması

gibi bir durumun asla söz konusu olmadığını belirterek "Tarımın finansman konusunda önemli bir sorunu yok, kredi kullanmak isteyen çiftçiye büyük destek var. 'İpotek almadan kredi verilmiyor.' sözü ise tam bir şehir efsanesi." diye açıklama yaptı; "Ziraat Bankası olarak çiftçinin üretim aracına, traktörüne haciz yapmıyoruz, böyle bir uygulamamız asla yok." açıklamalarında bulundu.

Memleketim Adana başta olmak üzere binlerce çiftçi ödeyemediği krediler yüzünden traktörlerine, tarlalarına haciz geldiğini bas bas bağıırken Ziraat Bankası Genel Müdürünün "Çiftçilerimize haciz uygulamıyoruz." açıklaması büyük bir aldatmacadır.

Çiftçinin ekemediği her karış toprağın, traktörüne koyamadığı her litre mazotun hesabını ilk seçimde yirmi yıllık rant iktidarından çiftçimiz bunun hesabını soracaktır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.29

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 23.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 324) (Devam)

BAŞKAN – 324 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Nisan 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.31